

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚά ΧΡΟΝΙΚά

2009, το διεθνές έτος
της Αστρονομίας

Ο εφιάλης
της κλιματικής αλλαγής

Μυοσκελετικές παθήσεις
των εργαζόμενων

ΤΕΥΧΟΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ
ΜΑΪΟΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ
2009

17

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ιδιοκτησία	ΤΕΙ Αθήνας
Εκδότης	Δημήτριος Νίνος Πρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας
Διευθυντής	Αντώνιος Καμμάς
Συντακτική Επιτροπή	Δημήτριος Νίνος Μιχαήλ Μπρατάκος Ιωάννης Χάλαρης Απόστολος Παπαποστόλου Γεώργιος Γιαννακόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης	Ιφιγένεια Αναστασάκου Ελένη Βαβουράκη Δώρα Φραγκούλη Δανάη Κονδύλη
Καλλιτεχνική Επιμέλεια έκδοσης	Έφη Παναγιωτίδη, efipanpan@yahoo.gr

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Πρόεδρος	Δημήτριος Νίνος
Αντιπρόεδρος	Αντώνιος Καμμάς
Αντιπρόεδρος	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Χάλαρης
Διευθύντρια ΣΕΥΠ	Ευαγγελία Πρωτόπαπα
Διευθυντής ΣΤΕΦ	Δημήτριος Βάτιης
Διευθυντής ΣΓΤΚΣ	Νικήτας Χιωτίνης
Διευθυντής ΣΔΟ	Γεώργιος Πολυχρονόπουλος
Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ	Ιωάννης Τσάκης
Γενική Γραμματέας	Κωνσταντίνα Μασούρα
Γραμματέας Συμβουλίου	Αφροδίτη Λάσκαρη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Πρόεδρος ΕΕ&Ε	Μιχαήλ Μπρατάκος Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Τσάκης
Μέλη ΕΕ&Ε	Ευαγγελία Πρωτόπαπα Γεώργιος Παναγιάρης Δήμος Τριάντης Γεώργιος Γιαννακόπουλος Πέτρος Πουλμέντης
Γραμματέας ΕΕ&Ε	Ιφιγένεια Αναστασάκου

ΤΕΙ Αθήνας
Αγ. Σπυρίδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100
<http://www.teiath.gr> / e-mail: eee@teiath.gr

1	ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	4
2	ΘΕΣΜΙΚΑ	8
	▪ 3 ^η Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ	
	▪ Επιστολή Προέδρου στον Υπουργό Παιδείας	9
	▪ Επιστολή Προέδρου στον Υπουργό Παιδείας	10
	▪ Σύσκεψη των Προέδρων των ΕΕ&Ε	11
3	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	13
	▪ Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα με τίτλο “Αντιμετώπιση του πόνου”	
	▪ Παρουσίαση του τμήματος Ναυπηγικής του ΤΕΙ Αθήνας	16
4	ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ	22
	▪ Α. Αραβαντινός: 2009, το διεθνές έτος της αστρονομίας	
	▪ Σ. Γ. Φραγκόπουλος: Ο φιλόσοφος Karl Popper (1902-1994)	32
	▪ Ι. Δ. Μπουρής: Από την κοινωνία των πολιτών και της συναίνεσης στην κοινωνία των πελατών και της διαπλοκής	38
	▪ Α. Καμμάς: Ο Θωμάς Μουρ και η “ουτοπία” του	45
	▪ Ν. Μ. Χιωτίνης: Για το Πανεπιστημιακό Άσυλο	48
	▪ Μ. Μπρατάκος: Ο εφιάλης της κλιματικής αλλαγής	50
	▪ Μ. Βενετίκου, Σ. Σκυλοδήμου, Φ. Κοσμά: Η υπογονιμότητα και οι κυριότερες αιτίες της	58
5	ΑΦΙΕΡΩΜΑ	66
	▪ Παγκόσμια ημέρα των αθών - παιδιών θυμάτων της επιθετικότητας	
6	ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ	69
	▪ Μ. Στάμου: Μυοσκελετικές παθήσεις των εργαζόμενων	
7	ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΤΕΙ	76
	▪ Νέα της Διοίκησης	
	▪ Νέα από τα Τμήματα	78
	▪ Νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ερευνών	94
8	ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΝΕΑ	103
9	ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ	111
10	ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ	115

Σε τούτα εδώ τα μάρμαρα
κακιά σκουριά δεν πιάνει
μηδέ αλυσίδα του Ρωμιού
και στ' αγεριού το πόδι

Εδώ το φως ...

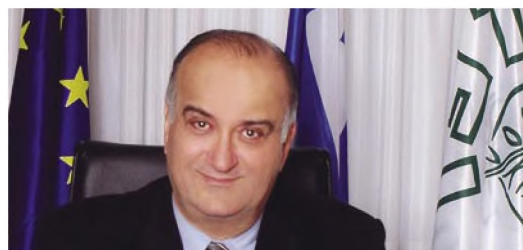
———— Πάννης Ρίτσος

Οι στίχοι του ποιητή, πιο επίκαιροι σήμερα από ποτέ, ξυπνούν μέσα μας μνήμες και συναισθήματα που η καθημερινότητα φροντίζει να κρατά καλά κρυμμένα. Τα τελευταία χρόνια οι καταγιστικές εξελίξεις στο χώρο της πολιτικής και της οικονομίας επέτρεψαν στη μιζέρια να εισχωρήσει σε κάθε πτυχή της ζωής μας και να παραμορφώσει την εικόνα του κόσμου γύρω μας.

Βυθιστήκαμε μέσα σε μια δίνη σκανδάλων και φυσικών καταστροφών, βιώσαμε σκηνές ακραίου βανδαλισμού, ώσπου μάθαμε να περπατάμε σκυφτοί με τα μάτια χαμηλωμένα, για να βλέπουμε όσο το δυνατόν λιγότερα από αυτά που πονούσαν την ψυχή μας και πρόσβαλαν ανεπανόρθωτα την αισθητική μας.

Στιγμές όπως αυτές που όλοι μας ζήσαμε στη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 και στα εγκαίνια του Μουσείου της Ακρόπολης τον Ιούνιο του 2009 τοποθετούν, έστω για λίγο, τα πράγματα στη σωστή τους διάσταση. Σηκώνουμε ξανά το κεφάλι ψηλά και βαδίζουμε υπερήφανοι μπροστά σε όλους τους δυνατούς αυτού του κόσμου που προσπαθούν με περισσή επιμέλεια να κόψουν τους δεσμούς μας με το ένδοξο παρελθόν μας.

Το Μουσείο της Ακρόπολης δεν είναι μόνον

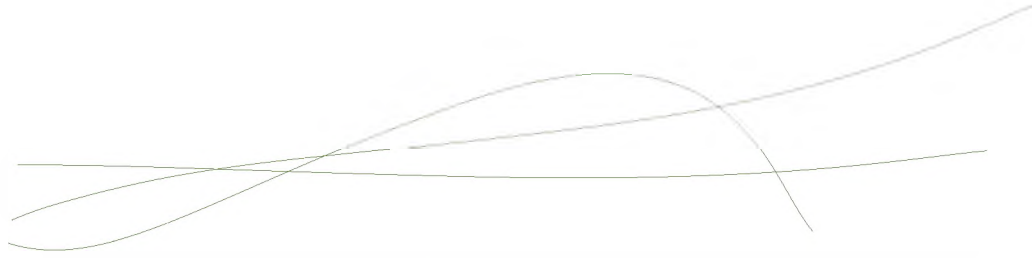

ένα αξιοθαύμαστο αρχιτεκτονικό επίτευγμα της σύγχρονης Ελλάδας, που αποδεικνύει για άλλη μια φορά ότι, όταν οι Ρωμιοί θέλουν, μπορούν να μεγαλουργήσουν, είναι πολλά περισσότερα. Είναι το αρχαίο ελληνικό φως που ξαναμπάνει στη ζωή μας και σπάζει τα δεσμά της καθημερινότητας, είναι η εθνική συνείδηση που «δεν αλυσοδένεται», αλλά εναντιώνεται σε κάθε ξένη επιβουλή, είναι η περηφάνια που πλημμυρίζει την ψυχή μας στην αίσθηση ότι είμαστε οι αδιαμφισβήτητοι κληρονόμοι και φυσικοί συνεχιστές ενός πολιτισμού μοναδικού κι αζεπέραστου μέσα στους αιώνες.

Άραγε γιατί να χρειάζονται μεγάλες αθλητικές διοργανώσεις ή εγκαίνια σημαντικών κτιρίων για να κρατιέται ζωντανή η εθνική μας ταυτότητα; Μήπως ρίξαμε μόνοι μας τον πήχη πολύ χαμηλά;

Οι Ευρωπαίοι, οι Αμερικανοί, οι πολίτες όλου του κόσμου βλέπουν σε εμάς αυτό που εμείς τους επιτρέπουμε να δουν. Δυστυχώς, η εικόνα που παρουσιάζει η χώρα μας τα τελευταία χρόνια βυθισμένη σε σκάνδαλα διαφόρων αποχρώσεων και μαύρες τρύπες, δε θυμίζει σε τίποτε τη γενέτειρα των δημοκρατικών θεσμών, το λίκνο του πολιτισμού.

Εύλογα θα αναρωτηθεί κάποιος: «Καλά εδώ είναι

Ελλάδα... Όλες οι υπόλοιπες χώρες του κόσμου τι είναι; Η γη της Επαγγελίας;». Όχι, βέβαια. Η βασική μας όμως διαφορά με όλους αυτούς τους κυρίως κατ' επίφασιν προηγμένους είναι ότι οι δικοί μας πρόγονοι ήταν, που δημιούργησαν πρώτοι πολιτισμό αξεπέραστο μέχρι τις μέρες μας, και όχι οι δικοί τους. Ήταν οι δικοί μας πρόγονοι, που όρισαν το μέτρο και καθόρισαν τις ανθρώπινες αξίες, κι αυτό το γεγονός είναι που κάνει τα ατοπήματά μας να μεγεθύνονται και να τραβούν σα μαγνήτης την αποδοκιμασία και την αρνητικότητα. Είναι που εμείς οι ίδιοι συμπεριφερόμαστε σα να μην θεωρούμε τους εαυτούς μας αντάξιους αυτής της ανεκτίμητης κληρονομιάς. Το βράδυ της 20ης Ιουνίου 2009 ενώσαμε τα χέρια, παραμερίζοντας μικροπολιτικές αντιλήψεις και ίδια οφέλη και η φωνή μας ακούστηκε δυνατότερη από ποτέ, μέχρι την άκρη της γης. Δεν διεκδικήσαμε μόνον την επιστροφή των θησαυρών που με κυνικότητα και ασέβεια λεηλατήθηκαν από τους εκάστοτε επιδρομείς, αλλά απαιτήσαμε, με σαφήνεια, καθαρότητα και κυρίως αξιοπρέπεια, το σεβασμό της μιας και μόνης αλήθειας: «Κανένας δεν έχει το δικαίωμα να ιδιοποιείται την πολιτιστική και πολιτισμική μας ταυτότητα! Κανένα κράτος δεν έχει το δικαίωμα να πλαστογραφεί την ιστορία μας προβάλλοντας το επιχείρημα ότι εμείς οι ίδιοι δεν είμαστε σε θέση να τη διαφυλάξουμε και να την αναδείξουμε!»

Πώς θα ήταν τα διασημότερα μουσεία, εάν τα εκθέματά τους επιστρέφονταν στις χώρες που τα δημιούργησαν; Οι ισχυροί του κόσμου μας με απροκάλυπτη αναίδεια επιχειρούν όχι μόνον τη νομιμοποίηση της αρπαγής των μαρμάρων

του Παρθενώνα αλλά και των οποιωνδήποτε ιστορικών μας κειμηλίων προεξοφλώντας ταυτόχρονα όχι τη συναίνεση αλλά την αδιαμαρτύρητη υποταγή μας. Εκμεταλλευόμενοι τις εκάστοτε πολιτικές ή κοινωνικές περιστάσεις τσιμπολογούν αρχαιολογικά ευρήματα για να ντύσουν τη δική τους πολιτιστική γύμνια, προσδοκώντας ότι κάποια στιγμή η δική μας λήθη θα τους εξασφαλίσει την απόλυτη και άνευ όρων κυριότητα.

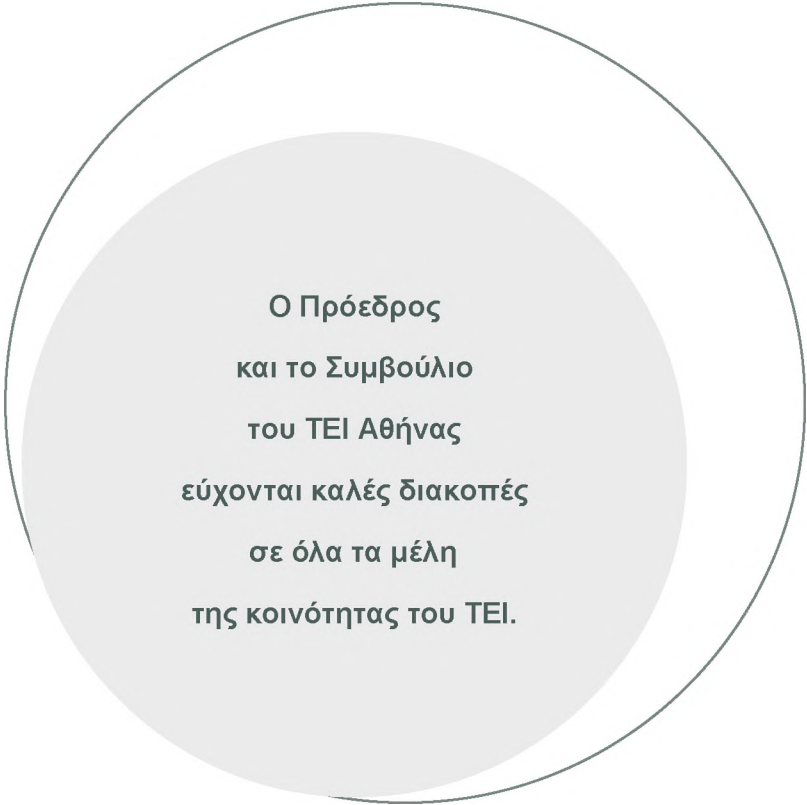
Δυστυχώς, οι επικρατούσες συνθήκες όχι μόνον δεν ευνοούν την άμεση επιστροφή των «κλοπιμαίων» στη γενέτειρά τους, αλλά επιπλέον μας υποχρεώνουν να καταφύγουμε σε κάθε είδους νομικά τεχνάσματα, προκειμένου να επιτύχουμε αυτό που είναι ουσιαστικά αυτονόητο.

Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει όλοι μας, όσο οι δυνατότητές μας το επιτρέπουν, να εξακολουθήσουμε να ασκούμε συνεχείς πιέσεις σε ιδιώτες και φορείς, ώστε να δημιουργήσουμε έναν ισχυρό σύμμαχο και μοχλό πίεσης μέσα στις ίδιες τις χώρες που αντιδρούν στο αίτημά μας.

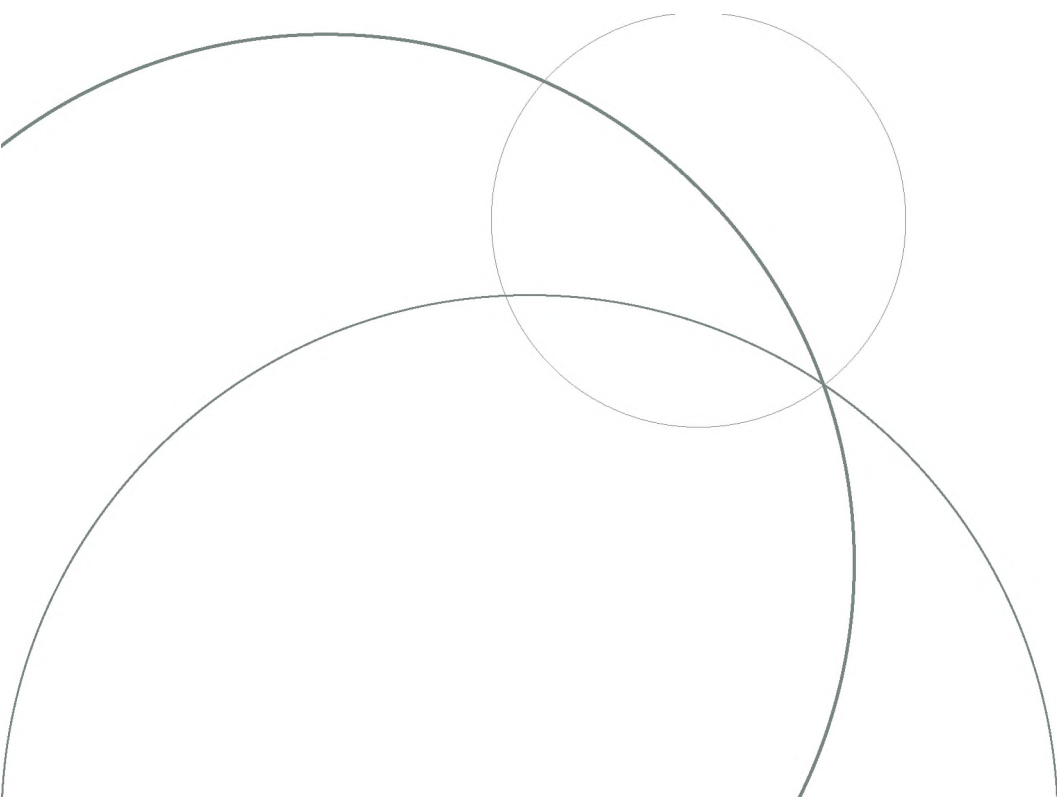
Το διαδίκτυο προσφέρει απεριόριστες δυνατότητες στους χρήστες. Θα μπορούσε λοιπόν να αποτελέσει ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικό εργαλείο για την προώθηση αυτού του στόχου.

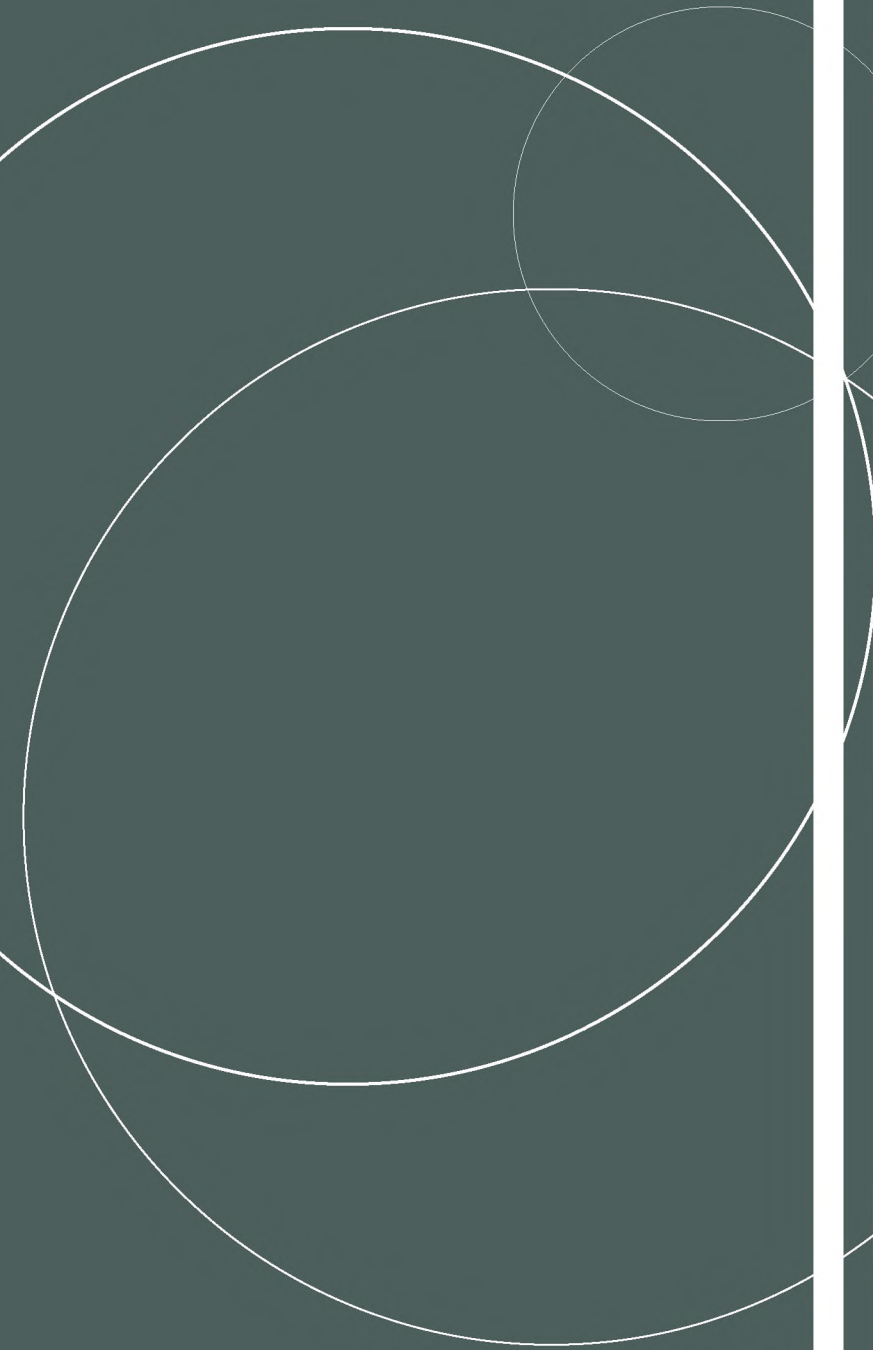
Άλλωστε η ιστορία μας έχει αποδείξει και στους πλέον δύσπιστους μελετητές της ότι για εμάς τους Έλληνες τίποτε δεν είναι αδύνατο, αρκεί να είμαστε ενωμένοι και αφοσιωμένοι στον κοινό στόχο.

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

Ο Πρόεδρος
και το Συμβούλιο
του ΤΕΙ Αθήνας
εύχονται καλές διακοπές
σε όλα τα μέλη
της κοινότητας του ΤΕΙ.

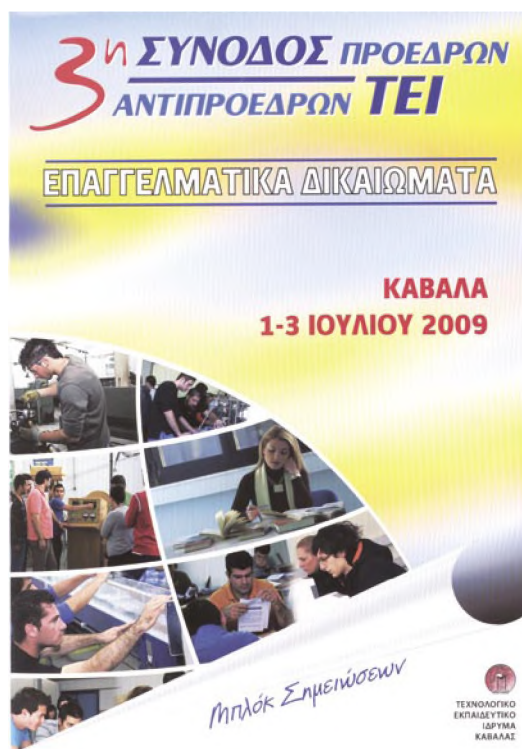
2

ΘΕΣΜΙΚΑ

2 ΘΕΣΜΙΚΑ ...

3^η Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ

στην Καβάλα, από 1^η έως 3 Ιουλίου 2009

Η Γ' Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ μετά από εμπειριστατωμένη συζήτηση παρουσία της Πολιτικής Ηγεσίας του ΥΠΕΠΘ και των αρμοδίων Γενικών και Ειδικών Γραμματέων και των στελεχών και Αξιωματούχων της Μονάδας της Διαχείρισης κατέληξε στα παρακάτω:

1. Ολοκλήρωση των διαδικασιών για την έκδοση επαγγελματικών δικαιωμάτων τα οποία έχουν υπογραφεί από το ΥΠΕΠΘ και εκκρεμούν στα συναρμόδια Υπουργεία.
2. Ολοκλήρωση των ακαδημαϊκών χαρακτηριστικών των ΤΕΙ με την εισαγωγή και διδακτορικών μετά από αξιολόγηση των αυτοδυνάμων μεταπτυχιακών.
3. Χωροταξικός σχεδιασμός σε κοινή σύσκεψη Πανεπιστημίων και ΤΕΙ.

Ο Πρόεδρος της Συνόδου
Α. Μητρόπουλος
Πρόεδρος ΤΕΙ Καβάλας

Επιστολή του Προέδρου του ΤΕΙ-Α προς τον Υπουργό Παιδείας

Αιγάλεω, 28 Απριλίου 2009

ΘΕΜΑ: “Προτάσεις για τη ρύθμιση οικονομικών θεμάτων”

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Με αφορμή το διαχωρισμό της επιχορήγησης προμήθειας βιβλίων από τις λειτουργικές δαπάνες, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Ο διαχωρισμός αυτός, καθώς κι εκείνος της πληρωμής του ωρομισθίου εκπαιδευτικού προσωπικού, όχι μόνον δεν έλυσε, αλλά δημιούργησε και νέα προβλήματα.

Συγκεκριμένα, η χρηματοδότηση, όπως είναι γνωστό, είναι ποσοστιαία και πραγματοποιείται συνήθως σε τέσσερις δόσεις μέσα στο χρόνο.

Το χρηματικό ποσό, που προκύπτει από την ποσοστιαία αναλογία ανά κατηγορία δαπάνης, συνήθως υπολείπεται αυτού που είναι αναγκαίο για τις υποχρεώσεις που έχουν ήδη δημιουργηθεί π.χ. για βιβλία, το 35% της πρώτης δόσης είναι 595.000.000,00€ και οι υποχρεώσεις μας είναι 750.000.000,00€. Κατ’ αναλογία το ίδιο μπορεί να συμβαίνει και με την πληρωμή του ωρομισθίου εκπαιδευτικού προσωπικού.

Την ίδια στιγμή που δεν επαρκούν τα διαθέσιμα για την προμήθεια βιβλίων και την πληρωμή του ωρομισθίου εκπαιδευτικού προσωπικού, μπορεί να πλεονάζουν τα διαθέσιμα για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών, αλλά δεν μπορούμε να τα χρησιμοποιήσουμε διότι, κατ’ αυτόν τον τρόπο, καταστρατηγούνται τα από το νόμο οριζόμενα περί ειδικότητας των πιστώσεων.

Επομένως, για να είναι λειτουργικός ο διαχωρισμός των επιχορηγήσεων για βιβλία και ωρομισθίο εκπαιδευτικό προσωπικό, ή θα πρέπει να γίνεται η πληρωμή των δύο αυτών κατηγοριών δαπανών από το ΥΠΕΠΘ, όπως γίνεται και στα Πανεπιστήμια, ή να προκληθεί μία Υπουργική Απόφαση, η οποία να δίνει τη δυνατότητα χρήσης των διαθεσίμων του κάθε Ιδρύματος, για την πληρωμή οποιασδήποτε κατηγορίας δαπάνης, με την αυστηρή προϋπόθεση ότι, στο τέλος του έτους θα είναι τακτοποιημένοι όλοι οι λογαριασμοί, ανάλογα με το ύψος της επιχορήγησης και χρηματοδότησης.

Θα πρέπει ακόμη να διασφαλίζεται ότι η χρηματοδότηση θα είναι ίση με την επιχορήγηση και ότι δεν θα αιφνιδιαζόμαστε με ελλιπή χρηματοδότηση, γεγονός που δεν θα μας επιτρέπει να αναπληρώσουμε τα χρήματα που πήραμε από άλλες κατηγορίες δαπανών.

Επίσης, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι είναι απαράδεκτη η καθυστέρηση που παρατηρείται από την υπογραφή των χρηματοδοτήσεων από τον Υπουργό έως την πίστωση των λογαριασμών που συνήθως φτάνει τους δύο μήνες.

Ο Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

Δημήτριος Νίνος

Καθηγητής

Επιστολή του Προέδρου του ΤΕΙ-Α προς τον Υπουργό Παιδείας

- 1 -

Αιγάλεω, 17 Ιουνίου 2009

ΘΕΜΑ: “Διευθέτηση οικονομικών θεμάτων”

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Για μια ακόμη φορά βρισκόμαστε στη δυσάρεστη θέση να σας επισημάνουμε το τεράστιο πρόβλημα που προκλήθηκε από το διαχωρισμό της επιχορήγησης για προμήθεια βιβλίων εμπορίου από αυτή των λειτουργικών δαπανών.

Δε γνωρίζουμε τους λόγους που σας οδήγησαν στο διαχωρισμό αυτό ή το σκοπό που εξυπηρετεί. Κατά την άποψή μας, δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο μια ήδη επιβαρυνόμενη κατάσταση, δεδομένου ότι η ελλιπής χρηματοδότηση προκαλούσε ανέκαθεν πλήθος προβλημάτων στη λειτουργία του Ιδρύματός μας, με συνέπεια, ενώ πρώτα έπρεπε να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα της πληρωμής του έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού, τώρα υποχρεούμαστε να εφεύρουμε λύσεις και για την πληρωμή των βιβλίων εμπορίου.

Η μέθοδος, που ακολουθήθηκε για τον υπολογισμό των ιδιαίτερων αναγκών κάθε ΤΕΙ όσον αφορά τα εκπαιδευτικά συγγράμματα, μας είναι άγνωστη, κρίνοντας όμως από το αποτέλεσμα, θεωρούμε ότι δεν είναι η ενδεδειγμένη π.χ. ΤΕΙ Αθήνας 1.700.000 €, ΤΕΙ Πάτρας 1.500.000 € κ.λπ.

Η επιχορήγηση για τα βιβλία εμπορίου κρινόταν ανεπαρκής πριν ακόμη προκύψει η κατά 10% περικοπή όλων των χρηματοδοτήσεων, με αποτέλεσμα ο κωδικός των βιβλίων του Ιδρύματος να μείνει με 1.530.000 €.

Μέχρι σήμερα το ΤΕΙ Αθήνας έχει δαπανήσει 870.000€ και απομένουν ακόμη 500.000 € για την εξόφληση των υποχρεώσεων του χειμερινού εξαμήνου 2008-2009, που λόγω έλλειψης χρημάτων παραμένουν.

Εάν υπολογίσουμε και τις ανάγκες του εαρινού εξαμήνου 2008-2009, οι οποίες εκτιμούμε ότι θα ικανοποιηθούν τον Απρίλιο 2010, αντιλαμβάνεστε τη δυσμενή θέση στην οποία έχουμε περιέλθει.

Ταυτόχρονα, διαπιστώνουμε με ιδιαίτερη λύπη και απογοήτευση ότι το Υπουργείο εξακολουθεί να ευνοεί τα Πανεπιστήμια σε σχέση με τα ΤΕΙ, δεδομένου ότι στα Πανεπιστήμια, στα πλαίσια του τετραετή προγραμματισμού τους, εγκρίνονται πιστώσεις περίπου 42.000.000 € για δαπάνες συγγραμμάτων που εκταμιεύονται από τον προϋπολογισμό του ΥΠΕΠΘ, ενώ στα ΤΕΙ οι αντίστοιχες δαπάνες εκταμιεύονται από τον προϋπολογισμό των Ιδρυμάτων μας.

- 2 -

Κύριε Υπουργέ,

Φροντίζουμε πάντοτε να επιδεικνύουμε υπευθυνότητα και σύνεση και να συμμεριζόμαστε τα προβλήματά σας. Δυστυχώς, η διακριτικότητά μας μάλλον παρερμηνεύεται ή εκλαμβάνεται ως αποδοχή μιας κατάστασης, η οποία όμως τείνει να οδηγήσει το Ίδρυμά μας σε οικονομικό αδιέξοδο. Άραγε πιστεύετε ότι είναι δυνατόν να λειτουργήσουμε υπό αυτές τις συνθήκες;

Εάν δεν αναλάβετε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την άμεση επίλυση τόσο σοβαρών ζητημάτων, καταδικάζετε συνειδητά το ΤΕΙ Αθήνας και κατ' επέκταση όλα τα ΤΕΙ της χώρας σε οικονομική δυσπραγία. Δυστυχώς, δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να μεταφέρουμε τις απαιτήσεις των εκάστοτε δικαιούχων στο ίδιο το Υπουργείο.

Εάν θεωρείτε ότι οι συνθήκες δεν ευνοούν την από μέρους σας άμεση διαχείρισή τους, τουλάχιστον επιτρέψτε σε εμάς να σηκώσουμε το βάρος της επίλυσης, με τρόπους που ήδη γνωρίζουμε ότι θα έχουν θετικά αποτελέσματα.

Δημήτριος Νίνος

Καθηγητής

● Σύσκεψη των Προέδρων των ΕΕ&Ε των ΤΕΙ

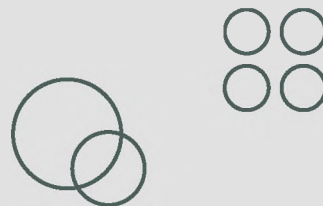
Καβάλα, 1 Ιουλίου 2009

Στα πλαίσια της Συνόδου των Προέδρων - Αντιπροέδρων στην Καβάλα, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών Ερευνών στην οποία μετείχε και ο Ειδικός Γραμματέας ΕΠΕΔΒΜ του ΥΠΕΠΘ κ. **Ε. Κοντογιάννης**.

Ο Ειδικός Γραμματέας στην εισήγησή του αναφέρθηκε στην απορρόφηση των κονδυλίων του προηγούμενου Κοινοτικού Πλαισίου

Στήριξης, το οποίο έφτασε περίπου στο 100% και στη συνέχεια τόσο ο κ. Κοντογιάννης όσο ο κ.

Τσαγιάννης, Προϊστάμενος της ΕΥΔ ΕΠΕΔΒΜ αναφέρθηκαν στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) στις δυνατότητες αλλά και στις προτεραιότητές του, ενώ η κ. **Μηχαλίδου** (στέλεχος ΕΥΔ Ε.Π. "ΨΣ") αναφέρθηκε σε διαχειριστικά ζητήματα έργων Ψηφιακής Σύγκλισης.

3

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μεταπτυχιακά

ΠΜΣ*

μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο ΤΕΙ Αθήνας

Τίτλος: “Αντιμετώπιση του πόνου”

**Από το ακαδημαϊκό έτος 2003 - 2004
το τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου
Ιωαννίνων (Εργαστήριο Ιατρικής
Ψυχολογίας του Τομέα Κοινωνικής
Ιατρικής και Ψυχικής Υγείας)
συνδιοργανώνει με το Γενικό Τμήμα
Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων
της ΣΕΥΠ του ΤΕΙ Αθήνας
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
με τίτλο “Αντιμετώπιση του πόνου”.**

Λίγα λόγια για το Τμήμα

Το Γενικό Τμήμα Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων (ΓΤΒΙΜ) δημιουργήθηκε το 1983 μαζί με τα άλλα 14 Τμήματα της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας (ΣΕΥΠ), με σκοπό τη συντονισμένη και εφαρμοσμένη διδασκαλία των ιατρικών μαθημάτων που διδάσκονται στα περισσότερα τμήματα της Σχολής. Το Γενικό Τμήμα κάλυψε τις ανάγκες όλων των τμημάτων όσον αφορά τη διδασκαλία των Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων. Στο πλαίσιο αυτής της αποστολής του, το ΓΤΒΙΜ διαθέτει ΕΠ και όργανα διοίκησης, όπως και όλα τα άλλα Τμήματα, όμως δεν έχει εγγεγραμμένους φοιτητές γιατί δε χορηγεί πτυχία. Η ευαισθητοποίηση και η προσαρμοστικότητα

Γενικό Τμήμα
Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων
ΤΕΙ - Α

στις πραγματικές διδακτικές ανάγκες των λοιπών Τμημάτων της ΣΕΥΠ υπήρξε πάντα ο οδηγός για τους εκάστοτε υπευθύνους των Τομέων του ΓΤΒΙΜ. Σε συνεργασία με τους προϊσταμένους όλων των άλλων Τμημάτων προσαρμόζει τη διδασκαλία των διαφόρων Ιατρικών Μαθημάτων στις εκάστοτε ιδιαίτερες ανάγκες τους.

Αντικείμενο του προγράμματος

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών έχει ως αντικείμενο την παροχή εκπαίδευσης σε μεταπτυχιακούς φοιτητές προκειμένου να καταστούν ικανοί να δραστηριοποιηθούν στα πλαίσια δράσεων που ορίζει η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας.

Σκοπός

Οι βασικοί σκοποί του ΠΜΣ είναι οι εξής:

Η ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ των γνώσεων

των φυσιολογικών μηχανισμών του οξέος και του χρόνιου πόνου.

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ και θεραπευτική αντιμετώπιση της ψυχολογικής συνιστώσας του πόνου.

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ του ασθενή που πάσχει από πόνο.

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ των βασικών συνδρόμων για τον οξύ και το χρόνια πόνο.

*ΠΜΣ: Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ των αρχών της Φαρμακευτικής Θεραπείας και των Εναλλακτικών Μορφών Θεραπείας.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ της αντιμετώπισης του πόνου.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ και εξειδίκευση Επαγγελματιών Υγείας, που θα στελεχώσουν λειτουργικά και συμβουλευτικά στο άμεσο μέλλον τα ιατρεία του πόνου και τις υπηρεσίες κατ' οίκον νοσηλείας και θα συμβάλουν στην περαιτέρω έρευνα της ανακούφισης του πόνου.

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην “Αντιμετώπιση του πόνου”.

Κατηγορίες Υποψηφίων

Προϋπόθεση εγγραφής στο πρόγραμμα ΠΜΣ είναι η ύπαρξη του αναγκαίου επιστημονικού υπόβαθρου, που περιλαμβάνει ένα σύνολο προαπαιτούμενων προπτυχιακών μαθημάτων τα οποία καλύπτουν το ευρύτερο επιστημονικό αντικείμενο του ΠΜΣ στην “Αντιμετώπιση του Πόνου”. Αυτό αποδεικνύεται είτε με αναλυτικά περιεχόμενα προπτυχιακών σπουδών και υπόμνημα σταδιοδρομίας του μεταπτυχιακού φοιτητή είτε μετά από επιτυχή εξέταση σε μαθήματα που καθορίζει η Διατμηματική Συντονιστική Επιτροπή (ΔΣΕ) του ΠΜΣ.

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί ως υποψήφιοι μετά από σχετική προκήρυξη:

α. Κάτοχοι πτυχίου Τμημάτων Επιστημών Υγείας (Ιατρικής, Νοσηλευτικής, Οδοντιατρικής, Φαρμακευτικής) ή ΤΕΦΑΑ ή Τμημάτων Ψυχολογίας, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, Ελληνικών Πανεπιστημίων ή ισοτίμων και αντιστοίχων Πανεπιστημίων εξωτερικού.

β. Κάτοχοι πτυχίου ΤΕΙ των Τμημάτων των Σχολών Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας (Φυσικοθεραπείας, Εργοθεραπείας, Νοσηλευτικής, Μαιευτικής, Επισκεπτών/τριών Υγείας, Ραδιολογίας - Ακτινολογίας, Δημόσιας

Υγιεινής) ή ισοτίμων και αντιστοίχων ομοταγών Τμημάτων του εξωτερικού.

Για τους υποψηφίους κατόχους πτυχίων ΤΕΙ ορίζεται η συμπληρωματική εξέταση στα προπτυχιακά μαθήματα της Φυσιολογίας, της Ανατομίας και της Ιατρικής Ψυχολογίας.

Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα. Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης των σπουδών και λήψης του σχετικού τίτλου σπουδών, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα (4) ακαδημαϊκά έτη.

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Διδακτικές Ενότητες

- Βασικές αρχές Φυσιολογίας και Νευροφυσιολογίας του πόνου.
- Μορφές και αξιολόγηση του πόνου στις διάφορες ασθένειες.
- Βασικές αρχές της Ψυχολογίας.
- Ψυχοπαθολογία ασθενών με σωματικές νόσους.
- Μεθοδολογία Έρευνας.
- Βασικές αρχές Φαρμακολογίας του πόνου.
- Μηχανισμοί ελέγχου του πόνου.
- Ψυχοθεραπευτικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση του πόνου.
- Οργάνωση και λειτουργία μονάδων για την αντιμετώπιση του πόνου.

Εκπαιδευτικά αντικείμενα

Διδακτικών Ενοτήτων

- Πόνος Νευρολογικής αιτιολογίας.
- Ημικρανία και πόνος αγγειακής αιτιολογίας του προσώπου.
- Πόνοι στοματογοναθοπροσωπικοί.
- Μυϊκός Πόνος. Πόνος των Αρθρώσεων. Πόνος Αγγειακής αιτιολογίας.
- Πόνος στα Χρόνια Ανοσολογικά Νοσήματα.
- Κοιλιακός πόνος και Πόνος του Περινέου.
- Ουροποιογεννητικός πόνος.
- Οσφυαλγία και χρόνια Ισχιαλγία.

- Πόνος στην Παιδική ηλικία.
- Πόνος στο ηλικιωμένο άτομο.
- Πόνος μετεγχειρητικός και μετατραυματικός.
- Πόνος στον Ογκολογικό άρρωστο.
- AIDS και Πόνος.
- Περιφερειακά αναλγητικά. Ψυχοτρόπες ουσίες και παράγωγά τους.
- Κεντρικά αναλγητικά - Φαρμακοκινητική Επαγρύπνιση.
- Πόνος τελικού σταδίου και φροντίδα.
- Συμπληρωματικές Μέθοδοι Θεραπείας (μέθοδοι σωματικής χαλάρωσης, μουσικοθεραπεία, βελονισμός, νοητική εικονοπλασία).
- Ψυχολογική και ψυχιατρική προσέγγιση της αντιμετώπισης του πόνου.
- Ο ρόλος της οικογένειας στην αντιμετώπιση του πόνου.
- Τοποπεριοχικές Τεχνικές. Αναισθησιολογικοί Αποκλεισμοί Νεύρων.
- Χειρουργική αντιμετώπιση του πόνου.
- Προβλήματα Ηθικής και Ιατροδικαστικής.
- Οργάνωση και λειτουργία διεπιστημονικής ομάδας στην αντιμετώπιση του πόνου.
- Λειτουργία Μονάδων αντιμετώπισης του πόνου.
- Κατ' οίκον Νοσηλεία.
- Κόστος του Πόνου.
- Πρακτική Άσκηση.

Πληροφορίες

Γραμματεία του Εργαστηρίου Ιατρικής
Ψυχολογίας της Ιατρικής Σχολής,
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων,
Ιωάννινα, Τ.Θ. 451 10, Πανεπιστημιούπολη,
τηλ.: 26510 - 97747, 97198, 97199, 97201 /
FAX: 26510 - 97874, 97019
Ιστοσελίδα: <http://users.uoi.gr/mdpsycho/>
email: mdpsycho@cc.uoi.gr

Αποστολή βοήθειας στη Γάζα

Μετά τα τραγικά γεγονότα στις αρχές του χρόνου στη Γάζα η Διοίκηση του ΤΕΙ Αθήνας ανέλαβε πρωτοβουλία για την **οικονομική ενίσχυση των μαρτυρικών κατοίκων της** και συνέστησε **επιτροπή** αποτελούμενη από τον Αντιπρόεδρο κ. **Ιωάννη Χάλαρη** και τους καθηγητές κ.κ. **Ηλία Νομπιλάκη** και **Ευάγγελο Πισσία**.

Με τη συνδρομή των εργαζομένων του Ιδρύματος συγκεντρώθηκε το ποσό των **3.028,00 €**. Ύστερα από τηλεφωνική επικοινωνία με το Διευθυντή του Νοσοκομείου BET HANOUN της Γάζας Dr. JAMMEL SOULEIMAN εκδηλώθηκε από μέρους του η επιθυμία διάθεσης ενός ηλεκτροκαρδιογράφου και ενός HOLTHER ρυθμού καρδιάς.

Η προμήθεια αυτών των μηχανημάτων έγινε, μετά από έρευνα αγοράς και προσφοράς τους σε ειδικές τιμές από τις εταιρείες με τελικό κόστος 1.190,00 € για τον ηλεκτροκαρδιογράφο και 2.381,19 € για το HOLTHER ρυθμού καρδιάς (σύνολο 3.571,19 €). Τα επιπλέον χρήματα ήταν ευγενική προσφορά της Εταιρείας **Αφοί Κομπατσιάρη Α.Ε.**

Τα παραπάνω μηχανήματα παρέλαβε από το γραφείο του Αντιπροέδρου κ. Ι. Χάλαρη, προκειμένου να μεταφερθούν στο Νοσοκομείο BETHANOUN της Γάζας, ο κ. Ε. Πισσίας καθηγητής του ΤΕΙ Αθήνας, ο οποίος και τα παρέδωσε σε μία μεγαλύτερη αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας, η οποία με πλοίο από τη Γένοβα θα φτάσει στην Αλεξάνδρεια και στη συνέχεια συνοδευόμενη από αρκετούς Ευρωβουλευτές θα καταλήξει στη Ράφα και στο Νοσοκομείο BET HANOUN.

Τα μέλη της επιτροπής ευχαριστούν όλους όσους συνέβαλλαν στην προσπάθεια αυτή, αναδεικνύοντας έτσι το κοινωνικό ρόλο του Ιδρύματος.

Παρουσίαση

του τμήματος Ναυπηγικής του ΤΕΙ Αθήνας

Το τμήμα Ναυπηγικής έχει ως αποστολή να προάγει την ανάπτυξη και τη μετάδοση των γνώσεων στην τεχνολογία και την επιστήμη, με τη διδασκαλία και την εφαρμοσμένη έρευνα και να παρέχει στους σπουδαστές τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και εξέλιξη.

Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι πτυχιούχοι του τμήματος αποκτούν τις απαραίτητες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και ικανότητες, ως Ναυπηγοί Μηχανικοί Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, για να μπορούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε όλους τους τομείς του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος, ως υπεύθυνοι ή στελέχη επιχειρήσεων, οργανισμών και υπηρεσιών Ναυπηγικού, Ναυτιλιακού ή συναφούς αντικείμενου.

Προσωπικό

Σε ό,τι αφορά το μόνιμο ΕΠ, στο τμήμα Ναυπηγικής του ΤΕΙ Αθήνας υπηρετούν σήμερα 5 τακτικά μέλη (διδάκτορες μηχανικοί) και 5 μέλη σε προσωποπαγή θέση, τρεις εκ των οποίων έχουν λάβει μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης και ένας βρίσκεται στο τελικό στάδιο λήψης του. Έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες εκλογής τεσσάρων νέων μελών ΕΠ (επίσης διδάκτορες μηχανικοί), και σήμερα βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες για την εκλογή τριών πρόσθετων μελών ΕΠ. Με βάση τα στοιχεία αυτά αναμένεται ότι το 2010 η εικόνα του προσωπικού στο τμήμα Ναυπηγικής θα έχει αλλάξει καθοριστικά. Στον παρακάτω πίνακα συνοψίζονται στοιχεία που αφορούν στην παραγωγή και δημοσίευση επιστημονικού έργου, με τη μορφή εργασιών σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια (με κριτές), από τα μέλη ΕΠ του Τμήματος την τελευταία τετραετία:

Δημοσίευση εργασιών από μόνιμα μέλη ΕΠ του τμήματος Ναυπηγικής του ΤΕΙ Αθήνας					
Έτος / περίοδος	Διεθνή Επιστημονικά περιοδικά	Διεθνή Επιστημονικά συνέδρια	Ελληνικά Επιστημονικά συνέδρια	Ελληνικά Επιστημονικά περιοδικά	Βιβλία
2005	1	16	-	2	2
2006	3	8	2	2	-
2007	5	18	1	-	1
2008	8	6	-	1	-
Σύνολο	17	48	3	5	3
τελευταία διετία	13	24	1	1	1

Από τον πίνακα παρατηρείται η ικανοποιητική εικόνα του τμήματος Ναυπηγικής του ΤΕΙ στον τομέα παραγωγής και δημοσίευσης επιστημονικού έργου. Λαμβάνοντας υπόψη ότι μόνο τα 5 τακτικά μέλη και 1 μέλος ΕΠ σε προσωποπαγή θέση δημοσίευσαν κατά το αναφερόμενο διάστημα, έχουμε μέσο όρο 3,16 εργασίες ανά μέλος ΕΠ το έτος, και ο δείκτης αυτός βελτιώνεται σε 4 εργασίες ανά μέλος ΕΠ το έτος την τελευταία διετία. Χρησιμοποιώντας το σύνολο των μελών ΕΠ ως βάση, οι αντίστοιχες τιμές διαμορφώνονται σε 1,92 (από 3,16) και σε 2 (από 4), αντίστοιχα. Αναμένεται ότι οι δείκτες αυτοί θα βελτιωθούν περισσότερο μετά την ένταξη των 7 νέων τακτικών μελών στο δυναμικό του τμήματος Ναυπηγικής.

Υποδομές

Τα τελευταία χρόνια, τόσο μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ II όσο και από τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων του ΤΕΙ, αναβαθμίστηκαν δραστικά τα Εργαστήρια του τμήματος Ναυπηγικής, με την προμήθεια σύγχρονου εξοπλισμού. Απομακρύνθηκε πεπαλαιωμένος, ανενεργός εξοπλισμός (κυρίως τύπου συσκευών μηχανουργείου) και εγκαταστάθηκε σύγχρονος εξοπλισμός, προσαρμοσμένος με τα νεοεισαχθέντα και αναβαθμισμένα μαθήματα στο πρόγραμμα σπουδών, τα οποία περιλαμβάνουν πλέον και εργαστηριακό μέρος. **Ενδεικτικά αναφέρουμε:**

- i. την εγκατάσταση και λειτουργία μικρής δεξαμενής για πειράματα ευστάθειας πλοίων, μετρήσεις αντίστασης - πρόωσης πλοίου, διάδοσης κυματισμών και αλληλεπιδρασής τους με πλοία και πλωτές κατασκευές,
- ii. την κλίνη δοκιμών που περιλαμβάνει μηχανή Diesel 100kW και ηλεκτρομαγνητική πέδη, με εξοπλισμό κατάλληλο για μετρήσεις λειτουργίας μηχανών, κατανάλωσης καυσίμου, εκπομπών καυσαερίων,

- μετρήσεων ταλαντώσεων - θορύβου κλπ,
- iii. λειτουργικά μοντέλα δικτύων σωληνώσεων πλοίου με δυνατότητες μέτρησης / βαθμονόμησης των στοιχείων δικτύου και της μελέτης λειτουργίας του συστήματος,
- iv. ειδικές συσκευές μη καταστροφικού ελέγχου του εργαστηρίου συγκολλήσεων (τύπου υπερήχων και διεισδυτικών υγρών) για τη διάγνωση και τον ποιοτικό έλεγχο συγκολλήσεων, και την αναβάθμιση της υπάρχουσας συσκευής (πρέσας) για πειράματα ελέγχου αντοχής και καταστροφικού ελέγχου συγκολλητών κατασκευών,
- v. κατασκευή αριθμού μοντέλων τομέων πλοίου για την καλύτερη κατανόηση της διαδικασίας παραγωγής - κατασκευής πλοίου,
- vi. την προμήθεια μοντέλου αξονικού συστήματος πλοίου,
- vii. την επισκευή και αποκατάσταση λειτουργίας φρέζας CNC.

Εκτός των ανωτέρω, βρίσκεται σε φάση εξέλιξης ο μετασχηματισμός παραδοσιακού ναυπηγικού σχεδιαστήριου σε σύγχρονη μορφή που περιλαμβάνει τον απαιτούμενο εξοπλισμό και τα εργαλεία υποστήριξης και της ηλεκτρονικής ναυπηγικής σχεδίασης.

Σπουδαστές

Σήμερα στο Τμήμα Ναυπηγικής φοιτούν 787 σπουδαστές, των οποίων οι απόψεις αλλά και οι προσδοκίες αποτυπώθηκαν στα ερωτηματολόγια που συμπλήρωσαν στα πλαίσια της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος.

Ενδεικτικά, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από τη στατιστική επεξεργασία των ερωτηματολογίων των σπουδαστών, για το μάθημα ΘΕΩΡΙΑ ΠΛΟΙΟΥ Ι (Δ εξαμ. του ΠΠΣ). Τα γραφήματα αυτά αφορούν την εικόνα.

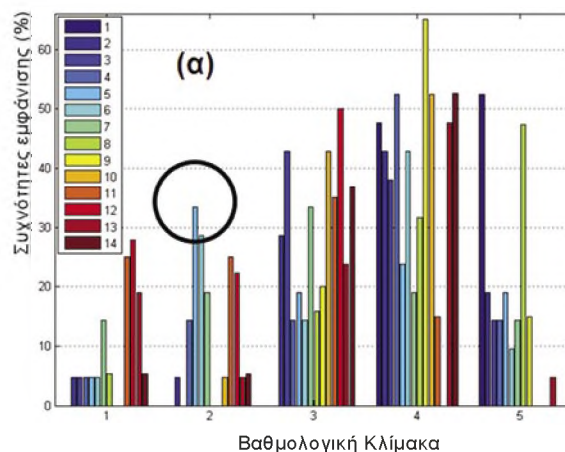
- α. του μαθήματος (ερωτήσεις 1-14 του τυπικού

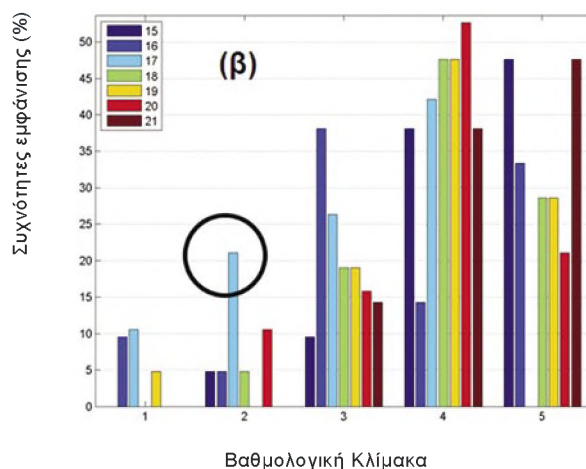
ερωτηματολογίου της ΑΔΙΠ, που χρησιμοποιήθηκε, αντίγραφο υπάρχει στη http://www.na.teiath.gr/files/ADIP_erwthmat_spoud.doc

- β. του μαθήματος (ερωτ. 15-21)
- γ. των διδασκόντων (ερωτ. 22-28)
- δ. του εργαστηρίου του μαθήματος (ερωτ. 29-32)
- ε. του ίδιου του φοιτητή (ερωτ. 33-37)

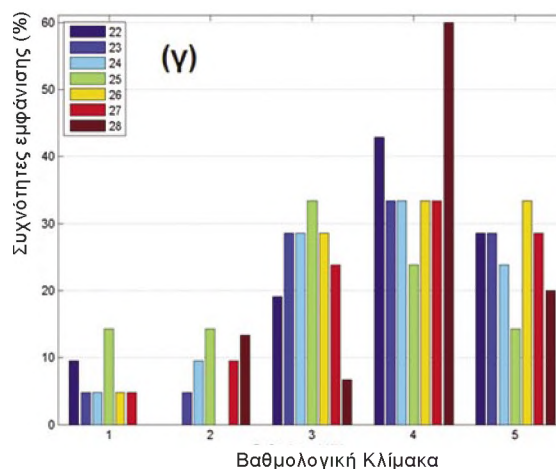
ΘΕΩΡΙΑ ΠΛΟΙΟΥ / Α. Το μάθημα

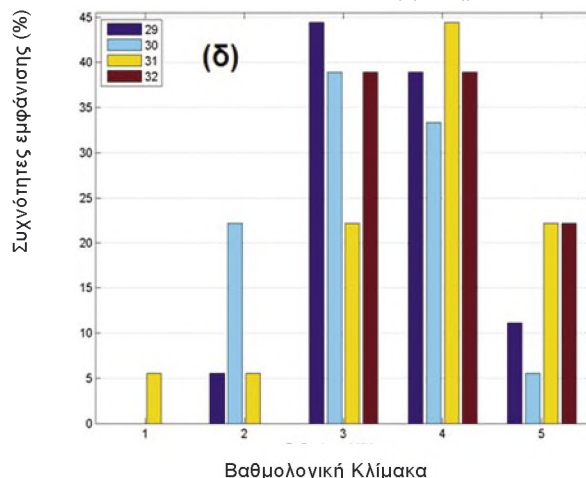
ΘΕΩΡΙΑ ΠΛΟΙΟΥ / Εργασίες

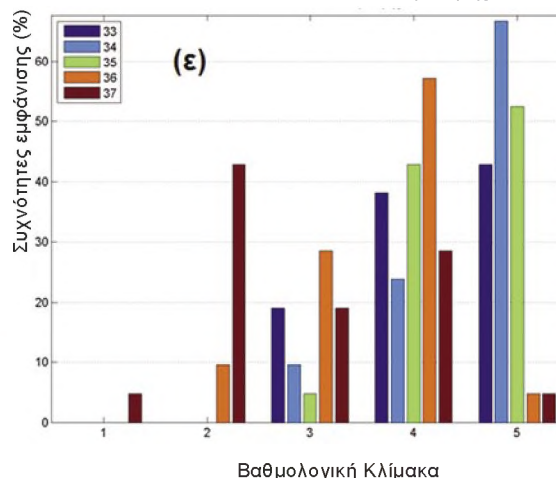
ΘΕΩΡΙΑ ΠΛΟΙΟΥ / Β & Γ. Διδάσκοντες

ΘΕΩΡΙΑ ΠΛΟΙΟΥ / Δ. Το εργαστήριο

ΘΕΩΡΙΑ ΠΛΟΙΟΥ / Ε. Ο φοιτητής

Στις εικόνες αυτές η κάθε ερώτηση διακρίνεται από διαφορετικό χρώμα, με βάση τη διασήμανση που δίνεται, και το αποτέλεσμα που εμφανίζεται με τη μορφή ιστογράμματος δείχνει τη συχνότητα (%) εμφάνισης της βαθμολογίας σε κάθε ερώτηση, σύμφωνα με τη κλίμακα που έχει δοθεί/εξηγηθεί στη διατύπωση του ερωτηματολογίου.

Για παράδειγμα, σε ό,τι αφορά το ανωτέρω μάθημα (Θεωρία Πλοίου Ι), προκύπτει μια σχετικά καλή έως πολύ καλή εικόνα σε όλα τα επίπεδα/θέματα. Στα αρνητικά μπορούμε να παρατηρήσουμε τη χαμηλή βαθμολογία “2” σε ποσοστό 33%, στην ερώτηση 5 που αφορά στην έγκαιρη ή μη έγκαιρη διανομή του βιβλίου/συγγράμματος, όπως σημειώνεται με κύκλο στο γράφημα (α). Επίσης, σχετικά αρνητική υπήρξε η βαθμολογία στην ερώτηση 17 που αφορά στην ύπαρξη ή μη σχετικού ερευνητικού υλικού στη βιβλιοθήκη, η οποία έλαβε βαθμό 2 σε ποσοστό 22%, όπως σημειώνεται επίσης με κύκλο στο γράφημα (β).

Διαδικασία Αξιολόγησης του τμήματος Ναυπηγικής του ΤΕΙ Αθήνας

Το Μάρτιο του 2008 το Τμήμα αναθεώρησε το πρόγραμμα σπουδών του με την ανανέωση, τον εμπλουτισμό περιεχομένων και τον εκσυγχρονισμό όλων των μαθημάτων και ιδιαίτερα των μαθημάτων ειδικότητας (ΜΕ), και όρισε την **ΟΜΕΑ** η οποία απαρτίζεται από τον καθ. **Κ. Μπελιμπασάκη**, τους αν. καθηγητές **Κ. Πολίτη** και **Ι. Μαυράκη**, και έναν εκπρόσωπο σπουδαστών. Λόγω του απαιτητικού έργου η ΟΜΕΑ συνεπικουρείται από τους επικ. καθηγητές **Γ. Θεοτοκάτο**, **Χ. Στεφανάκο**, **Θ. Γεροστάθη** και **Γ. Χατζηκωνσταντή** και υποστηρίζεται από τη Γραμματεία του Τμήματος.

Το Φεβρουάριο και τον Ιούνιο του 2009 ολοκληρώθηκε η συμπλήρωση των απογραφικών δελτίων των μαθημάτων και των δελτίων του εκπαιδευτικού προσωπικού (μόνιμου και έκτακτου) στα πρότυπα της ΑΔΙΠ. Έγινε, επίσης, η συγκέντρωση και η στατιστική επεξεργασία των ερωτηματολογίων για τη συγκέντρωση της γνώμης των σπουδαστών του Τμήματος για όλα τα μαθήματα.

Με βάση τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την πρώτη ανάλυση όλων των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν, το Τμήμα Ναυπηγικής

προβαίνει σε μια σειρά από διορθωτικές ενέργειες, που αφορούν τόσο στο πρόγραμμα σπουδών όσο και στην υποστήριξη του από το ΤΕΙ Αθήνας. Για παράδειγμα, η ΟΜΕΑ συνέστησε στα μέλη ΕΠ να προβούν σε άμεση κινητοποίηση για την παραγγελία νέων βιβλίων και σύγχρονου εκπαιδευτικού υλικού προς την Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΤΕΙ Αθήνας, με σκοπό τον εμπλουτισμό της σε θέματα συναφή με τη ναυπηγική τεχνολογία, τη ναυτική μηχανολογία και λοιπά θέματα πλοίων, πλωτών και θαλασσίων κατασκευών.

Επίσης, θα πρέπει να επανεξεταστούν οι δυνατότητες βελτίωσης της υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε όλες τις κατευθύνσεις. Για παράδειγμα επιτεύχθηκε η επιτάχυνση και μεθοδεύτηκε ο έλεγχος της διαδικασίας έγκαιρης διανομής των βιβλίων / συγγραμμάτων και βελτιώθηκε η υποστήριξη σε πολλά άλλα θέματα με διορθωτικές κινήσεις / παρεμβάσεις.

Συνεργασία του τμήματος Ναυπηγικής με το τμήμα Marine Science & Technology του Newcastle University (U.K.)

Στις 16 Μαρτίου 2009 στο Τμήμα Ναυπηγικής του ΤΕΙ Αθήνας έγινε παρουσίαση από τον Dr. Alan Murphy των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων της Σχολής Marine Science & Technology του Πανεπιστημίου Newcastle, η οποία επικεντρώθηκε στα μεταπτυχιακά προγράμματα που προσφέρει η ανωτέρω Σχολή, και στις δυνατότητες εγγραφής σε αυτά αποφοίτων του Τμήματος Ναυπηγικής του ΤΕΙ Αθήνας με πολύ ευνοϊκούς όρους.

Τα μεταπτυχιακά προγράμματα αφορούν στις παρακάτω κατευθύνσεις:

(βλ. και <http://www.ncl.ac.uk/marine/postgrad/>)

- International Marine Environmental Consultancy (IMEC)

- Marine & Offshore Power Systems
- Marine Electrical Power Technology
- Marine Engineering
- Marine Structures & Integrity
- Marine Transport & Management
- Naval Architecture
- Offshore Engineering
- Offshore & Environmental Technology
- Pipeline Engineering
- Small Craft Design
- Tropical Coastal Management
- Marine Technology (International)

Στα πλαίσια της συνάντησης με τον Dr. Alan Murphy εξετάστηκαν θέματα Ακαδημαϊκής και Ερευνητικής συνεργασίας μεταξύ των δύο Τμημάτων καθώς επίσης και η δυνατότητα να συμμετέχουν μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού από το πανεπιστήμιο Newcastle ως εξωτερικοί αξιολογητές, στα πλαίσια της διαδικασίας Αξιολόγησης του τμήματος Ναυπηγικής του ΤΕΙ Αθήνας.

Κ. Μπελιμπασάκης

Προϊστάμενος του τμήματος Ναυπηγικής

Ανακοίνωση της Πανελληνίας Ένωσης Συνταξιούχων Μελών Εκπαιδευτικού Προσωπικού των ΤΕΙ

Την 10^η Ιουνίου 2009 έγιναν αρχαιρεσίες για την ανάδειξη Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης στα γραφεία του Σωματείου (Μεθώνης 10, Αθήνα). Τα εκλεγέντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στη συνέχεια συγκροτήθηκαν σε σώμα ως εξής:

Πρόεδρος	Φίλιππος Ζωΐδης
Αντιπρόεδρος	Παναγιώτης Καραχάλιος
Γεν. Γραμματέας	Νικόλαος Κολλιόπουλος
Ειδική Γραμματέας	Άννα Δριτσώνα
Ταμίας	Παναγιώτης Σκιαδάς
Μέλη	Παναγιώτης Χλούπης Κωνσταντίνος Σούλανδρος

τηλ. επικοινωνίας: 210 8169721, 22990 48879, 210 9622635

4

ΑΡΘΡΑ ΑΠΟΨΕΙΣ

- **Α. Αραβανινός**
2009, το διεθνές έτος της αστρονομίας
- **Σ. Γ. Φραγκόπουλος**
Ο φιλόσοφος Karl Popper (1902-1994)
- **Ι. Δ. Μπουρής**
Από την κοινωνία των πολιτών και της συναίνεσης
στην κοινωνία των πελατών και της διαπλοκής
- **Α. Καμμάς**
Ο Θωμάς Μουρ και η "ουτοπία" του
- **Ν. Μ. Χιωτίνης**
Για το Πανεπιστημιακό Άσυλο
- **Μ. Μπρατάκος**
Ο εφιάλτης της κλιματικής αλλαγής
- **Μ. Βενετίκου, Σ. Σκυλοδήμου, Φ. Κοσμά**
Η υπογονιμότητα και οι κυριότερες αιτίες της

Α. Αραβαντινός*

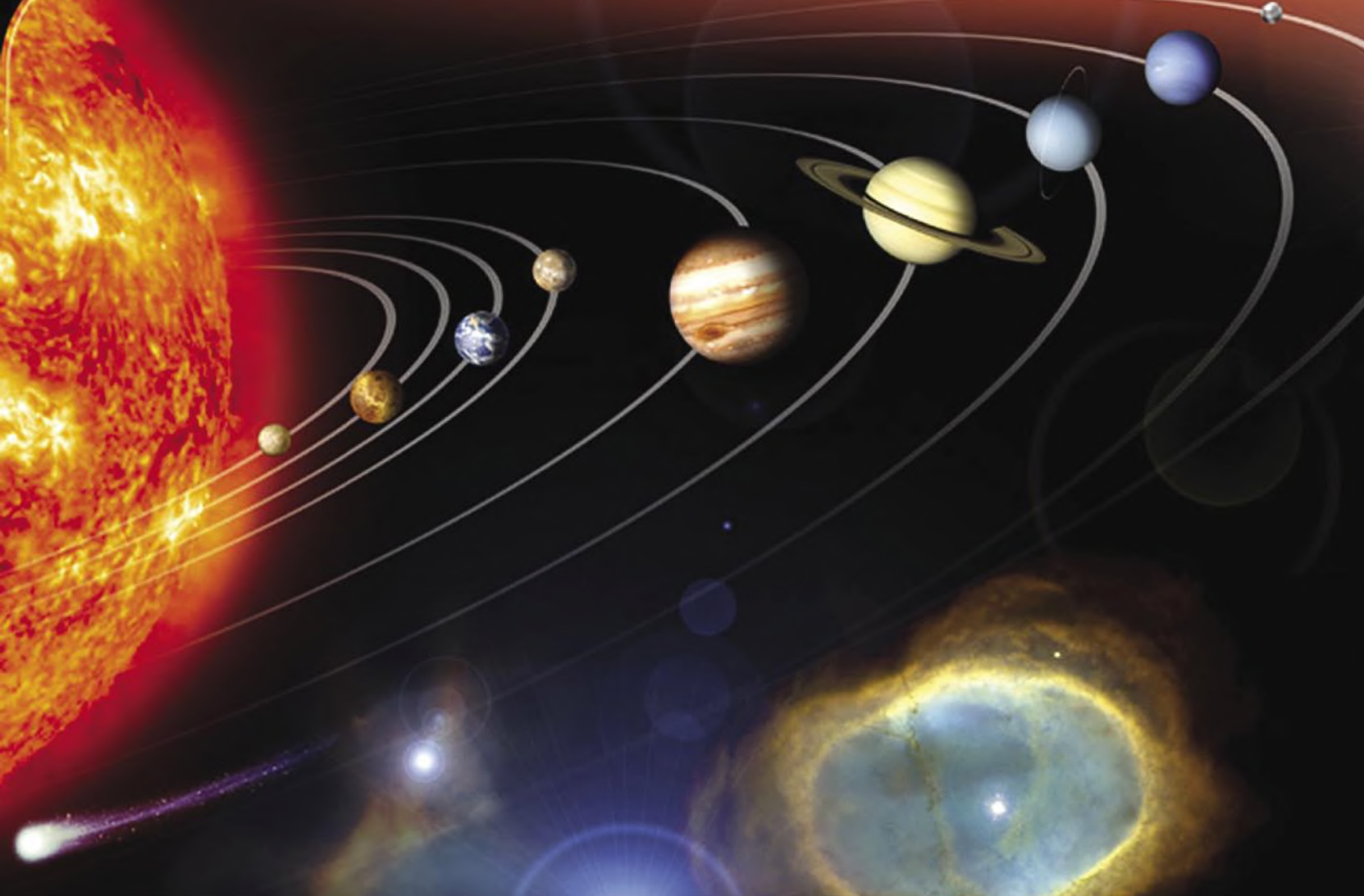
2009 το διεθνές έτος της αστρονομίας

Το 2009 ορίστηκε επίσημα ως το Διεθνές έτος Αστρονομίας. Η αφορμή δόθηκε από το ιστορικό πλέον γεγονός ότι ακριβώς πριν από 400 χρόνια (το 1609) ο **Ιταλός Μαθηματικός και Αστρονόμος Γ. Γαλιλαίος** (Galileo Galilee) χρησιμοποίησε οπτικά τηλεσκόπια δικής του κατασκευής προκειμένου να παρατηρήσει μακρινά αντικείμενα αλλά και φαινόμενα που συνέβαιναν στον ουράνιο θόλο. Αν και υπάρχουν αμφιβολίες στο κατά πόσο ο Γαλιλαίος (1564 - 1642) ήταν αυτός που πρώτος κατασκεύασε το τηλεσκόπιο ως οπτικό όργανο παρατήρησης μακρινών αντικειμένων, είναι αναμφίβολα αυτός που πρώτος εκτίμησε τη σπουδαιότητα αλλά και την επιστημονική σημασία των παρατηρήσεων του. Το 1609 κατασκευάζει τρία διαφορετικά τηλεσκόπια με αντίστοιχες μεγεθύνσεις x3, x8 και x20 και παρατηρεί σχολαστικά τον έναστρο ουρανό. Έτσι, ανακαλύπτει τα όρη και τους κρατήρες στην επιφάνεια της Σελήνης, εντοπίζει τους 4 πρώτους δορυφόρους του Δία, εντυπωσιάζεται από τις κηλίδες στον ηλιακό δίσκο,

ενώ πρώτος ανακαλύπτει και τις διαφορετικές φάσεις της Αφροδίτης. Αρκετές μάλιστα από τις παρατηρήσεις αυτές παρουσιάζονται αναλυτικά στο βιβλίο του Γαλιλαίου που εκδίδεται την επόμενη ακριβώς χρονιά, δηλαδή το 1610, με τον χαρακτηριστικό τίτλο "Αγγελιοφόρος των άστρων".

Εάν όμως στην εποχή του Γαλιλαίου στήνονται ουσιαστικά οι πρώτες επιστημονικές βάσεις για την παρατηρησιακή Αστρονομία, πώς ακριβώς έχουν εξελιχθεί τα πράγματα στους αιώνες που ακολούθησαν; Ποιες οι ανακαλύψεις στο πρόσφατο παρελθόν; Και τι ακριβώς σχεδιάζουν οι υπεύθυνοι των διαστημικών προγραμμάτων, προκειμένου να επεκτείνουν τη γνώση μας για το τι ακριβώς συμβαίνει στο αχανές διάστημα; Οι πλανήτες, μέλη του ηλιακού μας συστήματος είναι σχετικά κοντά μεταξύ τους, εάν βέβαια συγκριθούν με τις αποστάσεις των αστεριών ακόμη και του ίδιου γαλαξία. Κάθε **αστέρι** φαίνεται στον ουρανό σαν ένα μικρό φωτεινό σημείο, ακόμη και εάν παρακολουθείται μέσω

*Ο κ. Α. Αραβαντινός είναι καθηγητής στο τμήμα Φυσικής, Χημείας και Τεχνολογίας Υλικών

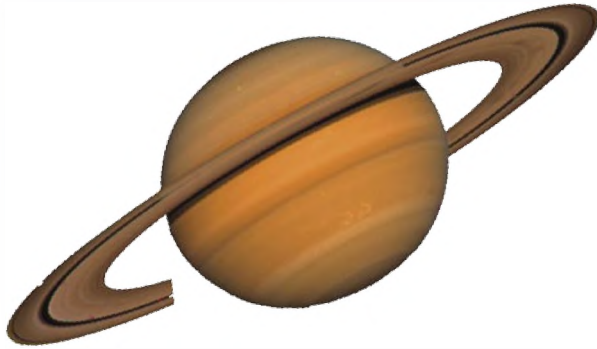

τηλεσκοπίου, ενώ ένας **πλανήτης** μοιάζει σαν ένας σταθερός, μικροσκοπικός φωτεινός δίσκος. Οι πλανήτες δεν ακτινοβολούν δικό τους φως, αντανακλούν όμως το φως του ήλιου και ακολουθούν σταθερά τη νοητή γραμμή στον ουρανό που ονομάζεται εκλειπτική. Οι φαινόμενες (γωνιώδεις) διαστάσεις τους, όπως μάλιστα φαίνονται από την επιφάνεια της γης, κυμαίνονται ανάλογα με τις σχετικές θέσεις της γης και των πλανητών στις επί μέρους τροχιές τους. Ξεκινώντας κανείς από τον **Ήλιο ως κέντρο** και απομακρυνόμενος συνεχώς συναντά, με τη σειρά, τους εξής πλανήτες: **Ερμής, Αφροδίτη, Γη, Άρης, Δίας, Κρόνος, Ουρανός, Ποσειδών και Πλούτωνας**. Μάλιστα, στην περιοχή ανάμεσα στις τροχιές του Άρη και του Δία υπάρχει μια ολόκληρη ζώνη περιστροφής ουράνιων υλικών που καλείται Ζώνη των Αστεροειδών. Από τους πλανήτες, οι δυο πρώτοι της σειράς καλούνται

εσωτερικοί πλανήτες (σε σχέση με την τροχιά της Γης) ενώ από τους **εξωτερικούς** οι Δίας, Κρόνος, Ουρανός και Ποσειδών ονομάζονται και αέριοι πλανήτες στο μέτρο που η σύστασή τους κυριαρχείται από αέρια (κυρίως υδρογόνο, ήλιο, μεθάνιο κ.α.). Ας δούμε όμως περιληπτικά, τους πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος.

Ερμής (Mercury)

Πρόκειται για έναν πλανήτη που είναι ελάχιστα μεγαλύτερος από την Σελήνη, βρίσκεται πολύ κοντά στον Ήλιο και έτσι δέχεται πλήθος από μικρούς και μεγάλους διαστημικούς βράχους, οι οποίοι ενώ στην ουσία έλκονται από τον ήλιο τυχάνει να πέφτουν στη δική του επιφάνεια αφήνοντας έτσι κρατήρες μετά από αυτές τις συγκρούσεις. Λόγω της μικρής του μάζας δεν έχει συγκρατήσει κάποια ατμόσφαιρα με αποτέλεσμα να μην υπάρχει προστασία ούτε

από τη ζέση, αλλά ούτε και από το κρύο. Την ημέρα η θερμοκρασία, στην επιφάνεια του Ερμή, υπολογίζεται σε 430°C (λιώνουν ακόμη και τα μέταλλα), ενώ την νύκτα η θερμοκρασία πέφτει στους -180°C. Η επιφάνεια του Ερμή μοιάζει με αυτή της Σελήνης, ενώ το εσωτερικό του πρέπει να είναι παρόμοιο με αυτό του πυρήνα της Γης (διάπυρος σίδηρος και νικέλιο). Η επιφάνεια του Ερμή μελετήθηκε κυρίως από την διαστημική αποστολή Mariner 10 όπου, από τον Μάρτιο του 1974 μέχρι και το 1975, πραγματοποιήθηκαν τρεις επισκέψεις και τραβήχτηκαν περίπου 10.000 φωτογραφίες. Αποκαλύφθηκε έτσι ένα τεράστιο λεκανοπέδιο με διάμετρο περίπου 1.300 km που ονομάστηκε Λεκανοπέδιο των Θερμίδων (Caloris). Είναι προφανές ότι στο μακρινό μέλλον όταν ο ήλιος μας θα μετατραπεί σε κόκκινο γίγαντα, ο Ερμής θα είναι ο πρώτος από τους πλανήτες που θα καταστραφεί πληρώνοντας το τίμημα της "άσχημης" γεωμετρικής του θέσης. Το 2004 εκτοξεύθηκε η διαστημική συσκευή Messenger με στόχο τη μελέτη του Ερμή, ενώ το 2013 σχεδιάζεται η αποστολή του Colombo της ESA για τον ίδιο λόγο.

Αφροδίτη (Venus)

Πρόκειται για το φωτεινό, μικροσκοπικό αντικείμενο στον ουρανό όπου αποκαλείται **Αυγερινός** (όταν εμφανίζεται το πρωί) ή **Αποσπερίτης** (όταν εμφανίζεται το βράδυ). Έχει επιφανειακή θερμοκρασία 480 °C και πίεση 93 φορές μεγαλύτερη αυτής στη επιφάνεια της γης. Η τεράστια αυτή πίεση ισοδυναμεί με την πίεση

που συναντά κανείς σε βάθος 100 m στον βυθό ενός ωκεανού. Η ατμόσφαιρά της κυριαρχείται από διοξείδιο του άνθρακα (CO₂) το οποίο μάλιστα παγιδεύει τη θερμότητα (φαινόμενο θερμοκηπίου) μετατρέποντας έτσι την Αφροδίτη σε έναν έρημο, υπέρθερμο, αφιλόξενο πλανήτη. Υπάρχει επίσης στην ατμόσφαιρα άζωτο και θειικό οξύ. Η ημέρα στην Αφροδίτη διαρκεί 243 γήινες ημέρες ενώ η περιστροφή της πραγματοποιείται με αντίθετη φορά από τους άλλους πλανήτες. Η διαστημική συσκευή του Magellan (NASA) εκτοξεύτηκε το Μάιο του 1989 και ύστερα από ταξίδι 15 μηνών μπήκε σε κοντινή τροχιά γύρω της στις 10-8-1990. Επί τέσσερα συνολικά χρόνια έστειλε ραδιοκύματα στην άγνωστη επιφάνεια του πλανήτη, ελάμβανε τα ανακλώμενα κύματα και αφού τα επεξεργάζονταν τα έστειλε στη Γη. Έτσι χαρτογραφήθηκε σχεδόν όλος ο πλανήτης μέσα σε συνολική διάρκεια 243 ημερών. Η ανάλυση της εικόνας του εδάφους είναι περίπου 3 km. Οι κρατήρες που εντοπίστηκαν στην επιφάνεια της Αφροδίτης έχουν μικρή σχετικά διάμετρο (μικρότερη των 7 km), διότι οι μετεωρίτες δεν προλαβαίνουν να συγκρουστούν με την επιφάνεια αφού "καίγονται" στην πυκνή ατμόσφαιρα που περιβάλλει τον πλανήτη. Το 2006 ξεκίνησε η πιο εμπεριστατωμένη μελέτη της Αφροδίτης από τη διαστημική συσκευή Venus Express.

Γη (Earth)

Πρόκειται για ένα γαλαζοπράσινο πλανήτη ηλικίας 4,6 δισεκατομμυρίων ετών που φιλοξενεί υπομονετικά το ανθρώπινο είδος τα τελευταία δυο περίπου εκατομμύρια χρόνια. Η επιφάνεια του πλανήτη Γη κυριαρχείται από νερό αφού τα 2/3 της καλύπτονται από το υγρό στοιχείο επιτρέποντας έτσι την ύπαρξη κάθε είδους ζωής. Η ατμόσφαιρα της Γης χωρίζεται διαστρωματικά σε στρώματα με συγκεκριμένα πάχη. Τα καιρικά φαινόμενα εξαντλούνται κυρίως σε στρώμα πάχους 15km από το έδαφος, αυτό το στρώμα

ονομάζεται **Τροπόσφαιρα**. Το επόμενο στρώμα είναι η **Στρατόσφαιρα** στην οποία βρίσκεται το όζον και της οποίας το ανώτερο ύψος φθάνει τα 45km. Ακολουθούν τα στρώματα της **Μεσόσφαιρας** (80km ύψος), **Θερμόσφαιρας** (600km) και τέλος το απώτερο στρώμα της **γήινης ατμόσφαιρας**, η οποία είναι η εξώσφαιρα που εκτείνεται μέχρι πέρα και από τα 600km. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με την αύξηση του ύψους μειώνεται σημαντικά η πυκνότητα του αέρα που περιβάλλει τον πλανήτη μας. Η **Σελήνη** είναι ο μοναδικός δορυφόρος της Γης και βρίσκεται σε απόσταση 385.000km. Στην Σελήνη δεν υπάρχει ατμόσφαιρα και επομένως κανένα καιρικό φαινόμενο. Τον Ιούλιο του 1969 είναι η χρονολογία - σταθμός όπου πραγματοποιήθηκε στον δορυφόρο της Γης η πρώτη προσσελήνωση επανδρωμένου σκάφους. Ο αστροναύτης **Neil Armstrong** είναι ο πρώτος άνθρωπος που πάτησε τη στείρα και άγονη σεληνιακή γη. Από το 1969 έως το 1972 είκοσι επτά (27) συνολικά αστροναύτες βρέθηκαν σε τροχιά γύρω από τη Σελήνη ενώ δώδεκα (12) από αυτούς περπάτησαν και εξερεύνησαν έξι (6) διαφορετικές περιοχές της επιφάνειάς της (**πρόγραμμα Apollo**). Η πρώτη εικόνα της γης από το διάστημα πραγματοποιήθηκε στις 24-10-1946 όταν ένας Γερμανικός πύραυλος V – 2 εκτοξεύθηκε από το White Sands του New Mexico μεταφέροντας μια κάμερα 35mm στα όρια των 100km ύψους. Με αυτόν τον τρόπο φωτογραφίζεται η επιφάνεια της γης από απόσταση που αντιστοιχεί στα όρια της Μεσόσφαιράς της. Μέχρι σήμερα έχουν εκτοξευθεί **σειρά δορυφόρων** (Terra, Aqua, Aura, Cloudsat, CALIPSO) που στόχο έχουν να συλλέξουν χρήσιμα δεδομένα για τον πλανήτη μας. Μέχρι το 2010 έχει προγραμματιστεί η εκτόξευση διαστημικών συσκευών για τη μέτρηση του CO₂ καθώς και του τρόπου με τον οποίο μεταφέρεται και αποθηκεύεται η θερμότητα στους ωκεανούς. Ακόμη η NASA πρόσφατα έλαβε αποφάσεις και ανακοίνωσε

σχέδια για την επανέναρξη των επανδρωμένων αποστολών στη Σελήνη από το 2020.

Άρης (Mars)

Πρόκειται για τον πλανήτη που φαίνεται από τη Γη σαν ένας κοκκινο-πορτοκαλί δίσκος, ενώ υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι κάποτε ο Άρης είχε νερό και μάλιστα σε υγρή μορφή. Έχει διάρκεια ημέρας κατά 39 λεπτά μεγαλύτερη από αυτή της γης, ενώ ένα αρειανό έτος ισοδυναμεί με 23 γήινους μήνες και χαρακτηρίζεται από τέσσερις εποχές, διπλάσιες σε διάρκεια. Διαθέτει σχετικά αραιή, παγωμένη ατμόσφαιρα γεμάτη με διοξείδιο του άνθρακα, χαρακτηρίζεται με μέση θερμοκρασία τους - 63 °C ενώ και η βαρύτητα στην επιφάνειά του είναι το 38 % της αντίστοιχης γήινης. Η ακτινοβολία του ήλιου προσπίπτει στην επιφάνεια του Άρη χωρίς να φιλτράρεται από κάποιο πυκνό στρώμα ατμόσφαιρας. Ο Άρης είναι μέχρι σήμερα ο στόχος 38 διαστημικών αποστολών, που κύριο σκοπό έχουν την μελέτη της δυνατότητας μελλοντικής, ανθρώπινης εγκατάστασης. Το 1965 έγινε η λήψη στη Γη πλήθους φωτογραφιών μέσω της διαστημικής συσκευής Mariner 4, όπου αποκαλύφθηκε μια επιφάνεια με πολλές ανωμαλίες, γεμάτη κρατήρες και ηφαίστεια. Πραγματοποιήθηκε αρχικά η επιτυχής προσεδάφιση των Viking 1 (στις 20-7-1976) και Viking 2 (1,5 μήνα αργότερα) με τα οποία έγινε λεπτομερέστερος φωτογραφικός έλεγχος της Αρειανής επιφάνειας. Μάλιστα, σχετικά πρόσφατα ήταν σε εξέλιξη το **πρόγραμμα Mars Exploration Rovers (MER)** στα πλαίσια του οποίου έχουν αποσταλεί δυο αυτοκινούμενες, μικροσκοπικές συσκευές (ρόβερ) που μετακινούνται στην επιφάνεια του Άρη και πραγματοποιούν σύνθετες επιστημονικές μετρήσεις. Τα ρόβερ αυτά έχουν τα ονόματα **Πνεύμα (Spirit) και Ευκαιρία (Opportunity)**. Το κάθε ένα όχημα έχει συνολικό βάρος μόνο 150 kg και μπορεί να μετακινείται σε απόσταση έως και 100 μέτρων την ημέρα. Είναι και τα

δύο εφοδιασμένα με πανοραμική φωτογραφική μηχανή, τρία διαφορετικά φασματομέτρα (Mossbauer, ακτίνων - X και θερμικής εκπομπής) όπως και ένα υπερσύγχρονο φωτογραφικό μικροσκόπιο. Το πρώτο όχημα βρίσκεται εκεί από τον Ιανουάριο του 2004 και έχει καλύψει διαδρομή περίπου 7 km ενώ έχει αποστείλει στη Γη περισσότερες από 10.000 φωτογραφίες, το δεύτερο έχει καλύψει 12 περίπου km και έχει επίσης αποστείλει 94.000 φωτογραφίες. Η επιφάνεια του πλανήτη χαρακτηρίζεται από **τέσσερα μεγάλα ηφαίστεια** όπως και μια κοιλάδα που ονομάστηκε **κοιλάδα Mariner**. Οι πόλοι του συγκεκριμένου πλανήτη είναι μόνιμα καλυμμένοι από πάγο διοξειδίου του άνθρακα (ξηρός πάγος) και νερό. Πρόσφατα ένα άλλο **διαστημόπλοιο - ρομπότ (ο Φοίνικας, Phoenix)** ανακάλυψε "φλέβα" πάγου στην επιφάνεια του Άρη (31 Ιουλίου 2007). Το 2009 έχει προγραμματιστεί η διαστημική αποστολή Mars Science Laboratory για διεξοδική μελέτη του πλανήτη.

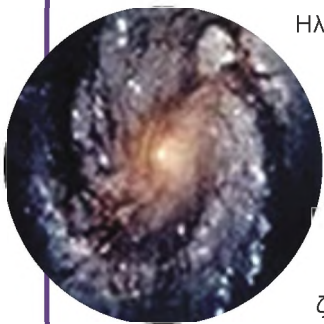
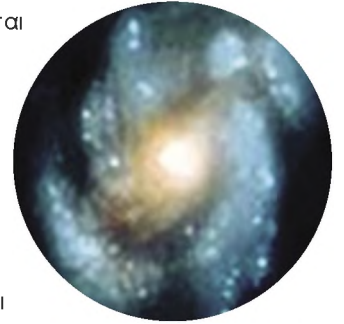
Ζώνη Αστεροειδών

Πρόκειται για υλικά τα οποία έχουν παραμείνει αναλλοίωτα από τότε που δημιουργήθηκε το Ηλιακό μας σύστημα. Ο πρώτος αστεροειδής που ανακαλύφθηκε από τη γη την 1-1-1801 ονομάστηκε **Δήμητρα** (πρόκειται για ουράνιο σώμα με διάμετρο 957 km). Μέχρι σήμερα έχουν ανακαλυφθεί χιλιάδες αστεροειδείς χωρίς όμως να ανήκουν αναγκαστικά στη συγκεκριμένη ζώνη. Μερικοί έχουν συλληφθεί από τη βαρυτική δύναμη των πλανητών και έτσι έχουν μετατραπεί σε δορυφόρους τους, ενώ άλλοι έχουν προσκρούσει με σφοδρότητα στην πλανητική επιφάνεια. Η επιφάνεια της Γης δέχεται μικρούς αστεροειδείς (διάμετρος 100 - 1000m) με συχνότητα έναν κάθε 300.000 χρόνια. Το στοιχείο αυτό επιβεβαιώνεται και από τη μελέτη των περίπου 150 μεγάλων κρατήρων

πρόσκρουσης που έχουν ανακαλυφθεί στην επιφάνεια των εδαφών της Γης. Καθημερινά άλλωστε περισσότεροι από 100 τόνοι λεπτής σκόνης που προέρχονται από αστεροειδή πέφτουν στην επιφάνεια της Γης χωρίς αυτό να γίνεται αντιληπτό. Εκτός από τη Δήμητρα άλλοι γνωστοί αστεροειδείς είναι **η Εστία** (με διάμετρο 530km αλλά ιδιαίτερα λαμπρή), **η Ήρα** και **ο Έρως**. Ειδικά για τον τελευταίο σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε ειδική αποστολή κατά την οποία διαστημική συσκευή μπήκε σε τροχιά και προσεδάφιστηκε ομαλά στην επιφάνειά του με ταχύτητα 6 km/h σε απόσταση μόλις 200 m από την προγραμματισμένη περιοχή προσεδάφισης. Η προσεδάφιση έγινε στις 12-2-2000 και το όνομα της διαστημικής αποστολής ήταν **NEAR (Near Earth Asteroid Rendezvous)** του προγράμματος DISCOVERY. Σημειώνεται ότι η συσκευή λειτουργούσε με μοναδική πηγή ενέργειας τον ήλιο.

Δίας (Jupiter)

Είναι ο μεγαλύτερος πλανήτης του ηλιακού μας συστήματος. Πρόκειται για έναν πολύχρωμο γίγαντα με διάμετρο 11 φορές την διάμετρο της Γης και μάζα 300 φορές την μάζα της Γης. Η επιφάνειά του κυριαρχείται από ενώσεις θείου, ενώ είναι χαρακτηριστική μια γιγάντια κόκκινη κηλίδα σε σχήμα οβάλ. Η κηλίδα αυτή παρατηρήθηκε το 1878, έχει διάμετρο διπλάσια της γήινης διαμέτρου και σήμερα γνωρίζουμε ότι πρόκειται για μια ατμοσφαιρική καταιγίδα με δυναμική συμπεριφορά που βρίσκεται αρκετά ψηλότερα από την επιφάνεια του πλανήτη. Ο Δίας περιστρέφεται μια φορά κάθε επτά γήινες ημέρες. Πρόκειται για πλανήτη με **πολλούς δορυφόρους** από τους οποίους, οι **τέσσερεις πιο γνωστοί ανακαλύφθηκαν από**

τον ίδιο τον Γαλιλαίο το 1609. Πρόκειται για τους **Γανυμήδη, Καλλιστώ, Ευρώπη και Ιώ**. Μάλιστα ενώ η Ιώ διαθέτει πολλά ηφαίστεια στην επιφάνειά της, η Ευρώπη φαίνεται να έχει το πιο φιλόξενο και φιλικό περιβάλλον για τους γήινους οργανισμούς. Τέλος, ο Γανυμήδης είναι ο μεγαλύτερος από τους δορυφόρους του Δία και φαίνεται να αποτελείται από πάγο. Ο Δίας απασχόλησε το διαστημικό πρόγραμμα Galileo με εκτόξευση τον Οκτώβριο του 1989 και είσοδο σε τροχιά γύρω από το Δία στις 7-12-95. Στα σχεδόν έξι χρόνια του ταξιδιού που μεσολάβησαν ο πύραυλος κινήθηκε με κατεύθυνση πρώτα προς την Αφροδίτη και μετά από δυο διελεύσεις από τη Γη εκτοξεύθηκε προς το μακρινό Δία. Πρόκειται για την τεχνική της βαρυτικής υποβοήθησης (gravity assist). Το 2011 προβλέπεται προγραμματισμένη εκτόξευση της διαστημικής αποστολής JUNO (NASA) για τη λεπτομερή μελέτη του Δία.

Κρόνος (Saturn)

Πρόκειται για αέριο πλανήτη 10 φορές μεγαλύτερο από τη Γη που είναι ορατός δια γυμνού οφθαλμού. Εάν μάλιστα παρατηρηθεί με τη βοήθεια τηλεσκοπίου διακρίνει κανείς το πυκνό σύστημα των χιλιάδων δακτυλίων του από σκόνη, πάγο και πέτρες που στριφογυρίζουν συνεχώς γύρω του. Οι διαστάσεις των περιστρεφόμενων

αντικειμένων είναι από 1 cm έως και τα 100 m. Ο Κρόνος έχει τη μικρότερη πυκνότητα από όλους τους πλανήτες, ενώ οι άνεμοι στην περιοχή του κινούνται με πολύ μεγάλες ταχύτητες (στον ισημερινό έχουν παρατηρηθεί ταχύτητες μέχρι και 1.800 km/h). Διαθέτει πολλούς δορυφόρους, ίσως περισσότερους από 35, με πιο γνωστούς τους **Τιτάνα, Ρέα, Ιαπετό, Διώνη, Τηθύ, Εγκέλαδο και Μίμα**. Από αυτούς ο Τιτάνας ανακαλύφθηκε πριν από 350 περίπου χρόνια από τον **Ολλανδό Φυσικό Huygens** με ένα τηλεσκόπιο δικής του κατασκευής. Είναι ουράνιο σώμα κατά 50 % μεγαλύτερο από την σελήνη, διαθέτει ατμόσφαιρα κυρίως αζώτου και εμφανίζει ένα πορτοκαλί χρώμα. Μάλιστα η διαστημική συσκευή Huygens προσεδάφιστη με επιτυχία στον Τιτάνα στις 14-1-2005. Ο Κρόνος έχει καταστεί ο στόχος διαστημικών αποστολών όπως **Pioneer 11 (1979), Voyager 1 και 2 (1980 και 1981)** που έγιναν για επιβεβαίωση και μελέτη των δακτυλίων. Σχετικά πρόσφατη είναι και η **συνεργασία NASA και ESA για την επιτυχημένη αποστολή των Cassini - Huygens** που θέτουν σε τροχιά γύρω από τον Κρόνο την πρώτη ανθρώπινη συσκευή.

Ουρανός (Uranus)

Είναι ο πρώτος πλανήτης που ανακαλύφθηκε μάλλον τυχαία μέσω ενός μικρού τηλεσκοπίου

(μήκους περίπου 16cm, και μεγέθυνσης x230) στις 13-3-1781 από τον αστρονόμο **Sir William Herchel** (1738 - 1822). Είναι αεριώδης πλανήτης, διαθέτει γαλάζια - λευκή ατμόσφαιρα από μεθάνιο και έχει διάμετρο 4 φορές μεγαλύτερη της Γης. Οι τελευταίες πληροφορίες που αφορούν στον πλανήτη αυτό προέρχονται κυρίως από φωτογραφίες των αποστολών Voyager, όπως επίσης και σχετικά πρόσφατες από το διαστημικό τηλεσκόπιο Hubble. Ο ουρανός σε αντίθεση με τους άλλους πλανήτες περιφέρεται γύρω από τον Ήλιο σχεδόν “ξαπλωμένος” στο πλευρό του. Η ασυνήθιστη αυτή θέση του πλανήτη (μεγάλη κλίση του άξονα περιστροφής) πρέπει να οφείλεται μάλλον σε μια σύγκρουση με ένα τεράστιο πλανητικό σώμα στα πρώτα στάδια της δημιουργίας του Ηλιακού μας συστήματος. Ανακαλύφθηκε ότι έχει και αυτός περί τους 13 δακτυλίους να τον περιτριγυρίζουν καθώς επίσης και πλήθος από δορυφόρους **με ονόματα από ήρωες των έργων του Σαίξπηρ και του Πόουπ**. Οι πιο γνωστοί δορυφόροι του Ουρανού είναι οι: **Τιάνια, Μιράντα, Πακ, Αριήλ, Ουμβριήλ, Όμπερον** και άλλοι. Πρόκειται για περισσότερους από 27 συνολικά από τους οποίους όμως, μόνο οι πέντε έχουν διάμετρο μεγαλύτερη από 500 km.

Ποσειδώνας (Neptune)

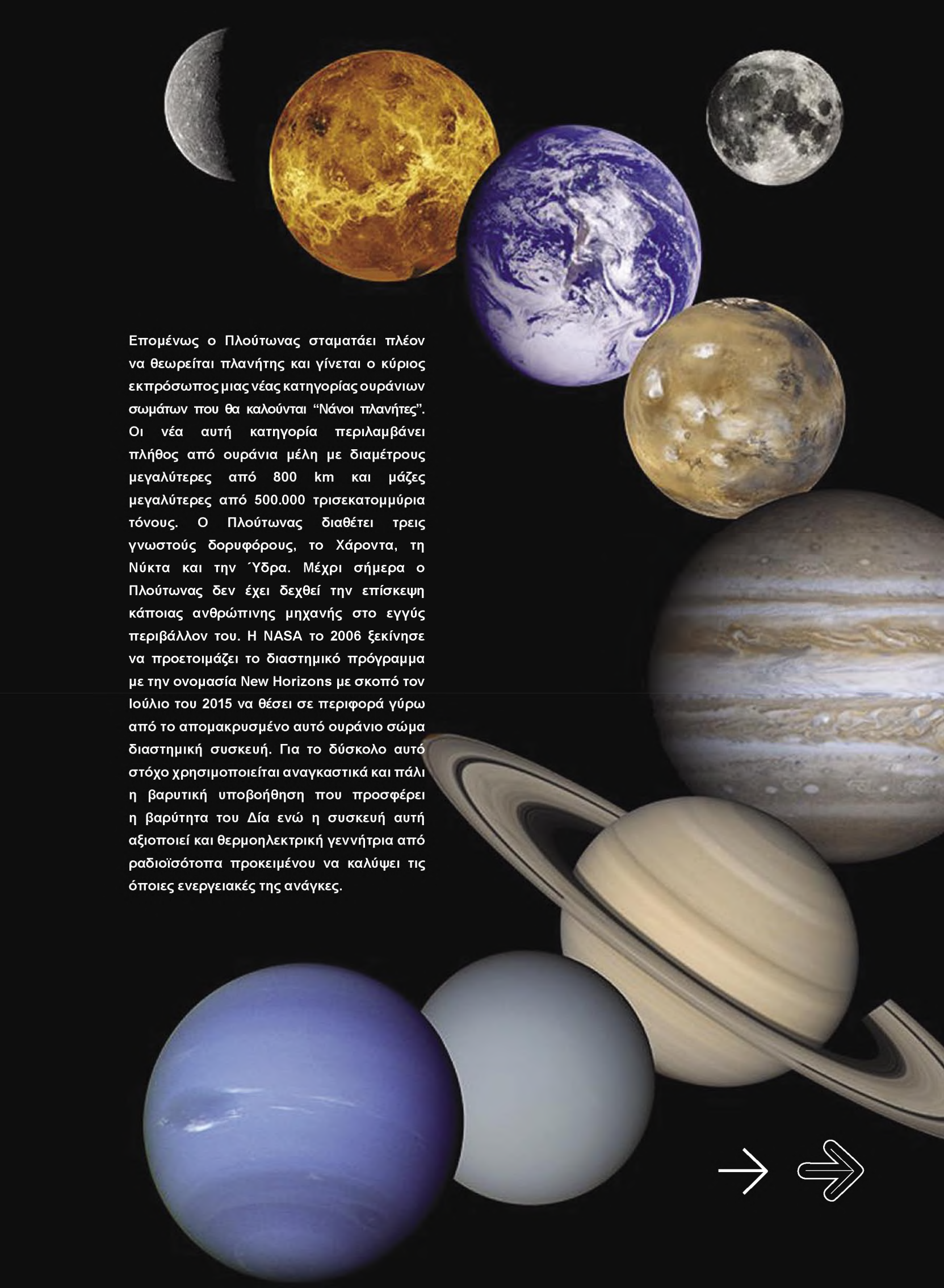
Πρόκειται για το μικρότερο από τους τέσσερεις αέριους γίγαντες του γήινου πλανητικού συστήματος. Ανακαλύφθηκε για πρώτη φορά στις 23-9-1846, έχει πολύ πυκνή ατμόσφαιρα που αποτελείται από υδρογόνο, ήλιο, νερό και ποσότητες αιθανίου και μεθανίου. Εμφανίζει ένα μπλε χρώμα, διότι η ατμόσφαιρά του απορροφά κυρίως την κόκκινη συνιστώσα του ηλιακού φωτός. Διαθέτει υψηλή πίεση και θερμοκρασία ενώ τελευταία παρατηρήθηκε και σύστημα πέντε δακτυλίων αρκετά λεπτών και αμυδρών. Ο πιο γνωστός από τους 13 δορυφόρους του Ποσειδώνα είναι ο Τρίτωνας. Το 1982 το

Voyager 2 διήλθε πάνω από το Βόρειο πόλο του Ποσειδώνα και σε απόσταση μόλις 4800 km. Μελετώντας με προσοχή τις φωτογραφίες που έστειλε ο τεχνητός δορυφόρος Voyager 2 (Αύγουστος 1989) το ενδιαφέρον εντοπίστηκε στην ύπαρξη μια μπλε κηλίδας, η οποία και ονομάστηκε **Μεγάλη Σκοτεινή Κηλίδα** (Great Dark Spot ή GDS). Η κηλίδα φαίνεται να καλύπτει μια έκταση μήκους 14.000 km και πλάτους 6.700 km με πιθανή συμπεριφορά όμοια με αυτή της κόκκινης κηλίδας του Δία. Νέες φωτογραφίες της περιοχής του Ποσειδώνα από το τηλεσκόπιο Hubble το 1994 έδειξαν ότι η μπλε κηλίδα είχε εξαφανιστεί.

Πλούτωνας (Pluto)

Βρίσκεται πάρα πολύ μακριά και είναι ιδιαίτερα μικρός, μικρότερος της Σελήνης, του Τρίτωνα και από πέντε ακόμη δορυφόρους του Δία και του Κρόνου. Ανακαλύφθηκε στις 23-1-1930 και είναι πολύ πιθανόν να γίνει στο μακρινό μέλλον ένας ακόμη δορυφόρος του γειτονικού Ποσειδώνα, ο οποίος με την βαρυτική του έλξη θα τον αιχμαλωτίσει μόνιμα κοντά του. Σχετικά πρόσφατα (το 2006) η Διεθνής Αστρονομική Ένωση (IAU) αποφάσισε ότι στο εξής το πλανητικό μας σύστημα θα αποτελείται όχι από εννέα, αλλά από **οκτώ κανονικούς πλανήτες και δεκάδες “νάνους πλουτώνιους πλανήτες”**. Σύμφωνα με τη σχετική απόφαση, **πλανήτης από τώρα και στο εξής πρέπει να θεωρείται κάθε ουράνιο αντικείμενο το οποίο θα ικανοποιεί τα εξής:**

1. βρίσκεται σε καθορισμένη τροχιά γύρω από ένα άστρο (πρόκειται για τροχιά σαφώς διακριτή από άλλες τις ίδιες περιοχής),
2. έχει σχεδόν σφαιρικό σχήμα κυρίως λόγω της μάζας που αυτό περιέχει και
3. δεν είναι ούτε άστρο αλλά ούτε και δορυφόρος κάποιου άλλου πλανήτη.

A collage of celestial bodies including the Moon, Mercury, Earth, Mars, Jupiter, Saturn, Uranus, and Neptune. The objects are arranged in a roughly diagonal line from top-left to bottom-right. The Moon is at the top left, followed by Mercury, Earth, Mars, Jupiter, Saturn, Uranus, and Neptune at the bottom left. The background is black.

Επομένως ο Πλούτωνας σταματάει πλέον να θεωρείται πλανήτης και γίνεται ο κύριος εκπρόσωπος μιας νέας κατηγορίας ουράνιων σωμάτων που θα καλούνται “Νάνοι πλανήτες”. Οι νέα αυτή κατηγορία περιλαμβάνει πλήθος από ουράνια μέλη με διαμέτρους μεγαλύτερες από 800 km και μάζες μεγαλύτερες από 500.000 τρισεκατομμύρια τόνους. Ο Πλούτωνας διαθέτει τρεις γνωστούς δορυφόρους, το Χάροντα, τη Νύκτα και την Ύδρα. Μέχρι σήμερα ο Πλούτωνας δεν έχει δεχθεί την επίσκεψη κάποιας ανθρώπινης μηχανής στο εγγύς περιβάλλον του. Η NASA το 2006 ξεκίνησε να προετοιμάζει το διαστημικό πρόγραμμα με την ονομασία New Horizons με σκοπό τον Ιούλιο του 2015 να θέσει σε περιφορά γύρω από το απομακρυσμένο αυτό ουράνιο σώμα διαστημική συσκευή. Για το δύσκολο αυτό στόχο χρησιμοποιείται αναγκαστικά και πάλι η βαρυτική υποβοήθηση που προσφέρει η βαρύτητα του Δία ενώ η συσκευή αυτή αξιοποιεί και θερμοηλεκτρική γεννήτρια από ραδιοϊσότοπα προκειμένου να καλύψει τις όποιες ενεργειακές της ανάγκες.

Στην ανωτέρω εικόνα παρουσιάζεται συγκριτικά το πώς άλλαξαν οι διατάξεις παρατήρησης αυτά τα τελευταία 400 χρόνια στον τομέα της Παρατηρησιακής Αστρονομίας. Αριστερά είναι ένα από τα ιστορικά πλέον διαθλαστικά τηλεσκόπια του Γαλιλαίου, των πρώτων του παρατηρήσεων, ενώ δεξιά βλέπει κανείς την εικόνα του διαστημικού τηλεσκοπίου Hubble (Hubble Space Telescope ή H.S.T.). Το H.S.T. θεωρείται σήμερα εκείνη η συσκευή αστροπαρατήρησης που συμβολίζει το θρίαμβο της επιστήμης και των σχετικών τεχνολογιών στην έρευνα του διαστήματος.

Το **Hubble** μπήκε σε τροχιά και άρχισε τις παρατηρήσεις του στις 24 Απριλίου του 1990. Περιστρέφεται συνεχώς γύρω από τη γη σε κυκλική τροχιά ύψους 600 km από την επιφάνειά της. Εκτελεί μια πλήρη περιστροφή κάθε 95 λεπτά και κινείται με ταχύτητα 28.000 km/h. Έχει μήκος 13,1 m, διάμετρο 5 m και συνολικό βάρος 11,6 τόνους, ενώ το κάτοπτρο που διαθέτει έχει διάμετρο 2,4 m. Ο βασικός στόχος της αποστολής του H.S.T. ήταν να προσδιορίσει με ακρίβεια το μέγεθος και την ηλικία του Σύμπαντος. Βασικό πλεονέκτημα του διαστημικού αυτού τηλεσκοπίου είναι το γεγονός ότι, εφόσον βρίσκεται και λειτουργεί έξω από τη γήινη ατμόσφαιρα, οι οπτικές παρατηρήσεις του δε θα υφίσταται την ανεπιθύμητη, διαστρεβλωτική δράση των

στρωμάτων της ατμόσφαιρας.

Ξεπερνώντας με επιτυχία το πρόβλημα που παρουσιάστηκε στην γεωμετρία του κατόπτρου του στην αρχή της δράσης του άρχισε να στέλνει, μέσω δορυφόρου, στη Γη τις πρώτες εικόνες, αλλά και πολύτιμες πληροφορίες που οι επιστήμονες με ανυπομονησία επιζητούσαν. *Στο σχήμα που ακολουθεί* παρουσιάζεται η διαφορά στη φωτογραφική απεικόνιση του ίδιου γαλαξία πριν και μετά την αποκατάσταση της αστοχίας στο οπτικό σύστημα του τηλεσκοπίου. Σημειώνεται ότι επρόκειτο για ένα σφάλμα στην κατασκευή της επιφάνειας του κύριου κατόπτρου με μέγεθος όχι μεγαλύτερο από το 1/500 του πάχους μιας ανθρώπινης τρίχας το οποίο όμως, αν και τόσο μικρό, ευθυνόταν για τη σχετική ασάφεια των φωτογραφικών λήψεων.

Ο αρχικός σχεδιασμός που αφορούσε το Hubble ήταν να παραμείνει σε συνεχή δράση το πολύ έως 15 χρόνια και στη συνέχεια να αποσυρθεί. Η μεγάλη επιστημονική επιτυχία του καθώς και η μικρή συχνότητα εμφάνισης τεχνικών προβλημάτων βοήθησαν στο να επεκταθεί η διάρκεια της δράσης του για ακόμη πέντε (5) έτη. Ήδη σήμερα γνωρίζουμε **τον αντικαταστάτη του Hubble**. Πρόκειται για τη διαστημική συσκευή με την ονομασία **James Webb**, η οποία θα τεθεί σε δράση το 2011 με την ελπίδα να αποδειχθεί τουλάχιστον το ίδιο αξία με την προκάτοχό της.

διαστημικό τηλεσκόπιο Hubble (Hubble Space Telescope ή H.S.T.)

Ας δούμε όμως συνοπτικά μερικές από τις πιο σημαντικές προσφορές που το Hubble έδωσε στη Διεθνή Αστρονομική κοινότητα μέσω των παρατηρήσεων που αδιάκοπα έκανε και κάνει όλα τα χρόνια της μέχρι και σήμερα δράσης του.

Το H.S.T. αποκάλυψε φωτογραφικά ένα μικρό ουράνιο σώμα στα όρια του ηλιακού μας συστήματος. Πρόκειται για ουράνιο σώμα με διαστάσεις μικρότερες από τον Πλούτωνα, με ιδιαίτερα αμυδρό φωτογραφικό ίχνος, που ονομάστηκε **Sedna** και είναι ακόμη υπό διερεύνηση εάν πρόκειται για νέο πλανήτη ή όχι.

Το H.S.T. προσδιόρισε τις εποχιακές αλλαγές στον πλανήτη Άρη και τις εικόνες καταιγίδων στην ατμόσφαιρα άλλων πλανητών, ενώ επίσης κατέγραψε και την απρόσμενη πρόσκρουση ενός κομήτη επάνω στην επιφάνεια του Δία.

Παρακολούθησε γεννήσεις αστεριών σε γειτονικούς γαλαξίες ενώ παρατήρησε τον τρόπο που γερνάνε τα άστρα καθώς και τον τρόπο που αυτά πεθαίνουν. Στο Hubble επίσης οφείλουμε τις πρώτες απεικονίσεις ετοιμοθάνατων αστεριών.

Κατέγραψε γαλαξιακές συγκρούσεις και έδειξε στους έκπληκτους επιστήμονες ότι το Σύμπαν δεν είναι καθόλου “ήσυχος” όπως μέχρι τώρα νόμιζαν. **Απέδειξε** ότι η πιθανότερη περιοχή για να εντοπιστούν οι μαύρες τρύπες είναι

το κέντρο των γαλαξιών ενώ προσδιόρισε με ακρίβεια τις περιοχές σε μακρινούς γαλαξίες όπου πραγματοποιούνται εκρήξεις δημιουργίας ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας - γ.

Μέτρησε τον ρυθμό διαστολής του Σύμπαντος και πιστοποίησε το γεγονός ότι ο ρυθμός αυτός επιταχύνεται καθώς η παρατηρούμενη διαστολή του συνεχίζεται.

Ανίχνευσε τον πιο μακρινό γαλαξία στο Σύμπαν που έχει μέχρι σήμερα παρατηρηθεί από τη γη, ενώ με τις εικόνες “Βαθέος Πεδίου” μπόρεσε να απεικονίσει νέους γαλαξίες των οποίων τα ιδιόμορφα σχήματα για πρώτη φορά γίνοντουσαν γνωστά.

Τέλος, το Hubble, αφού μας έδωσε την πιο απομακρυσμένη εικόνα του Σύμπαντος, προσδιόρισε, με αρκετή ακρίβεια, και την ηλικία του Σύμπαντος σε 13,7 δισεκατομμύρια χρόνια.

Είναι προφανές ότι το Hubble αφήνει πίσω του μια ανεκτίμητη κληρονομιά στην προσπάθεια του ανθρώπινου νου να κάνει το Σύμπαν όσο γίνεται πιο κατανοήσιμο. Ωστόσο, ακόμη και εάν είμαστε περισσότερο “υποψιασμένοι” σήμερα από ότι οι προηγούμενες γενιές των επιστημόνων, σίγουρο θεωρείται το γεγονός ότι οι νέες ανακαλύψεις που μας περιμένουν θα αποδείξουν την επιστημονική ανεπάρκεια πολλών από τους σημερινούς ισχυρισμούς μας. ☑

Ο φιλόσοφος Karl Popper (1902-1994)

του Σ. Γ. Φραγκόπουλου*

Ο Αυστριακός φιλόσοφος **Karl Raimund Popper** ήταν γιος ενός φιλελεύθερου δικηγόρου, εβραϊκού θρησκευόμενου, που είχε ευρεία μόρφωση και κοινωνική δραστηριότητα. Στην οικογένειά του υπήρχε μουσική παράδοση και ο ίδιος καλλιεργούσε επίσης τη μουσική, μέχρι που κάποτε σκεφτόταν να γίνει μουσικός. Ενάντια στην απαισιοδοξία που ακολούθησε την κατάρρευση της αυστρο-ουγγρικής αυτοκρατορίας με τη λήξη του Α΄ παγκόσμιου πολέμου και για να διαφοροποιηθεί από τους αλαζονικούς διανοούμενους της εποχής, αποφάσισε ο Πόπερ να γίνει εργάτης και να μάθει χειρονακτικό επάγγελμα. Έτσι, παράλληλα με τις σπουδές του εκπαιδευτικού θετικών επιστημών, έγινε και μαραγκός. Στη συνέχεια δίδαξε Μαθηματικά και Φυσική σε Γυμνάσια της Βιέννης.

Ο Πόπερ έγραψε αργότερα ότι **χάραξαν τη ζωή του τρεις εμπειρίες, οι οποίες τον οδήγησαν στο συμπέρασμα πως δεν υπάρχει στον κόσμο των ιδεών κάποια οριστική και αμετάβλητη αλήθεια και ότι ο δογματισμός πρέπει να απορρίπτεται.**

Οι εμπειρίες αυτές ήταν:

Ο άσκοπος θάνατος 20 νεαρών εργατών και ο βαρύς τραυματισμός άλλων 70 το έτος 1919, κατά τις οδομαχίες στη Βιέννη για την απελευθέρωση εργατών που είχαν συλληφθεί σε διαδηλώσεις

και ήταν κρατούμενοι σε ένα αστυνομικό τμήμα, **η “Θεωρία της Σχετικότητας”** του Άλμπερτ Αϊνστάιν (Einstein) και **η συνάντησή** του με τον γιατρό-ψυχοθεραπευτή Άλφρεντ Άντλερ (Adler).

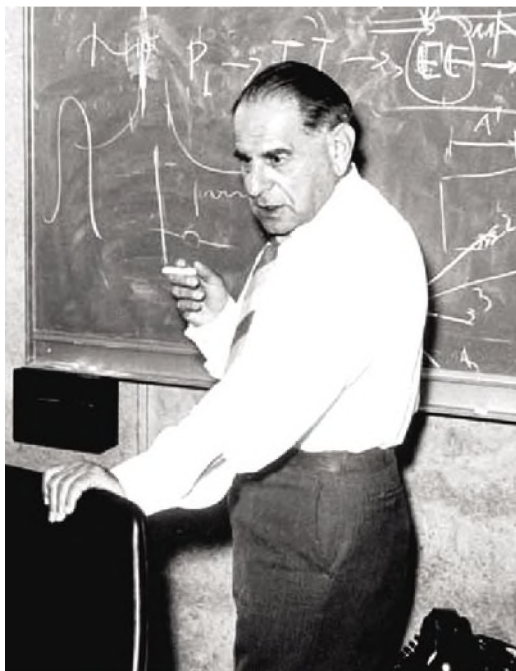
Οι φιλοσοφικές και επιστημονικές ανησυχίες του Πόπερ και οι πνευματικές του ικανότητες δεν του επέτρεψαν να επαναπαυτεί στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού και τον οδήγησαν σε συμπληρωματικές σπουδές και μελέτες, με αποτέλεσμα να αναδειχθεί σ’ έναν από τους σημαντικότερους θεωρητικούς της γνωσιολογίας και της κοινωνιολογίας του 20^{ου} αιώνα. Το έργο του καλύπτει τη φιλοσοφία των επιστημών, τη λογική, τη φιλοσοφία των μαθηματικών, της φυσικής και της βιολογίας, τη φιλοσοφία του νου, την πολιτική και την κοινωνική φιλοσοφία, τη φιλοσοφία της τέχνης, την ηθική φιλοσοφία και τη φιλοσοφία του αρχαίου ελληνικού κόσμου.

Στα χρόνια 1935-1936 ο Πόπερ πραγματοποίησε **ταξίδια**. Στην **Αγγλία** συναντήθηκε με τους Schroedinger, Russell, Hayek και Gombrich, με τους οποίους είχε σημαντικές συζητήσεις για τη σύγχρονη φυσική της εποχής. Επισκέφτηκε, επίσης, την **Κοπεγχάγη**, όπου γνώρισε τον Niels Bohr και εντυπωσιάστηκε από το επίπεδο ανάπτυξης της κβαντικής φυσικής στον κύκλο του, αν και ο ίδιος ο Πόπερ υποστήριζε μια

*Ο κ. Σ. Φραγκόπουλος είναι μηχανικός, ομότιμος καθηγητής του ΤΕΙ Αθήνας

διαφορετική εκδοχή αυτού του επιστημονικού τομέα.

Το έτος 1937 διέφυγε ο φιλόσοφος από την **Αυστρία**, αρχικά στη **Νέα Ζηλανδία**, για να αποφύγει τις μεγάλες διώξεις που ετοίμαζε το ναζιστικό κόμμα στην ενοποιημένη πλέον Γερμανία-Αυστρία. Δεκαέξι από τους συγγενείς του που έμειναν στη Βιέννη, εξοντώθηκαν από τους Ναζί σε στρατόπεδα συγκεντρώσεως. Από το 1946 μέχρι το θάνατό του ο Πόπερ ζούσε στην **Αγγλία**, όπου δίδασκε ως καθηγητής στο "London School of Economics and Political Sciences". Σημειώνουμε εδώ ότι, ενώ πολλοί Γερμανοί και Αυστριακοί ερευνητές εγκατέλειψαν το χιτλερικό καθεστώς, επειδή είχαν εβραϊκή καταγωγή, ο Schrodinger και άλλοι, επίσης σημαντικοί ερευνητές, απέδρασαν λόγω της ουμανιστικής-αντιφασιστικής τοποθέτησής τους.

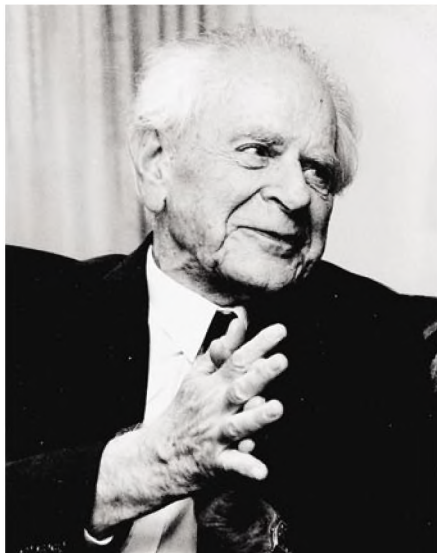
Ανοικτή και κλειστή κοινωνία

Ο Πόπερ εισήγαγε και καθιέρωσε τις έννοιες της ανοικτής και κλειστής κοινωνίας με το βιβλίο του "Η ανοικτή κοινωνία και οι εχθροί της", το οποίο εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1945 και επανεκδόθηκε συμπληρωμένο το 1952. Ως το αρχέτυπο της "**κλειστής κοινωνίας**", κατά τον Πόπερ, ορίζεται η **κοινότητα του γένους ή της φυλής, στην οποία τα πάντα ρυθμίζονται από τη θρησκεία, τις μαγικοθρησκευτικές απαγορεύσεις και όπου η εξουσία και η γενικότερη κοινωνική ζωή λειτουργεί με τέτοιους όρους, ώστε δεν υπάρχει η δυνατότητα ανάληψης πρωτοβουλιών από τα άτομα**. Η κοινότητα - κοινωνία δηλαδή, λειτουργεί σχεδόν σαν βιολογικός οργανισμός, στον οποίο τα άτομα παίζουν το ρόλο των σωματικών μελών, όπου τα πάντα παραμένουν ομοιόμορφα, σταθερά και αναλλοίωτα και όπου δεν υπάρχει ούτε ατομική ελευθερία, ούτε δημιουργικότητα, ούτε δυνατότητα εξέλιξης προς ανώτερες κοινωνικές μορφές.

Η "κλειστή" αυτή κοινωνία είναι από τη φύση

της συντηρητική - αντιδραστική και η άσκηση της εξουσίας σε αυτήν είναι προσανατολισμένη ακριβώς στην κατάπνιξη οποιασδήποτε διάθεσης για αλλαγή. Η "κλειστή κοινωνία" ανατράπηκε δύο φορές στην ιστορία: στην ελληνική κλασική Αρχαιότητα κατά τον 5^ο αιώνα π.Χ., στην πόλη-κράτος της Αθήνας και, στους νεότερους χρόνους, μετά την Αναγέννηση, με την ανάπτυξη των ελεύθερων κοινωνικών σχέσεων, του ανθρωπισμού και της δημοκρατίας. Και στις δύο αυτές ιστορικές περιόδους, σημαντικό ρόλο για την εμφάνιση της νέας "ανοικτής κοινωνίας" έπαιξε η ανάπτυξη του εμπορίου και της επικοινωνίας ανάμεσα στους λαούς, της τεχνολογίας και της επιστήμης, της κοσμικής (=μη θρησκευτικής) σκέψης και της πολιτικής.

Εξ αντιδιαστολής, ως "**ανοικτή**" νοείται η **κοινωνία, στο πλαίσιο της οποίας τα άτομα δικαιούνται και συχνά είναι υποχρεωμένα να λαμβάνουν προσωπικές αποφάσεις για όλα τα ζητήματα**. Η εμφάνιση της "ανοικτής κοινωνίας", κατά τον Πόπερ, αποτελεί μια τεράστια επανάσταση στον τρόπο δόμησης της

κοινωνικής ζωής και δραστηριότητας, η οποία βέβαια συναντά την αντίδραση των “κλειστών κοινωνιών” που προϋπάρχουν και στηρίζονται από δύο κατηγορίες ανθρώπων, τους ανασφαλείς και τους ιδιοτελείς.

Έτσι η εμφάνιση της ανοιχτής κοινωνίας της κλασικής αρχαίας Αθήνας προκάλεσε την αντίδραση των κλειστών (ολιγαρχικών) κοινωνιών της ελληνικής Αρχαιότητας, επικεφαλής των οποίων τέθηκε η Σπάρτη. **Σύμφωνα με τον Πόπερ η πολιτική της Σπάρτης βασιζόταν στις ακόλουθες αρχές**, οι οποίες χαρακτηρίζουν και όλες τις κλειστές κοινωνίες μέχρι σήμερα:

1. Υπεράσπιση της εσωτερικής οργάνωσης της κοινωνίας και αποφυγή κάθε είδους εξωτερικών επιδράσεων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στη χαλάρωση των αυστηρών μαγικοθρησκευτικών κοινοτικών ταμπού, με βάση τα οποία ήταν δομημένη.
2. Αντι-ανθρωπισμός (αντιουμανισμός), δηλαδή προστασία/διαφύλαξη της κοινότητας από κάθε είδους εξισωτικές, δημοκρατικές και άλλες ιδεολογίες ατομικής προόδου.
3. Αυτάρκεια του κράτους, δηλαδή ανεξαρτησία από το εμπόριο και τις ανταλλαγές.

4. Αντι-οικουμενισμός, δηλαδή διατήρηση της διαφοράς μεταξύ της “δικής μας” φυλής και όλων των υπολοίπων, καθώς και αποφυγή της επιμιξίας με τις υποταγμένες (εννοείται, κατώτερες!) φυλές.
5. Κυριαρχία και υποδούλωση γειτονικών κοινοτήτων, κρατών και λαών.
6. Αποφυγή υπερβολικής επέκτασης του κράτους, ώστε να μη χάνει τον ενιαίο χαρακτήρα του.

Οι προαναφερόμενες έξι αρχές, συμπληρώνει ο Πόπερ, στις οποίες βασιζόταν η πολιτική της αρχαίας Σπάρτης, είναι και οι **αρχές της πολιτικής των σύγχρονων “κλειστών” κοινωνιών του 20^{ου} αιώνα** - έχοντας υπόψη του κυρίως τις λεγόμενες, μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1980, “σοσιαλιστικές κοινωνίες”, του τέως σοβιετικού πολιτικού μπλοκ. Σήμερα γνωρίζουμε ότι, όποτε τα μετα-σπαρτιατικά κράτη, κυρίως οι αυτοκρατορίες (μακεδονική, ρωμαϊκή, βυζαντινή, οθωμανική κλπ) παρέβησαν αυτούς τους κανόνες σε σημαντικό βαθμό και δεν πρόλαβαν να αναπροσαρμοστούν έγκαιρα, υπέστησαν διαλυτικές εξελίξεις.

Αλλά και στη σημερινή εποχή, μπορούμε να εκτιμήσουμε ότι η σοβιετική “κλειστή κοινωνία” απέτυχε τελικά, επειδή έγινε επεκτατική. Το σοβιετικό καθεστώς “επιθυμούσε” ή “αισθανόταν υποχρεωμένο” να επεκταθεί, αναιρώντας τις δυτικές “ανοιχτές κοινωνίες” που συνιστούσαν απειλή γι’ αυτό. Αυτή η αναγκαιότητα για επέκταση προέκυπτε, γιατί οι τεχνολογικές εξελίξεις (π.χ. τηλεπικοινωνίες) δεν επέτρεπαν πλέον την τήρηση των όρων για “αποφυγή εξωτερικών επιδράσεων” και για “αυτάρκεια του κράτους”.

Ο Πόπερ τοποθετεί τους Πλάτωνα (και λιγότερο τον Αριστοτέλη), Hegel και Marx, ως διανοούμενους που προώθησαν ολοκληρωτικά πολιτικά συστήματα, τις “κλειστές κοινωνίες” που προαναφέρθηκαν. Οι κοινωνίες, γράφει ο Πόπερ, αξιολογώντας όλους τους “σχεδιαστές”

κοινωνικών μοντέλων, δεν καταστρώνονται στο γραφείο αλλά δημιουργούνται στην πράξη. Εξελίσσονται δε, αν δεν τους επιβληθεί δια της βίας κάποιο μοντέλο, μέσα από διαρκείς, πλουραλιστικές διεργασίες, με βελτιώσεις και διορθώσεις σφαλμάτων.

Ειδικότερα για τον Πλάτωνα, γράφει ο Πόπερ, ότι με τα ύστερα έργα του, “Πολιτεία” και “Νόμοι”, επεξεργάζεται και προπαγανδίζει το θεμελιώδες μοντέλο του ολοκληρωτικού κράτους. Ο Πλάτων διαδίδει επίσης τη “θεωρία της παρακμής”, η οποία υιοθετήθηκε κατά καιρούς και μέχρι των ημερών μας από όλα τα αυταρχικά καθεστώτα, με αναφορές στο διάσημο εμπνευστή της. Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία, αρχικά λειτουργούσε μια καλή και αποδοτική κοινωνία των πρωτόγονων ανθρώπων με σταθερά ήθη και έθιμα, αλλά στην πορεία προέκυψε άνοιγμα προς νέα ήθη, μια φιλελευθεροποίηση και απελευθέρωση, η οποία οδήγησε στην παρακμή ή ό,τι αντιλαμβάνεται ο Πλάτων ως “παρακμή”!

Η απόρριψη της αττικής δημοκρατίας από τον Πλάτωνα, αλλά αργότερα και από τον Αριστοτέλη, και η προτίμησή του σε ένα αυταρχικό καθεστώς που θα στηρίζεται σε “βασιλιάδες-φιλοσόφους”, αναδεικνύουν τον εμπνευστή αυτών των ιδεών ως τον πρώτο συνειδητό υποστηρικτή και προπαγανδιστή δικτατορικών καθεστώτων. Έτσι, προδίδει ο Πλάτων το δάσκαλό του Σωκράτη, ο οποίος δεν θα γινόταν αποδεκτός στην πλατωνική “ιδανική πολιτεία”.

Για τον Hegel έχει ο Πόπερ μόνο χλευαστικά σχόλια και τον αποκαλεί πρωτίστως “απατεώνα” και κατά δεύτερο λόγο “απολογητή της κρατικής εξουσίας”. Η κατηγορία της απάτης κατά του Hegel στοιχειοθετείται, γράφει ο Πόπερ, με τις “διαλεκτικές μεθόδους” της εγελιανής φιλοσοφίας. Αυτές οι μέθοδοι έχουν διατυπωθεί, στο βαθμό που μπορούν να γίνουν κατανοητές, με σκοπό να αναιρέσουν τους κανόνες της λογικής και να αγιογραφήσουν την αυταρχική Πρωσία ως υλοποίηση της ελευθερίας. Ο

Hegel ήταν, κατά την αντίληψη του Πόπερ, ένας επίσημος “κρατικός φιλόσοφος”, ο οποίος επέλεγε να γράφει ορισμένα θέματά του επί τούτου ακατανόητα, ώστε να μην είναι δυνατή η άσκηση κριτικής από άλλους διανοούμενους.

Αυτές οι τεχνικές της επιτηδευμένης συγγραφής, ώστε να προκύπτουν κατά το δυνατόν δυσνόητα κείμενα, μια διαδεδομένη τεχνική σε κύκλους των φιλοσοφικών και φιλολογικών επιστημών, φαίνεται να εκνεύριζε τον Πόπερ. Δημοσίευσε μάλιστα και μια “συνταγή”, πώς να κολακέψει ένας συγγραφέας τους αναγνώστες του: “Γράφεις δυσνόητες, στομφώδεις εκφράσεις και σταδιακά προσθέτεις τετριμμένες, καθημερινές κουβέντες. Έτσι χαίρεται ο ανάδοχος αναγνώστης που βρίσκει σε υψηλά κείμενα, ιδέες, τις οποίες έχει σκεφτεί και ο ίδιος...”. Στη δεκαετία του 1960 “μετέφρασε” ο Πόπερ κείμενα των γνωστών κοινωνιολόγων της εποχής Adorno και Habermas σε κατανοητά γερμανικά. Όπως έγραψαν σε κόσμιο ύφος σχολιαστές εκείνης της εποχής, τα κείμενα αυτά αποδείχθηκε ότι είχαν “μειωμένο πληροφοριακό περιεχόμενο” δηλαδή, σε απλή γλώσσα, δεν “έλεγαν” περίπου τίποτα.

Αν και για τον Μαρξ έχει ο Πόπερ πιο ήπια σχόλια και τον αναγνωρίζει ως σημαντικό οικονομολόγο και κοινωνιολόγο του 19^{ου} αιώνα, τον κατακρίνει για την υιοθέτηση των εγελιανών διαλεκτικών και ιστορικιστικών μεθόδων, οι οποίες οδηγούν σε ένα κατασκευάσμα “κλειστής κοινωνίας”. Θεωρεί ότι η μαρξιστική θεωρία για τον καπιταλισμό αποδείχθηκε λανθασμένη, σημειώνει όμως την οξυδέρκεια του Μαρξ να έχει προβλέψει και μη επαναστατικές διαδρομές για την επίτευξη του κομμουνιστικού οράματος. Επίσης, αναγνωρίζει στον Μαρξ ότι ασχολήθηκε με τα πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα της εποχής του, όχι ως απόμακρος διανοούμενος, αλλά με προσωπική συμπάθεια για τη διαβίωση των εξαθλιωμένων ανθρώπων της εργασίας.

Ο Πόπερ υπήρξε επίσης ένας σημαντικός ερευνητής στον τομέα της Επιστημολογίας,

με σημαντική συμβολή στην αντίστοιχη μεθοδολογία, ιδιαίτερα στον τομέα των προβλημάτων λογικής της επιστήμης και της επιστημονικής ανακάλυψης. Καθιέρωσε την έννοια του “κριτικού ορθολογισμού” που είναι ο διαφωτισμός της εποχής μας. Θεωρεί βέβαια ότι η ορθολογική τοποθέτηση δεν αποδεικνύεται ορθολογικά ως σωστή, αλλά στηρίζεται στη ανορθολογική πίστη της λογικής. Όλα αυτά που κάνουν τη ζωή ευχάριστη έχουν σχέση με συναισθήματα, παρ’ όλα αυτά δεν θα έπρεπε σε καμιά περίπτωση να απουσιάζει ο ορθολογισμός από την καθημερινή ζωή μας.

Οι σημαντικότερες εργασίες του Πόπερ στην επιστημολογία αφορούν τη μεθοδολογία συναγωγής επιστημονικών συμπερασμάτων. Η εμπειρική θεωρία της επιστήμης στηρίζεται στην άποψη ότι οι μεταφυσικοί ισχυρισμοί είναι άνευ νοήματος, γιατί δεν επιδέχονται ούτε επαλήθευση ούτε διάψευση. Συνεπώς, πρέπει να είμαστε σε θέση να αποδείξουμε την αλήθεια των επιστημονικών διαπιστώσεων με βάση εμπειρικές παρατηρήσεις, εκτός αν πρόκειται για αποκλειστικά λογικές ή μαθηματικές αλήθειες.

Σ’ αυτήν ακριβώς την αρχή της επαληθευσιμότητας άσκησε κριτική ο Πόπερ και διατύπωσε στη θέση της την αρχή της διαψευσιμότητας: με την παρατήρηση και την αέναη επαλήθευση μιας διαπίστωσης που επιβεβαιώνει ότι, π.χ. όλοι οι κόρακες είναι μαύροι, δεν αυξάνεται η γνώση, αφού τίποτα δεν αποκλείει να παρουσιαστεί μελλοντικά ένας άσπρος κόρακας. Από μεμονωμένες παρατηρήσεις δεν είναι δυνατόν να προκύψει με γενίκευση (επαγωγικά) ένα βέβαιο συμπέρασμα. Επίσης δεν είναι δυνατόν να υποστηριχτεί μια θεωρία σε πιθανολογική βάση, π.χ. ότι όλοι οι κόρακες είναι με πιθανότητα x% μαύροι.

Κατά τον Πόπερ, κριτήριο για το βαθμό επιστημονικότητας μιας θεωρίας είναι η δυνατότητά της να διαψευστεί. Η επιστημονική πρόοδος στηρίζεται στη διάψευση κάποιων

θεωριών. Σε μια εξελικτική διεργασία επιλογής επικρατούν εκείνες οι θεωρίες, οι οποίες δεν έχουν διαψευστεί και είναι εγγύτερα στην αλήθεια. **Απόλυτη βεβαιότητα για τη γνώση δεν υπάρχει και κάθε γνώση είναι προσωρινή, αλλιώς πρόκειται για πίστη.** Κάθε επιστημονική θεωρία πρέπει να επαναδιατυπωθεί, μέχρι να είναι συμβατή με την αρχή της διαψευσιμότητας. Παρά τη λογική της δύναμη, η θεωρία του Πόπερ δεν φαίνεται να συμπίπτει με αυτό που έχουν την εντύπωση ότι κάνουν οι ίδιοι οι επιστήμονες, τουλάχιστον οι ασχολούμενοι με τις φυσικές επιστήμες. Οι ίδιοι θεωρούν ότι μια θεωρία τους “ισχύει” και “επαληθεύεται”, έστω και μέχρις αποδείξεως του εναντίον. Και τελικά, αντιμετωπίζεται το ζήτημα σε ωφελμιστική βάση, εφόσον η επιστήμη, έστω και χωρίς επιστημολογική τεκμηρίωση, οδηγεί σε βελτιώσεις (υγεία, μεταφορές, επικοινωνίες κ.ά.), οπότε γίνεται αποδεκτή ως ορθή, αφενός επειδή προέρχεται από επιστήμονες που έχουν τίτλους σπουδών και δουλεύουν μέσα σε πανεπιστημιακά εργαστήρια και ερευνητικά κέντρα, άρα εγγυώνται μια «ποιότητα», και αφετέρου επειδή αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των εργασιών από όλους, χωρίς επιστημολογικούς προβληματισμούς.

Αυτή η αντίληψη δεν διαφέρει φυσικά από εκείνη που προβάλλει κάθε θρησκευτικό ιερατείο για το ρόλο του και κάθε ομάδα αστρολόγων για τις προβλέψεις του μέλλοντος -μόνο που, βέβαια, με τη θρησκεία, τη χειρομαντεία, τη ναστρολογία κ.ο.κ. δεν βελτιώθηκε τίποτα στη ζωή των ανθρώπων: κανένας δεν αποκατέστησε την υγεία του, κανένα μακρινό ταξίδι δεν διευκολύνθηκε, καμιά επικοινωνία εξ αποστάσεως δε δημιουργήθηκε. Η επιστημολογία (και όχι η επιστήμη) είναι, όμως, ουδέτερη και διατείνεται ότι τίποτα δε μας βεβαιώνει ότι μελλοντικά δε θα ανατραπούν οι μέχρι σήμερα συσσωρευμένες γνώσεις, π.χ. να εμφανιστεί ένας άσπρος κόρακας, ή δε θα επαληθευτούν οι υποσχέσεις των θρησκευτικών

ιερατείων ή οι προβλέψεις του μέλλοντος από τους χειρομάντες και αστρολόγους.

Ο Πόπερ δεν κάνει διάκριση στις αναλύσεις του μεταξύ φύσης και κοινωνίας και κατανοεί τις κοινωνικές διαδικασίες όπως τις φυσικές. Θεωρεί ότι δεν υπάρχει, ούτε στη φύση ούτε στην κοινωνία κάποιος μοιραίος ντετερμινισμός και υποστηρίζει ότι η γνώση υπάρχει μόνο στη μορφή της υπόθεσης, της εικασίας, οπότε ο άνθρωπος δεν μπορεί να ανακαλύψει τους νόμους της κοινωνικής εξέλιξης. Με βάση αυτή την ιδέα, η οποία ενισχύθηκε στην αντίληψη του Πόπερ από τα πορίσματα της Κβαντομηχανικής, κάθε θεωρία που διατείνεται ότι μπορεί να αποκαλύψει τις νομοτέλειες που διέπουν την ανάπτυξη της κοινωνίας, είναι “προφητισμός”, μια θρησκευτική απόπειρα για πρόβλεψη του μέλλοντος. Αυτές οι προβλέψεις γίνονται κατά προτίμηση με τρόπο που να ικανοποιούν τις κοινωνικοψυχολογικές ανάγκες του σήμερα. Πρόκειται δηλαδή για μια ανορθολογική προσπάθεια, ένα βλαβερό όνειρο που αποπροσανατολίζει από τα τρέχοντα προβλήματα και μεταφέρει τη λύση τους στο εγγύς ή στο απώτερο μέλλον - ο επουράνιος παράδεισος των θρησκειών σε “επίγεια” εκδοχή. Έτσι, ο μαρξισμός, ως “προφήτης” μιας αταξικής, δίκαιης κοινωνίας, ταυτίζεται με τη μεταφυσική μοιρολατρεία.

Οι επιστημολογικές απόψεις του Πόπερ βρέθηκαν αντιμέτωπες, από διαφορετική οπτική γωνία, με τις σχετικιστικές θέσεις των Thomas Kuhn και Paul Feyerabend. Ο τελευταίος αμφέβαλε μάλιστα για τη σημασία της φιλοσοφίας της επιστήμης -και την ενδεχόμενη συνεισφορά της- στην κατανόηση της επιστημονικής μεθόδου. Ο Imre Lakatos-Lipschitz διατύπωσε μια ανανεωμένη αντίληψη για της θεωρία της διαψευσιμότητας του Πόπερ, λαμβάνοντας υπόψη την κριτική του Kuhn.

Ο Πόπερ δεν ήθελε να θεωρείται φιλόσοφος, γιατί πίστευε ότι με πρόσχημα τη φιλοσοφία έγιναν τόσες παραπλανήσεις, ώστε θα έπρεπε να ντρέπεται κανείς... Ο ίδιος ήταν ένας «δύσκολος» άνθρωπος και, όπως λένε οι παλιοί συνεργάτες του, στις συζητήσεις ήταν ένας σφοδρός αντίπαλος. Αν και πεπεισμένος για την αξία του ορθολογισμού και της ανεκτικότητας, ήταν συχνά εκ προοιμίου βέβαιος ότι τα επιχειρήματά του ήταν τέτοια, ώστε ο συνομιλητής έπρεπε υποχρεωτικά να τα δεχθεί. Όταν συζητητές του ακόμη και μαθητές του εξέφραζαν διαφορετική άποψη, ο Πόπερ οργιζόταν αλλά μετά ζητούσε συγνώμη γι’ αυτές τις εξάρσεις του - σοβαρά ελαττώματα στο χαρακτήρα μεγάλων διανοητών... ☑

Από την κοινωνία των πολιτών και της συναίνεσης στην κοινωνία των πελατών και της διαπλοκής

του Ι. Δ. Μπουρή*

“... η διαφθορά ορίζεται σε χώρες της Λατινικής και Κεντρικής Αμερικής (Ελ Σαλβαδόρ, Ecuador, Βολιβία) ως εξής: “a los amigos todo, a los enemigos nada, al extraño la ley”, δηλαδή “για τους φίλους (κύκλωμα, λόμπι) τα πάντα, για τους εχθρούς μας τίποτα, για τους αγνώστους οι νόμοι, οι κείμενες διατάξεις...”

Αποτελεί κοινή διαπίστωση πως η διαφθορά αποτελεί ένα από τα σοβαρότερα διαρθρωτικά προβλήματα της χώρας μας. Ένα πρόβλημα που απειλεί το Κράτος Δικαίου και υπονομεύει την οικονομική και κοινωνική μας ανάπτυξη.

Σύμφωνα με τις τελευταίες μετρήσεις της Διεθνούς Διαφάνειας (Global Corruption Barometer) που δημοσιεύτηκαν τον προηγούμενο μήνα, **το 27% των Ελλήνων κατέφυγε το προηγούμενο έτος σε κάποιας μορφής δωροδοκία για να εξυπηρετηθεί**. Στο πλαίσιο της έρευνας αυτής, επισημαίνεται ότι στην πρώτη θέση της κατάταξης των διαφθαρμένων δημοσίων υπηρεσιών είναι τα νοσοκομεία, και ακολουθούν οι πολεοδομίες και οι εφορίες, το ΙΚΑ, το υπουργείο Υγείας, οι δήμοι και το υπουργείο Μεταφορών. Επιπροσθέτως, το “λάδωμα” στο δημόσιο τομέα κοστίζει κατά μέσο όρο σε 1.313,00 € ενώ στον ιδιωτικό τομέα 1.554,00 €.

Το χειρότερο είναι πως η επίδοση της χώρας μας σημειώνει ραγδαία επιδείνωση: το 2006 το 17% των ερωτηθέντων είχε καταφύγει σε δωροδοκία,

το 2005 το 12% και το 2004 το 11%. Η χώρα μας κατέχει με τεράστια διαφορά τη χειρότερη επίδοση μεταξύ των προηγμένων κρατών της ΕΕ (συνήθως 1% - 2%). Ο μέσος όρος για το σύνολο των χωρών της ΕΕ που περιλαμβάνονται στη μέτρηση είναι 5%. Σε άλλες χώρες του “Ευρωπαϊκού Νότου”, όπως η Πορτογαλία και η Ισπανία, το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 2% - 3%.

Επίσης, η κοινή γνώμη δεν είναι καθόλου αισιόδοξη για το μέλλον. Το 59% των συμπολιτών μας πιστεύει πως η διαφθορά θα μεγεθυνθεί και το ίδιο ποσοστό είναι της άποψης πως οι όποιες πολιτικές (policies) ληφθούν για να αντιμετωπισθεί το νοσηρό αυτό φαινόμενο θα είναι αναποτελεσματικές. **Μιλούν για το “μαύρο τρίγωνο” Διαφθοράς - Παραοικονομίας - Φοροδιαφυγής**. Δυστυχώς, ενδέχεται η απαισιοδοξία των συμπολιτών μας να είναι βάσιμη. Όχι μόνο διότι επιδεικνύεται έλλειψη ουσιαστικής βούλησης, δέσμευσης (commitment) και πολιτικής (policy) για την αντιμετώπιση του προβλήματος, αλλά και διότι η πραγματικότητα

*Ο κ. Ι. Μπουρής είναι καθηγητής του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων

είναι πως το φαινόμενο έχει βαθιές ρίζες. Θα πρέπει να υπάρξει ριζική αναμόρφωση των δομών του κράτους, έτσι ώστε η “λερναία ύδρα” να χτυπηθεί στο κεφάλι.

Ο Δείκτης της Διεθνούς Διαφάνειας (Πίνακας 1: CPI 2008) βαθμολογεί την Ελλάδα με 4.7 βαθμούς και διάστημα εμπιστοσύνης μεταξύ 4,2-5,0. Κατατάσσει την Ελλάδα στην 57^η θέση μεταξύ 180 χωρών. **Η Ελλάδα όμως με τη βαθμολογία 4.7 στα 10** εξακολουθεί να βρίσκεται όχι μόνο στην τελευταία θέση ανάμεσα στα παλαιά 15 μέλη της ΕΕ αλλά και κάτω από τη βάση του 5, γεγονός που υποδεικνύει ότι η όποια προσπάθεια βελτίωσης πρέπει να συνεχιστεί με ακόμα πιο έντονους ρυθμούς. Σύμφωνα με το δείκτη CPI-2008), μόνο 53 από τις 180 χώρες βαθμολογούνται πάνω από την βάση ενώ 129 χώρες βαθμολογούνται κάτω από 5,0.

Στον Πίνακα 1, την πρώτη θέση στη διαφάνεια (χώρες δηλαδή με τα χαμηλότερα επίπεδα διαφθοράς) μοιράζονται η Δανία, η Νέα

Ζηλανδία και η Σουηδία με 9,3. Στις χειρότερες θέσεις βρίσκονται η Σομαλία, η Μιανμάρ και το Ιράκ. Αίσθηση προκαλεί το γεγονός ότι μερικές από τις χώρες στις οποίες η διαφθορά είναι μικρότερη από ό,τι στην Ελλάδα, είναι η Ταϊβάν, οι Σεϋχέλλες, το Ομάν, η Κόστα Ρίκα, το Μπαχρέιν, η Χιλή και η Ουρουγουάη! Σε χειρότερη θέση από την χώρα μας είναι μεταξύ άλλων η Ουκρανία, η Βουλγαρία και η Ρουμανία.

Η αδύναμη εικόνα και η χαμηλή βαθμολογία πού παρουσιάζουν πολλές χώρες καταδεικνύει ότι οι νοοί της διαφθοράς συνεχίζουν να βοηθούν τις πολιτικές ελίτ να ξεπλένουν, να παράγουν και να αποθηκεύουν κέρδη με την παράνομη απόκτηση πλούτου, στον οποίο πολλές φορές συμπεριλαμβάνονται και κρατικές περιουσίες που υπαρπάχθηκαν.

Στην Ελλάδα, φρονούμε ότι η διαφθορά έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά από ό,τι στις άλλες δυτικοευρωπαϊκές χώρες. Αν και δεν θα μπορέσουμε ποτέ να το επιβεβαιώσουμε,

θεωρώ προσωπικά, κόντρα σε αυτό που ευρέως πιστεύεται, πως είναι πολύ πιθανό η “σκληρή διαφθορά” (με την έννοια της δωροδοκίας) στα υψηλά κλιμάκια της χώρας μας να μην είναι πιο εκτεταμένη από ό,τι στις κλειστές ελίτ των άλλων προηγμένων χωρών. Αν Φιλανδοί και Δανοί πολίτες δεν είναι επιρρεπείς στη διαφθορά, αυτό δεν οφείλεται κυρίως στο ότι η διαφθορά απαγορεύεται (όπως παντού εξάλλου), αλλά κυρίως στο ότι οι ίδιοι δεν έχουν καμία πρόθεση να διαφθείρουν ή να διαφθαρούν. **Η εντιμότητα δεν νομοθετείται ούτε διατάσσεται. Το μόνο που μπορεί να γίνει είναι να καλλιεργηθεί ως πρότυπο κοινωνικής συμπεριφοράς.**

Συνεπώς, η μεγάλη διαφορά συνίσταται στην ύπαρξη στη χώρα μας μιας διάχυτης μικροδιαφθοράς της καθημερινότητας.

Και αυτό το φαινόμενο έχει αναμφίβολα σύνθετα αίτια που ξεκινούν από την αποτελεσματικότητα του κράτους και φτάνουν σε θέματα κοινωνικής συμπεριφοράς, προτύπων και παραδόσεων.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Διεθνούς Διαφάνειας **David Nussbaum** τονίζει: “...Οι επιχειρήσεις και οι επαγγελματικές ενώσεις των δικηγόρων, των λογιστών και των τραπεζών έχουν την ειδική υποχρέωση να ενισχύσουν την προσπάθειά τους ενάντια στη διαφθορά. Διώξτε νομικά τους επίορκους δικηγόρους, καταδικάστε τους ελεγκτές που παρανομούν και

συμμορφώστε μέσω πειθαρχικών ποινών τους δημόσιους λειτουργούς, αυτοί μπορούν να γίνουν οι ένθερμοι υποστηρικτές ενός πετυχημένου αγώνα κατά της διαφθοράς...”

Ο David Nussbaum, στην ουσία επικυρώνει τον υμνητή της αρχαίας Αθηναϊκής Δημοκρατίας ΙΣΟΚΡΑΤΗ (436-338 π.Χ.) που υιοθετεί το ίδιο μοτίβο σκέψης. Ο Ισοκράτης στον Αρεοπαγитικό, περί Ειρήνης [20] αναφέρει: “...Οι γάρ κατ’ εκείνον τον χρόνον την πόλιν διοικούντες κατεστήσαντο πολιτείαν ουκ ονόματι μεν τω κοινοτάτω και πραοτάτω προσαγορευομένην, επί δε των πράξεων ου τοιαύτην τοις εντυγχάνουσι φαινομένην, ουδ’ η τούτον τον τρόπον επαίδευε τους πολίτας ώσθ’ ηγείσθαι την μεν ακολασίαν δημοκρατίαν, την δε παρανομίαν ελευθερίαν, τήν δε παρρησίαν ισονομίαν, την δ’ εξουσίαν του ταύτα ποιείν ευδαιμονίαν, αλλά μισούσα και κολάζουσα τους τοιούτους βελτίους και σωφρονεστέρους άπαντας τους πολίτας εποίησεν.

[...Οι διοικούντες (δηλαδή Σόλων και Κλεισθένης) τότε την πόλη, δεν ίδρυσαν πολίτευμα κατ’ όνομα προσιτό σε όλους και ήπιο (πράο) που να διαφοροποιείται κατά την εφαρμογή του σε όσους το βίωσαν, ούτε εγκατέστησαν πολίτευμα τέτοιο που να καλλιεργεί στους πολίτες την νοοτροπία, ώστε να θεωρούν:

την ακολασία > δημοκρατία

την παρανομία > ελευθερία

την αυθάδεια > ισονομία

την ευδαιμονία δυνατότητα που παρέχει η εξουσία να πράττει κάποιος όπως παραπάνω (δηλαδή με αναίδεια λόγου, με αυθάδεια, έκνομα...) αλλά ίδρυσαν πολίτευμα το οποίο με το να μισεί και να τιμωρεί τέτοιου είδους συμπεριφορές έκανε όλους τους πολίτες καλύτερους και σωφρονέστερους...]

Εν πολλοίς, η διαφθορά αποτελεί και θέμα αξιών και προτύπων της κοινωνίας μας και δευτερευόντως νόμων και “θεσμικού πλαισίου”, όπως υποκριτικά αναμασάμε συχνά στη χώρα μας.

Άλλωστε ένα σύστημα ανεφάρμοστων, υπερβολικών, αντικρουόμενων και δυσνόητων νόμων αποτελεί ένδειξη παρακμής και κυρίως διαφθοράς. **Ο ρωμαίος ιστορικός Τάκιτος** με πικρία διαπίστωνε τη διαχρονικής αξία ρήση “... corruptissima republica plurime leges...” (... **όσο πιο διαφθαρμένη πολιτεία, τόσο πιο πολλοί νόμοι...**) [Τάκιτος, Annales, III 27]

... **όσο πιο διαφθαρμένη πολιτεία, τόσο πιο πολλοί νόμοι...**

[Τάκιτος, Annales, III 27]

Προσφάτως, ο δημόσιος βίος της χώρας μας σπαράσσεται από σοβαρές υποθέσεις αδιαφάνειας που εγγράφεται σε μια σειρά παρόμοιων σοβαρών περιστατικών (μίζες ύψους των 100 εκατ. € από τον όμιλο “Siemens”, δομημένα ομόλογα ...).

Διαπιστώνουμε ότι αυτά δεν είναι πράγματα που διορθώνονται με νόμους. Τα πάντα στη ζωή είναι θέμα παιδείας.

Η καλύτερη, αποτελεσματικότερη και δικαιότερη Δημόσια Διοίκηση και η απόλυτη εφαρμογή των νόμων πρέπει σταθερά να αποτελεί την πρώτη προτεραιότητα της πολιτείας και τη σταθερή διεκδίκηση της κοινωνίας. **Η διαφθορά είναι λιγότερο ένα ουσιαστικό που χαρακτηρίζει το πώς είναι οι άνθρωποι και περισσότερο ένα ρήμα το οποίο περιγράφει πως προσαρμόζονται οι άνθρωποι σε διάφορες συνθήκες.**

Μέχρι την αποτελεσματική “επανάδρυσή” του κράτους η κοινωνία των πελατών και της διαπλοκής θα παλινδρομεί ανάμεσα στη νομιμότητα και στην παρανομία, προσπαθώντας να εξηγήσει εάν για τον τρόπο ζωής της φταίει η νοοτροπία και η κουλτούρα της ή το περιβάλλον στο οποίο ζει και προσαρμόζεται για να επιβιώσει.

Μέχρι τότε το διεφθαρμένο πελατειακό πολιτικό σύστημα θα αναπαράγει εκθετικά “την κόπρω των στάβλων του Αυγεία”. Η μια γενιά πελατών μετά την άλλη θα μαθαίνει στη χώρα μας πως ο μόνος δρόμος για την επιτυχία είναι η κομπίνα και ο παρασιτισμός. Οπότε θα μειώνονται σταδιακά οι αντιστάσεις στους πειρασμούς. Θα αναπαράγεται διαχρονικά η κόπρος που θα την “μυρίζει” όλος ο κοινωνικός ιστός.

Ένας συνεπώς από τους άθλους της Δημόσιας Διοίκησης δίκην Ηρακλή, είναι να καθарίσει την κόπρω της διαφθοράς και της διαπλοκής του δημόσιου βίου σε εύλογο χρονικό διάστημα και με τα ίδια της τα χέρια.

Πρέπει “η κοινωνία των πολιτών” να πετύχει ώστε το αποτέλεσμα:

... της διαφθοράς, της “αβάντας”, του “αέρα”, της απάτης, της “αρπαχτής”, του βολέματος, του βύσματος, της διασύνδεσης, της εξυπηρέτησης, της “εργολαβίας”, της ζούλας, της ισοπέδωσης, της καβάτζας, της κλίκας, του “κονέ” του ΚΠΣ (Κου-Που-Σου), του λαδώματος, της ρεμούλας, της λοβιτούρας, της μίζας, της ξεπέτας, της “παράγκας”, των πελατειακών σχέσεων, του πλιάτσικου, του “πλυντηρίου”, του ποσοστού (στη μίζα), της ρεκλάμας, της ρεμούλας, της ρύθμισης, της συγκάλυψης, της “ταμπακιέρας”, της ταρίφας, της τράμπας, της υπόθαλψης, του χρηματισμού...

να μην είναι επικερδές. Η βασική ιδέα είναι απλή και υπάρχει ήδη στο Σύνταγμά μας. Όλοι είναι ίσοι ενώπιον του νόμου. Όλα ερευνώνται. Καμία ασυλία στη διαφθορά.

Η διαφθορά είναι (...) ένα ρήμα το οποίο περιγράφει πως προσαρμόζονται οι άνθρωποι σε διάφορες συνθήκες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1:

Δείκτης Διεθνούς Διαφάνειας (CRI-2008)

Ri	Χώρα	CRI(2008)	ΕΥΡΟΣ	Ri	Χώρα	CRI(2008)	ΕΥΡΟΣ
1	Δανία	9,3	9.1 - 9.4	12	Αυστρία	8,1	7.6 - 8.6
1	N. Ζηλανδία	9,3	9.2 - 9.5	12	Χονγκ Κόνγκ	8,1	7.5 - 8.6
1	Σουηδία	9,3	9.2 - 9.4	14	Γερμανία	7,9	7.5 - 8.2
4	Σιγκαπούρη	9,2	9.0 - 9.3	14	Νορβηγία	7,9	7.5 - 8.3
5	Φιλανδία	9,0	8.4 - 9.4	16	Ιρλανδία	7,7	7.5 - 7.9
5	Ελβετία	9,0	8.7 - 9.2	16	Η. Βασίλειο	7,7	7.2 - 8.1
7	Ισλανδία	8,9	8.1 - 9.4	18	Βέλγιο	7,3	7.2 - 7.4
7	Κ. Χώρες	8,9	8.5 - 9.1	18	Ιαπωνία	7,3	7.0 - 7.6
9	Αυστραλία	8,7	8.2 - 9.1	18	Η.Π.Α.	7,3	6.7 - 7.7
9	Καναδάς	8,7	8.4 - 9.1	21	Σεντ Λουσία	7,1	6.6 - 7.3
11	Λουξεμβούργο	8,3	7.8 - 8.8	22	Μπαρμπάντος	7,0	6.5 - 7.3
23	Χιλή	6,9	6.5 - 7.2	47	Πράσινο Ακρωτήριο	5,1	3.4 - 5.6
23	Γαλλία	6,9	6.5 - 7.3	47	Κόστα Ρίκα	5,1	4.8 - 5.3
23	Ουγγαρία	6,9	6.5 - 7.2	47	Ουγγαρία	5,1	4.8 - 5.4
26	Σλοβενία	6,7	6.5 - 7.0	47	Ιορδανία	5,1	4.0 - 6.2
27	Εσθονία	6,6	6.2 - 6.9	47	Μαλαισία	5,1	4.5 - 5.7
28	Κατάρ	6,5	5.6 - 7.0	52	Λετονία	5,0	4.8 - 5.2
28	Α. Βικέντιος & Γρεναδίνες	6,5	4.7 - 7.3	52	Σλοβακία	5,0	4.5 - 5.3
28	Ισπανία	6,5	5.7 - 6.9	54	N. Αφρική	4,9	4.5 - 5.1
31	Κύπρος	6,4	5.9 - 6.8	55	Ιταλία	4,8	4.0 - 5.5
32	Πορτογαλία	6,1	5.6 - 6.7	55	Σεϋχέλλες	4,8	3.7 - 5.9
33	Δομινικανή Δημοκρατία	6,0	4.7 - 6.8	57	Ελλάδα	4,7	4.2 - 5.0
33	Ισραήλ	6,0	5.6 - 6.3	58	Λιθουανία	4,6	4.1 - 5.2
35	Αραβικά Εμιράτα	5,9	4.8 - 6.8	58	Πολωνία	4,6	4.0 - 5.2
36	Μποτσουάνα (N. Αφρική)	5,8	5.2 - 6.4	58	Τουρκία	4,6	4.1 - 5.1
36	Μάλτα	5,8	5.3 - 6.3	61	Ναμίμπια	4,5	3.8 - 5.1
36	Πουέρτο Ρίκο	5,8	5.0 - 6.6	62	Κροατία	4,4	4.0 - 4.8
39	Ταϊβάν	5,7	5.4 - 6.0	62	Σαμόα (N. Ειρηνικός)	4,4	3.4 - 4.8
40	N. Κορέα	5,6	5.1 - 6.3	62	Τυνησία	4,4	3.5 - 5.5
41	Μαυρίκιος	5,5	4.9 - 6.4	65	Κούβα	4,3	3.6 - 4.8
41	Ομάν	5,5	4.5 - 6.4	65	Κουβέιτ	4,3	3.3 - 5.2
43	Μπαχρέιν	5,4	4.3 - 5.9	67	Ελ Σαλβαδόρ	3,9	3.2 - 4.5
43	Μακάο	5,4	3.9 - 6.2	67	Γεωργία	3,9	3.2 - 4.6
45	Μπουτάν	5,2	4.5 - 5.9	67	Γκάνα	3,9	3.4 - 4.5

Ri	Χώρα	CRI(2008)	ΕΥΡΟΣ	Ri	Χώρα	CRI(2008)	ΕΥΡΟΣ
45	Δημ. της Τσεχίας	5,2	4.8 - 5.9	70	Κολομβία	3,8	3.3 - 4.5
70	Ρουμανία	3,8	3.4 - 4.2	92	Βοσνία Ερζεγοβίνη	3,2	2.9 - 3.5
72	Βουλγαρία	3,6	3.0 - 4.3	92	Λεσότο (Ν. Αφρική)	3,2	2.3 - 3.8
72	Κίνα	3,6	3.1 - 4.3	92	Σρι Λάνκα	3,2	2.9 - 3.5
72	Π. Γ. Δ. Μακεδονίας	3,6	2.9 - 4.3	96	Μπενίν (Δ. Αφρική)	3,1	2.8 - 3.4
72	Μεξικό	3,6	3.4 - 3.9	96	Γκαμπόν (Δ. Αφρική)	3,1	2.8 - 3.3
72	Περού	3,6	3.4 - 4.1	96	Γουατεμάλα (Κ. Αμερική)	3,1	2.3 - 4.0
72	Σουρινάμ (Ν. Αμερική)	3,6	3.3 - 4.0	96	Τζαμάικα (Καραϊβική)	3,1	2.8 - 3.3
72	Ζουαζιλάνδη (Ν. Αφρική)	3,6	2.9 - 4.3	96	Κιριμπάτι Νήσοι Γραμμής Ισημερινού	3,1	2.5 - 3.4
72	Τρινιδάντ και Τομπάγο (Καραϊβική)	3,6	3.1 - 4.0	96	Μαλί (Δ. Αφρική)	3,1	2.8 - 3.3
80	Βραζιλία	3,5	3.2 - 4.0	102	Βολιβία (Ν. Αμερική)	3,0	2.8 - 3.2
80	Μπουρκίνα Φάσο (Δ. Αφρική)	3,5	2.9 - 4.2	102	Τζιμπουτί (Ινδικός Ωκεανός)	3,0	2.2 - 3.3
80	Μαρόκο	3,5	3.0 - 4.0	102	Δομινικανή Δημοκρατία	3,0	2.7 - 3.2
80	Σαουδική Αραβία	3,5	3.0 - 3.9	102	Λίβανος	3,0	2.2 - 3.6
80	Ταϊλάνδη	3,5	3.0 - 3.9	102	Μογγολία	3,0	2.6 - 3.3
85	Αλβανία	3,4	3.3 - 3.4	102	Ρουάντα (Κ. Αφρική)	3,0	2.7 - 3.2
85	Ινδία	3,4	3.2 - 3.6	102	Τανζανία	3,0	2.5 - 3.3
85	Μαγαδασκάρη	3,4	2.8 - 4.0	109	Αργεντινή	2,9	2.5 - 3.3
85	Μαυροβούνιο	3,4	2.5 - 4.0	109	Αρμενία	2,9	2.6 - 3.1
85	Παναμάς	3,4	2.8 - 3.7	109	Μπελιζέ (Κ. Αμερική)	2,9	1.8 - 3.7
109	Μολδαβία	2,9	2.4 - 3.7	126	Ουγκάντα	2,6	2.2 - 3.0
109	Σολομώντος Νήσοι	2,9	2.5 - 3.2	134	Κόμορες Νήσοι	2,5	1.9 - 3.0
109	Βανουάτου (Ν. Ειρηνικός)	2,9	2.5 - 3.2	134	Νικαράγουα	2,5	2.2 - 2.7
115	Αίγυπτος	2,8	2.4 - 3.2	134	Πακιστάν	2,5	2.0 - 2.8
115	Μαλάουι N/A Αφρική)	2,8	2.4 - 3.1	134	Ουκρανία	2,5	2.2 - 2.8
115	Μαλδίβες (Ινδικός Ωκεανός)	2,8	1.7 - 4.3	138	Λιβερία	2,4	1.8 - 2.8
115	Μαυριτανία (ΒΔ/ Αφρική)	2,8	2.2 - 3.7	138	Παραγουάη	2,4	2.0 - 2.7

Ri	Χώρα	CRI(2008)	ΕΥΡΟΣ	Ri	Χώρα	CRI(2008)	ΕΥΡΟΣ
115	Νιγηρία	2,8	2.4 - 3.0	138	Τόνγκα (N. Ειρηνικός)	2,4	1.9 - 2.6
115	Ζάμπια	2,8	2.5 - 3.0	141	Καμερούν	2,3	2.0 - 2.7
121	Νεπάλ	2,7	2.4 - 3.0	141	Ιράν	2,3	1.9 - 2.5
121	Νιγηρία	2,7	2.3 - 3.0	141	Φιλιππίνες	2,3	2.1 - 2.5
121	Σάο Τομέ και Πρίνσιπε (Δ. Αφρική)	2,7	2.1 - 3.1	141	Υεμένη	2,3	1.9 - 2.8
121	Τόγκο (Δ. Αφρική)	2,7	1.9 - 3.7	145	Καζακιστάν	2,2	1.8 - 2.7
121	Βιετνάμ	2,7	2.4 - 3.1	145	Timor-leste	2,2	1.8 - 2.5
126	Ερυθραία	2,6	1.7 - 3.6	147	Μπανγκλαντές	2,1	1.7 - 2.4
126	Αιθιοπία	2,6	2.2 - 2.9	147	Κένυα	2,1	1.9 - 2.4
126	Γουινέα	2,6	2.4 - 2.7	147	Ρωσία	2,1	1.9 - 2.5
126	Ονδούρα (Κ. Αμερική)	2,6	2.3 - 2.9	147	Συρία	2,1	1.6 - 2.4
126	Ινδονησία	2,6	2.3 - 2.9	151	Belarus	2,0	1.6 - 2.5
126	Λιβύη	2,6	2.2 - 3.0	151	Κεντροαφρικανική Δημοκρατία	2,0	1.9 - 2.2
126	Μοζαμβίκη	2,6	2.4 - 2.9	151	Ακτή Ελεφαντοστού	2,0	1.7 - 2.5
151	Ισημερινός	2,0	1.8 - 2.2	178	Ιράκ	1,3	1.1 - 1.6
151	Λάος	2,0	1.6 - 2.3	178	Μιανμάρ (Βιρμανία)	1,3	1.0 - 1.5
151	Παπούα Νέα Γουινέα	2,0	1.6 - 2.3	180	Σομαλία	1,0	0.5 - 1.4
151	Ταϊτζικιστάν	2,0	1.7 - 2.3				
158	Αγκόλα	1,9	1.5 - 2.2				
158	Αζερμπαϊτζάν	1,9	1.7 - 2.1				

Πηγή: Transparency International Global Corruption Barometer 2008 - Report
www.transparency.org - Επεξεργασία στοιχείων: Ιωάννης Δ. Μπουρής

Ο Θωμάς Μουρ και η “ουτοπία” του

“Homo sum; humani nil a me alienum puto”

(Είμαι άνθρωπος και κάθε τι ανθρώπινο, θεωρώ ότι δεν μου είναι ξένο)

Publius Terentius Afer: “Héautontimorouménos, v. 621”

Το να συγκαταλέγεται κάποιος μεταξύ των Αγίων της Καθολικής Εκκλησίας ενώ, συγχρόνως, το όνομά του βρίσκεται χαραγμένο, μαζί με αυτό του Marx και του Engels, σε οβελίσκο που ο ίδιος ο Lenin ανήγειρε στη Μόσχα προς τιμή των προδρόμων του κομμουνισμού, δεν είναι κάτι συνηθισμένο.

Ούτε όμως και ο Θωμάς Μουρ (Thomas More, 1478-1535) υπήρξε ένας συνηθισμένος άνθρωπος της πολιτικής.

του Α. Καμμά*

Πιστός στις πανανθρώπινες αξίες του δικαίου και της ηθικής, υπέρμαχος της ενότητας του χριστιανισμού, οραματιστής μιας κοινωνίας απόλυτης δικαιοσύνης και ισονομίας, προτίμησε το θάνατο από το συμβιβασμό, όπως πολλούς

αιώνες νωρίτερα ο μέγας Σωκράτης και δικαίως απεκλήθη ο “Χριστιανός Σωκράτης” και ο “Άνθρωπος για όλες τις εποχές”.

Ο Θωμάς Μουρ ουδέποτε θεώρησε τον εαυτό του φιλόσοφο ή στοχαστή.

Προσπάθησε, ως δικηγόρος και δικαστής, να υπηρετήσει με συνέπεια και ανθρωπιά τις αρχές του δικαίου που διδάχθηκε σε φημισμένες νομικές σχολές Αγγλικών Πανεπιστημίων ενώ ως οικογενειάρχης και άνθρωπος της πολιτικής ουδέποτε έπραξε αντίθετα προς τις αξίες που υπηρέτησε ως νομικός.

Μαθητής, αρχικά, και κατόπιν φίλος του Έρασμου (Desiderius Erasmus Roterodamus) και του John Colet συμμετείχε ενεργά στο ανθρωπιστικό κίνημα των πνευματικών ανθρώπων που οδήγησε στην Αναγέννηση της Σκέψης και σηματοδότησε το πέρασμα σε μια Νέα Εποχή που είχε ως επίκεντρο τον άνθρωπο και τις συνδεδεμένες με αυτόν επιστήμες.

Υπέρμαχος των αρχών του δικαίου και της ηθικής, τιμούμενος από όλες τις κοινωνικές τάξεις για την εντιμότητα και την ευθυκρίσια του, έφθασε το 1529 στο υψηλότερο σκαλοπάτι της κοινωνικής ιεραρχίας, αφού αναγορεύθηκε Μέγας Σφραγιδοφύλαξ του Αγγλικού Βασιλείου, αξίωμα

*Ο Α. Καμμάς είναι ιατρός, Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ-Α

που μέχρι τότε, εδίδετο μόνο σε ευγενείς. Υπήρξε πολέμιος των θέσεων του Μαρτίνου Λούθηρου, όχι γιατί δεν πίστευε στην ανάγκη κάθαρσης της Καθολικής εκκλησίας, αλλά γιατί πίστευε ότι τα αναγκαία μέτρα έπρεπε να παρθούν μέσα στα πλαίσια της ίδιας της εκκλησίας για να διατηρηθεί η ενότητα των Χριστιανών.

Η αρχή της ρήξης των σχέσεων του με το βασιλιά Ερρίκο 8^ο (Henri VIII) έγινε όταν ο πάπας αρνήθηκε να ακυρώσει το γάμο του τελευταίου με την πρώτη σύζυγό του Αικατερίνη της Αραγωνίας (Catherine d' Aragon), προκειμένου να νομιμοποιηθεί η σχέση του με την Άννα Μπολέυν (Anne Boleyn).

Η επιμονή του Ερρίκου οδήγησε στο δεύτερο μεγάλο σχίσμα της Χριστιανικής θρησκείας με τη δημιουργία της Αγγλικανικής εκκλησίας.

Το θέμα όμως δε σταμάτησε εκεί.

Ο βασιλιάς της Αγγλίας, στην προσπάθειά του να επιβάλλει πλήρως την κυριαρχία του και σε εκκλησιαστικό - θρησκευτικό επίπεδο απαίτησε με διαταγή του, την αναγνώριση του ίδιου ως ανώτατου πνευματικού ηγέτη της Αγγλικανικής εκκλησίας.

Ο Μουρ αρνήθηκε να εκτελέσει αυτή τη βασιλική διαταγή με αποτέλεσμα να φυλακισθεί στον Πύργο του Λονδίνου, να δικασθεί με την κατηγορία της εσχάτης προδοσίας και να καταδικασθεί σε θάνατο.

Μοναδική παραχώρηση του Ερρίκου ήταν να επιτρέψει τη θανάτωση του Μουρ με αποκεφαλισμό και όχι με απαγχονισμό, όπως προβλεπόταν για καταδίκες με την ανάλογη κατηγορία.

Έτσι έφυγε, στις 16 Μαΐου 1532, από τη ζωή αυτός για τον οποίον ο Έρασμος έγραψε:

“Ένας άνθρωπος τέτοιος που, από αιώνες ο ήλιος δεν είδε πιο νομοταγή, πιο ειλικρινή, πιο αφοσιωμένο και πιο φρόνιμο”.

Η ζωή και το έργο του Θωμά Μουρ εμπνεύσανε, ανά τους αιώνες, πολλούς ανθρώπους του

Ο Thomas More σε πορτραίτο του Hans Holbein

πνεύματος, πολιτικούς και δημιουργούς.

Ίσως όμως η πιο πιστή στην πραγματικότητα περιγραφή της ζωής του βρίσκεται στην κλασική κινηματογραφική ταινία του Fred Zinnermann (1966) με τον τίτλο **“Ένας άνθρωπος για όλες τις εποχές” (A man for All Seasons)**, όπου το ρόλο του Θωμά Μουρ ερμηνεύει ο εκπληκτικός Paul Scofield, το ρόλο του Ερρίκου VIII ο Robert Shaw, του καρδινάλιου Γούλσει ο Orson Welles και της Άννας Μπολέυν η Vanessa Redgrave.

Το πιο γνωστό και κλασσικό πια έργο του Θωμά Μουρ είναι η “Ουτοπία” (Utopie).

Ο όρος αυτός προέρχεται από την ελληνική γλώσσα, και σημαίνει **Ου τόπος, δηλαδή ο τόπος που δεν υπάρχει.**

Στο έργο του Μουρ περιγράφεται πράγματι μία φανταστική περιοχή του κόσμου, η οποία κυβερνιέται με ένα σύστημα που έχει εξαλείψει όλες τις ανισότητες και τις ατέλειες των κοινωνιών της εποχής εκείνης και οι κάτοικοί της έχουν επιτύχει να ζουν σ' έναν επίγειο παράδεισο.

Είναι σαφές ότι ο Θωμάς Μουρ, όταν έγραφε

την “Ουτοπία” δεν επεδίωκε την καθιέρωση ενός άλλου πολιτικού συστήματος.

Αυτός είναι και ο λόγος που ονόμασε με τον όρο αυτό, αυτή τη φανταστική περιοχή βάζοντας την περιγραφή αυτή στο στόμα ενός, επίσης **φανταστικού, ήρωα του ναυτικού Raphael Hytloday, το επώνυμο του οποίου σημαίνει “αυτός που διηγείται αερολογίες”**.

Απλά, μέσα από την περιγραφή μιας ιδεώδους πολιτείας, τόνιζε με έμφαση τα τρωτά και τις ανισότητες που χαρακτήριζαν τα πολιτικά συστήματα της εποχής του και, ιδιαίτερα, την αγγλική πολιτεία της εποχής των Τυδώρ.

Σύμφωνα λοιπόν με τη διήγηση του R. Hytloday, ο μυθικός ήρωας Utopius κατέκτησε την, επίσης μυθική, χώρα Abraxa, τη χώρα των τρελών στο έργο “Μωρίας Εγκώμιον” του Έρασμου, την οποία διέσχιζε ο Άνουδρος (Anhydre) ποταμός και η οποία κατοικείτο από μια φυλή πρωτόγονων ανθρώπων.

Δημιουργώντας έναν ισθμό που απέκοπτε την επικοινωνία της Abraxa με τον υπόλοιπο κόσμο, ο **Utopius δημιούργησε το νησί της Ουτοπίας** και, στη συνέχεια, επέβαλε ένα καθεστώς κοινοκτημοσύνης, εξάωρης ημερήσιας εργασίας, κοινών γευμάτων, πλήρους ειρηνικής συνύπαρξης των κατοίκων και, συγχρόνως, πλήρους διακοπής των σχέσεων των με τον υπόλοιπο κόσμο.

Αυτό το ιδανικό καθεστώς, που διασφάλιζε την ευτυχία του λαού της Ουτοπίας, καθιερώθηκε τόσο σταθερά που συνέχισε να λειτουργεί και μετά το θάνατο του Utopius.

Είναι προφανές, σε όλο το κείμενο της “Ουτοπίας” η επίδραση των περί Δημοκρατίας και Πολιτείας απόψεων του Πλάτωνα στο συγγραφέα της.

Η ίδια όμως η “Ουτοπία” ενέπνευσε, από την ημέρα της πρώτης κυκλοφορίας της το 1516, μεγάλο αριθμό μεταγενέστερων του Θ. Μούρ, φιλοσόφων, συγγραφέων και πολιτικών.

Ο “Γαργαντούας” του Rabelais, η “Νέα Ατλαντίδα” του Francis Bacon, η “Πόλη του Ήλιου” του

Tommaso Campanella, ο “Αισιόδοξος” (Candide) του Voltaire, το “1984” του G. Orwell, ο “Καλύτερος των Κόσμων” του Aldus Huxley και άπειρα άλλα αριστουργήματα της παγκόσμιας σκέψης έχουν, θετικά ή αρνητικά, επηρεασθεί από το κλασικό αυτό έργο του προστάτη -κατά την Καθολική εκκλησία- των απανταχού της Γης κυβερνητών των λαών, αν βέβαια οι ίδιοι αισθάνονται την ανάγκη προστασίας των, σύμφωνα με τις αρχές και τις αξίες ενός “Ανθρώπου για όλες τις εποχές”. ☑

Η “Ουτοπία” σε γκραβούρα του Ambrosius Holbein

του Ν. Μ. Χιωτίνη*

Για το Πανεπιστημιακό Άσυλο

Τον τελευταίο καιρό ολοένα και εντονότερα έρχεται, καλλίτερα επανέρχεται, το ζήτημα του Πανεπιστημιακού Ασύλου. Οι εμπειρίες που έχουμε γι' αυτό τα τελευταία χρόνια εγγίζουν τα όρια του κωμικοτραγικού. Κατεστράφησαν πανεπιστημιακές περιουσίες και δαπανώνται συνεχώς τεράστια ποσά για την αποκατάσταση καθημερινών μικρών ή μεγαλύτερων καταστροφών - χωρίς να βοηθείται έτσι η "ελεύθερη διακίνηση των ιδεών", απλώς πρόκειται περί ζημιών που τις πληρώνουμε όλοι μας και όχι η "εξουσία" ή η οικονομική ολιγαρχία (που γράφει τα δημόσια πανεπιστήμια στα παλαιότερα των υποδημάτων της) - αποδιοργανώνεται και η διδασκαλία. Πολύ δύσκολα πειθόμαστε πως δε συμβαίνουν κάθε είδους σκόπιμες προκλήσεις (ελληνιστί προβοκάτσιες). Σκόπιμες προκλήσεις που κυμαίνονται από "προστασίες" των εντός των πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων μικροπωλητών - ή μεγαλοπωλητών κάθε είδους προϊόντων - έως και πολιτικών και κομματικών σκοπιμοτήτων - αναφέρομαι εδώ σε όλο το φάσμα της σημερινής πολιτικής σκηνής.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμα και πολλοί εκ των μαχητικότερων υπερασπιστών της Ελευθερίας και της Δημοκρατίας, με εξορίες

και φυλακές στην πλάτη τους, υποστηρίζουν ευθέως την κατάργησή του και αρθρογραφούν γι' αυτό. Άλλοι πάλι ισχυρίζονται - και δικαίως - ότι δεν χρειάζεται να καταργηθεί το Άσυλο εξ' αιτίας των παρανομιών και των καταστροφών που συντελούνται καλυπτόμενες πίσω από αυτό: η αστυνομία μπορεί να επέμβει όταν διαπιστώνονται παράνομες ενέργειες, παράνομες δε ενέργειες είναι η καταστροφή δημόσιας περιουσίας και η άσκηση σωματικής βίας. Ο αντίλογος πάλι σε αυτό είναι ότι κανένας Πρόεδρος ΤΕΙ ή Πρύτανης Πανεπιστημίου, δεν τολμά να καλέσει την αστυνομία - ενίοτε μήτε καν την Πυροσβεστική (δες Πολυτεχνείο) - γιατί φοβάται τα χειρότερα, τόσο για το Πανεπιστήμιό του, όσο και για τον ίδιο τον θεσμό του Ασύλου, που για διαφόρους για τον καθένα λόγους, όλοι στηρίζουν.

Το ζήτημα αυτό όμως απαιτεί λύση, εμβαθύνοντας στο νόημά του σε συνάρτηση με τους λειτουργούς του:

ΤΟ ΑΣΥΛΟ υπάρχει για την προστασία της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών εντός των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, έχει όμως και ιστορική και συμβολική αξία (αυτό αποτελεί απάντηση σε αυτούς που υποστηρίζουν ότι ενώ είχε λόγο ύπαρξης

*Ο κ. Ν. Χιωτίνη είναι καθηγητής, Διευθυντής της Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών

παιλιότερα, σήμερα δεν έχει τέτοιο λόγο). **Άρα πρέπει να εξακολουθήσει να υπάρχει,** ας είναι και μόνο για την ιστορικότητα και τον συμβολισμό του. Πώς όμως είναι αυτό εφικτό, με δεδομένες τις πρακτικές δυσκολίες εφαρμογής του και με γεγονότα που μοιραίως οδηγούν ή θα οδηγήσουν στη σχεδόν καθολική καταδίκη του; ΤΟ ΑΣΥΛΟ στηρίζει, ουσιαστικώς ή/και συμβολικώς, την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα που λειτουργούν με φοιτητές, καθηγητές και την εν γένει εκπαιδευτική κοινότητα - δηλαδή αυτούς στηρίζει και προστατεύει από την όποια εξωτερική εξουσιαστική παρέμβαση. Το Άσυλο με άλλα λόγια εντάσσεται στην απαίτηση ή στην ανάγκη αυτόνομης και ανεξάρτητης λειτουργίας της Παιδείας. Τέτοιου είδους όμως λειτουργία της Παιδείας προϋποθέτει την αυτοοργάνωσή της και την αυτοπροστασία της. Με άλλα λόγια: τα Πανεπιστήμια, αν θέλουμε να αναχθούν σε ρόλο ανεξάρτητης πρωτοπορίας, θα πρέπει να μπορούν να αυτοπροσδιοριστούν, να αυτοοργανωθούν, να αποδείξουν ότι μπορούν και πρέπει να σταθούν σε ύψος πρωταγωνιστικού ρόλου και συστημικώς να αυτοπροστατευθούν. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να αυτοδιαχειριστούν και το Άσυλο.

Στην εναντία περίπτωση θα μετατραπούν - ή θα παραμείνουν (εκεί όπου σήμερα εν πολλοίς αυτοοδηγήθηκαν) - σε κοινωνική υπηρεσία (ίσως σημαντικότερη από τις άλλες, αλλά αυτό δεν αλλάζει το χαρακτήρα αυτό) και θα ενταχθούν βεβαίως στους νόμους της και στους τρόπους αυτοπροστασίας της, με άλλα λόγια το όποιο διακριτό από τις άλλες δημόσιες και χρήσιμες δημόσιες υπηρεσίες προστατευτικό "άσυλο" προφανώς δεν έχει νόημα.

Αυτό πρακτικά σημαίνει: το ταχύτερο δυνατόν όλοι οι λειτουργοί των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, δηλ. οι εκπαιδευτικοί, οι φοιτητές και η εν γένει ακαδημαϊκή κοινότητα, να οργανώσουν την παρουσία τους και την αυτοπροστασία τους. **Να αυτοδιαχειριστούν το Άσυλο.** Αν βεβαίως επιλέξουμε την αναγωγή της Παιδείας, της Δημόσιας Παιδείας, σε ρόλο ανεξάρτητης πρωτοπορίας. Είναι εύκολο να βρεθούν οι τρόποι, με τόλμη και ρεαλισμό, για να γίνουν αποτελεσματικοί, αρκεί να εκλείψουν οι κομματικές υστεροβουλίες. Το οφείλουμε σε αυτούς που με "λογισμό και όνειρο" επέβαλαν το Άσυλο, το οφείλουμε στην ιστορικότητα και συμβολικότητά του, το οφείλουμε σε αυτούς που ακόμα οραματίζονται την Παιδεία στην πρωτοπορία των κοινωνιών.

Ο εφιάλτης της Κλιματικής Αλλαγής

του Μ. Μπρατάκου*

Με αφορμή την 5^η Ιουνίου που έχει θεσπιστεί ως “**Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος**” και την αγωνιώδη έκκληση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ κ. Ban Ki-moon “Κλείστε τα φώτα. Μετακινηθείτε με τα δημόσια μέσα μεταφοράς. Ανακυκλώστε. Φυτέψτε ένα δέντρο”, αποφάσισα να γράψω το άρθρο αυτό σχετικά με την **κλιματική αλλαγή** και με κύριο στόχο τον προβληματισμό και την ενεργοποίηση κάποιων εκ των αναγκαστών για την προστασία του περιβάλλοντος, προσθέτοντας ένα κόκκο άμμου στον τεράστιο όγκο των όσων έχουν γραφτεί. Η γιορτή του περιβάλλοντος για φέτος σηματοδότησε την έναρξη μιας ενημερωτικής εκστρατείας που έχει αναλάβει ο ΟΗΕ με τίτλο “**Κλείστε τη Συμφωνία**”, η οποία ενθαρρύνει τις κυβερνήσεις να φθάσουν σε μια δίκαιη, ισορροπημένη και αποτελεσματική συμφωνία για την κλιματική αλλαγή στη Σύνοδο της Κοπεγχάγης που θα πραγματοποιηθεί από τις 7 έως τις 18 Δεκεμβρίου 2009.

Τι είναι η κλιματική αλλαγή

Κλιματική αλλαγή είναι οποιαδήποτε μακροπρόθεσμη σημαντική αλλαγή στον “καιρό” μιας περιοχής ή της γης συνολικά. Ο μέσος καιρός μπορεί να περιλαμβάνει τη μέση θερμοκρασία πτώσης και αέρα. Περιλαμβάνει τις αλλαγές στη μεταβλητότητα ή στη μέση κατάσταση της ατμόσφαιρας σε χρονική διάρκεια που

κυμαίνεται από λίγες δεκαετίες έως εκατομμύρια χρόνια. Οι αλλαγές του κλίματος απεικονίζουν τις παραλλαγές μέσα στη γήινη ατμόσφαιρα και μπορούν να προκληθούν με δυναμικές διαδικασίες πάνω στη γη. **Οφείλονται**

α. σε εξωτερικές δυνάμεις, όπως είναι το σύστημα ατμόσφαιρα - υδρόσφαιρα - γεώσφαιρα - βιόσφαιρα ή αλλαγές που γίνονται σε πλανητικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των παραλλαγών στην ένταση του φωτός του ηλίου, στη μέση απόσταση ήλιου-γης και άλλες αλλαγές στην τροχιά της γης και

β. πιο πρόσφατα σε ανθρώπινες δραστηριότητες. Η διαφορά των αλλαγών που προέρχονται από ανθρώπινες δραστηριότητες σε σχέση με εκείνες που οφείλονται στις εξωτερικές δυνάμεις (δηλαδή φυσικά αίτια), είναι ότι αυτές οδηγούν σε μονότονη και ραγδαία αποσταθεροποίηση του κλίματος της γης.

Πολλοί αναγνώστες ταυτίζουν το κλίμα με τον καιρό. Αυτό είναι λάθος αφού με τον όρο “κλίμα” εννοούμε τη μέση καιρική κατάσταση ή καλύτερα το μέσο καιρό μιας περιοχής, που προκύπτει από μακροχρόνιες παρατηρήσεις των διαφόρων μετεωρολογικών στοιχείων, σε αντίθεση με τον όρο “καιρό” που χαρακτηρίζεται ως μια φυσική κατάσταση της ατμόσφαιρας κατά τη διάρκεια μιας μικρής χρονικής περιόδου.

Στα πλαίσια της περιβαλλοντικής ορολογίας με τον όρο **κλιματική αλλαγή** αναφερόμαστε στη

*Ο κ. Μ. Μπρατάκος είναι καθηγητής και Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

μεταβολή του παγκόσμιου κλίματος και ειδικότερα σε μεταβολές των μετεωρολογικών συνθηκών που εκτείνονται σε μεγάλη χρονική κλίμακα. Κατά τη Διακυβερνητική Επιτροπή για την Αλλαγή του Κλίματος (IPCC, Intergovernmental Panel on Climate Change) ως **Κλιματική μεταβολή ορίζεται οποιαδήποτε αλλαγή του κλίματος στο χρόνο, που οφείλεται σε φυσικά αίτια ή είναι προϊόν ανθρώπινης δραστηριότητας.**

Η πλειονότητα της επιστημονικής κοινότητας συμφωνεί ότι για την κλιματική αλλαγή που ζούμε σήμερα και ιδιαίτερα για την παγκόσμια θέρμανση του πλανήτη σύμφωνα με το **μοντέλο του θερμοκηπίου** ευθύνεται ο άνθρωπος.

Τι είναι το φαινόμενο του θερμοκηπίου

Το φαινόμενο του θερμοκηπίου, που τόσο έχει απασχολήσει τα τελευταία χρόνια επιστήμονες και μη, είναι φυσιολογικό και είναι τόσο παλιό όσο και ο πλανήτης μας. Χάρη σ' αυτό υπάρχει ζωή, χωρίς αυτό οι θερμοκρασίες θα ήταν εξαιρετικά χαμηλές σε παγκόσμια και ετήσια βάση (αντί των -18°C σε $+15^{\circ}\text{C}$ που είναι σήμερα) και επομένως απαγορευτικές για την ανάπτυξη ζωής, όπως τη γνωρίζουμε σήμερα. Η γη εξασφαλίζει τις ενεργειακές της ανάγκες από τον ήλιο. Το 51% της ηλιακής ενέργειας απορροφάται από την επιφάνεια της γης και χρησιμοποιείται για τη θέρμανση της επιφάνειας της γης και της χαμηλότερης ατμόσφαιρας, για την τήξη των πάγων ή του χιονιού, για την εξάτμιση των υδάτων και την πρόκληση της φωτοσύνθεσης στα φυτά. Από το υπόλοιπο 49%, το 4% ανακλάται από την επιφάνεια και επιστρέφει στο διάστημα, το 26% ανακλάται πίσω από τα νέφη και τα σωματίδια της ατμόσφαιρας και το 19% απορροφάται από τα ατμοσφαιρικά αέρια, σωματίδια και νέφη. Έτσι η επιφάνεια της γης μετατρέπεται σε πομπό ακτινοβολίας που εκπέμπει (ανάλογα με τη θερμοκρασία που βρίσκεται, νόμος Stefan-Boltzman) ακτινοβολία μεγάλου μήκους κύματος (υπέρουθρη) πίσω στην

ατμόσφαιρα. Δηλαδή εκπέμπει θερμική ενέργεια μέρος της οποίας διαφεύγει στο διάστημα, ενώ το μεγαλύτερο μέρος απορροφάται από τα λεγόμενα **αέρια του θερμοκηπίου** (greenhouse gases) της ατμόσφαιρας τα οποία έχουν φυσική προέλευση. Με τη σειρά τους τα αέρια αυτά θερμαινόμενα αρχίζουν να εκπέμπουν υπέρυθη ακτινοβολία προς κάθε κατεύθυνση με το 90% της ακτινοβολίας να επιστρέφει στο έδαφος, το οποίο θερμαίνεται ακόμη περισσότερο, ενισχύεται η υπέρυθη ακτινοβολία και το φαινόμενο επαναλαμβάνεται. Τα αέρια που συνεισφέρουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου είναι κατά σειρά μεγέθους οι υδρατμοί, το διοξείδιο του άνθρακα (CO_2) και τα νέφη. Οι υδρατμοί αποτελούν το πλέον ενεργό συστατικό σε ποσοστό 60%, ενώ μικρότερη συνεισφορά έχουν τα αέρια μεθάνιο, υποξείδιο του αζώτου (N_2O) και όζον (περίπου 8%). Συνεπώς το φαινόμενο του θερμοκηπίου είναι ένα φυσικό φαινόμενο που εξασφαλίζει στη γη μια σταθερή θερμοκρασία της επιφάνειας του εδάφους γύρω στους 15°C .

Το όνομά του ως **“φαινόμενο του θερμοκηπίου”** το πήρε από τα θερμοκήπια των φυτών, όπου πάλι οι καλλιέργειες καλύπτονται με υλικό που επιτρέπει μεν την είσοδο της ηλιακής ακτινοβολίας μικρού μήκους κύματος, αποτρέπει όμως τη διαφυγή της γήινης ακτινοβολίας μεγάλου μήκους κύματος. Η ενέργεια των ακτινοβολιών αυτών εγκλωβίζεται στο χώρο του θερμοκηπίου με αποτέλεσμα τη θέρμανση του αέρα και την δημιουργία συνθηκών ταχείας και πρόωρης ανάπτυξης των φυτών.

Τα τελευταία χρόνια όμως όταν αναφερόμαστε στο **“φαινόμενο θερμοκηπίου”** δεν εννοούμε στη φυσική διεργασία, αλλά την έξαρση αυτής, λόγω της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Οι τελευταίες συμβάλλουν στην αύξηση της συγκέντρωσης των αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και στην έκλυση νέων ιχνοστοιχείων όπως οι χλωροφθοράνθρακες (CFC'S), αυξάνοντας έτσι τους απορροφητές της

γίνης ακτινοβολίας και μειώνοντας την εκπομπή της ακτινοβολίας προς το διάστημα. Με άλλα λόγια αυξάνει η διαθέσιμη ενέργεια στο σύστημα “επιφάνεια της γης - ατμόσφαιρα” με συνέπεια την αύξηση της επιφανειακής θερμοκρασίας. **Συνεπώς οι ανθρωπίνες δραστηριότητες ενισχύουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου, δεν το προκαλούν!!** Σημαντική αύξηση στη συγκέντρωση αρκετών αερίων του θερμοκηπίου (20 τον αριθμό) και ιδιαίτερος του CO₂ (πίνακας 1) καταγράφεται τα τελευταία χρόνια. **Η αύξηση του CO₂ στην ατμόσφαιρα οφείλεται**

- στις πυρκαγιές και κυρίως στη μείωση των δασών
- στα καυσαέρια των οχημάτων και των βιομηχανιών
- στην αλόγιστη καύση πετρελαίου και άνθρακα, κυρίως στις βιομηχανικές χώρες και
- στην αυξανόμενη χρήση λιπασμάτων.

Οι ανθρωπίνες δραστηριότητες όχι μόνο εκπέμπουν υψηλές συγκεντρώσεις CO₂ στην ατμόσφαιρα, αλλά βλάπτουν και την ικανότητα της γης να απορροφά το CO₂ και να το ενσωματώνει στους φυσικούς κύκλους ροής

ενέργειας και ύλης, με την καταστροφή των δασών και του φυτοπλαγκτού των ωκεανών. Το πλαγκτόν αποτελεί τον κύριο “απορροφητή” CO₂ του πλανήτη, καθώς πρόκειται για φυτικούς οργανισμούς που χρησιμοποιούν το CO₂ κατά τη φωτοσύνθεση. **Κάθε μεταβολή που παρατηρείται στις συγκεντρώσεις των αερίων του θερμοκηπίου διαταράσσει το ενεργειακό ισοζύγιο, προκαλεί μεταβολή της θερμοκρασίας και ως εκ τούτου κλιματικές αλλαγές.**

Οι επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή

Πολύπλοκα μαθηματικά μοντέλα, τα γνωστά ως GCM (General Circulation Models), τα οποία επεξεργάζονται όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες για να προβλεφθούν οι μελλοντικές κλιματικές αλλαγές, δείχνουν ότι η μέση θερμοκρασία της γης θα αυξάνεται κατά μέσο όρο περίπου 0,3°C /δεκαετία για τα επόμενα 100 χρόνια. Αν συμβεί όμως μια τέτοια αύξηση, που φαινομενικά είναι μικρή, μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές κλιματικές αλλαγές με απρόβλεπτες συνέπειες. Ένα τέτοιο πιθανό σενάριο συντάχθηκε το 2007 στην τέταρτη έκθεση αξιολόγησης της

Πίνακας 1.

Μεταβολή στη συγκέντρωση των αερίων από το 1974 έως σήμερα

Αέρια θερμοκηπίου	Συγκέντρωση το 1975	Συγκέντρωση σήμερα	% μεταβολή	Προέλευση
Διοξείδιο του άνθρακα	280 ppm	375	34%	Οργανική αποσύνθεση, πυρκαγιές δασών, καύσιμα, ηφαίστεια, αποδασώσεις κλπ
Μεθάνιο	0,70 ppm	1,80	157%	Υγρότοποι, οργανική αποσύνθεση, τερμίτες, φυσικό αέριο, καύση βιομάζας, ρυζοκαλλιέργειες, κτήνη, σκουπιδοτόποι
Οξείδια του αζώτου	280 ppb	320	14%	Δάση, λιβάδια, ωκεανοί, απορρίμματα, καλλιέργειες, λιπάσματα, καύση βιομάζας, καύσιμα
Χλωρο-φθοράνθρακες	Μηδέν	920 ppt	-	Ψυγεία, ψεκασμοί, αεριοθούμενα, απορρυπαντικά
Όζον	Άγνωστο	Ποικίλει	-	Δράση ηλιακής ακτινοβολίας σε μόρια οξυγόνου και τεχνηκή παραγωγή δια μέσου της φωτοχημικής αιθαλομίχλης

Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Αλλαγή του Κλίματος (AR4) και αναφέρει ότι αν δεν μειωθεί η εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου, η παγκόσμια μέση θερμοκρασία της επιφάνειας της γης είναι πιθανό να αυξηθεί από 1,1 έως 6,4°C μέχρι το 2100 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990, με πιθανότητα μια άνοδο κατά 1,8 έως 4,0°C. **Το οριακό σημείο που έχει θέσει ο ΟΗΕ για την θερμοκρασία της γης είναι ποτέ η αύξηση αυτή να μη φθάσει τους 2°C.** Αν αυξηθεί περισσότερο από 2°C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα, η κλιματική αλλαγή πιθανόν να καταστεί μη αναστρέψιμη, με ανυπολόγιστες μακροπρόθεσμες συνέπειες:

Η ΑΝΥΨΩΣΗ της στάθμης των θαλασσών λόγω τήξεως των πάγων στους πόλους ως το τέλος του αιώνα, κατά 18 έως 60 εκατοστά, είναι αυτονόητο ότι θα οδηγήσει περιοχές της γης με χαμηλό υψόμετρο και μεγάλα τμήματα πολλών ευρωπαϊκών χωρών σε καταβύθιση και αφανισμό κάτω από την ανερχόμενη στάθμη των θαλασσών.

Η ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ εκτεταμένων περιοχών της εύκρατης ζώνης με μετακίνηση των ζωνών βροχοπτώσης από τον ισημερινό προς βορρά, θα καταστήσει το έδαφος ακατοίκητο, αφού η λειψυδρία θα είναι φοβερή.

ΤΑ ΑΚΡΑΙΑ ΚΑΙΡΙΚΑ φαινόμενα όπως πλημμύρες, καύσωνες και ξηρασία (με τις υλικές και οικονομικές τους καταστροφές) θα γίνονται συχνότερα με αποτέλεσμα οι οικονομίες των χωρών να λυγίσουν από το κόστος αντιμετώπισης ενός διαφορετικού κλίματος.

Πέραν αυτών, όμως, οι επιπτώσεις της παγκόσμιας θέρμανσης ενδεχομένως να είναι απρόβλεπτες τόσο στις κλιματικές επιπτώσεις όσο και στην ανακατανομή της ποιότητας των εδαφών. Άγνωστος επίσης είναι και ο τρόπος και ο βαθμός προσαρμογής του ζωικού και φυτικού βασιλείου στις νέες συνθήκες.

Μια από τις τελευταίες μελέτες της ΕΕ υποστηρίζει ότι στην Ελλάδα από 2020-2080 θα επικρατήσουν

συνθήκες Σαχάρας, ενώ η Σκανδιναβία θα γίνει το νέο θέρετρο των μελλοντικών τουριστών. Στην Κεντρική Ευρώπη θα υπάρχουν συχνές-πυκνές χιονοπτώσεις και η ζωή θα είναι επικίνδυνη λόγω καταιγίδων, πλημμυρών και ανεμοθουελλών. Βεβαίως στην εξέλιξη της ιστορίας της γης υπήρξαν μεταβολές της θερμοκρασίας (οι "θερμές" περίοδοι εναλλάσσονταν με περιόδους "παγετώνων"). Όμως αυτές οι μεταβολές καθώς και τα επακόλουθά τους στο κλίμα γίνονταν σιγά-σιγά στη διάρκεια πολλών αιώνων. Η σημερινή μεταβολή, από τη σκοπιά της χρονικής διάρκειας, είναι σαν να γίνεται πολύ απότομα, σε μια μόνο στιγμή. Αυτός θα είναι ο λόγος για τον οποίο δεν θα αντέξουν τα περισσότερα οικοσυστήματα, γιατί στην ουσία θα πρόκειται για **κλιματική καταστροφή**. Όπως τονίζει ο καθηγητής κλιματολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Χ. Ζερεφός "ο άνθρωπος μέσα σε 30 χρόνια κατάστρεψε τόσο όζον, όσο έκανε η φύση να παραγάγει σε 2 δισεκατομμύρια χρόνια".

Σήμερα, σύμφωνα με έκθεση του Παγκόσμιου Ανθρωπιστικού Φόρουμ η κλιματική αλλαγή:

ΠΡΟΚΑΛΕΙ κατά προσέγγιση πάνω από 300.000 θανάτους κάθε χρόνο, επηρεάζει σοβαρά περίπου 325 εκατομμύρια ανθρώπους, και επιφέρει οικονομικές απώλειες 125 δις. δολαρίων. Τέσσερα δισεκατομμύρια άνθρωποι είναι τρωτοί στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, ενώ 500 εκατομμύρια άνθρωποι διατρέχουν πολύ μεγάλο κίνδυνο.

ΠΑΝΩ από εννέα στους δέκα θανάτους σχετίζονται με τη βαθμιαία περιβαλλοντική υποβάθμιση εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, κυρίως λόγω υποσιτισμού, διάρροιας και ελονοσίας. Άλλωστε, οι πληθυσμοί που απειλούνται περισσότερο βρίσκονται σε μερικές από τις φτωχότερες περιοχές του πλανήτη και είναι, επίσης, ιδιαίτερα επιρρεπείς στην αλλαγή του κλίματος. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι ημιάγονες χερσαίες ζώνες από τη Σαχάρα

έως τη Μέση Ανατολή και την κεντρική Ασία, καθώς και η Υποσαχάρια Αφρική και τα μικρά αναπτυσσόμενα νησιωτικά κράτη.

Ο ΑΡΙΘΜΟΣ εκείνων που επηρεάζονται σοβαρά από την αλλαγή του κλίματος είναι περισσότερο από δέκα φορές μεγαλύτερος από εκείνους που τραυματίζονται στα τροχαία ατυχήματα κάθε έτος.

Στα επόμενα 20 χρόνια ο αριθμός των ανθρώπων που θα επηρεαστούν θα είναι τουλάχιστον διπλάσιος – γεγονός που καθιστά την αλλαγή του κλίματος ως τη μέγιστη αναδυόμενη ανθρωπιστική πρόκληση της εποχής μας, αναφέρεται στην έκθεση. Η ανάγκη για την επίτευξη μιας διεθνούς συμφωνίας για την αναχαίτιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής είναι πλέον επιβεβλημένη. Η εισαγωγή του Πρωτοκόλλου του Κιότο (Kyoto) στο διεθνές δίκαιο υπήρξε ένα απαραίτητο πρώτο βήμα ενάντια στην κλιματική αλλαγή. Είναι η πρώτη νομική δεσμευτική συμφωνία παγκοσμίως για τον περιορισμό του φαινομένου του θερμοκηπίου.

Το Πρωτόκολλο του Κιότο

Το Πρωτόκολλο του Κιότο συμφωνήθηκε στην Συνδιάσκεψη των Μελών της Σύμβασης – Πλαίσιο το Δεκέμβριο του 1997 στο Κιότο της Ιαπωνίας. Τέθηκε σε ισχύ στις 16 Φεβρουαρίου 2005, μετά την υπογραφή από τη Ρωσία.

Αντίθετα οι Η.Π.Α. αρνούνται συστηματικά να το υπογράψουν, παρά το γεγονός ότι αποτελούν παγκοσμίως το μεγαλύτερο ρυπαντή. Συνολικά μέχρι σήμερα το Πρωτόκολλο του Κιότο έχει επικυρωθεί από 168 κράτη. Στην ομάδα αυτή συμμετέχουν ανεπτυγμένα κράτη, των οποίων οι εκπομπές αντιστοιχούν περίπου στο 61,6% των συνολικών εκπομπών του CO₂. Σύμφωνα με το Πρωτόκολλο, οι βιομηχανικές χώρες δεσμεύονται να μειώσουν στη διάρκεια της περιόδου 2008-2012 τις εκπομπές έξι αερίων του θερμοκηπίου (CO₂, CH₄, N₂O, HFCs, PFCs, SF₆) τουλάχιστον κατά 5% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Κάθε κράτος ανέλαβε να μειώσει σε διαφορετικό ποσοστό τις εκπομπές αερίων στο πλαίσιο του γενικού στόχου. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός δημιουργήθηκε μια σειρά από “ευέλικτους μηχανισμούς” όπως είναι: το Σύστημα Εμπορίας Εκπομπών, ο Μηχανισμός Καθαρής Ανάπτυξης και η από κοινού Υλοποίηση. Επίσης, κάθε χώρα μπορεί να αφαιρεί από το ποσοστό - στόχο της το CO₂ που απορροφάται από τις λεγόμενες “καταβόθρες CO₂”, όπως είναι τα δάση και η καλλιεργήσιμη γη. Για τις αναπτυσσόμενες χώρες το Πρωτόκολλο του Κιότο δεν περιέχει δεσμευτικούς στόχους. Ωστόσο, κι αυτές παροτρύνονται να λάβουν μέτρα για τη μείωση των εκπομπών τους.

Η συμφωνία του Κιότο σηματοδότησε μια

ο εφιάλτης της κλιματικής αλλαγής

Κλιματική αλλαγή είναι οποιαδήποτε μακροπρόθεσμη σημαντική αλλαγή στον “καιρό” μιας περιοχής ή της γης συνολικά.

σημαντική αλλαγή στη στάση των κρατών και μαρτυρά την αποφασιστικότητά τους για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος. Η επίτευξη των στόχων του Κιότο δεν αναμένεται να δώσει οριστική λύση στο πρόβλημα, μιας και οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι βέβαιο ότι θα συνεχιστούν στη διάρκεια του αιώνα που διανύουμε. Αυτό καθιστά αναγκαία τη λήψη νέων μέτρων για την περίοδο μετά το 2008-2012.

Ευρωπαϊκή Ένωση και Ελλάδα

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) βρίσκεται από καιρό στην πρώτη γραμμή των διεθνών προσπαθειών για την καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών και έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη των δύο μεγάλων συνθηκών αντιμετώπισης του προβλήματος πρώτα με τη **Σύμβαση - Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Αλλαγή του Κλίματος (UNFCCC)** το 1992, και μετά με το **Πρωτόκολλο του Κιότο** που συμφωνήθηκε το 1997. Η ΕΕ για να αντιμετωπίσει τις δικές της εκπομπές αερίων θερμοκηπίου έλαβε σοβαρά μέτρα από τις αρχές του 1990. Δέκα χρόνια μετά η Επιτροπή εγκαινίασε το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Αλλαγή του Κλίματος (ECCP), μέσω του οποίου υιοθετήθηκε ένα ευρύ φάσμα νέων πολιτικών και μέτρων. Αυτές περιλαμβάνουν:

α. το Σύστημα Δικαιωμάτων Εμπορίας

Εκπομπών (ΣΕΔΕ) (Οδηγία 2003/87/ΕΚ) και

β. τη νομοθεσία για την αντιμετώπιση

των φθοριούχων αερίων θερμοκηπίου.

Το ΣΕΔΕ αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της στρατηγικής της ΕΕ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Είναι το πρώτο διεθνές σύστημα εμπορίας εκπομπών CO₂ και αποτελεί πλέον τη βασική κινητήρια δύναμη της ταχείας εξάπλωσης της εμπορίας εκπομπών ανά τον κόσμο. Η εμπορία εκπομπών βοηθά να εξασφαλιστεί η μείωση των εκπομπών με το μικρότερο δυνατό κόστος. Το ΣΕΔΕ

της ΕΕ καλύπτει σήμερα πάνω από 12.000 εγκαταστάσεις στους τομείς της ενέργειας και βιομηχανίας οι οποίες ευθύνονται για τις μισές περίπου εκπομπές CO₂ στην ΕΕ. Το σύστημα αυτό βοηθά την ΕΕ να τηρήσει τη δέσμευση που ανέλαβε, όταν υπέγραψε το Πρωτόκολλο του Κιότο για μείωση των εκπομπών CO₂ και των άλλων λεγόμενων αερίων του θερμοκηπίου κατά 8% μέσα στο διάστημα 2008 - 2012 σε σχέση με το 1990.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Δεκέμβριο του 2008 θέσπισε μια ολοκληρωμένη πολιτική για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή με φιλόδοξους στόχους για το 2020. Ευελπιστεί ότι η Ευρώπη θα μπει στη σωστή τροχιά για ένα βιώσιμο μέλλον και μια οικονομία με μικρότερη κατανάλωση άνθρακα και μεγαλύτερη ενεργειακή απόδοση χάρη στα ακόλουθα μέτρα:

ΜΕΙΩΣΗ των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου τουλάχιστον κατά 20% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 (ή 30% εφ' όσον επιτευχθεί διεθνής συμφωνία).

ΑΥΞΗΣΗ του ποσοστού χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (αιολική, ηλιακή, βιομάζα κλπ) σε 20% της συνολικής ενεργειακής παραγωγής (από 8,5% περίπου που είναι σήμερα).

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ της ενεργειακής κατανάλωσης κατά 20% των προβλεπόμενων για το 2020 επιπέδων με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

Οι Ευρωπαίοι ηγέτες ενέκριναν το όραμα για τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% και υπόσχονται να πρωτοστατήσουν στις διεθνείς διαπραγματεύσεις στην Κοπεγχάγη το Δεκέμβριο του 2009 για ακόμη μεγαλύτερη μείωση με τη χρήση **ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με τη δέσμευση και αποθήκευση του CO₂** καθώς και **με την αντιμετώπιση της αποδάσωσης**. Ευελπιστούν ότι το 2050 η παραγόμενη ενέργεια που προορίζεται για την ηλεκτροδότηση, τη βιομηχανία, τις μεταφορές και τις οικιακές ανάγκες, κατά 50% θα προέρχεται

από πηγές που δεν περιέχουν άνθρακα, δηλαδή από πηγές άλλες, εκτός των ορυκτών καυσίμων. Σε αυτές περιλαμβάνονται η αιολική ενέργεια, τα βιοκαύσιμα από οργανική ύλη και η χρήση του υδρογόνου ως καυσίμου.

Η Ελλάδα είναι χώρα προνομιακά προικισμένη όσον αφορά το φυσικό περιβάλλον. Η επαπειλούμενη αλλαγή του κλίματος αποτελεί σοβαρότατο κίνδυνο για την χώρα μας που ήδη εμφανίζει στοιχεία ερημοποίησης, λειψυδρίας και θερμοκρασιακής ανόδου. Αν κάποιος ακόμα πιστεύουν ότι η κλιματική αλλαγή θα μας επηρεάσει, θα πρέπει να το ξανασκεφτούν. Η θερμοκρασία στην Ελλάδα μπορεί να αυξηθεί κατά 3,1 - 5,1°C έως το 2100, ενώ ήδη η μέση μέγιστη θερμοκρασία της Αθήνας τους θερινούς μήνες έχει αυξηθεί κατά 1,9°C. Επιπλέον, η στάθμη της θάλασσας μπορεί να ανυψωθεί κατά 50 εκατοστά έως το 2100 δημιουργώντας σημαντικότερα προβλήματα στις παραθαλάσσιες περιοχές και τα οικοσυστήματα (η Θεσσαλονίκη θεωρείται από τις πιο ευάλωτες περιοχές). Η μελέτη που δημοσιοποίησε το www.Hellas με το Εθνικό Αστεροσκοπείο το 2005 για τις επιπτώσεις που θα αντιμετωπίσει η Μεσόγειος, αν η θερμοκρασία αυξηθεί κατά 2°C σε παγκόσμιο επίπεδο, έδειξε ότι η Ελλάδα θα υφίσταται συχνότερα κύματα καύσωνα και ξηρασίας, περισσότερες πυρκαγιές, προβλήματα

επάρκειας πόσιμου νερού και ζημιές στις γεωργικές δραστηριότητες. Ποιος λοιπόν μπορεί να συνεχίσει να πιστεύει ότι η συνεχής κατάρριψη του ρεκόρ της πιο θερμής χρονιάς (πριν ήταν το 2002, ακολούθησε το 2005, μετά το 2007 και έπεται η συνέχεια), οι πλημμύρες (σε περιοχές της Αρκαδίας, στη Θράκη, στη Ροδόπη, στο νομό Έβρου) και πολύ πρόσφατα η εμφάνιση τυφώνων στον ελλαδικό χώρο αποτελούν απλά τυχαία φυσικά φαινόμενα και ότι δεν έχουμε μπει σε μια νέα περίοδο σε πλανητικό επίπεδο; Κανένας λογικός άνθρωπος δεν μπορεί να αρνηθεί ότι βρισκόμαστε ενώπιον μιας πολύ σοβαρής κλιματικής αλλαγής. Ούτως ή άλλως τα γεγονότα έρχονται με πολύ επιτακτικό τρόπο να επιβεβαιώσουν αυτό που θεωρείται ήδη δεδομένο τόσο από τις μεγάλες δυνάμεις του πλανήτη όσο και από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα.

Η Ελλάδα δεν ανήκει στις χώρες με τις μεγαλύτερες εκπομπές CO₂. Όμως έχει κι αυτή σημαντικό μερίδιο ευθύνης. Ανήκει στις ελάχιστες χώρες των 15 της ΕΕ (μαζί με Σουηδία 4%, Ιρλανδία 13%, Ισπανία 15%, Πορτογαλία 27%) που επιτρέπεται να αυξήσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 25% έως το 2010 σε σχέση με το 1990. Παρά το γενναίο όριο αυτό περιθώριο, ήδη από το 2005 η χώρα ξεπέρασε το όριο του 25%, ενώ οι προβλέψεις δείχνουν αύξηση των εθνικών εκπομπών κατά 34,7% το 2010. Αυτό σημαίνει υπέρβαση του εθνικού στόχου κατά περίπου 11 εκατομμύρια ισοδύναμους τόνους CO₂ στον παρόντα χρόνο με αυξητικές τάσεις για τα επόμενα χρόνια. Η δέσμευση που έχει αναλάβει απέναντι στην ΕΕ (οδηγία 2001/77/ΕΚ) ότι το 20,1% της ηλεκτρικής ενέργειας το 2010 θα προέρχεται από **Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας** (ΑΠΕ) δε φαίνεται να μπορεί να υλοποιηθεί. Σήμερα η συμμετοχή των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή της χώρας είναι γύρω στο 12%. Η εγκατεστημένη ισχύς των αιολικών πάρκων στην Ελλάδα φθάνει τα 900

MW(μεγαβάτ), ενώ το 2010 θα έπρεπε να φθάσει τα 2005 MW. Η αιολική ενέργεια προστατεύει τον πλανήτη. Πρέπει να γνωρίζουμε ότι κάθε εγκατεστημένο MW αιολικής ενέργειας στη χώρα μας αποσοβεί την έκλυση περίπου 3000 τόνων CO₂ ετησίως. Τα κύρια προβλήματα της Ελλάδας που συντελούν στην αδυναμία περιορισμού των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου σχετίζονται άμεσα με το λανθασμένο ενεργειακό μοντέλο που εφαρμόζει. Η Οδηγία 2005/32/EK για τον οικολογικό σχεδιασμό των προϊόντων που καταναλώνουν ενέργεια και η Οδηγία 2006/32/EK για την ενεργειακή απόδοση δεν έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο, εδώ και ένα χρόνο αφότου εξέπνευσε η προθεσμία ενσωμάτωσης. Ανάλογη αντιμετώπιση είχε και η Οδηγία 2006/91/EK για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων που εκκρεμούσε δύο και πλέον χρόνια μετά την εκπνοή της προθεσμίας ενσωμάτωσης (σήμερα Ν.3661/2008), για την οποία η Ελλάδα καταδικάστηκε από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (υπόθεση C-342/07,17.1.2008). Η χώρα μας δυστυχώς χαρακτηρίζεται από **υψηλή ενεργειακή ένταση** (παραγόμενες kWh ανά μονάδα ΑΕΠ), **υψηλή εξάρτηση από λιγνίτη και πετρέλαιο** που αποτελούν τα πλέον ρυπογόνα καύσιμα, και **άσκοπη κατανάλωση ενέργειας** στον οικιακό και τριτογενή τομέα.

Η δυσμενής αυτή κατάσταση δύσκολα ανατρέπεται στο εγγύς μέλλον καθ' ότι υπάρχει μικρή διείσδυση των ΑΠΕ, έλλειψη κινήτρων για εξοικονόμηση ενέργειας, αδυναμία απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρισμού, μηδαμινή καινοτομία για τη δημιουργία ενεργειακά αποδοτικών προϊόντων. Την κατάσταση δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο η αδυναμία εκπόνησης προγραμμάτων προσαρμογής των οικοσυστημάτων και της κοινωνίας στην κλιματική αλλαγή. Στα μέτρα αυτά θα έπρεπε οπωσδήποτε να περιλαμβάνονται σχέδια προστασίας των σημαντικών οικοσυστημάτων της χώρας, αλλαγές στις

γεωργικές καλλιέργειες, διαχειριστικά πλάνα στους υδάτινους πόρους, μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας για ψύξη-θέρμανση, προώθηση καινοτόμων καθαρών τεχνολογιών, δημιουργία υποδομών για την αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων, συστήματα επίβλεψης των δασών ανά την επικράτεια, δράση καταπολέμησης της ερημοποίησης, εκστρατείες ευαισθητοποίησης της Ελληνικής κοινωνίας. Σήμερα η Ελληνική πολιτεία έχει εξαγγείλει κάποια μέτρα, τα οποία όμως δεν φαίνεται να αλλάζουν την κατάσταση. Αν άμεσα δε ληφθούν γενναία πολιτικά μέτρα προώθησης των ΑΠΕ και εξοικονόμησης ενέργειας, αν δεν εξορθολογιστεί η πολιτική των μεταφορών στη χώρα μας, αν δεν καταρτιστεί μια σιβαρή και φιλόδοξη ενεργειακή ατζέντα η Ελλάδα θα παραμείνει ουραγός στις εξελίξεις, και θα συνεχίσει να προκαλεί σοβαρές βλάβες στο περιβάλλον και μακροπρόθεσμα στην ευημερία των πολιτών. ☑

Βιβλιογραφία

http://europa.eu/legislation_summaries/environment/tackling_climate_change/index
 Climate Institute- <http://www.climate.org>
 RealClimate.org <http://www.realclimate.org/>
www.eea.europa.eu/themes/climate
<http://unfccc.int> (ιστοσελίδα UNFCCC)
<http://climate.wwf.gr>
 Εκστρατεία "Αειφόρος Ενέργεια Ευρώπη": www.sustenergy.org
 WWF, Europe feels the heat, August 2005
 WWF, Climate change impacts in the Mediterranean resulting from a 2 degrees C global temperature rise, 2005
 EU, 2006. ENERGY & TRANSPORT 2006 IN FIGURES. Part 2 : ENERGY. Directorate - General for Energy and Transport in co-operation with Eurostat
 Εθνικό Αστεροσκοπείο : http://www.climate.noa.gr/Reports/CC_reports.htm
 The Intergovernmental Panel on Climate Change IPCC, for the up-to-date 2007 www.ipcc.ch
 Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Περιορισμός της αλλαγής του κλίματος του πλανήτη σε αύξηση της θερμοκρασίας κατά 2 0C-Η πορεία προς το 2020 και μετέπειτα [COM (2007) 2 Τελικό]
 Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Διο φορές το 20 έως το 2020- Κλιματική αλλαγή και η ευκαιρία της Ευρώπης [COM (2008) 30 Τελικό]

Μαρία Βενετίκου¹, Σοφία Σκυλοδήμου², Φερενίκη Κοσμά² *

Η υπογονιμότητα και οι κυριότερες αιτίες της

● Αίτια ανδρικής υπογονιμότητας

Μερικά χρόνια πριν, η ανδρική υπογονιμότητα ήταν ταμπού. Δεν ήταν σπάνια η περίπτωση κατά την οποία ένα ζευγάρι που δεν μπορούσε να τεκνοποιήσει επικέντρωνε την προσοχή του αποκλειστικά και μόνο στη γυναίκα. Μέχρι να γίνει ευρέως γνωστό ότι και ο άνδρας μπορεί να έχει μειωμένη γονιμότητα, ακριβώς όπως και η γυναίκα, έπρεπε να υπάρξει συστηματική ενημέρωση και να περάσουν αρκετά χρόνια. Παράλληλα, έπρεπε να καταρριφθεί η απολύτως εσφαλμένη ιδέα ότι για τον άνδρα η υπογονιμότητα ταυτίζεται με την ανικανότητα. Ένας άντρας μπορεί να έχει κανονική, φυσιολογική και χωρίς προβλήματα σεξουαλική ζωή και ταυτόχρονα να μην μπορεί να τεκνοποιήσει.

Αιτίες

Το βασικό πρόβλημα που σχετίζεται με την ανδρική υπογονιμότητα αφορά στον παράγοντα σπέρμα. Αν και αυτό ίσως ακούγεται απλό, δεν είναι έτσι, διότι μια μεγάλη ποικιλία επιμέρους διαταραχών μπορεί να καλύπτει ένα ευρύ φάσμα παθολογίας. Η αδρή αναφορά στα ευρήματα που σχετίζονται με την εξέταση σπέρματος πρέπει να καλύπτει παραμέτρους όπως η ποσότητα, η κινητικότητα, η μορφολογία των σπερματοζωαρίων κ.α. Έτσι λοιπόν, κατά περίπτωση, μπορούμε να μιλάμε για ασπερμία

(όταν δεν υπάρχει παραγωγή σπερματικού υγρού), ολιγοσπερμία (όταν το σπερματικό υγρό δεν είναι ποσοτικά επαρκές), αζωοσπερμία (όταν στο σπερματικό υγρό δεν ανευρίσκονται σπερματοζωάρια), ολιγοσπερμία (όταν τα σπερματοζωάρια δεν είναι σε φυσιολογικό αριθμό), ασθενοσπερμία (όταν η κινητικότητα τους δεν είναι ικανοποιητική), τερατοζωοσπερμία (όταν η μορφολογία τους σε μεγάλο ποσοστό είναι παθολογική). Όλα αυτά τα ευρήματα, που πολύ συχνά συνυπάρχουν, μπορεί να οφείλονται σε αιτίες όπως:

1. Αιτίες κεντρικής αιτιολογίας

(Διαταραχές υποθαλάμου - υπόφυσης και παθήσεις άλλων αδένων)

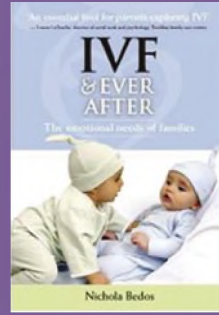
Ενδοκρινολογικές παθήσεις που σχετίζονται με την υπογονιμότητα περιλαμβάνουν κάθε υπολειτουργία της υπόφυσης, όπως σύνδρομο Kallman (έλλειψη γοναδοτροπινών), προλακτίνωμα, καθώς και αντοχή των ιστών στα ανδρογόνα (androgen insensitivity), ελαττωματική παραγωγή ανδρογόνων κ.α.

2. Λοιμώξεις

Μικροβιακές ή ιογενείς παθήσεις μπορεί να πλήξουν την ανδρική γονιμότητα σε πολλά επίπεδα όπως π.χ. παρωτίτιδα μετεφηβικής

¹ Η κ. Μ. Βενετίκου είναι ενδοκρινολόγος, καθηγήτρια Παθοφυσιολογίας / Νοσολογίας

² Η κ. Σ. Σκυλοδήμου και η κ. Φ. Κοσμά είναι τελειόφοιτες της Σχολής Επισκεπτών Υγείας

ηλικίας, επίμονη υποτροπιάζουσα προστατίτιδα, επιδιυμίτιδα κλπ. Η καλή σεξουαλική υγιεινή και η προσεκτική λήψη κατάλληλης αντιβιοτικής αγωγής σε όλες τις περιπτώσεις φλεγμονών κρίνεται πάντα απαραίτητη, αλλά δυστυχώς συχνά αμελείται.

3. Τραυματισμοί

Προφανώς μπορεί να έχουν αρνητικές συνέπειες στα ανδρικά γεννητικά όργανα.

4. Κρυπορχία

Πρόκειται για μια ανωμαλία, κατά την οποία ο ένας ή οι δύο όρχεις του νεογέννητου παιδιού δεν βρίσκονται στη φυσιολογική τους θέση, δηλαδή στο όσχεο, αλλά στο βουβωνικό πόρο ή ακόμη και στην κοιλιά. Η μη φυσιολογική κάθοδος πρέπει απαραίτητα να αποκαθίσταται με απλή χειρουργική επέμβαση σύντομα μετά τη γέννηση.

5. Κιρσοκήλη

Πρόκειται για την συσσώρευση αίματος στα φλεβικά αγγεία των όρχεων, κυρίως του αριστερού και είναι μια απλή και συχνή κατάσταση. Μπορεί να σχετίζεται με ελαττωματική ποιότητα σπέρματος και έτσι σε κάποιες περιπτώσεις συνιστάται η χειρουργική της αποκατάσταση. Αυτή η επέμβαση είναι μεν απλή, αλλά δεν οδηγεί πάντα σε σημαντική βελτίωση των παραμέτρων του σπερμοδιαγράμματος.

6. Απόφραξη σπερματικών πόρων

Έχει ως συνέπεια την αδυναμία της φυσιολογικής διόδου των σπερματοζωαρίων από τον όρχι μέχρι την ουρήθρα, ώστε να συμβεί εκσπερμάτιση.

Συνήθως οφείλεται σε γενετικά αίτια (συγγενής μορφή), σε τραυματισμούς ή λοιμώξεις.

7. Παλίνδρομη εκσπερμάτιση

Το σπερματικό υγρό, ενώ μπορεί να είναι απόλυτα φυσιολογικό, κατά την εκσπερμάτιση οδηγείται προς την ουροδόχο κύστη, κάτι που συνήθως σχετίζεται με νευρολογικά προβλήματα.

8. Τρόπος σύγχρονης ζωής και εξωγενείς παράγοντες

Απλές καθημερινές συνήθειες όπως το κάπνισμα, το αλκοόλ και πολύ περισσότερο προβλήματα όπως η λήψη ναρκωτικών, η υπερβολική κατανάλωση φαρμάκων, η έκθεση σε τοξικές ουσίες κλπ. μπορεί να επηρεάσουν δραματικά την ποιότητα του ανδρικού σπέρματος.

9. Μολύνσεις ουροποιητικογενετικού συστήματος

Υπάρχουν ενδείξεις ότι τα *Ureoplasma urelyticum*, *Chlamydia trachomatis* και άλλα gram αρνητικά βακτηρίδια μπορούν να προκαλέσουν υπογονιμότητα τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες.

10. Ανοσοβιολογικοί παράγοντες

Ορισμένα άτομα αναπτύσσουν αντισώματα έναντι των σπερματοζωαρίων τους (αυτοαντισώματα). Όταν ο τίτλος των αντισωμάτων αυτών στο αίμα ή στο σπέρμα (αντισπερμικά αντισώματα) είναι αυξημένος, αυτό αποτελεί μία σημαντική αιτία υπογονιμότητας.

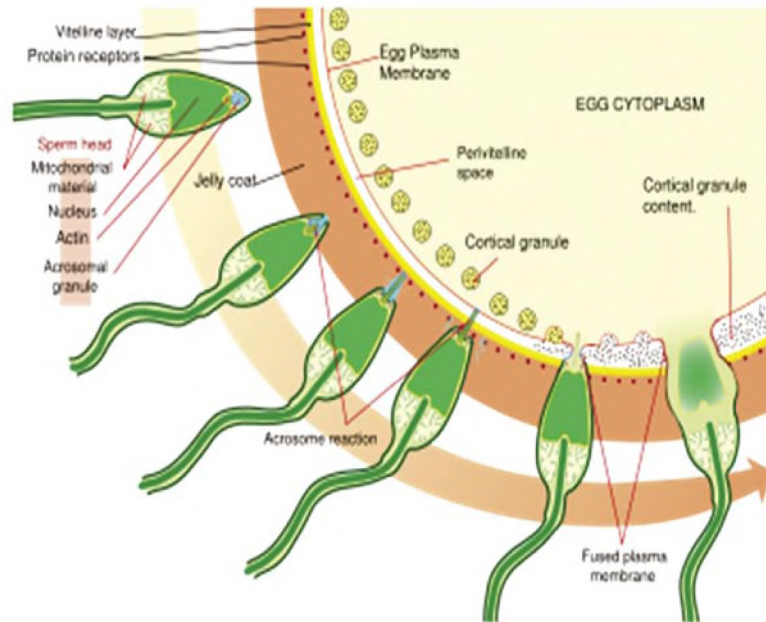
● Αίτια γυναικείας υπογονιμότητας και ανεξήγητη υπογονιμότητα

Οι κυριότερες αιτίες για την γυναικεία υπογονιμότητα είναι προβλήματα με τις σάλπιγγες, την ωορρηξία, τις ορμόνες, καθώς και η ενδομητρίωση.

Ο όρος υπογονιμότητα ορίζεται ως η αδυναμία του ζεύγους να συλλάβει μετά από συχνές

επαφές 1 έως 2 ετών. Βέβαια παράγοντες όπως αυξημένη ηλικία, ανώμαλος κύκλος, ιστορικό κολπικών μολύνσεων ή παλαιότερα χειρουργεία, μπορεί να αποτελέσουν ενδείξεις για εξέταση.

Η γυναικεία υπογονιμότητα μπορεί να χωριστεί σε δύο τύπους:

Πρωτοπαθής, όταν δεν υπάρχει προηγούμενη εγκυμοσύνη (~40% των περιπτώσεων).

Δευτεροπαθής, όταν υπάρχει προηγούμενη εγκυμοσύνη, οποιοδήποτε και αν ήταν το αποτέλεσμα αυτής (~60% των περιπτώσεων).

Αναλυτικότερα τα αίτια της γυναικείας υπογονιμότητας είναι τα εξής:

1. Ενδομητρίωση

Ο όρος ενδομητρίωση αναφέρεται σε μια συνηθισμένη ασθένεια κατά την οποία κύτταρα όμοια με αυτά που επενδύουν τα τοιχώματα της μήτρας, εγκαθίστανται έξω από αυτήν π.χ. στις ωοθήκες, στις σάλπιγγες, στην ουρήθρα κλπ.

Στις ασθενείς με ενδομητρίωση αυτά τα κύτταρα, όπως και όταν βρίσκονται στο ενδομήτριο, αποκρίνονται στις ορμονικές μεταβολές του κύκλου.

Όταν η γυναίκα με ενδομητρίωση έχει εμμηνορροσία, τα κύτταρα του ενδομητρίου δε μπορούν να βρουν διέξοδο προς τον κόλπο σχηματίζουν κύστεις αίματος και συσκολήσεις που μπορούν να βλάψουν τις σάλπιγγες, επειδή δημιουργούν συμφύσεις.

Η ενδομητρίωση εμφανίζεται συχνότερα

σε γυναίκες μεταξύ 30 - 40 χρονών, αλλά περιστασιακά εμφανίζεται και σε νεώτερες γυναίκες.

Σε μερικές είναι ασυμπτωματική, ενώ άλλες εμφανίζουν πόνους κατά τη διάρκεια της περιόδου ή κατά την σεξουαλική πράξη.

Κατά την κολπική εξέταση μπορεί να παρατηρηθεί πάχυνση των συνδέσμων που συγκρατούν την μήτρα. Η πλειοψηφία των γυναικών με ενδομητρίωση είναι γόνιμες, ωστόσο κάποιες μπορεί να αντιμετωπίσουν προβλήματα υπογονιμότητας.

Πώς επηρεάζει την γονιμότητα η ενδομητρίωση;

Οι ανατομικές παραμορφώσεις που προκαλούνται από την ενδομητρίωση, ειδικά όταν είναι βαριάς μορφής, είναι μηχανικό αίτιο υπογονιμότητας, ο μηχανισμός παρεμπόδισης όταν πρόκειται για ελαφρά ενδομητρίωση όμως δεν είναι πλήρως κατανοητός.

Είναι δυνατόν η ενδομητρίωση να επηρεάζει την ωρίμανση των ωαρίων, την προσκόλληση του σπερματοζωαρίου στο ωάριο, την γονιμοποίηση, την λειτουργία των σαλπίγγων

και την εμφύτευση.

Ο μοναδικός τρόπος διάγνωσης της ενδομητρίωσης είναι με λαπαροσκόπηση, ώστε να αξιολογηθεί η βαρύτητα της ενδομητρίωσης και η κατάσταση των ωαγωγών.

Υπάρχουν αρκετοί διαφορετικοί τρόποι κατάταξης της σοβαρότητας της ενδομητρίωσης, αλλά η συχνότερα χρησιμοποιούμενη είναι αυτή της Αμερικανικής Κοινότητας Αναπαραγωγικής Ιατρικής, σύμφωνα με την οποία η ενδομητρίωση διακρίνεται σε τέσσερα στάδια.

Υπάρχει μικρός συσχετισμός μεταξύ της βαρύτητας των συμπτωμάτων και της έκτασης της ενδομητρίωσης.

Τα αίτια είναι άγνωστα. Η πιο αναγνωρισμένη εξήγηση είναι ότι κύτταρα του τοιχώματος της μήτρας περνούν προς τα πάνω στους ωαγωγούς και χύνονται έξω από αυτούς, μέσα στην κοιλιά. Στις περισσότερες γυναίκες τα κύτταρα αυτά καταστρέφονται από το ανοσοποιητικό σύστημα.

Όμως σε κάποιες επιζούν και πολλαπλασιάζονται πιθανώς λόγω κάποιας διαταραχής του ανοσοποιητικού.

2. Προβλήματα στην ωορρηξία

Είναι το συνηθέστερο αίτιο γυναικείας υπογονιμότητας, αλλά και αυτή που έχει τη μεγαλύτερη πιθανότητα επιτυχούς αντιμετώπισης.

Η ασθενής έχει συνήθως ακανόνιστο κύκλο, ή και αμηνόρροια.

Βέβαια, προβλήματα στην ωορρηξία μπορεί να παρουσιαστούν και σε γυναίκες με κανονικό κύκλο, όμως, γενικά το 95% των γυναικών με κανονικό κύκλο είναι ωορρηκτικές.

Κάποιες γυναίκες έχουν συμπτώματα όπως αυξημένη τριχοφυΐα, ακμή κλπ.

Διαταραχές ωορρηξίας μπορούν να ταξινομηθούν σε:

- Ανωθυλακιωρρηξία, δηλ. έλλειψη ωορρηξίας.
- Ολιγοωορρηξία, δηλ. αραιές ωορρηξίες.

- Διαταραχές ωχρού σωματίου.

ΑΙΤΙΑ

Το πρόβλημα μπορεί να εστιάζεται στην ίδια την ωοθήκη. Είναι δυνατόν να έχει γίνει χειρουργική αφαίρεση των ωοθηκών, είτε αυτές να έχουν καταστραφεί από χημειοθεραπεία ή ακτινοθεραπεία σε ασθενείς που πάσχουν από καρκίνο. Μπορεί να περιέχουν μειωμένο αριθμό ωαρίων, σε ασθενείς που πάσχουν από πρόωρη εμμηνόπαυση (1-2% των γυναικών κάτω από 40 χρονών).

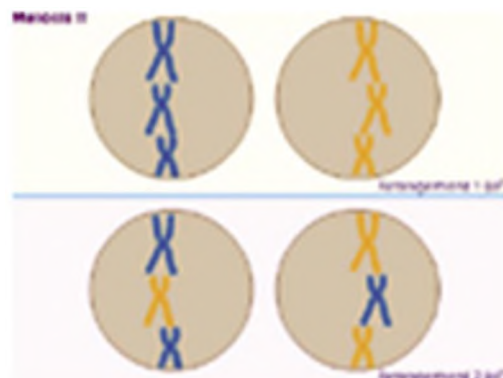
Τα προβλήματα στην ωορρηξία ευθύνονται για την πλειοψηφία των περιπτώσεων γυναικείας υπογονιμότητας.

Το πρόβλημα μπορεί να εστιάζεται στον υποθάλαμο, στην υπόφυση ή στις ωοθήκες.

Συνήθη αίτια περιλαμβάνουν το στρες, την αλλαγή του σωματικού βάρους, την υπερβολική παραγωγή προλακτίνης ή το σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών.

Το Σύνδρομο των Πολυκυστικών Ωοθηκών (Polycystic Ovarian Syndrome, PCO) αποτελεί την πιο αμφιλεγόμενη κατάσταση της γυναικολογικής ενδοκρινολογίας και έχει γίνει αντικείμενο έρευνας όσο λίγα άλλα θέματα.

Είναι ένα, αγνώστου - πολυεστιακής αιτιολογίας σύνδρομο, που χαρακτηρίζεται από ευρύ φάσμα διαταραχών της περιόδου, συνήθως του τύπου της αραιομηνόρροιας, που φθάνουν μέχρι αμηνόρροιας.

Όλα τα υπόλοιπα που αναφέρονται ως χαρακτηριστικά, διαπιστώνονται σε “ποικίλους συνδυασμούς” σε άλλοτε άλλο ποσοστό των ασθενών και είναι: υπερινσουλιναιμία, ακμή, υπερανδρογοναιμία, δασυτριχισμός, παχυσαρκία, αυξημένες τιμές της κυκλοφορούσης ωχρινοτρόπου ορμόνης (LH), πολυκυστική εμφάνιση των ωοθηκών και πιθανώς υπογονιμότητα.

Για τη διάγνωση του PCO, πρέπει να αποκλεισθούν δευτερογενείς αιτίες, όπως η όπιμη υπερπλασία των επινεφριδίων, η υπερπρολακτιναιμία και οι νεοπλασίες που εκκρίνουν ανδρογόνα.

Η παρουσία πολυκυστικών ωοθηκών υπερηχογραφικώς είναι σημαντικό εύρημα, αλλά όχι ουσιώδες για τη διάγνωση.

3. Διαταραχές σαλπίγγων

Πολύ συχνά το αίτιο της υπογονιμότητας εντοπίζεται στις σάλπιγγες.

Δυσλειτουργία των κροσσών μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορούν να καθοδηγήσουν το ωάριο μέσα στους ωαγωγούς.

Συμφύσεις γύρω από τη σάλπιγγα μπορεί να την παραμορφώσουν, ή να μειώσουν την κινητικότητά της, ή να διαταράξουν τη

φυσιολογική ανατομική σχέση σάλπιγγας - ωοθήκης, έτσι ώστε να επηρεάσουν δυσμενώς την ικανότητά της να συλλέξει το ωάριο.

Βλάβη στα κύτταρα που επενδύουν το εσωτερικό των ωαγωγών μπορεί να εμποδίσει τα σπερματοζωάρια να φτάσουν το ωάριο ή να εμποδίσει την γονιμοποίηση.

Απόφραξη των ωαγωγών μπορεί επίσης να εμποδίσει το σπέρμα να φτάσει το ωάριο, είτε το ωάριο να κατέλθει προς τη μήτρα, αυξάνοντας την πιθανότητα έκτοπης εγκυμοσύνης.

Οι περισσότερες γυναίκες δε θα συνειδητοποιήσουν ότι έχουν πρόβλημα στις σάλπιγγες, μέχρι να ελεγχθούν για γονιμότητα. Κάποιες όμως μπορεί να έχουν έντονους πόνους περιόδου, ανώμαλο κύκλο, ή πόνους στην οσφυϊκή χώρα.

Λοίμωξη

Είναι η συνηθέστερη αιτία προβλημάτων στις σάλπιγγες, ειδικά όταν η λοίμωξη δεν αντιμετωπιστεί άμεσα, ή δεν αντιμετωπιστεί επαρκώς και αφορά σε προηγούμενες μολύνσεις της οσφυϊκής ή πυελικής χώρας, σεξουαλικά μεταδιδόμενες ασθένειες όπως χλαμύδια ή γονόρροια, διασπορά της λοίμωξης από εσωτερικά όργανα όπως επί σκωληκοειδίτιδας. Επίσης μετά από έκτρωση, αποβολή ή τοκετό, μία λοίμωξη ίσως επεκταθεί στις σάλπιγγες.

Εγχείρηση

Οποιαδήποτε εγχείρηση στις σάλπιγγες, τις ωοθήκες ή τη μήτρα μπορεί να προκαλέσει συμφύσεις.

Κάποιες φορές και εγχειρήσεις στην κοιλιακή χώρα μπορεί να επηρεάσουν τις σάλπιγγες.

Προηγούμενες έκτοπες εγκυμοσύνες

Μπορεί να προκαλέσουν ζημιά στις σάλπιγγες.

Συγγενείς ανωμαλίες

π.χ. δυσμορφία στις σάλπιγγες.

Ενδομητρίωση (σαλπιγγική εντόπιση)

Υδροσάλπιγγες

Η πάθηση αυτή αναφέρεται σε παγιδευμένο υγρό μέσα στις σάλπιγγες, λόγω παλαιότερων φλεγμονών.

Υπάρχουν ενδείξεις ότι οι υδροσάλπιγγες μειώνουν τις πιθανότητες επιτυχίας και αυξάνουν την πιθανότητα αποβολής.

Για τους λόγους αυτούς συχνά συνιστάται αφαίρεση ή απομόνωση των υδροσαλπίγγων.

4. Διαταραχές ή δυσλειτουργία της τραχηλικής βλέννης

Ο τράχηλος της γυναίκας παράγει βλέννη, η σύσταση της οποίας, στα μέσα περίπου του εμμηνορρυσιακού κύκλου, πρέπει να είναι διαυγής, άχρωμη, υδαρής και άφθονη, ούτως ώστε να επιτρέπει στο φυσιολογικό σπέρμα να διεισδύσει και να οδηγηθεί προς τη μήτρα και τις σάλπιγγες.

Προβλήματα γονιμότητας μπορεί να δημιουργηθούν από την παθολογική σύσταση της τραχηλικής βλέννης (αποτέλεσμα συνήθως χειρουργικών επεμβάσεων, κρυοθερμοπηξίας, προηγούμενης βιοψίας ή θεραπείας του τραχήλου με laser) ή τη δυσλειτουργία της.

Σε περίπτωση δυσλειτουργίας, η τραχηλική

βλέννη, αν και εμφανίζει φυσιολογική σύσταση, δεν επιτρέπει τη διέλευση φυσιολογικών σπερματοζωαρίων προς τη μήτρα και τις σάλπιγγες.

Επίσης, η ύπαρξη αντισπερμικών αντισωμάτων στην τραχηλική βλέννη μπορεί να προκαλέσει θάνατο ή ακινητοποίηση των σπερματοζωαρίων.

5. Ενδοπυελικές και ενδομητρικές συμφύσεις

Η κοιλιακή κοιλότητα καλύπτεται εσωτερικά από μία μεμβράνη, το περιτόναιο, και τα ενδοκοιλιακά όργανα από την ορογόνο στοιβάδα.

Οι επιφάνειες αυτές είναι στιλπνές και διατηρούνται υγρές από ελάχιστο υγρό που απεκκρίνουν τα κύτταρά τους, με αποτέλεσμα τα όργανα να διολισθαίνουν χωρίς να επέρχονται συγκολλήσεις (συμφύσεις) μεταξύ γειτονικών οργάνων.

Κάθε τραυματισμός ή φλεγμονή των ιστών (χειρουργικές επεμβάσεις, περιτονίτιδα) καθώς και η ενδομητρίωση, μπορεί να δημιουργήσουν συμφύσεις (συγκολλήσεις των οργάνων μεταξύ τους) οι οποίες αποτελούν συχνά αιτία υπογονιμότητας.

Συμφύσεις σαλπίγγων και ωοθηκών μπορούν να προκαλέσουν διαταραχή της κινητικότητας των σαλπίγγων, διαταραχές ωοθυλακιορρηξίας ή διαταραχές της σχέσης σαλπίγγων / ωοθηκών.

Επίσης κάθε είδους επεμβάσεις εντός της μήτρας (π.χ. αποξέσεις) ή φλεγμονές, μπορεί να προκαλέσουν συμφύσεις του ενδομητρίου με αποτέλεσμα την ελάττωση ή και διακοπή της περιόδου, την αδυναμία εμφυτεύσεως του εμβρύου στη μήτρα και, σε περιπτώσεις εγκυμοσύνης, μεγάλο ποσοστό αποβολών.

6. Ανεξήγητη υπογονιμότητα

Η ανεξήγητη υπογονιμότητα αντιστοιχεί σε περίπου 20-25% των υπογόνιμων ζευγαριών. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η αδυναμία

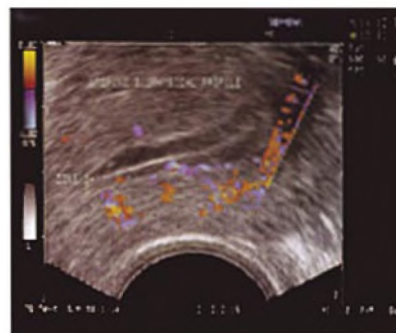
διάγνωσης δεν οφείλεται σε ανεπαρκή διερεύνηση, αλλά στην αδυναμία μας να ελέγξουμε κάποιες διαδικασίες της φυσιολογικής σύλληψης με διαγνωστικά τεστ.

Στις περιπτώσεις ανεξήγητης υπογονιμότητας η υποβοηθούμενη αναπαραγωγή έχει τόσο διαγνωστικό όσο και θεραπευτικό χαρακτήρα.

Η σχέση μεταξύ ηλικίας και γονιμότητας.

Στις δυτικές κοινωνίες είναι όλο και πιο συχνό να γεννιούνται παιδιά από μεγαλύτερα σε ηλικία ζευγάρια, για αρκετούς λόγους.

Πολλά ζευγάρια προτιμούν να αποκτήσουν παιδιά αφού αποκτήσουν οικονομική σιγουριά, ενώ έχουν αυξηθεί οι γάμοι σε μεγαλύτερη ηλικία

ή και οι δεύτεροι γάμοι.

Αν και αναφέρονται ελάχιστες εγκυμοσύνες σε γυναίκες κοντά στα 50 τους χρόνια, γενικά υπάρχει μείωση της γονιμότητας με τη πάροδο του χρόνου.

Τον Απρίλιο δημοσιεύθηκε ο “**Απολογισμός του ΤΕΙ Αθήνας για το διάστημα 2007 - 2008**” αποτελώντας τη φυσική συνέχεια του προηγούμενου που κάλυπτε το χρονικό διάστημα 2005 - 2006.

Μέσα από μια λιτή αλλά ιδιαίτερα προσεγμένη και κυρίως εύχρηστη έκδοση επιχειρήθηκε μια συνοπτική και ταυτόχρονα περιεκτική αποτύπωση του έργου που επιτεύχθηκε κατά το διάστημα 2007 - 2008 σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων του ΤΕΙ Αθήνας με αντικειμενικότητα και αξιοπιστία.

Οι ευχαριστήριες επιστολές έγκριτων μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας και του ευρύτερου επιχειρηματικού κόσμου, που ακολούθησαν την αποστολή των εντύπων, αποδεικνύουν ότι το Ίδρυμά μας ανταποκρίθηκε στις απαιτήσεις αυτού του δύσκολου εγχειρήματος με επιτυχία.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

5

4 Ιουνίου: Παγκόσμια Ημέρα
των αθώων παιδιών θυμάτων
της επιθετικότητας

4 Ιουνίου

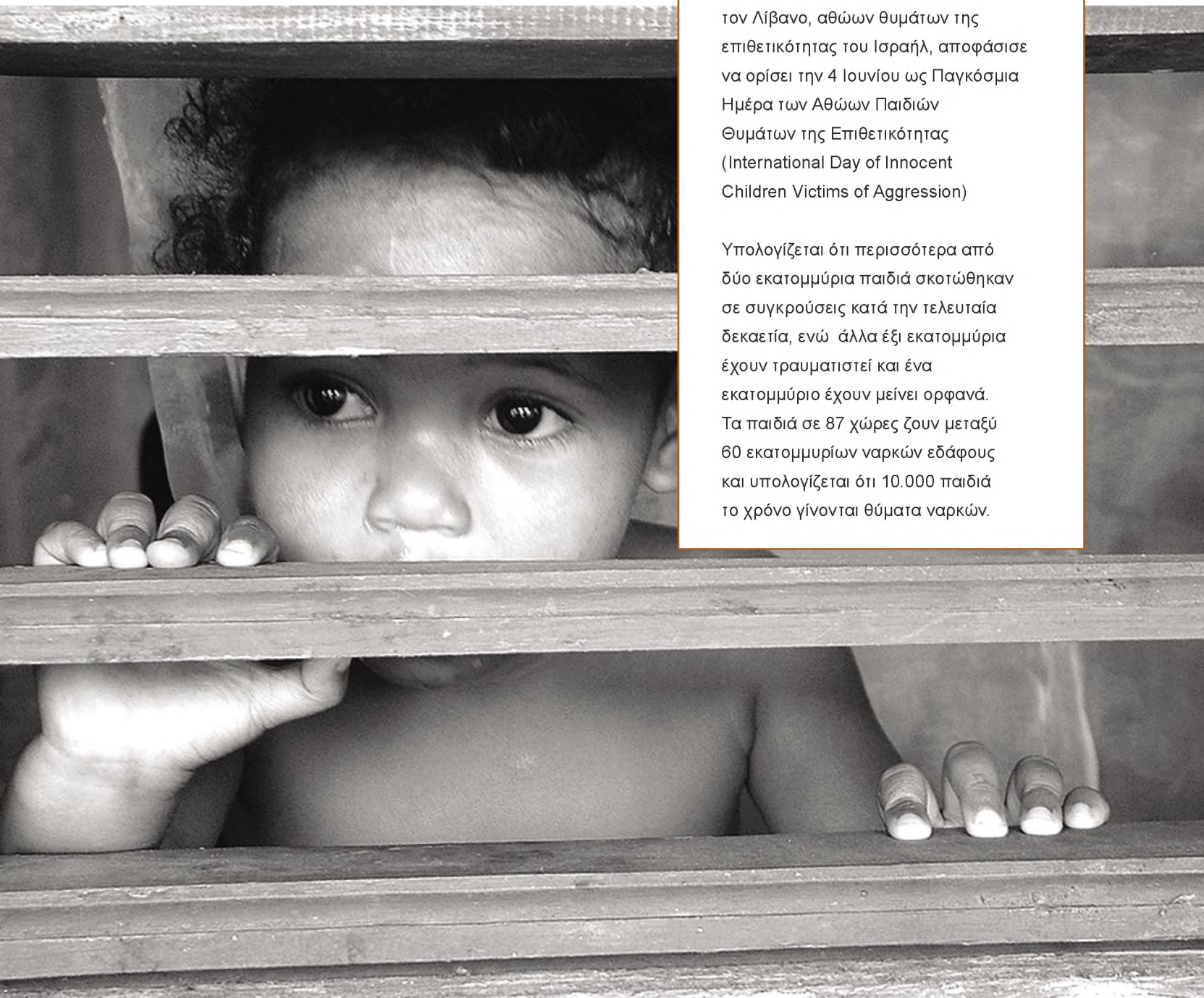
Παγκόσμια ημέρα των αθώων παιδιών θυμάτων της επιθετικότητας

(International Day of Innocent Children Victims of Aggression)

Στις 19 Αυγούστου 1983, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, θορυβημένη από το μεγάλο αριθμό παιδιών από την Παλαιστίνη και τον Λίβανο, αθώων θυμάτων της επιθετικότητας του Ισραήλ, αποφάσισε να ορίσει την 4 Ιουνίου ως Παγκόσμια Ημέρα των Αθώων Παιδιών Θυμάτων της Επιθετικότητας (International Day of Innocent Children Victims of Aggression)

Υπολογίζεται ότι περισσότερα από δύο εκατομμύρια παιδιά σκοτώθηκαν σε συγκρούσεις κατά την τελευταία δεκαετία, ενώ άλλα έξι εκατομμύρια έχουν τραυματιστεί και ένα εκατομμύριο έχουν μείνει ορφανά. Τα παιδιά σε 87 χώρες ζουν μεταξύ 60 εκατομμυρίων ναρκών εδάφους και υπολογίζεται ότι 10.000 παιδιά το χρόνο γίνονται θύματα ναρκών.

NOT FOR SALE

Περισσότερα από 300.000 αγόρια και κορίτσια αυτήν την περίοδο χρησιμοποιούνται ως στρατιώτες σε όλο τον κόσμο. Πολλά είναι κάτω των 10 ετών.

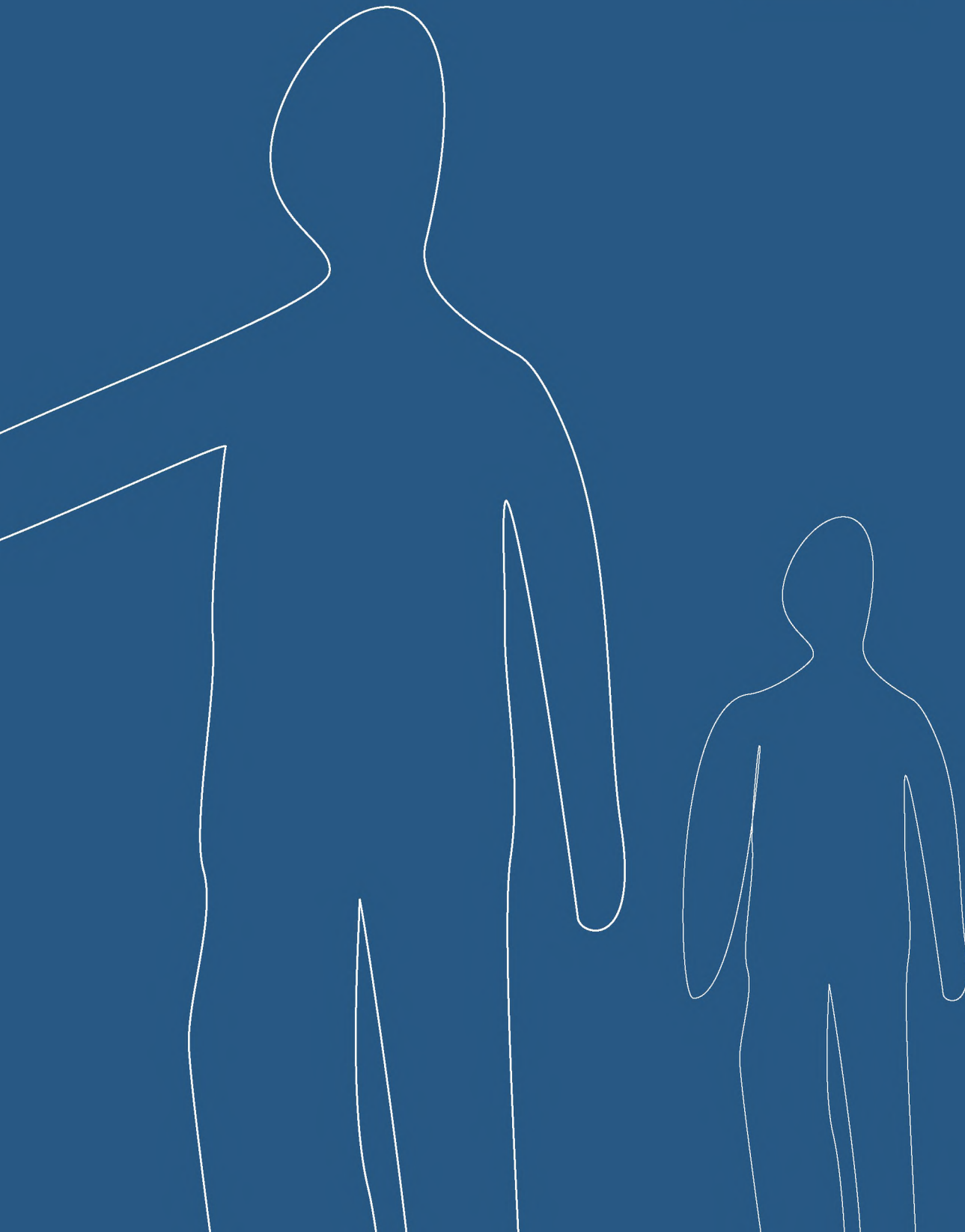
Πολλά κορίτσια - στρατιώτες αναγκάζονται σε διαφορετικές μορφές σεξουαλικής δουλείας. Τα σχολικά κτήρια, καθώς και οι δάσκαλοι και τα παιδιά, έχουν γίνει στόχοι στον πόλεμο. Κατά τη διάρκεια της σύγκρουσης της Μοζαμβίκης στη δεκαετία του '80 και τη δεκαετία του '90, 45 % των σχολείων καταστράφηκαν.

Σαν ένα μόνο παράδειγμα της έκτασης του προβλήματος, η UNICEF σε μια έκθεση σχετικά με την κακή μεταχείριση των παιδιών στη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική καταγράφει: "Κάθε έτος... περισσότερα από έξι εκατομμύρια παιδιά και έφηβοι στην περιοχή είναι τα αντικείμενα σκληρών επιθέσεων και 80 χιλιάδες πεθαίνουν από τη βία που ξεσπά μέσα στην οικογένεια".

6

ΥΓΕΙΑ
& ΖΩΗ

Μυοσκελετικές παθήσεις των εργαζόμενων

Γιατί προκαλούνται;

Ο εργαζόμενος, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε επαγγελματική του δραστηριότητα, καταβάλλει προσπάθειες, σωματικές ή μυϊκές και ψυχικές ή διανοητικές. Οι προσπάθειες αυτές απειλούνται από ένα γενικότερο κίνδυνο που ορίζεται ως επαγγελματικός κίνδυνος, ο οποίος μπορεί να προκαλέσει τραυματισμό, βλάβες της υγείας ή άλλες σοβαρότερες απώλειες. Πρώτος ο Ιταλός φυσικός Ramazzini το 1713 παρατηρεί και καταγράφει τις παθήσεις που εμφανίζονται στους τεχνίτες και καταστηματαρχές της εποχής. Κάνει λόγο για τις αιτίες που προκαλούν τις ποικίλες και σοβαρές ασθένειες των εργατών: “Η πρώτη και σοβαρότερη αιτία αφορά στις ιδιότητες των χρησιμοποιούμενων ουσιών. Η δεύτερη αφορά σε εκείνες τις βίαιες κινήσεις και τις αφύσικες ενέργειες που προκαλούν ανωμαλίες στη δομή του σώματος, τέτοιες που με τον καιρό επέρχονται σοβαρές ασθένειες”.

Ποιος είναι ο ορισμός των μυοσκελετικών παθήσεων που σχετίζονται με την εργασία

Από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ως ορισμός των επαγγελματικών μυοσκελετικών παθήσεων (Ε.Μ.Π.) που σχετίζονται με την εργασία αναγνωρίζονται οι παθήσεις που δημιουργούνται από τις εργασιακές

δραστηριότητες και τις εργασιακές συνθήκες που επικρατούν και που εκθέτουν τον εργαζόμενο. Με άλλα λόγια, οι μυοσκελετικές παθήσεις δημιουργούνται εκεί που υπάρχει δυσαρμονία μεταξύ των απαιτήσεων της εργασίας και των δυνατοτήτων του ανθρώπου.

Περισσότεροι από 100 διαφορετικοί τραυματισμοί αναφέρονται ως αποτέλεσμα της εργασιακής καταπόνησης και αφορούν σε τραυματισμούς ή δυσλειτουργίες μυών και τενόντων, συνδέσμων, νεύρων, αρθρώσεων, χόνδρων, οστών και σπονδυλικών δίσκων.

Συχνότητα εμφάνισης των μυοσκελετικών παθήσεων που σχετίζονται με την εργασία

Στην Ευρώπη, γενικά αναφέρεται πως το 30% του πληθυσμού έχει βιώσει πόνο και το 17% αναφέρει πόνο στον άνω κορμό.

Στη Μεγάλη Βρετανία, ερευνήθηκαν 523.000 νέα περιστατικά εργαζομένων για τα οποία αναφέρεται ως πρώτο αίτιο η κακή ψυχική υγεία με ποσοστό 23% και δεύτερο αίτιο οι μυοσκελετικές παθήσεις με ποσοστό 22% .

Στην Σουηδία αναφέρεται χαρακτηριστικά, πως σε έρευνα που έγινε το 2005 ένας στους τέσσερεις εργαζόμενους έχει υποφέρει από πάθηση που σχετίζεται με την εργασία.

Το οικονομικό κόστος στο γενικό πληθυσμό

*Η κ. Μ. Στάμου είναι φυσικοθεραπεύτρια, μέλος ΕΤΠ του τμήματος Φυσικοθεραπείας

είναι μεγάλο, είτε αμεσα με τα χρήματα που ξοδεύονται, είτε έμμεσα με τις εργατοώρες που χάνονται λόγω ασθένειας. Στην Ευρώπη χάνονται περισσότερο από 600 εκατ. ημέρες εργασίας κάθε χρόνο.

Μηχανισμός πρόκλησης μυοσκελετικού πόνου που σχετίζεται με την εργασία

Ο ακριβής μηχανισμός πρόκλησης των Ε.Μ.Π. δεν είναι απόλυτα εξακριβωμένος. Πολλοί είναι οι παράγοντες που εμπλέκονται δίνοντας ένα σύστημα δυναμικό και ευμετάβλητο. Το σύστημα αποτελείται από τρεις κύριους άξονες:

- την εργασία,
- τον εργαζόμενο και
- τους ατομικούς παράγοντες του εργαζόμενου.

Οι παραπάνω τρεις άξονες που συντελούν στην παρουσία των μυοσκελετικών συμπτωμάτων αναλύονται ως εξής:

- **Η ΕΡΓΑΣΙΑ** περιλαμβάνει τον εργασιακό χώρο, δηλαδή πώς είναι χωροταξικά διαμορφωμένο το περιβάλλον και τι φυσικές φορτίσεις δέχεται ο εργαζόμενος, τους οργανωτικούς παράγοντες που συσχετίζονται με το πώς είναι οργανωμένη η εργασία διοικητικά, ποια τα καθήκοντα του εργαζόμενου κλπ, και το κοινωνικό πλαίσιο, οι σχέσεις δηλαδή που έχει αναπτύξει ο εργαζόμενος με τους συναδέλφους του, αν είναι εργασία κύρους αλλά και παράγοντες εκτός εργασίας σχέσεις με την οικογένεια του, με φίλους κλπ.
- **ΤΟΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ** ως άτομο, τις ανοχές και τις αντοχές που έχει αναπτύξει. Τους προδιαθεσικούς παράγοντες που τον συνοδεύουν και πώς αντιδρά στις επιδράσεις που του ασκεί η εργασία.
- **ΤΟΥΣ ΑΤΟΜΙΚΟΥΣ** παράγοντες του εργαζόμενου δηλαδή την ηλικία, το φύλο, τις συνήθειες που έχει,

αν για παράδειγμα αθλείται ή καπνίζει.

Όλα τα παραπάνω αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και είναι δυνατό να παίξουν επιβαρυντικό ή προστατευτικό ρόλο για τον εργαζόμενο.

Εξωτερικοί επιβαρυντικοί παράγοντες ή φυσικοί παράγοντες

Στη δεκαετία του 80, όταν ξεκίνησαν και οι πρώτες έρευνες για τις επαγγελματικές μυοσκελετικές παθήσεις, οι φυσικοί εξωτερικοί παράγοντες θεωρήθηκαν τα μόνα ενοχοποιητικά στοιχεία για την πρόκληση των Ε.Μ.Π. Αργότερα, όταν μελετήθηκε το θέμα και έγιναν πολλές εργονομικές παρεμβάσεις, βρέθηκε πως οι εξωτερικοί φυσικοί παράγοντες είναι μέρος του προβλήματος. Σημειωτέον, πως σημαντικό ρόλο παίζει η δύναμη που ασκείται, η διάρκεια που εκτίθεται ο εργαζόμενος καθώς και τα μεσοδιαστήματα ηρεμίας.

Ποιοι είναι οι εξωτερικοί επιβαρυντικοί παράγοντες:

- Επαναλαμβανόμενες με έντονο ρυθμό κινήσεις (repetitive motions)
- Διακίνηση φορτίων
- Άσκηση δύναμης κυρίως σε μεμονωμένα μικρά μέρη του σώματος(καρποί-δάκτυλα)
- Άμεση μηχανική πίεση σε ιστούς του σώματος
- Κακή επίπονη στάση
- Δονήσεις-κραδασμοί
- Έκθεση σε ψυχρό περιβάλλον
- Εργασίες με γάντια

Οι μύες, οι τένοντες, οι αρθρώσεις και τα οστά είναι τα δομικά στοιχεία που εμπλέκονται άμεσα στις επαναλαμβανόμενες κινήσεις και “αναλαμβάνουν” τον κίνδυνο της υπέρχρησης. Βρέθηκε σε πειραματόζωα πως έντονες επαναλαμβανόμενες κινήσεις επιφέρουν ιστολογικές τοπικές μεταβολές οι οποίες δίνουν την εικόνα “σκωροφαγωμένου” υλικού,

τροποποιούν τη βιολογική μηχανική των συγκεκριμένων δομικών στοιχείων και την καθιστούν επιρρεπή σε τραυματισμούς.

Η μεταφορά φορτίων, οι χειρωνακτικές εργασίες καθώς και οι αδέξιες κακές επίπονες στάσεις είναι οι συχνότεροι επιβαρυντικοί παράγοντες για την παρουσίαση επώδυνης συμπτωματολογίας και την ανάπτυξη μυοσκελετικών παθήσεων.

Βρέθηκε πως οι εργαζόμενοι που απασχολούνται με χειρωνακτική εργασία εκτίθενται σε μεγαλύτερο κίνδυνο σε σχέση με τους διοικητικούς υπαλλήλους, αλλά παρόλα αυτά η χαμηλή οσφυαλγία συνδέθηκε σημαντικά, τόσο με τις ακραίες στάσεις εργασίας (οι εργαζόμενοι που απασχολούνται με χειρωνακτική εργασία) όσο και με τις μονότονες κινήσεις εργασίας (υπαλληλική εργασία).

Το οργανωτικό πλαίσιο

Οι παράγοντες οργάνωσης της εργασίας περιλαμβάνουν διάφορες πτυχές του πλαισίου εργασίας (π.χ. φόρτος εργασίας, επαναληπτικότητα, έλεγχος εργασίας, πνευματικές απαιτήσεις, σαφής προσδιορισμός καθηκόντων κλπ), οργανωτικά χαρακτηριστικά (π.χ. χαλαρές οργανωτικές δομές, ζητήματα επικοινωνιών), χρονικές πτυχές της εργασίας και του στόχου (εργασία με βάρδιες, τήρηση αυστηρών προθεσμιών, ανεπαρκή διαλείμματα). Οι αυξημένες απαιτήσεις από την εργασία βρέθηκε ότι συνδέονται και με επιβαρυντικούς εξωτερικούς παράγοντες (αδέξιες θέσεις, μυϊκή κόπωση) όπως και την παρουσία επώδυνων προβλημάτων στους μύες και στις αρθρώσεις, αναλόγως των φυσικών και προσωπικών χαρακτηριστικών του ατόμου.

Η μονότονη εργασία συσχετίζεται με προβλήματα στον άνω κορμό και χέρια, ενώ ο μειωμένος έλεγχος εργασίας επηρεάζει την παρουσίαση μυοσκελετικών δυσλειτουργιών εμφανίζοντας προβλήματα ιδιαίτερα στον αυχένα, την πλάτη, και τους ώμους. Η ασάφεια της εργασίας,

επηρεάζει τις Ε.Μ.Π. κυρίως όσον αφορά τον καθορισμό του ρόλου, την αβεβαιότητα της εργασίας και τις προσδοκίες εργασίας. Επηρεάζει περισσότερο την οσφυϊκή μοίρα της σπονδυλικής στήλης με σχέση αντιστρόφως ανάλογη, δηλαδή όσο περισσότερος έλεγχος τόσο λιγότερα προβλήματα και αντίστροφα.

Το κοινωνικό πλαίσιο

Το κοινωνικό πλαίσιο αναφέρεται στις διαπροσωπικές σχέσεις στην εργασία (π.χ., σχέσεις προϊστάμενου - υπαλλήλων, κοινωνική υποστήριξη) αλλά και έξω από τον εργασιακό χώρο (οικογένεια, φιλικό περιβάλλον), στις χρηματοοικονομικές πτυχές (λ.χ. χαμηλός μισθός, ανασφάλεια εργασίας λόγω μειωμένων θέσεων εργασίας, ανεργία) και στις κοινωνικές πτυχές (επαγγελματική θέση και γόητρο, ικανοποίηση από την εργασία). Η κοινωνική υποστήριξη και ειδικότερα η μειωμένη υποστήριξη των προϊστάμενων αναφέρεται πως συσχετίζεται με εμφάνιση προβλημάτων στον αυχένα. Η ανεργία επίσης και γενικότερα η ανασφάλεια της εργασίας θεωρείται από τους παράγοντες που επηρεάζουν και επιβαρύνουν πολύ τον εργαζόμενο. Η ανεργία οδηγεί αργά ή γρήγορα σε υποβαθμισμένη υγεία, αλλά και η κακή υγεία οδηγεί συχνά σε ανεργία.

Η σταθερή, μόνιμη, επιλεγμένη και επαρκώς αμειβόμενη εργασία, αποδεικνύεται βασικός συντελεστής όχι μόνο κοινωνικής ευημερίας αλλά και ατομικής υγείας.

Οι ατομικοί παράγοντες

Η ηλικία είναι ένας από τους παράγοντες που στη βιβλιογραφία παρουσιάζει μεγάλη ετερογένεια. Ειδικότερα, για τις Ε.Μ.Π. η σχέση μεταξύ της γήρανσης και της Ε.Μ.Π. δεν είναι ισχυρή. Αν και γνωρίζουμε πως η μέση και η τρίτη ηλικία είναι οι χρονικές περίοδοι που εμφανίζονται τα περισσότερα μυοσκελετικά προβλήματα, οι ομάδες ηλικίας με τα υψηλότερα

ποσοστά αποζημιώσεων για επαγγελματικά μυοσκελετικά προβλήματα είναι οι ομάδες ηλικίας 20 - 24 ετών για τους άνδρες και 30 - 34 ετών για τις γυναίκες.

Η προσωπικότητα

Φαίνεται να παίζει σπουδαίο ρόλο για την εμφάνιση επώδυνης συμπτωματολογίας ως αποτέλεσμα της εργασιακής καταπόνησης. Η αντίληψη και η ικανότητα διαχείρισης διαφόρων καταστάσεων, εξαρτάται από την προσωπικότητα του κάθε ατόμου και το αποτέλεσμά της έχει αντίκτυπο στο άτομο, τόσο ψυχικά όσο και σωματικά. Τα προσωπικά χαρακτηριστικά του κάθε εργαζόμενου αλλά και οι συνθήκες τροποποιούν τη συμπεριφορά του.

Οι ερευνητές έχουν ξεχωρίσει δύο τύπους προσωπικότητων:

Τύπος Α

Συσχέτισαν τον τύπο της προσωπικότητας και τον υψηλό κίνδυνο για καρδιαγγειακές παθήσεις. Ο τύπος Α χαρακτηρίζεται από αίσθημα ανικανοποίητου, επιθετικότητα, υπερδιέγερση, έκρηξη λόγου, έντονη μυϊκή σύσπαση, αίσθημα μεγάλης χρονικής πίεσης καθώς και υπέρμετρη αίσθηση υπευθυνότητας. Χαρακτηριστικά λέγεται πως οι χαρακτήρες τύπου Α πάσχουν από τη “γρήγορη ασθένεια”.

Τύπος Β

Ο τύπος Β περιγράφηκε από τον Jenkins και συνεργάτες το 1967 σαν τον αντίποδα του τύπου Α. Ήρεμος, δεν εκνευρίζεται εύκολα, περισσότερο χαλαρός, εργάζεται ήρεμα χωρίς αίσθηση πίεσης, με λόγο ήρεμο και στρωτό.

Γενικά, οι κατευθυντήριες γραμμές απόδοσης της σχέσης ψυχοκοινωνικών παραγόντων και Ε.Μ.Π. μπορεί να συνοψισθούν στα παρακάτω:

Πρώτον, οι ψυχοκοινωνικές απαιτήσεις μπορούν να προκαλέσουν μυϊκό σπασμό και να αυξήσουν τη βιολογική μηχανική φόρτιση.

Δεύτερον, οι ψυχοκοινωνικοί επιβαρυντικοί

παράγοντες μπορεί να λειτουργήσουν ως αιτία και να προκαλέσουν μυοσκελετική συμπτωματολογία.

Εδώ θα πρέπει να διευκρινισθεί η άποψη του “διεστραμμένου κινήτρου”, όπου ο εργαζόμενος πιθανόν να εκμεταλλευτεί τα συστήματα που του παρέχει η κοινωνία και να μεγεθύνει το πρόβλημα (όπως η αποζημίωση των εργαζομένων).

Τρίτον, τα αρχικά επεισόδια του πόνου βασισμένα σε μια φυσική προσβολή, με την επίδραση των ψυχοκοινωνικών παραγόντων μπορούν να προκαλέσουν μια χρόνια δυσλειτουργία των νευρικών συστημάτων, η οποία να διαιωνίζει μια χρόνια διαδικασία πόνου.

Αλλαγές στη συμπεριφορά του εργαζόμενου

Στη διεθνή αρθρογραφία αναφέρεται πως η επίδραση των ψυχοκοινωνικών παραγόντων επιφέρει διάφορες αλλαγές στη συμπεριφορά του εργαζόμενου. Η κατάθλιψη, η ανησυχία, το αυξημένο εργασιακό stress, ο θυμός προς τον εργοδότη τους, η υψηλότερη αντίληψη του πόνου, και η μεγαλύτερη αντίδραση στον πόνο καθώς και το αίσθημα αυτολύπησης, συχνά εμφανίζονται ως συμπεριφορές στους εργαζόμενους που δεν μπορούν να διαχειριστούν την εργασιακή καταπόνηση. Έχει βρεθεί πως η ψυχολογική καταπόνηση και ο μικρός έλεγχος εργασίας μπορεί να επιφέρει διάφορες διαταραχές στο οργανικό τμήμα του εργαζόμενου. Ειδικότερα, απώλεια ύπνου και γαστρεντερικές διαταραχές είναι δυνατόν να εμφανιστούν, όταν οι εργασιακές απαιτήσεις είναι ιδιαίτερα αυξημένες. Παρατηρείται, αύξηση της τεστοστερόνης στο αίμα και των κατεχολαμινών, αύξηση της καρδιακής πίεσης και περισσότερο της συστολικής πίεσης. Σε έρευνες που πραγματοποιήθηκαν διαπιστώθηκε πως ο μυϊκός σπασμός είναι άλλος ένας μηχανισμός που συνδέεται με την ψυχοφυσιολογία. Οι βιολογικές μηχανικές φορτίσεις αυξάνουν το μυϊκό σπασμό. Οι ψυχολογικές όμως φορτίσεις αυξάνουν

κατακόρυφα την ηλεκτρική δραστηριότητα των μυών και σαφώς τον μυϊκό σπασμό.

Πρόληψη

Μπορούμε άραγε με τη λήψη προληπτικών μέτρων να καταργήσουμε το πρόβλημα των επαγγελματικών μυοσκελετικών δυσλειτουργιών; Πιθανότητα όχι, γιατί πάντα θα εμφανίζονται περιπτώσεις μοναδικές που θα επηρεάζονται από ατομικά χαρακτηριστικά και από μη ελεγχόμενες συνθήκες. Σίγουρα όμως μπορούμε να μειώσουμε το ποσοστό των περιστατικών όπως και τους παράγοντες κινδύνου.

Μείωση φυσικών επιβαρυντικών παραγόντων

- Σε εργασίες με μεγάλη επαναληπτικότητα απαιτούνται αρκετά μικρά διαλείμματα πέρα του διαλείμματος για το γεύμα.

Ανεύρεση σωστής εργασιακής θέσης

- Σχεδιασμός του χώρου εργασίας ανάλογα του ύψους, μεγέθους, δύναμης του εργαζομένου, εάν είναι αριστερόχειρας ή δεξιόχειρας.
- Χρήση εργονομικών βοηθημάτων.
- Διάχυση της δύναμης (π.χ. χρήση της παλάμης και όχι μόνο των δακτύλων).
- Σχεδιασμός του χώρου εργασίας σε βολική θέση - ύψος για τον εργαζόμενο.

Μείωση της διάρκειας έκθεσης

στους παράγοντες κινδύνου

- Διανομή του χρόνου έκθεσης σε υψηλού κινδύνου παράγοντες, σε ομάδα εργαζομένων ανακυκλώνοντας τις εργασιακές δραστηριότητες.
- Να επιτραπεί στους εργαζόμενους η συμμετοχή και σε άλλα στάδια παραγωγής με διαφορετικού βαθμού επικινδυνότητας ή επιβαρυντικούς παράγοντες.

Προαγωγή του εργασιακού περιβάλλοντος

- Με σωστή θερμοκρασία περιβάλλοντος και σωστό φωτισμό (αποφυγή σκιάσεων, αντανάκλασεων κλπ).

Προαγωγή των εργασιακών συνθηκών

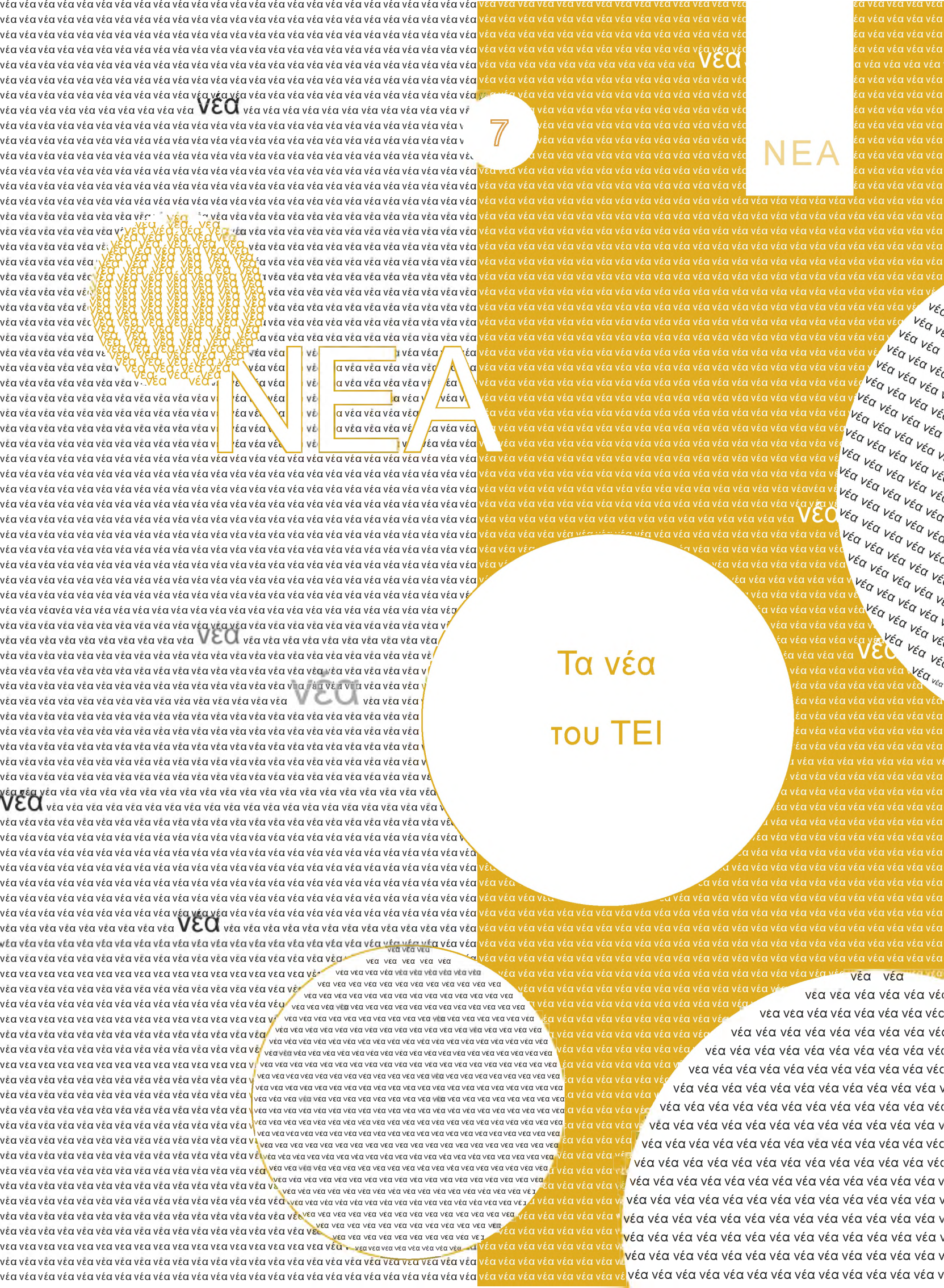
- Ενίσχυση της ομαδικής εργασίας και της καλής επικοινωνίας μεταξύ της διοίκησης και των εργαζομένων.
- Ανακύκλωση των εργασιακών δραστηριοτήτων για να αποφευχθεί η μονοτονία.
- Παρακολούθηση του ρυθμού παραγωγής για να αποφευχθεί ο μεγάλος φόρτος εργασίας.
- Εκπαίδευση των εργαζομένων για να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις της εργασίας.
- Ισορροπία μεταξύ επιπλέον κέρδους παραγωγής και φυσικών ορίων.
- Συμμετοχή των εργαζομένων στις αποφάσεις που αφορούν σε αυτούς και στην εργασία τους.

Χρήσιμες συμβουλές

- Προβλέψτε τους παράγοντες κινδύνου όταν σχεδιάζετε ένα χώρο εργασίας. Η πρόβλεψη είναι φθηνότερη από τις παρεμβάσεις αργότερα.
- Προσπαθήστε ώστε οι εργονομικές αλλαγές να είναι προσαρμοσμένες σε κάθε εργαζόμενο ξεχωριστά, αντί να προσαρμόσετε τον εργαζόμενο στις νέες συνθήκες.

... Συλληπητήρια

Το Κεντρικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας Διοικητικού Προσωπικού Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε ψήφισμα που εξέδωσε εκφράζει την απέραντη θλίψη και οδύνη του για τον αιφνίδιο και αδόκητο χαμό της σπανίου ήθους και στάσης ζωής Γεν. Γραμματέως της Ομοσπονδίας **Ρούλας Σιώτα**. Η μνήμη για τη δράση, την αφοσίωση, την προσφορά και το έργο της Ρούλας Σιώτα στο Συνδικαλισμό, τα κοινωνικά και πολιτικά κινήματα είναι άσβεστη φλόγα στην καρδιά και στην ψυχή όλων.

Τα νέα
του ΤΕΙ

νέα

νέα

νέα

νέα

νέα

νέα

νέα

νέα

νέα της Διοίκησης

“Ανάπτυξη Διαδικτυακής Εφαρμογής

για την υποβολή Ηλεκτρονικής αίτησης και Αξιολόγησης Υποψηφίων Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών ”

Μία νέα υπηρεσία του ΤΕΙ Αθήνας

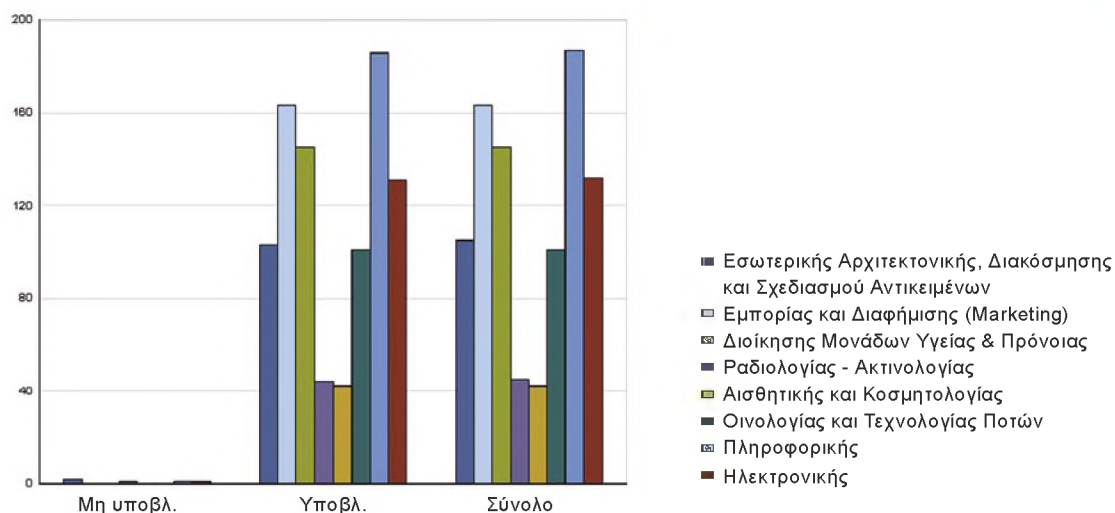
Οι ιδιαίτερα χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες, που ακολουθούνταν κατά την περίοδο υποβολής αιτήσεων των υποψηφίων επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών, επέβαλαν τη δημιουργία μιας διαδικτυακής εφαρμογής, η οποία θα καταγράφει ηλεκτρονικά αιτήσεις και θα τις διαχειρίζεται, με σκοπό την εξαγωγή χρήσιμων πληροφοριών για τη λήψη των αποφάσεων αξιολόγησης των υποψηφίων συνεργατών και ανάθεσης εκπαιδευτικού έργου. Έπειτα από τη διενέργεια του σχετικού διαγωνισμού, αναπτύχθηκε και εγκαταστάθηκε από την εταιρεία PROLINK πληροφοριακό σύστημα, το οποίο δίνει πλέον τη δυνατότητα στους υποψήφιους επιστημονικούς και εργαστηριακούς συνεργάτες να καταγράφουν πλήρως όλα τα στοιχεία που απαιτούνται κατά την υποβολή της αίτησής τους, όπως τίτλους σπουδών, επαγγελματική εμπειρία, διδακτική

εμπειρία, δημοσιεύσεις, συνέδρια, επιτροπές, διαλέξεις, ευρεσιτεχνίες, διαθέσιμες ώρες κ.λπ.

Το πληροφοριακό σύστημα ξεκίνησε και λειτουργεί πιλοτικά, μετά από απόφαση του Συμβουλίου ΤΕΙ, στα τμήματα Ηλεκτρονικής, Πληροφορικής, Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων, Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας, Εμπορίας και Διαφήμισης (Marketing), Ραδιολογίας - Ακτινολογίας, Αισθητικής και Κοσμητολογίας και Οινολογίας.

Πριν από τη χρήση της εφαρμογής στα ανωτέρω τμήματα πραγματοποιήθηκε ενημέρωση των υποψηφίων συνεργατών, ενώ κατά τη διάρκεια της υποβολής των αιτήσεων που διήρκεσε τρεις εβδομάδες αντιμετωπίστηκαν επιτυχώς όλα τα προβλήματα που προέκυψαν και πραγματοποιήθηκαν όλες οι απαραίτητες βελτιώσεις. Ο πίνακας που ακολουθεί αποτυπώνει το τελικό αποτέλεσμα:

Σχολή	Τμήμα	Μη υποβληθείσες	υποβληθείσες	Σύνολο		
1	Γραφικών Τεχνών & Καλλιτεχνικών Σπουδών	2	103	105		
	Σύνολο Σχολής		2	103	105	
2	Διοίκησης & Οικονομίας	2	Εμπορίας και Διαφήμισης (Marketing)	0	163	163
		3	Διοίκησης Μονάδων Υγείας & Πρόνοιας	0	145	145
	Σύνολο Σχολής		0	308	308	
3	Επαγγελματίων Υγείας & Πρόνοιας	7	Ραδιολογίας - Ακτινολογίας	1	44	45
		13	Αισθητικής & Κοσμητολογίας	0	42	42
	Σύνολο Σχολής		1	86	87	
4	Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής	1	Οινολογίας & Τεχνολογίας Ποτών	0	101	101
	Σύνολο Σχολής		0	101	101	
5	Τεχνολογικών Εφαρμογών	4	Πληροφορικής	1	186	187
		5	Ηλεκτρονικής	1	131	132
	Σύνολο Σχολής		2	317	319	
Γενικό σύνολο		5	915	920		

Στη συνέχεια προγραμματίζεται η εκπαίδευση των επιτροπών αξιολόγησης στη χρήση του συστήματος, με σκοπό τη δημιουργία των απαιτούμενων πινάκων για τη διαδικασία των αναθέσεων διδακτικού έργου.

Επισημαίνεται ότι το σύστημα αυτό επικοινωνεί με αυτό της σύνταξης των σχετικών συμβάσεων, οι οποίες στο μέλλον θα καταρτίζονται ταχύτερα, ώστε να ενημερώνονται άμεσα τα αρμόδια όργανα τόσο για την ασφαλιστική κάλυψη όσο και για την αποζημίωση των συνεργατών. ☑

Ι. Χάλαρης, Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ-Α

νέα απο τα Τμήματα

Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων

προγράμματα κινητικότητας

LLP/Erasmus και Leonardo da Vinci

- * Στα πλαίσια του προγράμματος **LLP / Erasmus** και για το χρονικό διάστημα από Απρίλιο έως Ιούνιο **μετακινήθηκαν** από το ΤΕΙ Αθήνας σε διάφορα Ιδρύματα της ΕΕ, 9 μέλη ΕΠ για διδασκαλία, 5 μέλη ΕΠ για επιμόρφωση και 3 μέλη ΔΠ. Για το ίδιο χρονικό διάστημα το Ίδρυμα δέχθηκε 6 φοιτητές, 24 καθηγητές και ένα μέλος ΔΠ.
- * Στα πλαίσια του τομεακού **Προγράμματος LLP/ERASMUS** και για το χρονικό διάστημα από Απρίλιο έως Ιούνιο, η **δράση ERA-PLACES**, η οποία αφορά στην πρακτική άσκηση φοιτητών, χρηματοδότησε **είκοσι (20) τρίμηνες τοποθετήσεις υποτρόφων**, στα πλαίσια του Ομίλου που συντονίζει το ΤΕΙ Αθήνας. Οι υπότροφοι / φοιτητές προέρχονταν από το ΤΕΙ Αθήνας, το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθήνας και από τα ΤΕΙ Μεσολογγίου, Καλαμάτας, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Λαμίας και Σερρών, τα οποία ανήκουν στον Όμιλο. Το ΤΕΙ Αθήνας, συγκεκριμένα, συμμετείχε με 8 τοποθετήσεις από τα Τμήματα Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών Μέσων, Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακοσμητικής & Σχεδιασμού Αντικειμένων, Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης, Γραφιστικής, Τεχνολογίας Τροφίμων, Ιατρικών Εργαστηρίων, Προσχολικής Αγωγής και Πληροφορικής. Οι τοποθετήσεις πραγματοποιήθηκαν σε επιχειρήσεις και οργανισμούς δώδεκα (12) χωρών της ΕΕ, όπως Γερμανία (Raumkonzepte+Interior Design I Zauleck, SWS Wettshop Service GmbH), Δανία (Odense University Hospital), Ισπανία (Ana I. Lirola López, CEIP La Floresta), Ιταλία (Rome Cavalieri-Hilton, Must srl.), Κύπρος (Ostman Spices Ltd., A-Z Physio Health), Λετονία (Fons Bove Ltd.), Μ. Βρετανία (Royal Botanical Garden, Nafferton Farm), Ολλανδία (Wageningen UR), Ουγγαρία (History Museum of Budapest), Πορτογαλία (SPI S.A.), Σουηδία (OATLY AB.) και Τσεχία (Dept. of Art Education-Charles Univ.).
- * Στις 16 Ιουνίου 2009 ανακοινώθηκε νέα **πρόσκληση ενδιαφέροντος για συμμετοχή φοιτητών**, από όλα τα συνεργαζόμενα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα με τον Όμιλο. Η προκήρυξη αυτή, αφορά σε μετακινήσεις υποτρόφων, οι οποίοι έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον να μετακινηθούν από τις αρχές του νέου ακαδημαϊκού έτους, το Σεπτέμβριο του 2009.

- * Από τις 29 Απριλίου ως τις 3 Μαΐου έγινε στη Λευκωσία η **Συνδιάσκεψη Συντονιστών ERASMUS (ERACON 2009)**, κατά τη διάρκεια της οποίας εορτάστηκε η συμπλήρωση πέντε χρόνων από την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οργάνωσης Συντονιστών ERASMUS (European Association for ERASMUS coordinators-EAEC). Στη Συνδιάσκεψη, στην οποία συμμετείχαν 383 συντονιστές από Ευρωπαϊκά Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το TEI Αθήνας εκπροσωπήθηκε από τους εκπαιδευτικούς κ.κ. **Γ. Παναγιάρη**, Ιδρυματικό συντονιστή LLP/Erasmus, **Κ. Σφλώμο**, Ιδρυματικό συντονιστή LLP/Leonardo da Vinci και **Ε. Βαβουράκη**, ακαδημαϊκή υπεύθυνη LLP/Erasmus για τη ΣΕΥΠ. Στα πλαίσια της συνδιάσκεψης πραγματοποιήθηκε **Έκθεση Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων** (GO-Exchange ERASMUS Educational Fair), στην οποία οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να παρουσιάσουν τις δυνατότητες συνεργασίας που προσφέρουν τα Ιδρύματά τους στα πλαίσια του προγράμματος ERASMUS. Το TEI Αθήνας συμμετείχε στην Έκθεση και οι εκπρόσωποί μας είχαν τη χαρά να δεχθούν πολλές επισκέψεις με εκδήλωση έντονου ενδιαφέροντος για συνεργασίες στο άμεσο μέλλον. Στην Συνδιάσκεψη ERACON 2009, ο Ιδρυματικός Συντονιστής κ. **Γ. Παναγιάρης** ανακοίνωσε μέρος των αποτελεσμάτων της **στατιστικής επεξεργασίας των δεδομένων από τα ερωτηματολόγια αυτοξιολόγησης των φοιτητών** της δράσης κινητικότητας LLP / Erasmus. ☑

➔ ➔ Τμήμα Κοινωνικής Συμβουλευτικής Υπηρεσίας

* Διοργάνωση Εβδομάδας Επικοινωνίας

Η Κοινωνική Υπηρεσία του TEI Αθήνας σε συνεργασία με τον Τομέα Πρόληψης του ΚΕΘΕΑ και την Κινητή Μονάδα Ενημέρωσης "Πήγασος" διοργάνωσε την Εβδομάδα Επικοινωνίας, με στόχο την ενημέρωση της σπουδαστικής κοινότητας και την προώθηση της πρόληψης του φαινομένου της τοξικοεξάρτησης.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε 16 έως 20 Μαρτίου 2009 στον κεντρικό διάδρομο του TEI-A. ☑

* Η Κοινωνική Συμβουλευτική Υπηρεσία διοργάνωσε σειρά σεμιναρίων που απευθύνονταν στους φοιτητές με πολύ ενδιαφέροντα θέματα:

Δύο (2) οκτάωρα βιωματικά σεμινάρια για την κατανόηση του φαινομένου της τοξικοεξάρτησης, σε συνεργασία με τον Τομέα Πρόληψης του ΚΕΘΕΑ.

1^η ομάδα: 16 έως 17-3-2009

2^η ομάδα: 18 έως 19-3-2009.

4 σεμινάρια με θέμα "Δεξιότητες Μελέτης και Οργάνωση Χρόνου", εκ των οποίων το ένα απευθυνόταν σε κωφούς βαρήκοους σπουδαστές του Ιδρύματος σε συνεργασία με το πρόγραμμα ενίσχυσης κωφών και βαρήκων φοιτητών του TEI-A, που λειτουργεί στα πλαίσια της Κοινωνικής Υπηρεσίας.

1^η ομάδα: έναρξη σεμιναρίου 14-5-2009

2^η ομάδα: έναρξη σεμιναρίου 19-5-2009

3^η ομάδα: έναρξη σεμιναρίου 11-6-2009

4^η ομάδα: έναρξη σεμιναρίου 21-5-2009. ☑

Το ΙΚΥ λέει: **“no more ... da Vinci”**

το ΤΕΙ Αθήνας λέει: **“bye bye ... da Vinci”**

Κύριε Διευθυντά,

Τις τελευταίες ημέρες το Γραφείο του Προγράμματος Leonardo da Vinci του ΤΕΙ-Α και απ' όσα έχουν περιέλθει στην αντίληψή μου, και άλλων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, γίνεται αποδέκτης δεκάδων τηλεφωνημάτων, ηλεκτρονικών επιστολών και προσωπικών παραστάσεων από “εν δυνάμει” υποτρόφους του Προγράμματος Leonardo da Vinci, οι οποίοι είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον για πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης στο εξωτερικό. Μας εκπλήσσει όμως το γεγονός ότι, πολλοί αναφέρουν ότι έχουν ήδη επικοινωνήσει με το ΙΚΥ και ότι το Γραφείο που διαχειρίζεται το Πρόγραμμα LdV εξακολουθεί να τους παραπέμπει σε μας, ακόμα και μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των υποβληθέντων Σχεδίων χρηματοδότησης της κινητικότητας νέων πτυχιούχων-αποφοίτων του ΤΕΙ-Α και των συνεργαζόμενων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Εσείς προσωπικά, πιστεύω ότι θα γνωρίζετε περί της παύσης της χρηματοδότησης αναλόγων δράσεων που συντονίζονται από τα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ της χώρας μας. Ωστόσο, εκτιμώ ότι υπάρχει έλλειμμα ενδοεπικοινωνίας και αλληλοενημέρωσης του προσωπικού σας και σας παρακαλώ πολύ να επιληφθείτε του θέματος.

Παράλληλα θα επιθυμούσα, ως Συντονιστής της ανάλογης Δράσης και βασικός συντάκτης της σχετικής πρότασης, να ενημερωθώ για το πνεύμα και το γράμμα της απόφασης περί μη χρηματοδότησης αναλόγων δράσεων των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Οφείλω, με τη σειρά μου, να απολογηθώ προς συναδέλφους - συντονιστές του Σχεδίου σε άλλα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ, που ανήκουν στον Όμιλό μας. Οφείλω επίσης εξηγήσεις προς τους αποφοίτους μας προς τους οποίους ουδόλως είχαμε καλλιεργήσει προσδοκίες για την ανάλογη χρηματοδότηση. Απλώς, θεωρήσαμε καθήκον μας να “οργανωθούμε” έγκαιρα για να μην ξαναβρεθούμε ενώπιον του συμβάντος κατά το προηγούμενο Σχέδιο Leonardo, όπου ενώ η Προκήρυξη και η εγκριθείσα Πρόταση προέβλεπαν ως διάρκεια υλοποίησης του Σχεδίου τους 23 μήνες, το Συμβόλαιο (για το οποίο εξητήθη παράταση και δεν εδόθη) επέβαλε 8,5 μήνες ισχύ, που σημαίνει - επί της ουσίας, λόγω της εξάμηνης διάρκειας των υποτροφιών - ότι οι υπότροφοι έπρεπε να μετακινηθούν εντός διμήνου.

Με την ευκαιρία, κύριε Διευθυντά, θα ήθελα να επικοινωνήσω μαζί σας και να σας μεταφέρω μερικές σκέψεις, προβληματισμούς, αλλά και παράπονα που γεννήθηκαν στο Γραφείο μας με την ανάλογη απόφαση του ΙΚΥ (θα την ονόμαζα “αποκλεισμό” πτυχιούχων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων από το Πρόγραμμα Leonardo).

1 Απ' ό,τι φαίνεται από την λίστα των εγκριθέντων Σχεδίων, χρηματοδοτούνται κατ' εξοχήν κινητικότητες διάρκειας 2 εβδομάδων. Η εμπειρία μας, η διαρκής επικοινωνία μας με τις Επιχειρήσεις της ΕΕ και οι Εκθέσεις των δικαιούχων (βλ. *Final Reports υλοποιηθέντων Σχεδίων*), καταδεικνύει ότι τοποθετήσεις μικρής χρονικής διάρκειας δεν αξιολογούνται θετικά. Οι Επιχειρήσεις δηλώνουν αδυναμία και είναι απρόθυμες να δέχονται υποτρόφους για πρακτική άσκηση για περιόδους μικρότερες των 3 μηνών. Αν μη τι άλλο, στις τρίμηνες και εξάμηνες τοποθετήσεις που υλοποιούσαμε, οι δικαιούχοι απέδιδαν και επωφελούντο της πρακτικής εξάσκησης μετά τον 1^ο μήνα, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως περίοδος ενημέρωσης με το εργασιακό περιβάλλον. Το πρόβλημα γίνεται εντονότερο, όταν οι υπότροφοι δεν ομιλούν τη γλώσσα της χώρας υποδοχής και δημιουργείται έτσι, κρίσιμο έλλειμμα επικοινωνίας με το προσωπικό των ΜΜΕ. Οι ασκούμενοι αρχίζουν να καταρτίζονται πραγματικά και να γίνονται έστω και

ελάχιστα παραγωγικοί για την Επιχείρηση, μετά από 1 μήνα. Πώς οι νέες εγκριθείσες τοποθετήσεις, διάρκειας 2 εβδομάδων θα ανταποκριθούν στην επιχειρησιακή αυτή αναγκαιότητα;

2 Σχετικά με τον τόπο / περιφέρεια προέλευσης των δικαιούχων. Από τα αποτελέσματα φαίνεται ότι πλέον του 40 % των σχεδίων εγκρίθηκε για το Ν. Εύβοιας (Χαλκίδα) και τα υπόλοιπα κατανεμήθηκαν σε 6 άλλους νομούς της χώρας μας (από 1-2 Σχέδια σε κάθε νομό). Μήπως έπαυσε να ισχύει η α priori κοινοτική οδηγία για την κατά το δυνατόν μεγαλύτερη γεωγραφική κάλυψη από τις χρηματοδοτήσεις εθνικών και κοινοτικών προγραμμάτων; Ή μήπως οι εγκριθείσες προτάσεις ήταν και οι μόνες ανταγωνιστικές;

3 Σχετικά με την άποψη της υπευθύνου του προγράμματος LdV στο ΙΚΥ (τηλεφωνική επικοινωνία μου στις 3/6/09) περί τουρισμού των ελλήνων πτυχιούχων στις επιχειρήσεις τους εξωτερικού, όταν αυτοί εξασκούνται στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας μέσω των υποτροφιών Leonardo, απλά παραπέμπουμε στις αξιολογήσεις των προηγούμενων Σχεδίων μας και την προστιθέμενη αξία που είχαν για τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας πτυχιούχους μας. Το σύνολο σχεδόν των υποτρόφων μας επωφελήθηκε τα μάλα από την πρακτική εξάσκηση.

Ενδεικτικά αναφέρουμε δύο πρόσφατες περιπτώσεις υποτρόφων:

α. Η Μ. Γ., πτυχιούχος του τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων του ΤΕΙ Αθήνας υλοποίησε την πρακτική της άσκηση, με υποτροφία Leonardo στο Ινστιτούτο Γάλακτος στο Porto (**Πορτογαλία**). Αυτή την οδήγησε σε 3 ανακοινώσεις / δημοσιεύσεις σε αντίστοιχα διεθνή Συνέδρια και στην οσονούπω αποδοχή της από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο για Διδακτορικό στο Εργαστήριο Γαλακτοκομίας.

β. Ο Χ. Ε., πτυχιούχος του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Πειραιά, μετά την ολοκλήρωση της εξάμηνης πρακτικής του εξάσκησης στην Magellan Partners (**Βρυξέλλες**) προσελήφθη από την ίδια επιχείρηση και αναμένεται να υπογράψει σύμβαση με αυτήν, τον μήνα Ιούνιο 2009.

Κύριε Διευθυντά,

Όλα τα παραπάνω σχόλια και οι προβληματισμοί τεκμαίρονται από την 20ετή περίπου εμπειρία μου και γνώση που απέκτησα ως συντονιστής πλέον των 20 Σχεδίων κινητικότητας μέσω των οποίων έχει δημιουργηθεί ένα δίκτυο περίπου 250 Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων, σε όλες σχεδόν τις χώρες της ΕΕ. Σ' αυτές έχουν τοποθετηθεί περί τους 1.000 υπότροφους πρακτικής άσκησης. Έχω επίσης εργαστεί, ως εμπειρογνώμων και αξιολογητής στην Ελλάδα και στο εξωτερικό αναλόγων προγραμμάτων κινητικότητας, γνωρίζοντας έτσι τις ανάγκες των Επιχειρήσεων και των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Προφανώς με το σχολιασμό αυτό δεν επιθυμώ ούτε μπορώ να ανατρέψω την απόφασή σας. Προσωπικά όμως, η θέση και άποψη μιας υπαλλήλου ενός κρατικού φορέα - υπεύθυνης για τις εν λόγω χρηματοδοτήσεις - περί τουρισμού των πτυχιούχων Ανωτάτων Πανεπιστημιακών και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με θίγει και με θλίβει αφάνταστα τόσο ως πτυχιούχο ελληνικού πανεπιστημίου όσον και - κυρίως - ως ακαδημαϊκό "δάσκαλο". Δεν επιθυμώ πλέον την εμπλοκή μου σε ανάλογα Προγράμματα (ΛΕΟ-ΘΕΣΕΙΣ κλπ) και αισθάνομαι υποχρεωμένος να πω με λύπη: *Bye-bye Leonardo*.

Κώστας Σ. Σφλώμος, καθηγητής

* Η παρούσα επιστολή είναι αναδημοσίευση της πρωτότυπης που εστάλη προς το ΙΚΥ μετά τη διακοπή χρηματοδότησης των υποτροφιών πρακτικής άσκησης για πτυχιούχους Πανεπιστημίων και ΤΕΙ.

➔ ➔ **Τμήμα Προμηθειών και Περιουσίας**

Διαγωνισμοί που ολοκληρώθηκαν

- * **Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός**
για την προμήθεια εξοπλισμού
για τις ανάγκες των τμημάτων της Σχολής
Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ Αθήνας
Προϋπολογισμός: 674.100,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 9-2-2009
- * **Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός**
για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες
των τμημάτων της Σχολής Τεχνολογίας
Τροφίμων και Διατροφής του ΤΕΙ Αθήνας
Προϋπολογισμός: 273.334,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 11-2-2009
- * **Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός**
για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες
των τμημάτων της Σχολής Επαγγελματιών
Υγείας και Πρόνοιας του ΤΕΙ Αθήνας
Προϋπολογισμός: 497.964,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 12-2-2009
- * **Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός**
για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες
των τμημάτων της Σχολής Γραφικών Τεχνών
και Καλλιτεχνικών Σπουδών του ΤΕΙ-Α
Προϋπολογισμός: 417.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 9-3-2009

Διαγωνισμοί σε εξέλιξη

- * **Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός**
για την προμήθεια 300 Η/Υ για τις ανάγκες
των τμημάτων του ΤΕΙ Αθήνας
Προϋπολογισμός: 350.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 18-5-2009
- * **Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός**
για την ανάδειξη επιχείρησης ειδικευμένης
στην φύλαξη και προστασία κτιρίων για τις
ανάγκες φύλαξης των χώρων του ΤΕΙ Αθήνας.
Προϋπολογισμός: 400.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 11-11-2008
- * **Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός**
για την ανάδειξη αναδόχου
για τον καθαρισμό των χώρων του ΤΕΙ Αθήνας
Προϋπολογισμός: 850.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 9-6-2009.
- * **Ανοικτός διαγωνισμός**
για την προμήθεια προβολικών δεδομένων
για τις ανάγκες του ΤΕΙ Αθήνας
Προϋπολογισμός: 88.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 30-6-2009

**Έχεις χόμπυ τη φωτογραφία;
Σπουδάζεις φωτογράφος;
Ο "Ευρώπαις"
δέχεται τις φωτογραφίες σου
στη διεύθυνση euoffic@teiath.gr
και οι καλύτερες
θα γίνουν εξώφυλλό του!**

➔ Τμήμα Μελετών - Κατασκευών

Κατά το τρίμηνο Απρίλιος, Μάιος, Ιούνιος ολοκληρώθηκε μία σειρά έργων που αφορούσαν σε κατασκευές, επισκευές και διάφορες άλλες εργασίες σε χώρους του ΤΕΙ

Ενδεικτικά αναφέρονται μερικά από αυτά:

- * **Μεταλλική κατασκευή** για την επίσκεψη των κλιματιστικών μονάδων Αμφιθεάτρου, κυλικείου - αίθριου - εστιατορίου του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Διάφορες ηλεκτρολογικές εργασίες** σε χώρους του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Διάφορες ξυλουργικές εργασίες** σε χώρους του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Διάφορες οικοδομικές εργασίες** στο Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων.
- * **Αναδιαμόρφωση εργαστηρίου** Ραδιολογίας - Ακτινολογίας του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Προμήθεια και εγκατάσταση** ηχητικών και μικροφωνικών εγκαταστάσεων στα Αμφιθέατρα Πληροφορικής, ΣΓΤΚΣ και Φυσικής του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Αναδιαμόρφωση** και συντήρηση αιθουσών, αντικατάσταση υαλοπινάκων, γραφείων τμημάτων της ΣΕΥΠ.
- * **Συντήρηση** του οπτικοακουστικού εξοπλισμού των Αμφιθεάτρων του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Συντήρηση** συστημάτων ενεργητικής πυροπροστασίας κτιρίων του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Επένδυση** με αλουμίνιο μονωμένων σωληνώσεων στο δώμα της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Εγκατάσταση** δικτύου Φυσικού Αερίου στο μαγειρείο του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Προμήθεια** και εγκατάσταση εξοπλισμού για βιντεοπροβολή για το ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Μεταλλικές κατασκευές** στο δώμα του κεντρικού διαδρόμου του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Αναδιαμόρφωση** της δυτικής πύλης του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Συντήρηση** λεβήτων και καυστήρων στο ΤΕΙ Αθήνας στο ΤΕΙ Αθήνας και στα παραρτήματά του.
- * **Καθαρισμός** δικτύων αποχέτευσης όμβριων και ακαθάρτων υδάτων του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Προμήθεια** και εγκατάσταση συστημάτων απαγωγών εξερισμού σε χώρους του ΤΕΙ Αθήνας.

... έργα υπο εκτέλεση

- * **Κατασκευή** κεραμόσκεπτης στέγης & στεγάστρου στο ΤΕΙ.
- * **Αναδιαμόρφωση** στο χώρο μεταξύ κυλικείου - εστιατορίου του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Διαμόρφωση** χώρου για εγκατάσταση ακτινολογικού μηχανήματος καθώς και μολυβδοεπένδυση του χώρου για ακτινοπροστασία στο τμήμα Ραδιολογίας - Ακτινολογίας της ΣΕΥΠ.
- * **Επαναχρωματισμός** χώρων του ΤΕΙ Αθήνας και των παραρτημάτων του για το έτος 2009.
- * **Τοποθέτηση** κεραμικών πλακιδίων στα ΠΡΟΚΑΤ Α, Β, Γ.
- * **Σήμανση** στην κεντρική Διοίκηση και στον κεντρικό διάδρομο του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Διάφορες οικοδομικές εργασίες** διαμόρφωσης εστιατορίου του προσωπικού του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Διάφορες υδραυλικές εργασίες** σε χώρους του ΤΕΙ Αθήνας.

Επίσης έχει εγκριθεί από το Τεχνικό Συμβούλιο και στη συνέχεια από το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας η στατική μελέτη εφαρμογής της “Μελέτης αναδιάρθρωσης και συμπλήρωσης του κτιρίου της οδού Πειραιώς” για το ΤΕΙ Αθήνας.

➔ ➔ **Τμήμα Εκπαιδευτικού και Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού**

A/A	Όνομα	Βαθμίδα	Σχολή	Τμήμα	Ημερομηνία
Ορκισθέντες από 1-4-2009 έως 23-6-2009					
1	Ι. Καλεμικεράκης	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Νοσηλευτικής Β΄	28-4-2009
2	Θ. Στρουμπούκη	καθ. εφαρμογών		Νοσηλευτικής Β΄	12-5-2009
3	Δ. Κομπότη	καθ. εφαρμογών		Κοινωνικής Εργασίας	20-5-2009
4	Ι. Καλατζής	καθ. εφαρμογών		Ιατρικών Οργάνων	4-5-2009
5	Ο. Τσακιρίδης	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Ηλεκτρονικής	4-5-2009
6	Π. Ασβεστάς	καθ. εφαρμογών		Ιατρικών Οργάνων	7-5-2009
7	Μ. Παπανικολοπούλου	καθ. εφαρμογών	ΣΓΤΚΣ	Γραφιστικής	18-5-2009
8	Γ. Πιερράκος	επ. καθηγητής	ΣΔΟ	ΔΜΥΠ	6-4-2009
9	Σ. Ζερβός	επικ. καθηγητής		Βιβλιοθηκονομίας	11-5-2009
Συνταξιοδοτηθέντες 1-4-2009 έως 23-6-2009					
1	Α. Τσουροπλής	καθηγητής	ΣΤΕΦ	Πληροφορικής	28-4-2009

➔ ➔ **Τμήμα Διοικητικού και Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού**

Όνομα	Τμήμα	Ημερομηνία παραίτησης
Δ.Π. που συνταξιοδοτήθηκε από την υπηρεσία		
Δ. Μηλιώνη	Οπτικής & Οπτομετρίας - ΣΕΥΠ	9-6-2009
Δ.Π. που μετατάχθηκε από άλλη υπηρεσία		
Α. Γκατζόγια	Περιθαλψης και Κοινωνικής Μέριμνας	11-5-2009
Δ.Π. που κατατάχθηκε σε θέση Ι.Δ.Α.Χ. στην υπηρεσία		
Σ. Στέφος	Δ/νση Πληροφορικής & Τεχνικών Υπηρεσιών	23-6-2009
Χ. Συλλιγάρδος	Γραμματεία Προέδρου - Αντιπροέδρων & Γενικού Γραμματέα	29-5-2009

→ Τμήμα Επισκεπτών -τριών Υγείας της ΣΕΥΠ

Συνεργασία του τμήματος Επισκεπτών -τριών Υγείας (ΕΕΥ) της ΣΕΥΠ του ΤΕΙ Αθήνας με το Mediterranean Forum for Health (διαδημοτικό δίκτυο) και το δήμο Κερατσινίου (τιμητική διάκριση - βράβευση του τμήματος ΕΕΥ)

Στο πλαίσιο της συνεργασίας του “Mediterranean Forum for Health”, του Δήμου Κερατσινίου και του Τμήματος Επισκεπτών -τριών Υγείας (ΕΕΥ) πραγματοποιήθηκε στις 15 Μαΐου 2009 Ημερίδα για την Τρίτη Ηλικία με θέμα “Άνοια και Διαταραχές του Συναισθήματος στην Τρίτη Ηλικία. Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης”. Παρουσιάστηκαν ενδιαφέροντα στοιχεία προερχόμενα από εργασίες φοιτητών του Τμήματος ΕΕΥ που προέκυψαν κατά την εργαστηριακή άσκησή τους σε ΚΑΠΗ της Αττικής.

Στην εκδήλωση έγινε αναφορά στον πολύπλευρο ρόλο των Επισκεπτών Υγείας και στην Κοινωνική τους Προσφορά. Απονεμήθηκε Τιμητική Διάκριση στην Προϊσταμένη του Τμήματος καθηγήτρια **Δρ Μελπομένη Στοϊκίδου** από τον Πρόεδρο του “Mediterranean Forum for Health” παρουσία των Τοπικών Δημοτικών Αρχών, πλήθους συμμετεχόντων, ΕΠ και φοιτητών του Τμήματος. ☑

Στη συνεδρίαση της 24-6-2009, το ΚΔΣ της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ, μετά από τις εκλογές του 24^{ου} Συνεδρίου, συγκροτήθηκε σε σώμα με την παρακάτω σύνθεση:

Πρόεδρος Ι. Τσάνης
Αντιπρόεδρος Μ. Παραλίκα
Γενικός Γραμματέας Κ. Τσινίδης
Ειδικός Γραμματέας Δ. Σταμάτης
Ταμίας Γ. Παλάτος
Μέλη

Γ. Ανδρεάδης Σ. Μπρέστας
Γ. Γκουγκούδης Ν. Πετρόπουλος
Α. Κοκώσης Δ. Πουλής
Ν. Κορνήλιος Π. Σινιόρος
Μ. Μπρατάκος Γ. Σούλιτης

ΑΤΖΕΝΤΑ

Σύντομα νέα του TEI-A

- ➔ **ΤΟ ΤΜΗΜΑ Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης** του TEI Αθήνας στις 12 Μαΐου 2009 στο Αμφιθέατρο Πληροφορικής του TEI, διοργάνωσε εκδήλωση **με ομιλητή τον καθηγητή** Ιστορίας της Τέχνης του University California του Los Angeles (UCLA), Donald **Preziosi** και τίτλο “Artifice and Danger: the Dilemma of the Museum”.
- ➔ Τα Τμήματα των Σχολών του TEI Αθήνας στις 18 Ιουνίου 2009 πραγματοποίησαν τις διαδικασίες για την ανάδειξη των **Υπευθύνων Τομέων και των Αναπληρωτών τους** για το ακαδημαϊκό έτος 2009 - 2010. Η θητεία των Υπευθύνων Τομέων και των Αναπληρωτών τους είναι μονοετής.
- ➔ Το Αυτοτελές Γραφείο ΠΣΕΑ του TEI Αθήνας διοργάνωσε δίωρη διάλεξη για το προσωπικό των μονάδων Πολιτικής Άμυνας, με θέμα: “**Χειρισμός πυροσβεστικών μέσων και παροχή πρώτων βοηθειών**” στο Αμφιθέατρο Πληροφορικής στις 7 Απριλίου 2009. Κεντρικοί ομιλητές ήταν ένας αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος και ο ιατρός του TEI Αθήνας.
- ➔ Στις 25 Μαΐου 2009 πραγματοποιήθηκε από την Εθνική Μονάδα Συντονισμού ΙΚΥ **Ημερίδα διαχείρισης για το πρόγραμμα Erasmus**, στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, στην οποία παρευρέθηκαν ο Ιδρυματικός Συντονιστής του προγράμματος Δια Βίου Μαθησης/ Erasmus Δρ **Γ. Παναγιάρης** και το Διοικητικό Προσωπικό του τμήματος Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων **Β. Αλετρά** και **Ι. Γεωργούλη**. Εστάλησαν στο Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων τα αποτελέσματα των **δύο workshop** που έλαβαν χώρα κατά την διάρκεια της ημερίδας.
- ➔ Εστάλησαν από την Εθνική Μονάδα Συντονισμού (ΙΚΥ) οι “**Οδηγίες για τη διαδικασία επιλογής εξερχόμενων φοιτητών για Εντατικά Γλωσσικά Μαθήματα EILCS-ERASMUS 2009-2010**”.
- ➔ Εγκρίθηκε από το ΙΚΥ, η **νέα τροποποιημένη σύμβαση για τη συμπληρωματική χρηματοδότηση κινητικότητας Φοιτητών ERASMUS 2008-2009** και τέθηκε σε εφαρμογή από τις 19-5-2009.
- ➔ Στα πλαίσια συνεργασίας του TEI-A με τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση πραγματοποιήθηκαν **ενημερωτικές επισκέψεις** στο TEI από το 1^ο Γυμνάσιο Αιγάλεω και το 13^ο Γ. Λύκειο Περιστερίου, ενώ παράλληλα ομάδα από το τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων επισκεφθηκε το 1^ο Επαγ. Λύκειο Πειραιά, προκειμένου να ενημερώσει τους μαθητές, στο πλαίσιο του επαγγελματικού προσανατολισμού.

⇒ Το τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων από τις 4 έως 18 Μαΐου 2009 διοργάνωσε τις **ΤΕΛΕΤΕΣ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ** όλων των Τμημάτων του Ιδρύματος σύμφωνα με το νέο κανονισμό. Ορκίστηκαν συνολικά 1.620 απόφοιτοι. Οι ορκωμοσίες ανά Σχολή πραγματοποιήθηκαν στις παρακάτω ημερομηνίες: **ΣΔΟ** 4 και 5 Μαΐου, **ΣΓΤΚΣ** 6 και 7 Μαΐου, **ΣΕΥΠ** 8, 11, 12 και 19 Μαΐου, **ΣΤΕΤΡΟΔ** 14 Μαΐου, **ΣΤΕΦ** 15 και 18 Μαΐου. ☑

⇒ Στις 27 Ιουνίου η **Θεατρική ομάδα** του ΤΕΙ-Α “Το Τρίτο Κουδούνι” παρουσίασε την κωμωδία του Αριστοφάνη “Εκκλησιάζουσες” στο θέατρο Δάσους στην Αρχαία Ολυμπία στα πλαίσια του “Διεθνούς Φεστιβάλ Αρχαίας Ολυμπίας”. ☑

⇒ Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος, το τμήμα Κοινωνικής Συμβουλευτικής Υπηρεσίας του ΤΕΙ Αθήνας διοργάνωσε στις 19-5-2009, στον προαύλιο χώρο της Κεντρικής πύλης του ΤΕΙ, **ημέρες εθελοντικής αιμοδοσίας** σε συνεργασία με το Κέντρο Αιμοδοσίας του Λαϊκού Νοσοκομείου Αθηνών. ☑

ΡΕΘΥΜΝΟ 2009

Πανελλήνιο Φοιτητικό πρωτάθλημα Τα μετάλλια του ΤΕΙ Αθήνας στον αθλητισμό...

Από 19 έως 21 Μαΐου 2009 πραγματοποιήθηκε στο Ρέθυμνο της Κρήτης το Πανελλήνιο Φοιτητικό Πρωτάθλημα Κλασικού Αθλητισμού 2009 με διοργανωτή το Πανεπιστήμιο Κρήτης. Η ομάδα στίβου του ΤΕΙ Αθήνας συμμετείχε στο Φοιτητικό πρωτάθλημα με τους παρακάτω αθλητές.

Στίβος

Ο **Μάριος Ματσούκας** ΧΡΥΣΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟ

στο επί κοντώ (440μ.).

Ο **Χρήστος Τσιγκάνος** ΑΡΓΥΡΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟ

στα 400μ. με εμπόδια (55,70).

Ο **Γιώργος Χριστοφορίδης** και

ο **Ηλίας Κώστας** κατέλαβαν την 4^η θέση στο ακόντιο και στα 100μ. αντίστοιχα.

Επίσης, το ΤΕΙ Αθήνας συμμετείχε στα 1.500μ.

με το **Βασίλη Κατσαρό** και στα 5.000μ.

με το **Διομήδη Μπακατσέλο**.

Αντισφαίριση - Σκάκι

Στα πλαίσια των αθλητικών εκδηλώσεων της ΕΑΤΕ (Επιτροπή Αθλητισμού Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης) περιλήφθηκε και το άθλημα της αντισφαίρισης και του σκακιού.

Στην αντισφαίριση το ΤΕΙ-Α συμμετείχε με

την **Αντωνία Κοντοζουδάκη** και στο Σκάκι

με το **Λεωνίδα Παπαθανασίου** και τη **Σοφία**

Θωμαΐδου. ☑

ο ΤΥΠΟΣ έγραψε ...

Κατά το τρίμηνο Απρίλιος, Μάιος, Ιούνιος 2009 διάφορα θέματα της Παιδείας απασχόλησαν τον Τύπο. Μερικά από αυτά ήταν:

Η Εφημερίδα “ΤΑ ΝΕΑ” (16-6-2009), με τίτλο “Κόκκινο από τα Πολυτεχνεία στη συνεργασία με τα ΤΕΙ” φιλοξενεί δημοσίευμα σχετικά με τον “εμφύλιο” που προκάλεσε το νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας που προβλέπει δυνατότητα συνεργασίας ΑΕΙ - ΤΕΙ και σε προπτυχιακό επίπεδο. Τα Πολυτεχνεία διαχώρησαν τη θέση τους από τα Πανεπιστήμια και ο Πρύτανης του Πολυτεχνείου Κρήτης κ. **Γρυσπολάκης** δήλωσε οτι δεν θα αναπτύξουν τέτοιες συνεργασίες επειδή τα Πολυτεχνεία παράγουν “μηχανικούς” και τα ΤΕΙ “τεχνολόγους”. Το δημοσίευμα αναφέρεται επίσης στην αντίδραση του **Δ. Νίνου**, Προέδρου του ΤΕΙ-Α, που κατηγόρησε ορισμένους Πανεπιστημιακούς για “συντεχνιακή νοοτροπία” και τόνισε οτι όπως κάποια περιφερειακά ΤΕΙ αντιμετωπίζουν προβλήματα το ίδιο συμβαίνει και με τα περιφερειακά Πανεπιστήμια αλλά οι Πρυτάνεις τους δεν τα δημοσιοποιούν. ☑

Η Εφημερίδα “ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ” (16-6-2009), με τίτλο ““Φωτιές” άναψε ο διαχωρισμός των μηχανικών” φιλοξενεί δημοσίευμα σχετικά με την οξύτατη ανακοίνωση του Προέδρου του ΤΕΙ Αθήνας στον Πρύτανη Πολυτεχνείου Κρήτης, ο οποίος δήλωσε οτι οι σπουδές στα Πολυτεχνεία είναι υψηλότερου επιπέδου από εκείνων στα ΤΕΙ. ☑

Η Εφημερίδα “ΑΥΡΙΑΝΗ” (16-6-2009), με τίτλο “Λουκέτο” φιλοξενεί δημοσίευμα σχετικά με την απόφαση του συλλόγου ΕΠ του ΤΕΙ Αθήνας να παραμείνει κλειστό το Ίδρυμα σε ένδειξη συμπαράστασης προς τους εκπαιδευτικούς που δέχτηκαν επίθεση και τραυματίστηκαν από ομάδα νέων εντός του Ίδρυματος. ☑

Οι Εφημερίδες (16-6-2009) “**ΒΡΑΔΥΝΗ**” με τίτλο “Πόλεμος μεταξύ ΤΕΙ και Πανεπιστημίων”,

“**ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ**” με τίτλο “Συντεχνιακές αντεγκλίσεις ΤΕΙ-Πολυτεχνείων” και “**ΗΜΕΡΗΣΙΑ**” με τίτλο “Τα ΤΕΙ κήρυξαν πόλεμο στα Πολυτεχνεία” αναφέρονται στην ανακοίνωση του ΤΕΙ Αθήνας με αφορμή τις δηλώσεις του Πρύτανη του Πολυτεχνείου Κρήτης. ☑

Η Εφημερίδα “ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ” (12-6-2009), με τίτλο “Λουκέτο στο ΤΕΙ Αθήνας” αναφέρεται στην απόφαση Συμβουλίου του ΤΕΙ Αθήνας για καταδίκη των πράξεων βανδαλισμού από ομάδα νεαρών και την αναστολή λειτουργίας του Ίδρυματος για μία ημέρα σε ένδειξη διαμαρτυρίας. ☑

Οι Εφημερίδες (στις 16-6-2009) “**ΤΟ ΒΗΜΑ**” με τίτλο “Αντιδράσεις για την αναβάθμιση των ΤΕΙ - διαμαρτύρονται οι Πανεπιστημιακοί για τη μερική ενσωμάτωσή τους στα ΑΕΙ μέσω της προπτυχιακής συνεργασίας”, “**ΤΑ ΝΕΑ**” με τίτλο “Εμφύλιος για το νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας - Κόκκινο από τα Πολυτεχνεία στη συνεργασία με τα ΤΕΙ”, “**ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ**” με τίτλο “Διαμάχη Πολυτεχνείων - ΤΕΙ λόγω κρίσης”, αναφέρονται στο νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας για τα ΤΕΙ που θα προβλέπει δυνατότητα συνεργασίας ΑΕΙ - ΤΕΙ και σε προπτυχιακό επίπεδο. ☑

Η Εφημερίδα “ΤΟ ΒΗΜΑ” (9-6-2009), με τίτλο “Ποιοι παίζουν βάνουσα με το “χαρτί” του ασύλου στα ΑΕΙ” φιλοξενεί δημοσίευμα σχετικά με επισόδεια και την πρόκληση ζημιών πολλών χιλιάδων ευρώ που προκλήθηκαν στο ΤΕΙ Αθήνας. ☑

Η Εφημερίδα “ΕΘΝΟΣ” (9-6-2009), με τίτλο “Βόμβα Καραμανλή για κατάργηση του Ασύλου”

φιλοξενεί δημοσίευμα με αφορμή τη συνέντευξη του Πρωθυπουργού σε ΜΜΕ, σχετικά με την κατάργηση του Πανεπιστημιακού Ασύλου σε περίπτωση που δεν διορθωθεί η υπάρχουσα κατάσταση. ☑

Η Εφημερίδα “ΤΟ ΒΗΜΑ” (9-6-2009), με τίτλο “*Τραμπουκισμοί κατά καθηγητών του ΤΕΙ Αιγάλεω*” φιλοξενεί δημοσίευμα σχετικά με την επίθεση που δέχθηκαν καθηγητές του ΤΕΙ Αθήνας από άγνωστους νεαρούς που εισέβαλαν στο Ίδρυμα. ☑

Οι Εφημερίδες (στις 21-5-2009) “**ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**” με τίτλο “*Φυγή στην εικονική Πραγματικότητα*”, “**ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ**” με τίτλο “*Το 7,86% των φοιτητών είναι εθισμένοι στο internet*”, “**ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ**” με τίτλο “*Έχει και το internet ...χαρμάνια*”, “**ΗΜΕΡΗΣΙΑ**” με τίτλο “*Μια γενιά εξαρτημένοι από το internet*”, “**ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ**” με τίτλο “*Έρευνα για την εξάρτηση από το internet*”, “**ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ**” με τίτλο “*Ναρκωτικό το internet για 1 στους 10 φοιτητές*” καθώς και το **site www.e-paideia.net** με τίτλο “*Εξάρτηση από το internet, μεγάλο ποσοστό στους φοιτητές*” φιλοξενούν δημοσίευματα σχετικά με τα αποτελέσματα της έρευνας που διεξήχθη σε 1.207 φοιτητές από τον καθηγητή του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Αθήνας κ. **Χ. Φράγκο** και την ομάδα του. ☑

Η Εφημερίδα “ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ” (8-5-2009), με τίτλο “*Κάνουμε μάχη εναντίον της διαφθοράς*” φιλοξενεί δημοσίευμα σχετικά με την επίσκεψη και την ομιλία του κ. **Γ. Παπανδρέου** στο ΤΕΙ Αθήνας. ☑

Η Εφημερίδα “ΤΟ ΒΗΜΑ” (3-5-2009), με τίτλο “*Κλείνουν τα άδεια ΤΕΙ σε όλη την Ελλάδα*” φιλοξενεί δημοσίευμα σχετικά με το υπό κατάθεση στη Βουλή Σχέδιο νόμου και τι προβλέπεται για τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων ΤΕΙ. ☑

Η Εφημερίδα “ΤΟ ΒΗΜΑ” (10-4-2009), με

τίτλο “*Ετοιμάζεται νομοσχέδιο για ΤΕΙ*” φιλοξενεί δημοσίευμα σχετικά με τη συνάντηση του Υπουργού Παιδείας Α. Σπηλιωτόπουλου με την ΟΣΕΠ-ΤΕΙ και την συμφωνία για σύσταση επιτροπής χωροταξικού σχεδιασμού με στόχο τη μελέτη για την ίδρυση ή κατάργηση τμημάτων στα ΤΕΙ. ☑

Η Εφημερίδα “ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ” (10-4-2009), με τίτλο “*Συνάντηση Υπουργού Παιδείας - ΟΣΕΠ-ΤΕΙ, Σπέρνουν νέες αυταπάτες για ψευτοαναβάθμιση των ΤΕΙ*” φιλοξενεί δημοσίευμα σχετικά με την συνάντηση του Προεδρείου της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ με τον Υπουργό Παιδείας. ☑

Η Εφημερίδα “ΕΘΝΟΣ” στο ένθετο “ΠΑΙΔΕΙΑ” (15-4-2009), με τίτλο “*Στην πρώτη γραμμή οι ειδικότητες Υγείας και οι νέες τεχνολογίες*” φιλοξενεί δισέλιδη παρουσίαση του ΤΕΙ Αθήνας (Β΄ Μέρος) με αναφορά στα Τμήματα των Σχολών Τεχνολογικών Εφαρμογών, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής και Σχολής Επαγγελματίων Υγείας και Πρόνοιας του ΤΕΙ καθώς και στα 22 μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που υλοποιεί το ΤΕΙ Αθήνας σε συνεργασία με Πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού. ☑

Η Εφημερίδα “ΕΘΝΟΣ” στο ένθετο “ΠΑΙΔΕΙΑ” (8-4-2009), με τίτλο “*Το κορυφαίο τεχνολογικό ίδρυμα με 37 ανταγωνιστικά πτυχία*” φιλοξενεί δισέλιδη παρουσίαση του ΤΕΙ Αθήνας (Α΄ Μέρος) με αναφορά στα Τμήματα των Σχολών Γραφικών Σπουδών και Καλλιτεχνικών Σπουδών και Διοίκησης και Οικονομίας καθώς και άρθρο του κ. **Δ. Νίνου**, Προέδρου του ΤΕΙ Αθήνας με τίτλο “*Διαρκής βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου*”. ☑

ΕΜΦΥΛΙΟ ΑΝΑΜΕΣΑ στα Πολυτεχνεία και τα ΤΕΙ προκαλεί νομοσχέδιο του υπουργείου Παιδείας που θα κατατεθεί τις επόμενες ημέρες και θα προβλέπει τη δυνατότητα συνεργασίας ΑΕΙ - ΤΕΙ και σε προπτυχιακό επίπεδο, ενώ μέχρι σήμερα τέτοιες συνεργασίες γίνονται μόνο σε μεταπτυχιακές σπουδές.

Τα Πολυτεχνεία, διαχωρίζοντας τη θέση τους από τα Πανεπιστήμια, δεν καλοβλέπουν αυτή την προοπτική καθώς θεωρούν ανταγωνιστικά τα ΤΕΙ στις σπουδές μηχανικών και επιθυμούν την ενσωμάτωσή τους σε πολυτεχνικές σχολές. Έτσι, προχθές, ο πρύτανης του Πολυτεχνείου Κρήτης κ. Ιωακείμ Γρυσπολάκης δήλωσε ότι τα Πολυτεχνεία δεν θα αναπτύξουν τέτοιες συνεργασίες επειδή αυτά παράγουν μηχανικούς ενώ τα ΤΕΙ τεχνολόγους και ζήτησε αυστηρές προϋποθέσεις προκειμένου να αναγράφεται η λέξη "μηχανικός" σε κάποιο τμήμα ΤΕΙ, δεδομένου ότι οι σπουδές στα Πολυτεχνεία είναι 5ετείς, ενώ στα ΤΕΙ 4ετείς.

Κόκκινο από τα Πολυτεχνεία στη συνεργασία με τα ΤΕΙ

Εφημερίδα "ΤΑ ΝΕΑ", Ρεπορτάζ: Ν. Μάστορας

Δελτίο τύπου του ΤΕΙ

Αιγάλεω, 11-6-2009

ΘΕΜΑ: "Απάντηση σε δηλώσεις"

Σε απάντηση των δηλώσεων του πρύτανη του Πολυτεχνείου Κρήτης, καθηγητή Ιωακείμ Γρυσπολάκη, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Οι ακραίες δηλώσεις του κ. Γρυσπολάκη εκφράζουν απόλυτα τη συντεχνιακή νοοτροπία που συνειδητά υποθάλλει μερίδα πρυτάνεων εδώ και αρκετό καιρό. Κατά την άποψή του οι σπουδές στα ΤΕΙ είναι υποβαθμισμένες. Ίσως λοιπόν θα έπρεπε να του υπενθυμίσουμε ότι, τουλάχιστον στο ΤΕΙ Αθήνας, η χαμηλότερη βάση εισαγωγής είναι το 12,5 και η υψηλότερη το 19,5. Άραγε όλοι οι εισαγόμενοι στις πανεπιστημιακές σχολές συγκεντρώνουν υψηλότερες βάσεις;

Ουδείς αμφισβήτησε το γεγονός ότι υπάρχουν περιφερειακά τμήματα ΤΕΙ που αντιμετωπίζουν προβλήματα. Τα προβλήματα όμως αυτά είναι κοινά και για τα τμήματα των Πανεπιστημίων της περιφέρειας. Αντίθετα όμως με τους πρόεδρους των ΤΕΙ οι πρυτάνεις της χώρας όχι μόνο δεν τα δημοσιοποιούν, αλλά τα προσπερνούν επιμελώς προβάλλοντας ταυτόχρονα την έντονη απαίτηση δημιουργίας 40 νέων τμημάτων. Ίσως πρόκειται για μια νέα προσέγγιση του προβλήματος σύμφωνα με την οποία για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα ενός τμήματος, επιβάλλεται η ίδρυση περισσότερων νέων.

Ποια ήταν η θέση του κ. Γρυσπολάκη επί του θέματος αυτού κατά τη διάρκεια της Συνόδου ή των συνεδριάσεων του ΣΑΠΕ; Πώς η δημιουργία νέων τμημάτων χωρίς στοιχειώδη προγραμματισμό και υλικοτεχνική υποδομή συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων σπουδών και στην αναβάθμιση των Ιδρυμάτων;

Το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 όπως και το προηγούμενο 2007-2008, στα ΤΕΙ της χώρας πραγματοποιήθηκαν 13-15 εβδομάδες διδασκαλίας ανά εξάμηνο σπουδών. Πόσες εβδομάδες

διδασκαλίας πραγματοποιήθηκαν τα αντίστοιχα ακαδημαϊκά έτη στο Πολυτεχνείο Κρήτης;
Στο ΤΕΙ Αθήνας λειτουργούν είκοσι επτά (27) μεταπτυχιακά προγράμματα, από τα οποία τα είκοσι πέντε (25) πραγματοποιούνται σε σύμπραξη με ελληνικά Πανεπιστήμια. Κατά γενική ομολογία το επίπεδο των πτυχιούχων ΤΕΙ που συμμετέχουν σε αυτά είναι ιδιαίτερα υψηλό και η επίδοσή τους άριστη. Συνεπώς από πού προκύπτει ότι το επίπεδο των σπουδών στα ΤΕΙ είναι υποβαθμισμένο;

Η φοίτηση στα ΤΕΙ είναι πράγματι τετραετής, γεγονός που προκαλεί την έντονη αντίδραση των πρυτάνεων που θεωρούν την πενταετή φοίτηση απαραίτητη προϋπόθεση για την αναβάθμιση των ιδρυμάτων μας. Από την άλλη πλευρά όμως η Πολιτεία, μέσω του ΔΟΑΤΑΠ, αναγνωρίζει τους τίτλους σπουδών των πτυχιούχων που προέρχονται από πανεπιστήμια της Ευρώπης και κυρίως της Μεγάλης Βρετανίας, όπου οι σπουδές είναι τριετείς, και με την απόκτηση MSc μονοετούς φοίτησης χορηγείται σε αυτούς ισοτιμία πτυχίου ελληνικού πολυτεχνείου και στη συνέχεια εγγράφονται στο ΤΕΕ.

Πρόσφατα, με πρωτοβουλία του προέδρου του ΕΣΥΠ, συγκροτήθηκε επιτροπή από επτά εκπροσώπους των Πολυτεχνείων και τρεις εκπροσώπους των ΤΕΙ της χώρας, στην οποία συμμετείχε και ο κ. Γρυσπολάκης. Σκοπός της ήταν η επεξεργασία θεμάτων σχετικών με τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων, δεδομένου μάλιστα ότι συζητήθηκαν όλα τα ανωτέρω αναφερόμενα, ποια σκοπιμότητα εξυπηρετούν οι δηλώσεις του περί τριετούς διάρκειας των σπουδών στα ΤΕΙ;

Γιατί θα πρέπει πάντοτε τα ΤΕΙ να βρίσκονται ένα βήμα πίσω από τα Πανεπιστήμια; Γιατί μεγεθύνονται συγκεκριμένα προβλήματα και επιμελημένα αγνοείται το μέγεθος της προσφοράς τους στην ανώτατη τεχνολογική εκπαίδευση και η μεγάλη αποδοχή που απολαμβάνουν από μέρος της ελληνικής κοινωνίας; Γιατί κάθε πρωτοβουλία, που αναλαμβάνουν στα πλαίσια της αναβάθμισης της ποιότητας σπουδών, γίνεται αντικείμενο ανελέητης κριτικής; Γιατί θα πρέπει να ισχύουν πάντοτε δυο μέτρα και δυο σταθμά, όταν τίθεται το ζήτημα της χρηματοδότησης και της αξιολόγησης των ΤΕΙ έναντι των Πανεπιστημίων;

Μήπως θα πρέπει να υπενθυμίσουμε στον κ. Γρυσπολάκη ότι τα ΤΕΙ επιτυγχάνουν να προσφέρουν υψηλής ποιότητας τεχνολογική εκπαίδευση, παρά το γεγονός ότι χρηματοδοτούνται με ό,τι απομένει στα κρατικά ταμεία μετά από τη χρηματοδότηση των Πανεπιστημίων και παρά το γεγονός ότι αντιμετωπίζονται διαρκώς με σκεπτικισμό και αρνητικότητα από μεγάλο τμήμα του πανεπιστημιακού κόσμου, που επί δεκαετίες ανακοινώνει πως ήρθε το τέλος τους;

Επιπροσθέτως, επειδή έγιναν οι σχετικές ανακοινώσεις στον Τύπο, θα μπορούσε ο κ. Γρυσπολάκης να απαντήσει στο ερώτημα εάν θα υπογράψει τον τετραετή προγραμματισμό προϋπολογισμού του Ιδρύματός του με αύξηση 4% ετησίως;

Είθισται να επικαλούμαστε τις δυσκολίες των καιρών, ειδικά όταν χρειάζεται να αντιμετωπίσουμε δύσκολα προβλήματα. Αναμφισβήτητα όμως οι επικρατούσες οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερη ένταση και εύκολα θα μπορούσαν να πυροδοτήσουν ανεξέλεγκτες καταστάσεις.

Επιβάλλεται να επιδείξουμε όλοι μας ευαισθησία, σύνεση και λεπτούς χειρισμούς. Η ανταλλαγή άστοχων δηλώσεων-πυροτεχνημάτων μπορεί να προκαλέσει ανυπολόγιστη ζημιά σε όλους μας και κυρίως στους νέους που είναι τα θύματα μιας πολύχρονης παράλογης αντιπαράθεσης, διότι τελικά δεν είμαστε αντίπαλοι.

Δεν εκπροσωπούμε αντίθετα συμφέροντα. Είμαστε οι δυο όψεις του ίδιου νομίσματος.

Εξίσου αναγνωρίσιμες και αναγκαίες.

Ο Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας
Δημήτριος Νίνος
καθηγητής

ΔΕΛΤΙΑ ΤΥΠΟΥ

Δελτίο τύπου της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ*

Αθήνα, 9-4-2009

Στις 9/4/09 το ΚΔΣ της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ συναντήθηκε με τον Υπουργό Παιδείας κ. Άρη Σπηλιωτόπουλο. Στη συνάντηση παραβρέθηκαν ο Ειδικός Γραμματέας κ. Α. Κυριαζής και ο κ. Σούτσας και συζητήθηκε το παρακάτω διεκδικητικό πλαίσιο της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ:

1. Εξομοίωση των πάσης φύσεως αποδοχών του ΕΠ των ΤΕΙ με το ΔΕΠ των πανεπιστημίων: Ο κ. Σπηλιωτόπουλος μας απάντησε ότι αναγνωρίζει το δίκαιο του αιτήματος, αλλά οι παρούσες οικονομικές συνθήκες δεν επιτρέπουν να δοθεί καμία αύξηση.
2. Εξομοίωση του ωραρίου απασχόλησης του ΕΠ των ΤΕΙ με το ΔΕΠ των Πανεπιστημίων: Και στο αίτημα αυτό ο κ. Υπουργός μας απάντησε ότι δεν μπορεί να το ικανοποιήσει γιατί φοβάται πιθανή αντίδραση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη μείωση του ωραρίου.
3. Αναλογική χρηματοδότηση των ιδρυμάτων στην ανώτατη εκπαίδευση, ώστε να κλείσει η ψαλίδα σύμφωνα με παλαιότερες πολιτικές δεσμεύσεις του ΥΠΕΠΘ. Ο κ. Υπουργός αναγνώρισε το δίκαιο του αιτήματος και δεσμεύτηκε ότι όταν οι οικονομικές συνθήκες το επιτρέψουν θα ενισχυθούν οι προϋπολογισμοί των ιδρυμάτων.
4. Να στελεχωθεί με προσωπικό ο Τεχνολογικός Τομέας του ΥΠΕΠΘ, ώστε να διεκπεραιώνονται άμεσα τα διάφορα θέματα των ΤΕΙ. Ο κ. Κυριαζής είπε ότι θα μετακινήσει υπαλλήλους από άλλες διευθύνσεις, ώστε να στελεχωθεί ο Τεχνολογικός Τομέας με το απαραίτητο προσωπικό.
5. Να ολοκληρωθεί η έκδοση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων ΤΕΙ στις ειδικότητες που εκκρεμούν: Ο κ. Υπουργός είπε ότι θα ασκήσει πολιτική πίεση στα συναρμόδια υπουργεία, ώστε να εκδοθούν τα αντίστοιχα προεδρικά διατάγματα.
6. Να αυξηθούν τα κονδύλια για την έρευνα στα ΤΕΙ: Διαπιστώθηκε ότι στα ΤΕΙ προβλέπεται να δοθούν 90 εκατ. Ευρώ για το Πρόγραμμα ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ, ενώ τα πανεπιστήμια θα πάρουν για ερευνητικά προγράμματα (Ηράκλειτος, Θαλής, Δημοσθένης, Αναξαγόρας) 1 δις. Ευρώ. Ζητήσαμε να αυξηθεί το ποσό για την έρευνα στα ΤΕΙ και την Τετάρτη 15/9/09 θα γίνει συνάντηση της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ με τον Ειδικό Γραμματέα της Διαχειριστικής Αρχής του προγράμματος Δια βίου Μάθηση κ. Κοντογιάννη, για το σκοπό αυτό.
7. Για τα Γραφεία Διασύνδεσης, Επιχειρηματικότητα και Πρακτική Άσκηση θα δοθούν στα ΤΕΙ και στα πανεπιστήμια από 50 εκ. Ευρώ. Ζητήσαμε να αυξηθεί το κονδύλι για τα ΤΕΙ, γιατί η πρακτική άσκηση στα ΤΕΙ είναι θεσμοθετημένη.

* ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΕΙ

8. Ζητήσαμε να αλλάξει ο νόμος για το ΙΚΥ, ώστε στο Διοικητικό Συμβούλιο να συμμετέχει και το ΕΠ των ΤΕΙ, ο Υπουργός μας απάντησε ότι θα εξετάσει το αίτημά μας.

9. Ζητήσαμε να δημιουργηθεί μια επιτροπή χωροταξικού σχεδιασμού στην οποία θα συμμετέχουν πρυτάνεις, πρόεδροι ΤΕΙ, εκπρόσωποι της ΠΟΣΔΕΠ και της ΟΣΕΠ, η οποία θα εκφέρει άποψη για την ανάγκη δημιουργίας νέων τμημάτων και παράλληλα δέσμευση ότι δεν θα γίνονται ομοειδή τμήματα από τα πανεπιστήμια στην ίδια περιφέρεια.

8. Ενιαίο θεσμικό πλαίσιο στην ανώτατη εκπαίδευση: Ζητήθηκε να κατατεθεί άμεσα στη βουλή το νομοσχέδιο που ρυθμίζει λειτουργικά θέματα των ΤΕΙ. Ο κ. Υπουργός υιοθέτησε την πρόταση της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ για να μην αλλάξουν τα προσόντα διορισμού του Καθηγητή Εφαρμογών, μέχρι τη λήξη των μεταβατικών διατάξεων και δεσμεύτηκε, ότι μετά το Πάσχα θα δοθεί το νομοσχέδιο για διαβούλευση και στη συνέχεια θα κατατεθεί στη βουλή. Επαναλάβαμε τη θέση μας στον Υπουργό, ότι σε περίπτωση που το νομοσχέδιο δεν κατατεθεί μέχρι τέλος Απρίλη 2009, η ΟΣΕΠ-ΤΕΙ θα προχωρήσει σε κινητοποιήσεις.

Ο Γεν. Γραμματέας

Γιώργος Ανδρεάδης

Ο Πρόεδρος

Γιάννης Τσάκνης

νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης & Ερευνών

εγκρίσεις νέων προγραμμάτων

Νέα

Τίτλος Μελέτης:

**Φυσικοχημική μελέτη
και τεκμηρίωση εικόνων
του Ι. Ν. Αγίου Νικολάου
και Αγίας Παρασκευής,
Άμπλιανης Καρπενησίου**

Φορέας χρηματοδότησης: Ιδιώτης

Προϋπολογισμός: 8.200,00 €

Διάρκεια μελέτης: 2 μήνες

Σύντομη περιγραφή

Σκοπός της μελέτης είναι η συλλογή τεχνικών πληροφοριών προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με την κατάσταση διατήρησης, την τεχνική και τα υλικά κατασκευής

των δεσποτικών εικόνων του του Ι.Ν. Αγίου Νικολάου και της Αγίας Παρασκευής, Άμπλιανης Καρπενησίου. Ειδικότεροι στόχοι της μελέτης είναι η διερεύνηση της στρωματογραφικής δομής των εικόνων, η ταυτοποίηση των ανοργάνων υλικών, του συνδετικού υλικού και η καταγραφή φθορών, αλλοιώσεων και επιζωγραφίσεων. Οι εικόνες θα μελετηθούν με μη καταστρεπτικές μεθόδους τεκμηρίωσης για την τεκμηρίωση της κατάστασης διατήρησης και των υλικών κατασκευής αυτών.

**Επιστημονική
Υπεύθυνη:**

Α. Αλεξοπούλου,
καθηγήτρια

τμήμα ΣΑΕΤ

Τίτλος Μελέτης:

Μελέτη αποκατάστασης των δομικών κονιαμάτων του Καθολικού της Ι.Μ. Κοιμήσεως Θεοτόκου Πορετσού στα Τριπόταμα, Ηλείας

Φορέας χρηματοδότησης:

Ιερά Μητρόπολη Ηλείας

Προϋπολογισμός: 4.974,20 €

Διάρκεια Μελέτης:

Λήξη 31-10-2009

Σύντομη περιγραφή

Σκοπός της μελέτης είναι ο χαρακτηρισμός και η ανάλυση των δομικών κονιαμάτων της Ι.Μ. Πορετσού.

Ο στόχος της μελέτης είναι να προταθούν συνθέσεις κονιαμάτων αποκατάστασης μέσω του χαρακτηρισμού των αυθεντικών κονιαμάτων του ιστορικού μνημείου, οι οποίες και θα εφαρμοσθούν.

Τίτλος Έργου:

Καθαρισμός των μαρμάρινων γλυπτών στον αίθριο χώρο του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Αθηναίων

Φορέας χρηματοδότησης: Δήμος Αθηναίων

Προϋπολογισμός: 4.581,50 €

Διάρκεια Έργου: Λήξη 31-8-2009

Σύντομη περιγραφή

Η γενική προσέγγιση περιλαμβάνει την απομάκρυνση όλων των στοιχείων που υποβαθμίζουν την καλλιτεχνική αξία των γλυπτών, ενώ προτείνεται και η εφαρμογή υλικών που

θα προστατεύσουν την επιφάνειά τους στο μέλλον. Αναλυτικότερα, προτείνεται επέμβαση αφαίρεσης των graffiti από την επιφάνεια των γλυπτών με τη βοηθητική χρήση κατάλληλων χημικών μέσων.

Επιστημονικός Υπεύθυνος:
Π. Θεουλάκης,
καθηγητής
τμήμα ΣΑΕΤ

Τίτλος Έργου:

"Παροχή Υπηρεσιών Αρωγής Χρηστών - (Help Desk)" στα πλαίσια του Ε.Π. "Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα" (ΕΠΑΝ ΙΙ) και των ΠΕΠ που περιλαμβάνουν Περιφέρειες Μεταβατικής Στήριξης του ΕΣΠΑ 2007-2013

Προϋπολογισμός: 136.850,00 €

Διάρκεια Έργου: 6 μήνες

Σύντομη περιγραφή

Αντικείμενο του έργου είναι η δημιουργία και λειτουργία γραφείου/υπηρεσίας αρωγής χρηστών. Η Υπηρεσία Αρωγής Χρηστών, σε

συνεργασία με το δικαιούχο, απαντάει σε τυχόν ερωτήσεις που προκύπτουν από πλευράς καταναλωτών ή/και καταστημάτων σε σχέση με το έργο "Αντικατάσταση και ανακύκλωση παλαιών και ενεργοβόρων οικιακών συσκευών". Το ΤΕΙ Αθήνας χρησιμοποιεί την εφαρμογή του πληροφοριακού συστήματος που απευθύνεται στο Γραφείο Αρωγής Χρηστών και συνεργάζεται με το Υπουργείο Ανάπτυξης για τη γραπτή απάντηση ερωτημάτων στο online σύστημα.

Επιστημονική Υπεύθυνη:
Ι. Φουντά,
επικ. καθηγήτρια
τμήμα Πληροφορικής

νέα

πρόσκληση υποβολής προτάσεων

1 “Διμερής E&T Συνεργασία Ελλάδας - Γαλλίας 2009”

Στα πλαίσια του προγράμματος “Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα 2007-2013 και 4 ΠΕΠ*” άνοιξε η πρόσκληση υποβολής προτάσεων “Διμερής E&T Συνεργασία Ελλάδας - Γαλλίας 2009”. Η πρόσκληση αφορά στην ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ Ελλήνων και Γάλλων επιστημόνων και ερευνητών, στη μεταφορά και ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειριών στους επιστημονικούς τομείς βιολογίας, ιατρικής και υγείας, όπως και στην υλοποίηση κοινών ερευνητικών προγραμμάτων. Η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή προτάσεων είναι η **31 Ιουλίου 2009**.

Πληροφορίες για την υποβολή προτάσεων στην παρακάτω διεύθυνση:

<http://www.info3kps.gr/showproclamation.asp?ID=2795>. ☑

* Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

2 “Αρχιμήδης III”

Στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση” δημοσιεύτηκε ανοιχτή πρόσκληση για υποβολή προτάσεων για την κατηγορία πράξεων: “Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα ΤΕΙ” ΠΡΑΞΗ: “Αρχιμήδης III”.

Στόχος της πρόσκλησης είναι η ανάπτυξη και διεξαγωγή έρευνας υψηλού επιπέδου στην Ελλάδα. Η διεξαγωγή της έρευνας θα εξασφαλίζει το ερευνητικό προσωπικό για την περαιτέρω ανάπτυξη των ίδιων των σπουδών της Ανώτατης Εκπαίδευσης και της έρευνας, συμβάλλοντας παράλληλα στην αναβάθμιση του επιστημονικού δυναμικού των ελληνικών επιχειρήσεων και οργανισμών και, συνεπώς, στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Οι Θεματικές Περιοχές στις οποίες θα αφορούν οι υπό κρίση προτάσεις για έρευνα είναι οι εξής:

1. Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Επιστήμες Εκπαίδευσης, Επιστήμες Πολιτισμού - Εικαστικές Επιστήμες - Καλές Τέχνες
2. Κοινωνικές, Διοικητικές και Οικονομικές Επιστήμες
3. Βιολογικές και Ιατρικές επιστήμες
4. Γεωτεχνικές επιστήμες, Ενεργειακές, Περιβαλλοντικές και Διαστημικές επιστήμες
5. Επιστήμες Μαθηματικών, Φυσικής, Χημείας και
6. Επιστήμες Μηχανικών, Επιστήμες Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών

Η υποβολή των προτάσεων είναι δυνατή ως και την **31^η Ιουλίου 2009**.

<http://www.espa.gr/proskliseis06e.asp>, www.epeaek.gr και www.edulll.gr. ☑

3 “Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης”

Στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση” δημοσιεύτηκε ανοιχτή πρόσκληση για υποβολή προτάσεων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα κατηγορία πράξης: “Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας - ΜΟΔΙΠ των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης”.

Στόχος του Έργου είναι ο σχεδιασμός, εισαγωγή και εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης με σκοπό την ανάπτυξη της απασχολησιμότητας, τη βελτίωση της σχέσης της αρχικής και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και την αναβάθμιση των προσόντων του προσωπικού κατάρτισης με στόχο μια οικονομία που να βασίζεται στη γνώση.

Η συγκεκριμένη δράση αφορά:

- στην οργάνωση του συστήματος αξιολόγησης,
- στη δημιουργία υποστήριξης τοπικού πληροφοριακού συστήματος για κάθε ίδρυμα συμβατό με τις λειτουργίες της ΑΔΙΠ το οποίο θα περιλαμβάνει διαδικασίες υποστήριξης της οργάνωσης της αξιολόγησης με δυνατότητες ασφαλούς εισαγωγής τυποποιημένων δεδομένων και αξιόπιστης διαχείρισης αποτελεσμάτων και έκδοσης εκθέσεων σε περιβάλλον διαδικτύου,
- στην πλαισίωση των Μονάδων Διασφάλισης Ποιότητας των Ιδρυμάτων με εξειδικευμένο επιστημονικό και διοικητικό/ τεχνικό δυναμικό,
- στην ανάπτυξη της μεθοδολογικής υποδομής του συστήματος αξιολόγησης,
- στη δημιουργία αρχειακού υλικού δεικτών αξιολόγησης ανά Τμήμα, ΑΕΙ κλπ,
- στην υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων αξιολόγησης ποιότητας,
- στην υποστήριξη του έργου των Ομάδων Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ).

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της προτεινόμενης πράξης ορίζεται για 3 έτη και ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 31 Δεκεμβρίου 2015.

Η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή Προτάσεων είναι η 11-9-2009.

Νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης & Ερευνών

- ⇒ Στα πλαίσια της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για **αξιολόγηση των προτάσεων της πράξης “Ηράκλειτος II”**, που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση”, από το Ίδρυμά μας δήλωσαν συμμετοχή για αξιολογητές 28 μέλη ΕΠ.
- ⇒ Μετά την επίσκεψη αυτοψία - επιθεώρησης στα γραφεία του ΕΛΚΕ από στελέχη της Μονάδας “Προεγκρίσεων και Επιτόπιων Επαληθεύσεων” της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος “Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση”, **διαπιστώθηκε** ότι ο ΕΛΚΕ του ΤΕΙ Αθήνας, ικανοποιεί ως δικαιούχος τις απαιτήσεις Διαχειριστικής Επάρκειας Δικαιούχων ΕΣΠΑ και χορηγήθηκε **επιβεβαίωση Διαχειριστικής Επάρκειας τύπου Β & Γ**.
- ⇒ Ολοκληρώθηκε ο **έλεγχος των Ορκωτών Ελεγκτών** άνευ ευρημάτων και συντάχθηκε η έκθεση ελέγχου και ο ισολογισμός, για το έτος 2007, για την οικονομική διαχείριση των κονδυλίων, που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών των Προγραμμάτων και Έργων, την οικονομική διαχείριση των οποίων έχει αναλάβει ο ΕΛΚΕ.
- ⇒ Στις 27-5-2009 πραγματοποιήθηκε επιτόπια **ετήσια επιθεώρηση επιτήρησης πιστοποίησης κατά το ISO 9001:2000**. Διενεργήθηκε από επιθεωρητές της εταιρίας πιστοποίησης και έληξε με επιτυχία, χωρίς ευρήματα και διορθωτικές ενέργειες.
- ⇒ Στο πλαίσιο του έργου “**Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής στο ΤΕΙ Αθήνας**” με κωδικό ΟΠΣ 83432 του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ)” **πραγματοποιήθηκε έλεγχος** από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, Γενική Διεύθυνση Διοίκησης & Δημοσιονομικών Ελέγχων, κατά το χρονικό διάστημα 9 έως 10-6-2009. **Ο έλεγχος ολοκληρώθηκε χωρίς ευρήματα και καταλογισμούς**.
- ⇒ Στο πλαίσιο του έργου “**Ευρωζωνική αναβάθμιση της πρόσβασης στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο 600 σχολείων και ανάπτυξη τοπικών ασύρματων ευρωζωνικών δικτύων στην περιοχή ευθύνης του ΤΕΙ Αθήνας**” με κωδικό ΟΠΣ 114939 του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Κοινωνίας της Πληροφορίας”, διενεργήθηκε επιθεώρηση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π “Ψηφιακή Σύγκλιση” στις 19-6-2009. **Ο έλεγχος ολοκληρώθηκε χωρίς ευρήματα και καταλογισμούς**.

➔ Η Διαχειριστική Αρχή του ΥΠΕΠΘ δημοσίευσε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για αξιολογητές προκειμένου να προχωρήσει στην πραγματοποίηση των αξιολογήσεων των προτάσεων που υποβλήθηκαν στα πλαίσια των πράξεων: "Πρακτική Άσκηση" και "Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας" που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω του Ε.Π. "Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση". Από το Ίδρυμά μας δήλωσαν συμμετοχή 28 μέλη Ε.Π. για την "Πρακτική Άσκηση" και 18 μέλη Ε.Π. για την "Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας".

Δηλώσεις Ολοκλήρωσης Πράξεων (Υποβολή ΔΟΠ)

Σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ΄ ΚΠΣ, προκειμένου μία πράξη να θεωρηθεί ολοκληρωμένη και να πληροί τους κανόνες συγχρηματοδότησης, ο φορέας υλοποίησης του κάθε έργου έχει υποχρέωση υποβολής Δήλωσης Ολοκλήρωσης Πράξης (ΔΟΠ).

Στην κατεύθυνση αυτή ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του ΤΕΙ Αθήνας ολοκλήρωσε και απέστειλε, έως σήμερα, τις εξής ΔΟΠ:

Α. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης & Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης		
A/A	MIS	Τίτλος Έργου
1	83432	Ενίσχυση σπουδών πληροφορικής στο ΤΕΙ Αθήνας
2	87303	Αρχιμήδης - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο ΤΕΙ Αθήνας
3	87320	Περιβάλλον - Αρχιμήδης - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο ΤΕΙ Αθήνας
4	87326	Φύλο - Αρχιμήδης - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο ΤΕΙ Αθήνας
5	99910	Αρχιμήδης II - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο ΤΕΙ Αθήνας
6	99998	Περιβάλλον - Αρχιμήδης II - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο ΤΕΙ Αθήνας
7	57490	Πρακτική άσκηση σπουδαστών στο ΤΕΙ Αθήνας
8	76461	Πρακτική άσκηση στο ΤΕΙ Αθήνας Β΄ Φάση
9	57677	Ίδρυση, ανάπτυξη & λειτουργία Γραφείου Διασύνδεσης στο ΤΕΙ Αθήνας
10	57661	Οριζόντια δικτύωση των Γραφείων Διασύνδεσης των Ελληνικών Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων
11	70341	"ΠΝΥΚΑ" - Ολοκλήρωση της ανάπτυξης της εφαρμογής των σχολικών βιβλιοθηκών στις Α΄ - Β΄ - Γ΄ και Δ΄ Διευθύνσεις Ν. Αττικής
12	57755	Εκσυγχρονισμός της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Αθήνας
13	75519	Προγράμματα προπτυχιακών σπουδών ΤΕΙ Αθήνας - Φύλο
14	86191	Ενθάρρυνση επιχειρηματικών δράσεων των σπουδαστών του ΤΕΙ Αθήνας

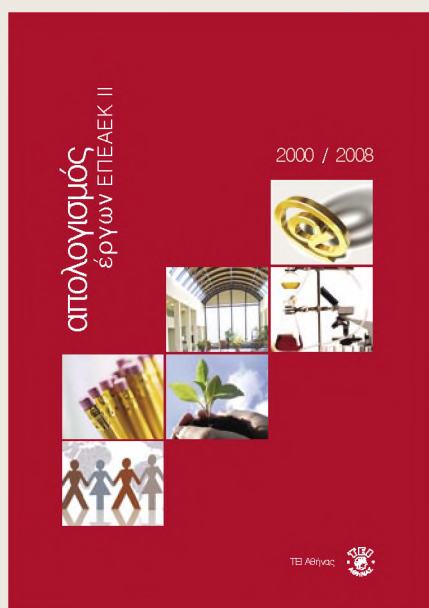
B. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας		
A/A	MIS	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
1	74950	Εξοπλισμός εσωτερικού δικτύου, αίθουσα τηλε-εκπαίδευσης και εργαστηρίου πληροφορικής του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Αθήνας (ΤΕΙ Αθήνας) Π7
2	62067	Πανελλήνιο δίκτυο για την εκπαίδευση - Edunet, υλοποίηση & λειτουργία για την περιοχή που περιλαμβάνει τους νομούς Αττικής, Αργολίδας, Βοιωτίας, Κορινθίας Π11
3	77341	Εξοπλισμός και δικτύωση πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Π50
4	62027	Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες στο ΤΕΙ Αθήνας Π10
5	77241	Δράσεις υποστήριξης των πληροφοριακών συστημάτων των σχολείων (δημιουργία help desk) στους νομούς Αττικής (διευθύνσεις Α/βαθμιας & Β/βαθμιας, Δυτ.Αττικής), Αργολίδας, Εύβοιας, Κορινθίας Π49
6	86371	Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Ανάπτυξη & υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για τις μονάδες Α/βαθμιας εκπαίδευσης των νομών Αττικής (διευθύνσεις Γ' Αθήνας & Δυτ. Αττικής), Αργολίδας, Εύβοιας, Κορινθίας Π51
7	100290	Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για τη Β/θμια εκπαίδευση (Edunet - 3): ανάπτυξη & υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για τις εκπαιδευτικές μονάδες της Β/θμιας εκπαίδευσης των νομών Αργολίδας, Αττικής (διευθύνσεων Β/θμιας Γ' Αθήνας) Π96

Ο ΕΛΚΕ έλαβε μέχρι τώρα **ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΕΛΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ** για τα παρακάτω έργα:

1. Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής στο ΤΕΙ Αθήνας.
2. "ΠΝΥΚΑ" - Ολοκλήρωση της ανάπτυξης της εφαρμογής των σχολικών Βιβλιοθηκών στις Α' - Β' - Γ' και Δ' Διευθύνσεις Ν. Αττικής.
3. Εκσυγχρονισμός της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Αθήνας.
4. Εξοπλισμός εσωτερικού δικτύου, αίθουσα τηλε-εκπαίδευσης και εργαστηρίου πληροφορικής του ΤΕΙ Αθήνας - Π7.

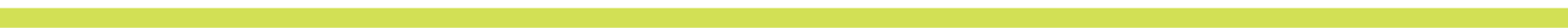
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΕΑΕΚ II

Το TEI Αθήνας μέσω του Προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ II του Γ΄ ΚΠΣ υλοποίησε μεγάλο αριθμό αναπτυξιακών και ερευνητικών Έργων. Τα Έργα συγχρηματοδοτήθηκαν κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο μέσω του ΥΠΕΠΘ. Με στόχο την ενημέρωση της κοινότητας του TEI εκδόθηκε και διανεμήθηκε ο "Απολογισμός έργων ΕΠΕΑΕΚ II 2000 / 2008" καθώς και ενημερωτικά φυλλάδια (δίπτυχα και τρίπτυχα) για την καλύτερη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των Έργων.

8 ΦΟΠΗΤΙΚΑ

● Εκδήλωση με θέμα Παρουσίαση των Διπλωματικών Εργασιών υπό μορφή Poster, στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος MSc in Energy για το ακαδημαϊκό έτος 2008 - 2009 Παρασκευή 10 Απριλίου στο ΤΕΙ Αθήνας

Το ΠΜΣ “MSc in Energy” λειτουργεί για δεύτερη χρονιά στο **Τμήμα Ενεργειακής Τεχνολογίας** σε σύμπραξη με το Πανεπιστήμιο Heriot Watt της Μ. Βρετανίας.

Στα πλαίσια αυτής της εκδήλωσης οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρουσίασαν τις διπλωματικές εργασίες που έχουν αναλάβει σε μορφή αφίσσας προβάλλοντας το σκοπό και τους στόχους της κάθε εργασίας, τη βιβλιογραφική επισκόπηση, την περιγραφή του θέματος και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Στόχοι της εκδήλωσης ήταν να αποκτήσουν οι φοιτητές δεξιότητες στην οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών θεμάτων και να τους

δοθεί η ευκαιρία για ουσιαστική ανταλλαγή απόψεων επί του θέματος που έχουν αναλάβει με ειδικούς στον χώρο της Ενέργειας. Επιπλέον, ήταν μία αφορμή να γίνει το ΠΜΣ γνωστό σε ευρύτερο κύκλο εκτός του ΤΕΙ Αθήνας.

Καλεσμένοι στην εκδήλωση ήταν το εκπαιδευτικό προσωπικό της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών, Εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο χώρο της Ενέργειας και καλεσμένοι των φοιτητών.

Στον απολογισμό αυτής της εκδήλωσης αξίζει να σημειωθεί ο ενθουσιασμός των φοιτητών για τη διαφορετική γνώση και εμπειρία που απέκτησαν.

Τα θέματα των διπλωματικών εργασιών που παρουσιάστηκαν ήταν:

Φοιτητής	Dissertations	Επιβλέπων καθηγητής
Παναγιώτης Γεωργιάδης	Grounding system analysis of large electrical installations, using multi-layer soil modeling based on genetic algorithms	Αντώνιος Μορώνης
Παναγιώτης Δελημιχάλης	Environmental assessment of the basic adverse parameters from the operation of a medium size wind farm: Noise propagation - aesthetics, visual impact - Decision making tools	Αντώνης Χατζηαποστόλου
Δημήτριος Ευριπίδης	Alternative technologies for refrigeration & air conditioning applications	Δημήτρης Κουμπογιάννης
Ιωάννα Κυριαννάκη	Failures, Operation and Maintenance of grid connected photovoltaic systems	Πλάτωνας Μπαλτάς
Μαριάννα Λεφάκη	Ground source heat pump technology in heating, cooling and hot water applications in buildings	Αντώνιος Μορώνης
Σπύρος Λιόλιος	Evaporating Cooling Potential in the Residential Sector of Greece	Ιωάννης Γελεγένης
Αθανάσιος Παπαντωνίου	Investigation of Geographical Information Systems (GIS) capabilities in Energy - related operations and decision making	Ανδρέας Παπαδάκης

Γεώργιος Σταμέλος	Investigation of the Performance of various Load Flow Solution Methods in Electric Power Systems	Κωνσταντίνος Τσιρέκης
Σταυρούλα Μπαμπίλη	Energy analysis of a glazed building in the summer by means of Computational Fluid Dynamics	Αντώνης Χατζηαποστόλου
Αλκιβιάδης Μορέλλας	Energy Consumption Monitoring and Management in the IT sector	Ανδρέας Παπαδάκης
Δανάη Παπαδημητρίου	Comparison of the most common methods used to forecast the energy demand and the contribution of the different energy sources: A Case Study for Greece	Μαρία Σαμαράκου
Μάνθα Σχισμένου	Global penetration and experience with wind energy and future trends	Κωνσταντίνος Τσιρέκης
Ευαγγελία Πέππα	Preliminary design of an air cooler - heater, for use in central cooling and heating applications for buildings	Χαρίλαος Λιάκος
Ελευθερία Ποδαρά	Fuel cells in marine transportation	Γεράσιμος Θεοτοκάτος
Παναγιώτης Ρομπόλας	A survey on the developments in Expert Systems Research and a proposal for the design of an Expert System for the energy management produced from renewable energy sources	Μαρία Σαμαράκου
Γεώργιος Σκούρτης	Trigeneration: an alternative process for energy savings	Δημήτρης Κουμπογιάννης
Ευάγγελος Τσίπρας	Use of zoetroptic working fluid mixtures to improve the performance of heat pumps in district heating applications	Ιωάννης Γελεγένης
Ιωάννα Χριστακοπούλου	Thermoacoustic refrigeration as a component of sustainable future development: a feasible target?	Δημήτρης Κουμπογιάννης
Γεώργιος Παπαδημητρίου	The methodologies, tools and potential contribution of Forecasting in Energy related-related decision- making	Ανδρέας Παπαδάκης

ΣΑΜΑΡΑΚΟΥ

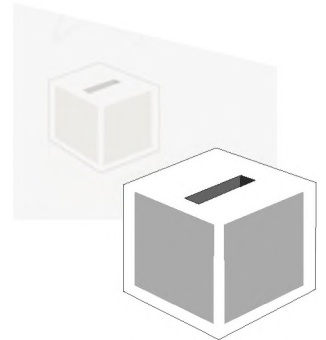

Φοιτητικές εκλογές 09

● Αύξηση της αποχής - Χωριστά και πάλι τα αποτελέσματα

Οι φοιτητικές εκλογές στο ΤΕΙ Αθήνας πραγματοποιήθηκαν ομαλά. Οι φοιτητικές παρατάξεις ωστόσο δεν κατάφεραν ούτε εφέτος να εκδώσουν κοινά εκλογικά αποτελέσματα, παρά την προσπάθεια που έγινε ακόμη μια φορά για να επανασυσταθεί η ΕΦΕΕ. Πάντως, πρωταγωνιστής και της φεινής διαδικασίας ήταν η αποχή αφού καταγράφηκε αποχή μέχρι και 20% και η εκλογική διαδικασία αποδείχθηκε υποτονική. ☑

● Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ στο ΤΕΙ Αθήνας

Εν όψει των φοιτητικών και σπουδαστικών εκλογών της 13^{ης} Μαΐου, στις 7 Μαΐου ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης **Γ. Παπανδρέου** επισκέφθηκε το ΤΕΙ Αθήνας και μίλησε στους σπουδαστές.

Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ έγινε δεκτός από τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου ΤΕΙ καθώς και από τον Πρόεδρο της Ομοσπονδίας των καθηγητών (ΟΣΕΠ). Στη συνέχεια ο κ. Παπανδρέου μίλησε στους σπουδαστές του ΤΕΙ στο αμφιθέατρο της Πληροφορικής του ΤΕΙ Αθήνας. Ο Γ. Παπανδρέου αναφέρθηκε στους πέντε εθνικούς στόχους, δίνοντας έμφαση στις προτάσεις για την αναβάθμιση της παιδείας και του εκπαιδευτικού συστήματος, πάνω στο οποίο πρέπει να γίνουν βαθιές τομές:

“ ... Απέναντι σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα, που δεν υπηρετεί τις ανάγκες του

φοιτητή, της οικογένειας, της ανάπτυξης της χώρας, διαμορφώνουμε το πλαίσιο για μια σύγχρονη παιδεία. Ποιότητα και αξιολόγηση για όλους και για όλα. Δια βίου εκπαίδευση και επανακατάρτιση. Εκπαιδευτικές διαδικασίες για πάντα και παντού. Παιδεία, θεμέλιο του πολιτισμού, της Δημοκρατίας, της ταυτότητάς μας, των αξιών μας, ζωντανό εργαλείο ανάπτυξης των ποιοτικών μας δυνατοτήτων, της προοπτικής μας ως χώρας, ως λαού ”.

Ειδική αναφορά έκανε στα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων των Τεχνολογικών Επαγγελματικών Ιδρυμάτων και δεσμεύτηκε ότι το ΠΑΣΟΚ θα αποκαταστήσει άμεσα την τεράστια αδικία εις βάρος τους και μέσα από διάλογο, θα αποδώσει τα επαγγελματικά τους δικαιώματα. ☑

ΠΤΥΧΙΑΚΗ εργασία

Σχεδιασμός υφάσματος με ανακυκλώσιμα υλικά

οικολογικός σχεδιασμός...

Στα πλαίσια των ερευνητικών δραστηριοτήτων του εργαστηρίου Υφάσματος του τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων περιλαμβάνεται και ο σχεδιασμός υφάσματος και προϊόντων του από ανακυκλώσιμα υλικά, σε μια ευρύτερη προσέγγιση της σύγχρονης αντίληψης οικολογικού σχεδιασμού (**eco design**).

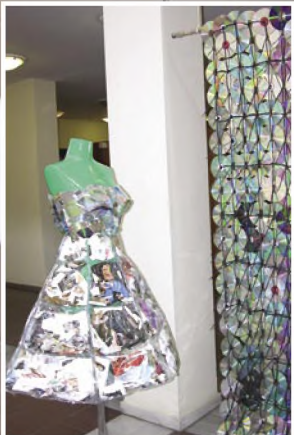
Η πτυχιακή εργασία της φοιτήτριας **A. Κωσταντινίδη** που παρουσιάστηκε στην Βιβλιοθήκη του ΤΕΙ Αθήνας στις 25-5-2009, ερευνά τις δυνατότητες σχεδιασμού υφάσματος από ανακυκλώσιμα υλικά και προτείνει πρωτοποριακά ρούχα και οικιακά υφάσματα από ανακυκλούμενα αντικείμενα καθημερινής χρήσης. Τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή των μοναδικών υφασμάτων και ρούχων είναι το χαρτί, το πλαστικό και το μέταλλο.

Η χρήση ανακυκλώσιμων υλικών, κυρίως μετάλλων, για την δημιουργία υφανσίμων ινών και υφασμάτων έχει μακρύ ιστορικό παρελθόν από τους αρχαίους χρόνους μέχρι τις δημιουργίες του σχεδιαστή μόδας στην δεκαετία του '60 Paco Rabane. Το μέταλλο, το γυαλί (η πρώτη ύλη των νημάτων fiberglass), το πλαστικό και το χαρτί προσφέρονται για νήματα-προϊόντα ανακύκλωσης. Τα προστατευτικά μεταλλικά πλεκτά υφάσματα των στολών των σιδερόφρακτων ιπποτών της αρχαιότητας και του μεσαίωνα ήταν κατασκευασμένα από επαναχρησιμοποιούμενα μέταλλα. Το 1966 δημιουργήθηκε η εφήμερη μόδα των φτηνών, μοντέρνων, pop, χάρτινων ρούχων στην Β. Αμερική, με εντυπωσιακή επανεμφάνιση τους το 1982 από τον Issey Miyake, ενώ από το 2000 αποτελεί μέρος των κολεξιόν των μεγάλων σχεδιαστών μόδας (Galliano, Lacroix, Piaggi, κα). Το πλαστικό είναι το σύγχρονο ανακυκλώσιμο υλικό που προσφέρει την δυνατότητα στην δεκαετία του 90 για τα σύγχρονα 3D Textiles και ρούχα, τα οποία ασπάστηκαν οι μεγάλοι οίκοι μόδας (Prada, Moschino, κα).

Στα έργα που παρουσιάστηκαν χρησιμοποιήθηκαν ως πρώτη ύλη μεταλλικά καπάκια μπίρας, εφημερίδες και κάθε μορφή χαρτί, πλαστικές σακούλες, χάρτινα ρολά από χαρτί τουαλέτας, άχρηστα CDs, διαφανή και αδιαφανή πλαστικά, περιοδικά, μεταλλικά πλέγματα και φυσικά νήματα-κορδόνια. Εισηγητής της πτυχιακής εργασίας ήταν η καθηγήτρια **M. Περιβολιώτου** με συνεισηγήτρια την εργαστηριακή συνεργάτιδα **Σ. Παντουβάκη**. ☑

ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ

εκπαιδευτική εκδρομή
στη Σικελία
23-4-2009 έως τις 30-4-2009

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΟΙΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΤΩΝ, με τη συνδρομή του ΤΕΙ Αθήνας, πραγματοποίησε εκπαιδευτική εκδρομή στη Σικελία από τις 23-4-2009 έως τις 30-4-2009.

Διοργανωτές της εκδρομής ήταν οι κκ **Ι. Παρασκευόπουλος** και **Κ. Ξηρογιάννη**, εκ μέρους του εκπαιδευτικού προσωπικού, και οι **Κ. Κωνσταντάς**, **Κ. Παλταδάκης** και **Α. Πιπιλής**, εκ μέρους των φοιτητών.

Στην εκδρομή έλαβαν μέρος συνολικά 100 άτομα, συμπεριλαμβανομένου μικρού αριθμού μελών του Διοικητικού και Εκπαιδευτικού προσωπικού της ΣΤΕΤΡΟΔ.

Η Σικελία, φημισμένη οινοπαραγωγός περιοχή και με πλούσιο ιστορικό ενδιαφέρον, πληροί τα χαρακτηριστικά ενός προορισμού για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Επειδή, λοιπόν, ο στόχος της εκδρομής ήταν εκπαιδευτικός, οι φοιτητές, επισκέφθηκαν οινοποιεία, στα οποία έγινε ξενάγηση και ενημέρωση σχετικά με τη λειτουργία τους.

Παράλληλα, η επίσκεψη πόλεων, όπως το Λέτσε, το Παλέρμο, η Κατάνια, οι Συρακούσες, το ηφαίστειο της Αίτνας και η Ταορμίνα, οι οποίες έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην Ιστορία του τόπου, συνέβαλε στην πνευματική καλλιέργεια των φοιτητών.

Θεατρική Ομάδα ΤΕΙ Αθηνas

Το Τρίτο Κουδούνι

Με μεγάλη επιτυχία δόθηκε η παράσταση της κωμωδίας “Εκκλησιάζουσες” του Αριστοφάνη στο Θέατρο “Λιθογραφείο” της Πάτρας, από τη Θεατρική Ομάδα “Το τρίτο κουδούνι” του ΤΕΙ Αθήνας, στα πλαίσια της 6^{ης} Πανεπιστημιάδας ερασιτεχνικού φοιτητικού θεάτρου την Κυριακή 17-5-2009.

Η συμμετοχή του κοινού ήταν τόσο μεγάλη, αφού όλα τα καθίσματα από το φουαγιέ του Θεάτρου τοποθετήθηκαν στην πλατεία, προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι θεατές. Επίσης ασυγκράτητα ήταν τα γέλια του κοινού, που πολλές φορές κατέληξαν σε ένα χείμαρο χειροκροτημάτων.

Εξαιρετικοί ήταν στους ρόλους τους οι **Άλκηστη Πιπέρου** (Πραξαγόρα), **Σπύρος Ντζουροπάνος** (Βλέπυρος), **Κέλλυ Πρωίου** (Α Γριά), **Παντελής Μονιούδης** (Β γείτονας), **Κωνσταντής Καραπάνος** (Νέος), **Στέφανος Αντύπας** (Χρέμης), **Νίκος Σουλτούκης** (Γείτονας), **Μιχάλης Τοπαλούδης** και **Ηλίας Αμπατζιάνης** στους ρόλους της Β και Γ γριάς, ενώ εντυπωσιακή ήταν η παρουσία του χορού.

Το έργο παίχτηκε σε μετάφραση **Κώστα Ταχτσής**, σκηνοθεσία **Παναγιώτη Σπηλιόπουλου**, κίνηση χορού **Μάρας Ρέντα**, κατασκευή σκηνικών **Ηλέκτρας Δανίκα** και **Ντορίνας Καπάτου**.

Η παράσταση εντάχθηκε στο πρόγραμμα του “Διεθνούς Φεστιβάλ Αρχαίας Ολυμπίας”, όπου παρουσιάστηκε το Σάββατο 27-6-2009, στο θέατρο Δάσους της Αρχαίας Ολυμπίας.

Επίσης στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου Αιγάλεω θα δοθεί παράσταση και στο Θέατρο “Αλέξης Μινωτής” την Κυριακή 5-7-2009. ☑

6

EVOLUTION

Μας είπαν...

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

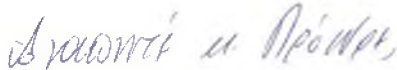
Όλα είναι θέμα Παιδείας

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ
Πρώην Πρόεδρος της Βουλής
Βουλευτής Β. Πεφ. Αθήνας - ΠΑΣΟΚ

 Αθήνα, 1 Ιουνίου 2009

Αξιότιμο κύριο,
Δημήτριο Νίνο,
Πρόεδρο ΤΕΙ Αθήνας

Σας ευχαριστώ πολύ για την αποστολή του απολογισμού 2007-2008 του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της Αθήνας. Η αναβάθμιση της εκπαίδευσης και των παρεχόμενων υπηρεσιών σε συνδυασμό με το σημαντικό ακαδημαϊκό έργο που επιτελείται, είμαι σίγουρος ότι στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο και ανταγωνιστικό περιβάλλον, συμβάλλει στην αναβάθμιση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας του ΤΕΙ Αθήνας, προς όφελος της μάθησης και της νέας γενιάς.

Εύχομαι καλή συνέχεια στο δημιουργικό σας έργο.

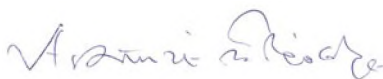
Με εκτίμηση

Σπύρος Ταλιαδούρος
Υφυπουργός

 Αθήνα, 29 Μαΐου 2009

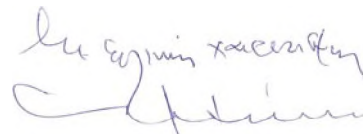
Προς τον
καθηγητή **Δ. Κ. Νίνο,**
Πρόεδρο ΤΕΙ Αθήνας

Σας ευχαριστώ για την ευγενική σας χειρονομία να μου αποστείλετε τον Απολογισμό όλων των δραστηριοτήτων του ΤΕΙ Αθήνας για τα έτη 2007 και 2008.

Θέλω να απευθύνω προς εσάς και προς όλους τους συνεργάτες σας τα θερμά μου συγχαρητήρια για τη μεγάλη προσπάθεια που καταβάλετε, κάτω από αντίξοες συνθήκες, για να προσφέρετε στους νέους μας το υψηλότερο επίπεδο σπουδών, μέσα σε ένα ολόένα και πιο έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Με την ευκαιρία αυτή, επιθυμώ να σας διαβεβαιώσω για μια ακόμη φορά πως θα βρίσκομαι πάντοτε στο πλευρό σας στον αγώνα ολόκληρης της εκπαιδευτικής κοινότητας των ΤΕΙ για τη διαρκή αναβάθμιση της ποιότητας της τεχνολογικής εκπαίδευσης στον τόπο μας.

Απόστολος Χρ. Κακλαμάνης

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ

 Αθήνα, 25 Μαΐου 2009

Προς
τον Πρόεδρο του ΤΕΙ Αθήνας,
καθηγητή κ. Δ. Νίνο

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε,

Ευχαριστώ πολύ για τον “Απολογισμό 2007-2008” του ΤΕΙ Αθήνας που είχατε την καλοσύνη να μου αποστείλετε.

Πρόκειται για μια πολύ ενδιαφέρουσα έκδοση που αποτυπώνει αντιπροσωπευτικά τις δραστηριότητες σε όλους τους τομείς του ΤΕΙ Αθήνας.

Σας συγχαίρω και εύχομαι να συνεχίσετε τέτοιες επιτυχημένες προσπάθειες.

Με εκτίμηση
Ο Πρύτανης

Καθηγητής Χρήστος Κίτας

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΥΤΑΝΗ

Ηρώων Πολυτεχνείου 9, Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, 157 00 Αθήνα
τηλ. : 210 772 2847, φαξ : 210 772 2848, e-mail : tkw@central.ntua.gr

 Αθήνα, 2 Ιουνίου 2009

Αξιότιμο
Πρόεδρο ΤΕΙ Αθήνας,
καθηγητή κ. Δ. Κ. Νίνο

Αγαπητέ μου Πρόεδρε,

Ευχαριστούμε θερμώς για τον ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟ 2007-2008 ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ, που είχατε την καλοσύνη να μας στείλετε. Με ενάργεια αναδεικνύεται το πολυσχιδές έργο, που επιτελείται στο Ίδρυμα σας.

Συγχαρητήρια. Και σε ανωτέρα.

Με εκτίμηση
Ο Πρύτανης

Κ. Ι. Μουτζούρης

 Τετάρτη, 3 Ιουνίου 2009

Προς: Δ. Νίνο, Πρόεδρο ΤΕΙ Αθήνας
Θέμα: Ευχαριστήρια Επιστολή

Αγαπητέ κύριε Νίνο,

Με την παρούσα επιστολή θα ήθελα να σας εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες για την ευγενική προσφορά του απολογιστικού τόμου όλων των δραστηριοτήτων του ΤΕΙ Αθήνας για τα έτη 2007 και 2008.

Πρόκειται για μία αντιπροσωπευτική αποτύπωση του σημαντικού έργου του ΤΕΙ Αθήνας και αξιολογούνται με σαφήνεια όλα όσα επιτεύχθηκαν σε όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων κατά το χρονικό διάστημα 2007-2008.

Σας ευχαριστώ και πάλι θερμά και σας εύχομαι κάθε ευτυχία στην ακαδημαϊκή και προσωπική σας ζωή.

Με εκτίμηση,

Ιωάννης Γεροθανάσης Πρύτανης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β΄

Αριθμ. Πρωτ./Χ/ΕΕ 1007 2009 Έν Αθήναις, τῆ 25ῃ Μαΐου 2009

Ελλογιμώτατον
κ. Δ. Κ. Νίνον
Πρόεδρον ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ
Αγ. Σπυριδωνος
122 10 ΑΙΓΑΛΕΩ

Ελλογιμώτατε κύριε Καθηγητά,

Με ιδιαίτερη χαρά ἔλαβον τόν Τόμο μέ τόν Απολογισμό τῶν δραστηριοτήτων 2007-2008 τοῦ ΤΕΙ - Αθήνας καί ἐκ μέσης καρδίας σᾶς εὐχαριστῶ.

Συγχαίρων διά τά ἐπιτεύγματά σας, εὐχομαι καλή πρόοδο σ' ὅλους τοὺς τομείς, ὑγεία καί πᾶν θεῖον δῶρημα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Μετ' εὐχῶν διαπύρων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Όλα είναι θέμα Παιδείας

Αθήνα, 23 Ιουνίου 2009

Αξιότιμο κ.

Μ. Μπρατάκο,

Πρόεδρο Επιτροπής Εκπαίδευσης & Ερευνών

Κύριε Πρόεδρι, ιδιοπροσώνως Μικεσίμ,

Σας ευχαριστῶ θερμά για τον απολογισμό των Έργων που υλοποίησε το Ίδρυμά σας, στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΚ II, που μου αποστείλατε.

Είναι γεγονός ότι τα υλοποιηθέντα, στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ, έργα με τον καινοτομικό τους χαρακτήρα συνέβαλαν καθοριστικά στην αύξηση της αποτελεσματικότητας και της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και συνακόλουθα του ΤΕΙ Αθήνας, μέσω της βελτίωσης των υποδομών και της ποιότητας παρεχόμενης εκπαίδευσης, της προώθησης της εφαρμοσμένης και τεχνολογικής έρευνας, της ενθάρρυνσης της επιχειρηματικότητας και της ενίσχυσης της εξωστρέφειας των Ιδρυμάτων.

Στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο και ανταγωνιστικό περιβάλλον, που ζούμε, η αναβάθμιση της εκπαίδευσης και των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών σε συνδυασμό με το σημαντικό ακαδημαϊκό και ερευνητικό έργο που επιτελείται στο ΤΕΙ Αθήνας διασφαλίζει τη δημιουργία επιστημόνων που μπορούν να συνεισφέρουν σε όλους τους τομείς της επιστημονικής, τεχνολογικής, οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας μας.

Εύχομαι καλή συνέχεια στη προσπάθειά σας για την περαιτέρω αναβάθμιση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και την διασφάλιση του κοινωνικού τους ρόλου.

Με εκτίμηση

Σπύρος Ταλιαδόρος
Υφυπουργός

Ημερολόγιο Εκδηλώσεων

Ημερολόγιο Εκδηλώσεων

10

▶ 11/6/09

Ημερίδα με θέμα: “Ασφάλεια Τροφίμων και Ποτών - Ελαχιστοποίηση Κινδύνων κατά την Διακίνηση και Αποθήκευσή τους”, Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ, Αθήνα, 11 Ιουνίου 2009

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΟΙΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΤΩΝ, της Σχολής Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφή του ΤΕΙ Αθήνας, διοργάνωσαν Ημερίδα με θέμα: “Ασφάλεια Τροφίμων και Ποτών - Ελαχιστοποίηση Κινδύνων κατά την Διακίνηση και Αποθήκευσή τους”.

Πραγματοποιήθηκαν δεκαπέντε πολύ ενδιαφέρουσες ομιλίες, από μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας των δύο Τμημάτων, διακεκριμένους καθηγητές ελληνικών πανεπιστημίων (ΕΚΠΑ, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Παν. Θεσσαλίας) ερευνητές (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών), επιστημονικούς συνεργάτες (Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας) καθώς και από στελέχη της βιομηχανίας τροφίμων (Food Allergens, Ελαιουργική, TOP PLAN). Επίσης, συμμετείχαν αξιόλογοι ομιλητές από το Βέλγιο (MAC - Team aisbl), τη Γαλλία (Université du Vin, Suze La Rousse), τη Γερμανία (University of Applied Sciences (FH) of Trier) και την Τουρκία (POINT LLC, Ankara).

Ιδιαίτερα εντυπωσιακή και ενθαρρυντική για ανάλογες διοργανώσεις στο μέλλον ήταν η συμμετοχή μεγάλου αριθμού των φοιτητών του ΤΕΙ Αθήνας, αλλά και άλλων πανεπιστημίων (ΕΚΠΑ, ΕΜΠ, ΓΠΑ, ΧΠ).

ασφάλεια

τ ρ ο φ ί μ ω ν
και ποτών

▶ 10/6/09

Special Olympics
10 Ιουνίου 2009
συνεδριακό κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας

“Εσύ, θα γίνεις Εθελοντής;” ήταν το θέμα της ημερίδας που πραγματοποιήθηκε στο συνεδριακό κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας για τον εθελοντισμό.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με το χαιρετισμό και την ομιλία του Προέδρου του ΤΕΙ Αθήνας, κ. **Δ. Νίνου**, ο οποίος αναφέρθηκε διεξοδικά στο ρόλο και στη σπουδαιότητα του εθελοντισμού και τις πολλές διαστάσεις του ενώ δεσμεύθηκε ότι το Ίδρυμά μας θα παράσχει κάθε στήριξη στους Αγώνες των Special Olympics το 2011 στην Αθήνα.

Στη συνέχεια η Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής των Παγκόσμιων Αγώνων Special Olympics ΑΘΗΝΑ 2011, κ. **Γ. Δεσποτοπούλου**, παρουσίασε το Πρόγραμμα, το νόημα και την κοινωνική αποστολή αυτών των αγώνων για τη χώρα μας.

Ακολούθησε, η παρουσίαση του Προγράμματος Εθελοντισμού των Παγκόσμιων Αγώνων S.O. A 2011, από την επικεφαλής αυτού του Προγράμματος, κ. **Μ. Φαγογένη**, η οποία έδωσε

και όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εγγραφή εθελοντών στο ΤΕΙ Αθήνας.

Τέλος, ο καθηγητής και Ιδρυματικός Υπεύθυνος του Προγράμματος Εθελοντισμού ΑΘΗΝΑ 2011 για το ΤΕΙ Αθήνας, κ. **Π. Λύτρας**, επεσήμανε τον τρόπο προσέλκυσης των εθελοντών του Ίδρυματος και τον υψηλό κοινωνικό και ανθρωπιστικό χαρακτήρα της εκδήλωσης.

Δύο σημεία ξεχώρισαν στην όλη εκδήλωση: Πρώτον, το ότι ο ίδιος ο Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας υπέγραψε την πρώτη αίτηση εθελοντή για λογαριασμό του Ίδρυματος, ως ο πρώτος εθελοντής των Special Olympics του 2011 και δεύτερον, ότι όπως είχε ήδη προβλέψει η Πρόεδρος των Special Olympics, η χιλιοστή μεμονωμένη εθελόντρια θα προέρχεται από το ΤΕΙ Αθήνας και είναι η **Ναταλία Τάλαρη - Μπαλατσούκα** φοιτήτρια του τμήματος Ραδιολογίας - Ακτινολογίας του ΤΕΙ Αθήνας, γεγονός που τιμά ιδιαίτερα τόσο την ίδια όσο και το Ίδρυμά μας. ☑

▶ 2/6/09

Ημερίδα με τίτλο
“Ποιότητα Υδάτινου Περιβάλλοντος
στην Ελληνική Επικράτεια”,
2 Ιουνίου 2009

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ οργάνωσαν ημερίδα με τίτλο “Ποιότητα Υδάτινου Περιβάλλοντος στην Ελληνική Επικράτεια” στο πλαίσιο του Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα “Ποιότητα νερού και υγεία”, που έλαβε χώρα στη Νάξο από 31 Μαΐου έως 5 Ιουνίου. Κατά τη διάρκεια της ημερίδας δόθηκε η ευκαιρία σε Έλληνες επιστήμονες να ανταλλάξουν απόψεις σε θέματα ποιότητας υδάτινου περιβάλλοντος (πόσιμο, εμφιαλωμένο, νερά αναψυχής) στον ελληνικό χώρο. Την ημερίδα, η οποία είχε **τρεις θεματικές ενότητες (Εμφιαλωμένο νερό, Πόσιμο νερό, Θαλασσινό νερό)** παρακολούθησαν επιστήμονες από τον ελληνικό χώρο που ασχολούνται με την μικροβιολογία νερού.

Επίσης, παρουσιάστηκαν αποτελέσματα δημοσκοπήσης για τη γνώμη του κοινού ως προς την υγιεινή διαφόρων ακτών της Ελλάδας. Οι λουόμενοι σε ποσοστό 80% δε γνώριζαν ότι σε πολλές περιπτώσεις το θαλασσινό νερό ελέγχεται, ενώ το 85% δε γνώριζε πού να απευθυνθεί για πληροφορίες σε σχέση με την επιλογή μιας ακτής κολύμβησης. Προτάθηκε η δημιουργία μίας δυναμικής ιστοσελίδας ενημέρωσης του κοινού για την ποιότητα του θαλασσινού νερού με καθημερινή ανανέωση των πληροφοριών.

Υπεύθυνοι Ημερίδας: **A. Βανταράκης**, επικ. καθηγητής Υγιεινής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, **A. Μαυρίδου**, καθηγήτρια Ιατρικών Εργαστηρίων του ΤΕΙ-Α.

▶ 1/6/09

Τμήμα Πληροφορικής 25 χρόνια μετά

Προϊστάμενος του τμήματος Πληροφορικής,
Νίκος Βασιλιάς

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ του ΤΕΙ Αθήνας την 1^η Ιουνίου 2009 γιόρτασε τα 25 χρόνια από την ίδρυσή του με την πραγματοποίηση εορταστικής εκδήλωσης στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας. Την εκδήλωση παρακολούθησαν 400 περίπου προσκεκλημένοι, μεταξύ των οποίων μέλη ΔΕΠ πολλών τμημάτων Πληροφορικής Πανεπιστημίων και ΤΕΙ, μέλη ΕΠ Τμημάτων της ΣΤΕΦ του ΤΕΙ Αθήνας, πολλοί απόφοιτοι του τμήματος Πληροφορικής, καθώς και φοιτητές του Τμήματος. Κεντρικός ομιλητής της εκδήλωσης ήταν ο καθηγητής του τμήματος Πληροφορικής του Πανεπιστημίου της California στο Berkeley των ΗΠΑ **Χρήστος Παπαδημητρίου**.

Την εκδήλωση προλόγισε ο Προϊστάμενος του Τμήματος, καθηγητής **Νίκος Βασιλιάς**, ο οποίος μεταξύ των άλλων αναφέρθηκε στη σημερινή εικόνα του τμήματος Πληροφορικής, στην ανάγκη εξοικείωσης όλων με την Επιστήμη της Πληροφορικής και κυρίως τις εφαρμογές της, στους στόχους του Τμήματος και τις προοπτικές του για το εγγύς μέλλον, ιδιαίτερα μετά την πρόσφατη θετική εξωτερική αξιολόγηση του Τμήματος.

Την εκδήλωση χαιρέτισαν ο κ. **Αλέξανδρος Παλαιός** ως εκπρόσωπος των αποφοίτων του Τμήματος, ο κ. **Δημήτρης Νούλας**, εκπρόσωπος των φοιτητών του Τμήματος, ο κ. **Γιάννης Τσιαδής**, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΣΕΠΕ), ο κ. **Νέστορας Ιωαννίδης**, επ. καθηγητής του τμήματος Πληροφορικής του ΤΕΙ Αθήνας και Πρόεδρος των Επιστημόνων και Επαγγελματιών Πληροφορικής (Ε.Π.Υ.), η Βουλευτής κ. **Θάλεια Δραγώνα** ως εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, ο Ειδικός Γραμματέας Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, καθηγητής **Θανάσης Κυριαζής**, ο τ. πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, Βουλευτής κ. **Απόστολος Κακλαμάνης**, και ο Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας, καθηγητής **Δημήτριος Νίνος**. Ο καθηγητής του τμήματος Πληροφορικής **Αθανάσιος Τσουροπλής**, παρουσίασε το τμήμα Πληροφορικής και το βασικό στόχο - όραμα του Τμήματος, που είναι η ανάδειξη του ως ένα από τα καλύτερα τμήματα Πληροφορικής στην Ανώτατη Εκπαίδευση σε ό,τι αφορά στην ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης και στη θέση των πτυχιούχων του στην αγορά

εργασίας. Αναφέρθηκε στην αποστολή του Τμήματος, στους σκοπούς του προγράμματος σπουδών, στις βασικές δράσεις του Τμήματος κατά τη διάρκεια των 25 χρόνων για την επίτευξη των σκοπών αυτών, καθώς και στην ανάγκη να αναληφθούν νέες δράσεις για τη συνέχιση και την ενδυνάμωση του οράματος

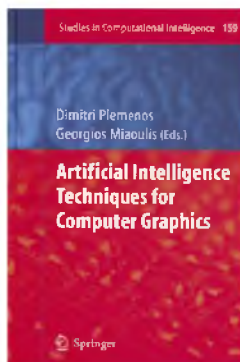
Ο καθηγητής **Χρήστος Παπαδημητρίου** στην κεντρική ομιλία της εκδήλωσης με θέμα **“Η Μαγεία της Πληροφορικής”** έκανε μια σύντομη αναδρομή στην προϊστορία και την ιστορία της επιστήμης και στις βασικές αρχές της και παρουσίασε τις νέες εξελίξεις και στην ανάγκη για μελέτη του διαδικτύου. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε στο διαδίκτυο ως το πρώτο πληροφορικό τεχνούργημα που πρέπει να το προσεγγίσουμε με ταπεινοφροσύνη και με την “επιστημονική μέθοδο”, και το οποίο πρέπει να μελετήσουμε διότι αποτελεί νέο κλάδο της Πληροφορικής, ο οποίος συνδυάζει αλγορίθμους και πολυπλοκότητα με στοιχεία κοινωνικών (αλλά συχνά και φυσικών - βιολογικών) επιστημών.

Την εκδήλωση έκλεισαν οι **μουσικοί Αλέγρη Βουργαράκη** - φλάουτο και **Τριαντάφυλλος Μπαταριάς** - κιθάρα. ☑

▶ 29-30/5/09

12^ο διεθνές Συνέδριο 3ΙΑ 2009
Γραφικών Υπολογιστή και
Τεχνητής Νοημοσύνης
Computer Graphics
and Artificial Intelligence
29 και 30 Μαΐου 2009
Συνεδριακό κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας

Ειδική έκδοση των καλύτερων άρθρων από τον οίκο Springer - Verlag.

Ο αντιπρόεδρος κ. Μπρατάκος και ο κ. Μιαούλης

Συнеδριοι στο Συνεδριακό Κέντρο

Το 12^ο διεθνές συνέδριο πραγματοποιήθηκε για τρίτη φορά στην Αθήνα με την στήριξη του ΤΕΙ της Αθήνας, που σε συνδυασμό με τις άλλες επιστημονικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες αναδεικνύεται σε σημαντικό πόλο στην επιστημονική περιοχή των ευφύων συστημάτων πολυμέσων και ψηφιακής εικόνας (ανάλυσης και σύνθεσης).

Ο συνδυασμός της υπολογιστικής νοημοσύνης και της ανάλυσης και σύνθεσης ψηφιακής εικόνας, ειδικότερα στα πλαίσια πολυμεσικών πληροφορικών συστημάτων και διαδραστικών συστημάτων λογισμικού, αποτελεί ένα πεδίο ιδιαίτερα δυναμικό και πολλά υποσχόμενο στον τομέα της πληροφορικής. Οι εφαρμογές του πεδίου αυτού διατρέχουν τους περισσότερους κλάδους (υγεία, εκπαίδευση, αστική και περιφερειακή ανάπτυξη, Τουρισμό κλπ).

Οι φετινές οργανωτικές καινοτομίες της διοργάνωσης εντοπίζονται:

- α. στην άψογη φιλοξενία του συνεδρίου στο Νέο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας που εντυπωσίασε
- β. στην πειραματική on-line διαδικτυακή πρόσβαση στο συνέδριο που εξασφάλισε η ομάδα Δικτύου και Τηλεπικοινωνιακών του ΤΕΙ Αθήνας
- γ. στη διάθεση και παρουσία στο συνέδριο πέραν των φετινών πρακτικών, της ειδικής έκδοσης των καλύτερων άρθρων του σε τόμο με τίτλο "Artificial Intelligence Techniques for Computer Graphics" από το διεθνή επιστημονικό οίκο Springer-Verlag.

Το 12^ο Διεθνές Συνέδριο πραγματοποιήθηκε, με την οικονομική και οργανωτική στήριξη της Διοίκησης του ΤΕΙ Αθήνας και την επιστημονική συνδρομή του Πανεπιστημίου της Limoges. Την οργανωτική ευθύνη είχε όπως και πέρυσι το τμήμα Πληροφορικής της ΣΤΕΦ. ☑

▶ 28-29/5/09

21^ο Εθνικό Συνέδριο της ΕΕΕΕ
Ξενοδοχείο PARK, Αθήνα
28 έως 29 Μαΐου 2009

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ συμμετείχε στην οργάνωση του 21^{ου} Εθνικού Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρίας Επιχειρησιακών Ερευνών με θέμα “Λήψη Αποφάσεων στα Συστήματα Υγείας”.

Στο Συνέδριο συμμετείχαν 130 σύνεδροι και παρουσιάστηκαν 95 εργασίες. Τα θέματα του Συνεδρίου εστιάστηκαν κυρίως σε ζητήματα αποδοτικότητας των δημοσίων Νοσοκομείων, αξιολόγησης και διαχείρισης των υπηρεσιών υγείας, μέτρησης της ικανοποίησης των ασθενών και αξιοποίησης των πληροφοριακών συστημάτων και της τεχνολογίας στην υγεία.

Το 21^ο Συνέδριο δημιούργησε τις βάσεις μίας συστηματικής καταγραφής των προβλημάτων που ανακύπτουν στο χώρο της υγείας στην Ελλάδα και της επιστημονικής προσέγγισης και επίλυσής τους με τη χρήση της μεθοδολογίας της Επιχειρησιακής Έρευνας προς όφελος του κοινωνικού συνόλου. ☑

21^ο Συνέδριο Ε.Ε.Ε.Ε.

**Λήψη αποφάσεων
στα Συστήματα Υγείας
Πρόγραμμα Συνεδρίου**

Συνδιοργάνωση:
**Ελληνική Εταιρία Επιχειρησιακών Ερευνών
ΤΕΙ Αθήνας (Τμήμα ΔΜΥΠ)**
Υπό την αιγίδα του Δήμου Αθηναίων

CompuCIRCUP

▶ 25-27/5/09

2^ο διεθνές Συνέδριο
με θέμα “Ποσοτικές και Ποιοτικές
Μεθοδολογίες στην Οικονομική
και Διοικητική Επιστήμη”
25 έως 27 Μαΐου 2009

Μερικοί από τους τίτλους αντιπροσωπευτικών εργασιών του Συνεδρίου είναι οι παρακάτω:

1. Εταιρική διακυβέρνηση σε μια Διεθνή Οικονομία.
2. Διαφορές στη Λογιστική Διαχείρισης μεταξύ οικογενειακών και μη επιχειρήσεων στην Αυστρία. Μια Στατιστική προσέγγιση.
3. Μέθοδος της μη παραμετρικής παλινδρόμησης. Επισκόπηση και προοπτικές.
4. Ανάπτυξη και έλεγχος μοντέλου που εξηγεί τη διατηρησιμότητα ενός πελάτη στις εταιρείες τηλεφωνικής επικοινωνίας.
5. Παθολογική εξάρτηση από το INTERNET. Νέα ανησυχητικά συμπεράσματα από μια στατιστική δειγματοληψία μεταξύ φοιτητών Πανεπιστημίων και ΤΕΙ στην Ελλάδα.
6. Χρήση Μοντέλων συμφωνίας στη διαδικασία λήψης απόφασης στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη ανασυγκροτημένων συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης.
7. Προσεγγίσεις μάθησης των Ελλήνων φοιτητών εμπορικών μαθημάτων.
8. Μέτρηση σημείων διαπερατότητας συναλλαγματικών ισοτιμιών για μια χώρα της Ευρωζώνης.
9. Τεχνικοοικονομική ανάλυση των εξόδων για την ασφάλεια πληροφοριών.
10. Βήματα προς τη βελτίωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα:
Μια, μικρής έκτασης, ποιοτική μελέτη.

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ του ΤΕΙ Αθήνας πραγματοποίησε το 2^ο Διεθνές Συνέδριο με θέμα “Ποσοτικές και Ποιοτικές Μεθοδολογίες στην Οικονομική και Διοικητική Επιστήμη”.

Επιστημονικός και οργανωτικός υπεύθυνος του Συνεδρίου ήταν ο καθηγητής Χρήστος Φράγκος, καθηγητής στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ

Στο συνέδριο συμμετείχαν και παρουσίασαν εργασίες σύνεδροι από Πανεπιστήμια και ΤΕΙ της χώρας, από το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ, το Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο κ.ά.

Στο Συνέδριο παρουσιάστηκαν 75 επιστημονικές εργασίες.

Το 25% των εργασιών του 2^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου παρουσιάστηκε από ξένους συνέδρους.

Στο Συνέδριο απηύθυναν χαιρετισμό ο Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ κ. **Μπρατάκος**, ο Διευθυντής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας κ. **Πολυχρονόπουλος** και η Προϊσταμένη του τμ. Διοίκησης Επιχειρήσεων κ. **Παπαβασιλείου**.

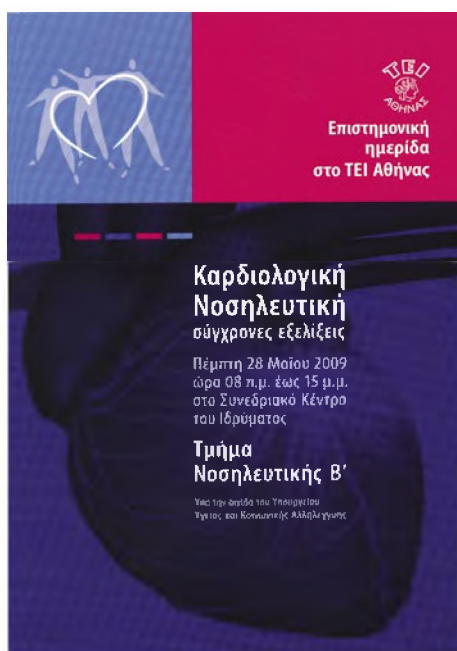
Σημαντική ήταν η συμμετοχή φοιτητών του ΤΕΙ Αθήνας, αλλά και άλλων Πανεπιστημίων ενώ συγκινητική ήταν η εθελοντική προσφορά των φοιτητών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων τους οποίους και ευχαριστούμε.

Οι εργασίες του Συνεδρίου, θα τυπωθούν, θα εκδοθούν και θα καταχωρηθούν σε Διεθνείς βάσεις δεδομένων.

▶ 28/5/09

Επιστημονική Ημερίδα με θέμα
“Καρδιολογική Νοσηλευτική
- Σύγχρονες εξελίξεις”
Πέμπτη, 28 Μαΐου 2009
Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ Β' πραγματοποίησε Επιστημονική Ημερίδα με θέμα “Καρδιολογική Νοσηλευτική - Σύγχρονες εξελίξεις”, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Κατά την έναρξη της Ημερίδας χαιρετισμό απηύθυναν η Προϊσταμένη του Τμήματος **Ζ. Βαρδάκη**, η Πρόεδρος του ΕΣΝΕ **Ε. Κυρίτση**, η Διευθύντρια της ΣΕΥΠ **Ε. Πρωτόπαπα** και ο Ανιπρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας **Α. Καμμάς**. Την πρώτη Συνεδρία με θέμα το “Εμφραγμα μυοκαρδίου” συντόνισαν ο καθηγητής Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών και τέως Υπουργός Υγείας **Δ. Κρεμαστινός** και ο **Χ. Κουτής**, καθηγητής του τμήματος Δημόσιας Υγείας του ΤΕΙ Αθήνας. Και οι τρεις Συνεδρίες της Ημερίδας πλαισιώθηκαν από αξιόλογους επιστήμονες από το χώρο της Ιατρικής και Νοσηλευτικής επιστήμης.

Η Ημερίδα κρίθηκε επιτυχής λόγω της συμμετοχής φοιτητών και εργαζομένων από το χώρο της Υγείας και λόγω των αξιόλογων επιστημονικών τοποθετήσεων και συμπερασμάτων σχετικά με τις καρδιολογικές παθήσεις, οι οποίες αποτελούν την πρώτη αιτία θανάτου στη χώρα μας.

▶ 21/5/09

Ημερίδα με θέμα
 “Σύγχρονες Τεχνικές Marketing”
 Πέμπτη, 21 Μαΐου 2009
 Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ του ΤΕΙ Αθήνας και ο Σύλλογος Marketing συνδιοργάνωσαν Ημερίδα με την ευγενική υποστήριξη του Ινστιτούτου Νεολαίας της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς με θέμα:

“Σύγχρονες Τεχνικές Marketing”

Σκοπός της Ημερίδας ήταν η ενημέρωση των φοιτητών και αποφοίτων του Ιδρύματος καθώς και της επιστημονικής κοινότητας του ΤΕΙ για τις πλέον σύγχρονες και αποτελεσματικές τεχνικές Marketing, που εφαρμόζονται επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και τις κάνουν να ξεχωρίζουν στο ιδιαίτερα ανταγωνιστικό επιχειρησιακό περιβάλλον.

Διευθυντικά στελέχη καταξιωμένων επιχειρήσεων όπως της Janssen Cilag, της Persico Hβη, της ING Πειραιώς, της Minerva Ελαιουργικής, με τη γνώση και την εμπειρία τους, ενημέρωσαν τους συμμετέχοντες για τις σύγχρονες τεχνικές marketing που χρησιμοποιούν επιχειρήσεις στην Ελλάδα. ✓

Με την Ευγενική Υποστήριξη:

▶ 20/5/09

Εκδήλωση με θέμα
“Το ερευνητικό έργο, το ντοκιμαντέρ
και το βιβλίο “ΣΥΜΗ””
Τετάρτη 20 Μαΐου 2009
Αμφιθέατρο του “Αθήνα 9,84”
στο κτίριο “Γάλλης Ρίτσος”

ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΜΕΛΗΣ ΟΜΑΔΑ ερευνητών, αρχιτεκτόνων και φωτογράφων ερεύνησε, μελέτησε και αποτύπωσε φωτογραφικά όλα τα ενδιαφέροντα σημεία του νησιού Σύμη και παρουσίασε το ερευνητικό έργο, το ντοκιμαντέρ και το βιβλίο “ΣΥΜΗ”. Η επιστημονική έρευνα σε διάφορους τομείς σε συνδυασμό με τη φωτογραφική δημιουργία αποτέλεσε το δομικό υλικό του βιβλίου και του συνοδευτικού CD-ROM που, εκτός από καλαίσθητη και ενδιαφέρουσα έκδοση, αποτελούν και σημαντικό βοήθημα στα χέρια μελλοντικών ερευνητών αλλά και αξιόλογο όπλο στη μάχη της τουριστικής αναβάθμισης του ακριτικού νησιού.

Το σχεδιασμό, την υλοποίηση και το συντονισμό της έρευνας, καθώς επίσης το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την επιμέλεια της έκδοσης είχε ο κ. **N. Αποστολόπουλος**, καθηγητής εφαρμογών του τμήματος Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών Τεχνών του ΤΕΙ Αθήνας.

Στην ομάδα των συντελεστών του έργου συμμετείχαν ως ερευνητές από το τμήμα Φωτογραφίας του ΤΕΙ Αθήνας, ο **N. Χιωτίνης**, Διευθυντής της ΣΓΤΚΣ, η **Σ. Μουζακιώτου**, επιστ. συνεργάτης και ως φωτογράφοι ο **N. Αποστολόπουλος** και ο **Γ. Βλασσάς**, π. καθηγητής του Τμήματος. Σημαντική ήταν και η συμμετοχή στην ομάδα αποφοίτων και τελειοφοίτων του ΤΕΙ Αθήνας, όπως ο βοηθός ερευνητή **Σ. Ξάνθης**, πτυχιούχος του τμ. ΕΑΔΣΑ, οι **A. Χουβαρδά** και **M. Κατσίνη**, πτυχιούχοι του τμήματος Φωτογραφίας & Οπτι. Τεχνών και οι **Γ. Ντάλλα** και **Ξ. Χριστοδούλου** τελειόφοιτες του Τμήματος Φωτογραφίας & Οπτι. Τεχνών. ☑

Ο κ. N. Αποστολόπουλος και ομάδα σπουδαστών του Τμήματος Φωτογραφίας του ΤΕΙ-Α ίδρυσαν το 2008 την ομάδα “**Ζεύξις**” (**Zeuxis ArtGroup**) η οποία σήμερα αριθμεί πάνω από 50 μέλη, όλοι σπουδαστές, τελειόφοιτοι και πτυχιούχοι του Ιδρύματος. Η ομάδα δραστηριοποιείται στο χώρο του κινηματογράφου και της φωτογραφίας, ενώ μία επιλογή από τις πρώτες φωτογραφικές δημιουργίες των μελών της παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην κλαδική έκθεση Photovision.

▶ 30/4/09

Τηλεδιάσκεψη με θέμα “Κλιματική Αλλαγή”
30 Απριλίου 2009
αίθουσα τηλεδιάσκεψης ΤΕΙ Αθήνας

Στις 30 Απριλίου 2009 πραγματοποιήθηκε στο ΤΕΙ Αθήνας τηλεδιάσκεψη με θέμα “Κλιματική Αλλαγή”. Την ευθύνη της οργάνωσης είχε το ΚΠΕ Στυλίδας, το Δίκτυο “Κλιματοφύλακες” της Γ΄ Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και η WWF (World Wildlife Fund) Ελλάς.

Η τηλεδιάσκεψη πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη του ΤΕΙ Αθήνας, με την παραχώρηση μιας εκ των δύο αιθουσών τηλεδιάσκεψης καθώς και με την υποστήριξη του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου (Π.Σ.Δ.) με τη χρήση της υπηρεσίας τηλεδιάσκεψης και του προγράμματος “click to meet” (<http://conf.sch.gr>).

Υπεύθυνη της οργάνωσης ήταν η κ. Σ. Δημητρίου, Υπεύθυνη λειτουργίας του πιλοτικού δικτύου της Γ΄ Διεύθυνσης “Κλιματοφύλακες” (email: sodimitriou@yahoo.gr)

Η τηλεδιάσκεψη αυτή έδωσε την ευκαιρία σε 10 σχολεία/ περιβαλλοντικές ομάδες από διάφορα μέρη της Ελλάδας που εκπονούν περιβαλλοντικό πρόγραμμα και είναι μέλη του πιλοτικού δικτύου της Γ΄ Διεύθυνσης “Κλιματοφύλακες” και του Εθνικού σχολικού Δικτύου “Κλιματικές αλλαγές” του ΚΠΕ Στυλίδας, να λάβουν μέρος σε μια ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων και απόψεων για την κλιματική αλλαγή.

Η κάθε ομάδα συμμετείχε με μια παρουσίαση 4-5 λεπτών ενδεικτική των δράσεων που πραγματοποίησε η ομάδα στο πλαίσιο του προγράμματός της και ήταν ενδεικτική της ουσίας της δράσης της.

Οι μαθητές των ομάδων που συμμετείχαν προετοίμασαν ερωτήσεις με σκοπό να τις

απαντήσουν οι συμμετέχοντες στο πάνελ της τηλεδιάσκεψης.

Οι συμμετέχοντες στο πάνελ της τηλεδιάσκεψης (Αίθουσα ΤΕΙ-Α) ήταν:

- Α. Μιχαηλίδου**, διευθύντρια εκπαίδευσης Γ΄ Αθήνας
- Μ. Παπαγεωργίου**, αν. Υπεύθυνη του ΚΠΕ Στυλίδας
- Σ. Δημητρίου**, Υπεύθυνη λειτουργίας του πιλοτικού δικτύου της Γ΄ Διεύθυνσης “Κλιματοφύλακες”
- Π. Τσελέκας**, Αντιδήμαρχος Παιδείας Αγ. Αναργύρων
- Τ. Βουρλούμης**, Αντιδήμαρχος Παιδείας Χαϊδαρίου
- Ι. Μολίνου**, καθηγήτρια Πανεπιστημίου
- Ε. Σβορώνου**, εκπρόσωπος της WWF Ελλάς
- Ν. Χρυσόγελος**, Διευθυντής του Μεσόγειος SOS
- Μ. Τσεμπερλίδου**, Υπεύθυνη Π.Ε. δευτεροβάθμιας Γ΄ Αθήνας
- Ε. Νιάρχου**, Υπεύθυνη Π.Ε. Δευτεροβάθμιας Γ΄ Αθήνας
- Κ. Φωτεινάκης**, Πρόεδρος περιβαλλοντικού Συλλόγου Χαϊδαρίου “ΟΙΚΟΠΟΛΙΣ”
- Γ. Μουστάκας**, Διευθυντής ΣΕΚ Αγίων Αναργύρων
- Δ. Μωυσίδου**, εκπρόσωπος των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στο Δίκτυο “Κλιματοφύλακες”

Την εκδήλωση χαιρέτησαν ο κ. **Μ. Μπρατάκος**, Αντιπρόεδρος ΤΕΙ Αθηνών, οποίος με τον πρόλογό του άνοιξε την Τηλεδιάσκεψη, και η κ. **Ι. Φουντά**, Επιστημονική Υπεύθυνη του Π.Σ.Δ για το ΤΕΙ Αθήνας

Στην αίθουσα της τηλεδιάσκεψης παρευρέθηκαν από ένας μαθητής και ένας εκπαιδευτικός από τα παρακάτω σχολεία της Γ΄ Διεύθυνσης:

- 1^ο Γυμνάσιο Χαϊδαρίου, 7^ο Γυμνάσιο Χαϊδαρίου,
- 2^ο ΓΕΛ Χαϊδαρίου, 7^ο Γυμνάσιο Περιστερίου, 12^ο Γυμνάσιο Περιστερίου, ΣΕΚ Αγίων Αναργύρων.

Απομακρυσμένα συνδέθηκαν στην εφαρμογή του ΠΣΔ και με την αίθουσα Τηλεδιάσκεψης του ΤΕΙ Αθήνας οι παρακάτω 10 σχολικές μονάδες: Δημοτικό Σερρών, Γυμνάσιο Νάξου, 1^ο Γυμνάσιο Χαϊδαρίου, Πειραματικό Γυμνάσιο Ηρακλείου, Γυμνάσιο Τρίπολης, ΕΠΑΛ Τρικάλων, Λύκειο Ασκληπιείου (Αργολίδα), Γυμνάσιο Τυρού (Αργολίδα), 12^ο Γυμνάσιο Περιστερίου, ΣΕΚ Αγίων Αναργύρων.

Τα μέλη των υπολοίπων ομάδων από την

επαρχία και την Αθήνα είχαν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν την τηλεδιάσκεψη από το σχολείο τους, μέσω της **ζωντανής μετάδοσης που παρέιχε το Π.Σ.Δ (www.sch.gr/rts)**.

Την ευθύνη της τεχνικής κάλυψης της Τηλεδιάσκεψης είχαν ο **Σ. Κατσούλης**, υπεύθυνος υποστήριξης της αίθουσας Τηλεδιάσκεψης του ΤΕΙ Αθήνας και ο **Κ. Ράντζος**, τεχνικός υποστήριξης του Π.Σ.Δ. του ΤΕΙ-Α.

▶ 3-5/4/09

4^η Διεθνής Ιατρική Έκθεση
medic expo '09
3 έως 5 Απριλίου 2009
στο Ολυμπιακό Ακίνητο Ξιφασκίας
(πρώην δυτικό αεροδρόμιο, Ελληνικό)

Α. Καυγά, Μ. Κελέση, Γ. Τουλιά, Γ. Φούκα
(ΕΠ του τμ. Νοσηλευτικής Β')

ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ Α' ΚΑΙ Β' της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας συμμετείχαν με περίπτερο στα πλαίσια της 4^{ης} Διεθνούς Ιατρικής Έκθεσης "medic expo '09", που τους παραχώρησε η διοργανώτρια εταιρεία Compass Expo, για την προβολή και ενημέρωση των δυναμικών των προγραμμάτων σπουδών, τις προοπτικές επαγγελματικής σταδιοδρομίας καθώς και των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών των παραπάνω τμημάτων.

Το περίπτερο της έκθεσης, επισκέφθηκαν αρκετοί ενδιαφερόμενοι, στους οποίους διανεμήθηκε το ενημερωτικό φυλλάδιο "Σπουδάζοντας τη Νοσηλευτική Επιστήμη στο ΤΕΙ Αθήνας", με πληροφορίες για τα Τμήματα Νοσηλευτικής, τους τομείς εργασίας των Νοσηλευτών και τα τρέχοντα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών τους.

Τα “Τεχνολογικά Χρονικά”
εύχονται
στους αναγνώστες τους

Καλό Καλοκαίρι!

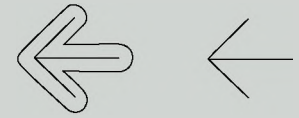

Δημοσίευση άρθρων

Γίνονται δεκτά άρθρα που πραγματεύονται **επίκαιρα ζητήματα στο χώρο της εκπαίδευσης ή και θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος**. Τα κείμενα πρέπει να αποστέλλονται με e-mail, σε μορφή Word, ενώ οι φωτογραφίες που τα συνοδεύουν πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή σε υψηλή ανάλυση. Η βιβλιογραφία, αν υπάρχει, παρατίθεται μόνο με τη μορφή υποσημειώσεων. Τα άρθρα, τα οποία μπορεί να είναι πρωτότυπα ή αναδημοσιεύσεις, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να υπερβαίνουν τις 2.000 λέξεις.

Για να δημοσιευτεί ένα κείμενο, πρέπει να εγκριθεί από την Συντακτική Επιτροπή. Η μερική ή ολική αναπαραγωγή κειμένων του περιοδικού επιτρέπεται μόνο με την άδεια του Εκδότη.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα Ι. Αναστασάκου, τηλ.: 210 5385174,
Fax: 210 5385852, e-mail: eee@teiath.gr

Αγ. Σπυρίδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100, fax: 210 591 1590
e-mail: info@teiath.gr, webmaster@teiath.gr

ISSN 1791-7247

www.teiath.gr